

JAARSTUKKEN 2013

Inhoudsopgave

	Pagina
Aanbiedingsnota	2
Vaststellingsbesluit	5
Kerngegevens	6
Samenstelling gemeentebestuur	8
Deel 1 – Jaarverslag 2013	11
Programmaverantwoordingen	
1. Bestuur en Dienstverlening	12
2. Economische Ontwikkeling	16
3. Onderwijs	21
4. Sport en Recreatie	25
5. Sociaal Culturele voorzieningen en Cultuur	29
6. Werk en Inkomen	32
7. Zorgvoorzieningen	35
8. Beheer openbaar gebied	40
9. Reiniging en Milieu	43
10. Ruimte en Wonen	45
11. Openbare orde en Veiligheid	50
Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	53
Paragrafen	
1. Lokale heffingen	54
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	57
3. Financiering	63
4. Onderhoud kapitaalgoederen	67
5. Verbonden partijen	72
6. Grondbeleid	79
7. Bedrijfsvoering	90
8. Subsidieverstrekingen	100
Deel 2 – Jaarrekening 2013	101
A. Balans en toelichting	102
B. Programmarekening en toelichting	125
C. Single Information Single Audit	162
D. Fysieke aanpak drugsoverlast	164
E. Proeftuinen Stadsoevers	166

Aanbiedingsnota

Inleiding

Hierbij bieden wij de jaarstukken 2013 aan uw gemeenteraad aan en leggen wij verantwoording af over de uitvoering van de Programmabegroting 2013.

De jaarstukken 2013 gaan over de afgelopen collegeperiode en daarmee over de koers van het vorige college. Ook in de nieuwe collegeperiode streven wij ernaar om de kwaliteit van de planning & control producten -waaronder de jaarstukken- verder te verbeteren. Dit start met een nog betere begroting en de nieuwe begroting 2015 wordt dan ook vormgegeven in een nieuwe opzet: minder programma's, korter en bondiger en voorzien van betere prestatie-indicatoren. Voor nu betekent dit dat de jaarstukken 2013 met name een technische verantwoording zijn van de Programmabegroting 2013.

De jaarstukken bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening. De beleidsmatige verantwoording vindt plaats in het jaarverslag en de financiële verantwoording in de jaarrekening.

De opbouw van het jaarverslag sluit aan bij die van de Programmabegroting 2013 en is als volgt opgebouwd:

- In de aanbiedingsnota geven wij een weergave van de totstandkoming van het rekeningsresultaat en de bestemming ervan.
- In de programmaverantwoordingen wordt ingegaan op wat we hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat het heeft gekost.
- In de paragrafen wordt weergegeven wat er ten opzichte van de begroting is gerealiseerd.

In de jaarrekening is een financiële analyse per programma opgenomen en een balans met een daarbij behorende toelichting.

Behandelprocedure

12-20 mei 2014	Studietijd raadsleden
Uiterlijk 21 mei 2014	Indienen van technische en toelichtende vragen bij de Griffie (vóór 09:00 uur)
28 mei 2014	Verzending van memorie van antwoord aan fracties
4 juni 2014	Behandeling in Beeldvormende Raad
25 juni 2014	Behandeling in Commissie Bestuur
9 juli 2014	Behandeling en vaststelling in Raad

Rekeningsresultaat 2013

Het voordelig saldo van de jaarrekening bedraagt **€ 1.967.000**. Bij de begroting 2013, na wijzigingen, is een batig saldo geraamd van € 22.000. Dit betekent een voordelig verschil ten opzichte van de begroting van afgerond € 1.945.000. Bij de tweede bestuursrapportage 2013 geconstateerde afwijkingen zijn via een begrotingswijziging verwerkt in de geraamde cijfers.

Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt verwezen naar de analyse die is opgenomen in deel 2 - jaarrekening 2013, onderdeel B Programmarekening en toelichting.

De belangrijkste verschillen die het resultaat bepalen, zijn:

Voordelen

Overschot WMO budgetten huishoudelijke hulp	€ 1.815.000
Overschot WWB budgetten onderdeel inkomen	€ 1.110.000
Hogere gemeentefondsuitkering	€ 926.000
Niet bestede middelen geoordeelde decentralisatie middelen	€ 736.000
Per saldo voordeel op de salariskosten / personeel derden	€ 554.000
Overschot budgetten WVG voorzieningen	€ 340.000
Per saldo lagere kapitaallasten / positief rente resultaat	€ 209.000
Totaal meevallers	€ 5.690.000

Nadelen

Treffen voorziening en opnemen kortlopende schuld frictiekosten Centrum v/d Kunsten	€ 1.793.000
Opnemen kortlopende schuld betreffende de 60- regeling	€ 1.116.000
Lagere OZB-opbrengsten	€ 212.000
Achterwege laten van onttrekking aan saldi reserve	€ 147.000
Hogere storting in voorziening APPA	€ 136.000
Minder opbrengsten beleggingen	€ 132.000
Meerkosten juridisch advies en toezichtcamera's in het kader van veiligheid	€ 123.000
Diverse kleinere afwijkingen	€ 86.000
Totaal tegenvallers	€ 3.745.000

Per saldo € 1.945.000

Resultaatbestemming 2013**Decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds**

In de algemene uitkering, die in de jaarrekening 2013 is verantwoord, zijn onder andere de onderstaande decentralisatie- en suppletie uitkeringen begrepen.

De volgende uitkeringen zijn geoormerkt (geraamd) in de begroting, de restantbudgetten hiervan dienen beschikbaar te blijven voor de uitvoering van de taken in 2014 en volgende jaren:

Budget bommenregeling	€ 375.000
Budget Centrum Jeugd en Gezin	€ 290.000
Budget Jeugdzorg	€ 71.000
Totaal over te hevelen	€ 736.000

Via het gemeentefonds zijn de volgende budgetten geoormerkt aangegeven:

Uitvoeringskosten inburgering	€ 130.000
Armoedebestrijding	€ 78.000
Totaal over te hevelen	€ 208.000

Voorgesteld wordt de bovengenoemde budgetten met een totaal van € 944.000 te storten in de bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds.

Storting grote infrastructurele werken

De voeding van deze bestemmingsreserve is gerelateerd aan het aantal vierkante meters verkochte bouwgrond in de grondexploitatie. Vanwege de crisis blijven deze verkopen achter bij de verwachtingen, waardoor de voeding van deze bestemmingsreserve is opgedroogd. Uit deze bestemmingsreserve dienen reeds eerder goedgekeurde plannen (onder andere Passerelle en rotonde Spectrum) te worden bekostigd. Door het achterwege blijven van de geraamde voeding dreigt de bestemmingsreserve eind 2014 te sluiten met een negatief saldo van € 425.000.

Voorgesteld wordt om de bestemmingsreserve grote infrastructurele werken op het noodzakelijke peil te brengen met een extra storting van € 425.000.

Afrekening BTW

In deze jaarrekening zijn terugontvangsten BTW uit voorgaande jaren verantwoord. Een gedeelte van deze voordelen heeft betrekking op onderhoud gemeentelijke gebouwen en onderhoud sportaccommodaties. Voorgesteld wordt om vanuit deze middelen de respectievelijke bedragen van € 20.000 en € 72.000 te reserveren en in 2014 terug te storten in de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en de voorziening groot onderhoud buitensportaccommodaties. De stand van beide voorzieningen per balansdatum is toereikend.

Smart Climate Grid

In 2013 is een bedrag van € 70.000 vanuit de grondexploitatie beschikbaar gesteld voor de groenaanleg Smart Climate Grid. Echter de werkzaamheden worden als gevolg van seizoenswerk uitgevoerd in 2014.

Voorgesteld wordt om het budget van € 70.000 in 2014 beschikbaar te houden voor de groenaanleg Smart Climate Grid.

Storting Binnenstadsfonds

De opbrengsten precariobelastingen vallen € 38.000 hoger uit dan geraamd. De toezegging is gedaan dat de meeropbrengsten ten goede komen van de binnenstad.

Voorgesteld wordt om het genoemde verschil van € 38.000 te storten in het binnenstadsfonds als stimulans voor Collectief Roosendaal.

Resumé

Het voordelig saldo van de jaarrekening voor resultaatbestemming bedraagt € 1.967.000. Bovengenoemde voorstellen te samen bedragen € 1.569.000, wat resulteert in een voordelig resultaat na bestemming van € 398.000.

Resterend positief resultaat

Voorgesteld wordt om het resterende voordelige resultaat van **€ 398.000** ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Grondexploitaties

De boekwaarde van de grondexploitaties per 31 december 2013 bedraagt € 49 miljoen (in 2012 was deze boekwaarde € 63,3 miljoen; op genoemde balanswaarden zijn verliesvoorzieningen in mindering gebracht).

De verdere afname wordt voornamelijk veroorzaakt door de overdracht van in niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) aanwezige panden en gronden naar de materiële vaste activa.

Naast inzet van eerder gevormde verliesvoorzieningen is ook de bestemmingsreserve grondexploitatie ingezet. Deze reserve is als gevolg hiervan gedaald van € 1,4 miljoen tot € 277.000 per 31 december 2013.

Voor een specificatie en een meer gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar deel 2 – jaarrekening 2013, onderdeel A Balans en toelichting (post onderhanden werken grondexploitaties) en naar paragraaf 6 Grondbeleid.

Single Information Single Audit

Voor het merendeel van de specifieke uitkeringen van het rijk is sinds een aantal jaren geen afzonderlijke verantwoording meer nodig, maar kan dit geschieden via de gemeentelijke jaarrekening (SiSa: Single information, Single audit).

Met Single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere accountantscontrole van de jaarrekening.

In deel 2 – jaarrekening 2013, onderdeel C SiSa is de betreffende verantwoordingsinformatie opgenomen.

Voorstel

Voorgesteld wordt:

- De jaarstukken 2013 vast te stellen.
- Een bedrag van € 944.000 te storten in de bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds.
- Een bedrag van € 425.000 te storten in de bestemmingsreserve grote infrastructurele werken.
- Een bedrag van € 92.000 te storten in voorzieningen, te weten € 20.000 in de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en € 72.000 in de voorziening groot onderhoud buitensportaccommodaties.
- Een bedrag van € 70.000 beschikbaar te houden voor de groenaanleg Smart Climate Grid.
- Een bedrag van € 38.000 te storten in het binnenstadsfonds.
- Het voordelig rekeningresultaat van € 398.000 ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

R.E.C. Kleijnen

mr. J.M.L. Niederer

Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Roosendaal in zijn vergadering van 9 juli 2014

De griffier,

De voorzitter,

E. van Straaten-Noyons

mr. J.M.L. Niederer

Kerngegevens

	Gegevens per 31 december 2012	Gegevens per 31 december 2013
A. Sociale structuur		
Aantal inwoners	77.175	77.072
Waarvan:		
0-19 jaar	17.232	17.060
20-64 jaar	45.594	45.253
65 jaar en ouder	14.349	14.759
Waarvan:		
Vreemdelingen / niet westers	12.105	12.414
Aantal uitkeringsgerechtigden		
WWB/loaw/loaz	1.444	1.556
Aantal aanvragen		
Wet voorzieningen gehandicapten:		
Leefvoorzieningen	675	643
Woonvoorzieningen	201	215
Huishoudelijke hulp	446	425
Herindicaties huishoudelijke hulp	540	569
Bijzondere bijstand	1.896	1.924
B. Fysieke structuur		
Oppervlakte in hectare	10.721	10.721
Waarvan:		
Binnenwater	69	69
Aantal woningen	33.788	34.091
Lengte wegen		
Lengte verharde wegen in kilometers	542	544
Lengte fietspaden in kilometers	143	141
Areaal openbaar groen		
Aantal bomen (x 1.000)	45	45
Aantal m2 beplanting (x 1.000)	1.496	1.431
Aantal m2 gras (x 1.000)	2.511	2.475

	Gegevens per 31 december 2012	Gegevens per 31 december 2013
C. Financiële structuur		
Totale lasten	€ 234.342.000	€ 264.891.000
Idem per inwoner	€ 3.037	€ 3.437
Totale boekwaarde materiële vaste activa	€ 116.263.000	€ 129.680.000
Idem per inwoner	€ 1.507	€ 1.683
Totale vaste schuld	€ 91.250.000	€ 100.068.000
Idem per inwoner	€ 1.183	€ 1.298
Totaal aan reserves en voorzieningen	€ 85.229.000	€ 78.938.000
Idem per inwoner	€ 1.105	€ 1.024
Opbrengst reinigingsrechten	€ 10.067.000	€ 10.054.000
Opbrengst rioolrechten	€ 9.104.000	€ 9.533.000
Opbrengst leges burgerzaken	€ 1.360.000	€ 1.449.000
Opbrengst parkeergelden	€ 2.619.000	€ 2.138.000
Opbrengst leges bouwvergunningen/omgevingsvergunningen	€ 1.404.000	€ 872.000
Opbrengst belastingen (O.Z.B. + hondenbelasting)	€ 12.173.000	€ 12.254.000
Idem per inwoner	€ 158	€ 159
Totale algemene uitkering gemeentefonds	€ 76.001.000	€ 75.056.000
Idem per inwoner	€ 985	€ 974

Samenstelling gemeentebestuur

Gemeenteraad per 31 december 2013

Roosendaalse Lijst

Mevrouw C.S.L.J.M. Adriaansen-van Nispen
De heer H. Fronczek
Mevrouw Y.A.J.M. de Beer-van Kaam
De heer J.C.J.M. van Dorst
De heer C.J. Gabriëls
De heer C.G.M. Janssen
De heer J.J.C. Musters
De heer R. Niehot
De heer E.J.C. de Regt
De heer S. Tunç

VVD

De heer J.P.L.M. van den Beemt
De heer G.A.H.M. Boons
De heer C.A. Lok
De heer E.J.C. Matthijssen
De heer J.J.M.M. Wezenbeek
Mevrouw E.M.B. Willemsen-Spierings

CDA

De heer M. Aygün
De heer M.A.C.M.J. van Ginderen
De heer S. Günes
De heer A.A.M. Mol
Mevrouw A.G.A. van den Nieuwenhof-Vleeshouwers

PvdA

De heer M. Amhaouech
De heer P.R. Klaver
De heer M.S. Yap

VLP

De heer A. van Gestel
De heer J.M.M. Hertogh
De heer G.A.W.A. Verhoeven

SP

De heer B. Missal
Mevrouw A.W. Oudhof
De heer C.A.E.M. van Poppel

GroenLinks

Mevrouw C.F.G.R. Koenraad
De heer M.J. van Osch

Nieuwe Democraten

De heer A.J. Schijvenaars
Mevrouw M.B. Zijp

PeP

Mevrouw M.W. Lute

College van burgemeester en wethouders per 31 december 2013

Burgemeester mr. J.M.L. (Jacques) Niederer

- Algemene bestuurlijke zaken
- Openbare orde en veiligheid
- Regionale bestuurlijke samenwerking (coördinerend)
- Toezicht en handhaving
- Veilige leefomgeving (coördinerend)
- Communicatie
- Burgerzaken

Wethouder C.W.M. (Kees) Jongmans (1^e loco-burgemeester)

- Jeugd
- Volksgezondheid
- Welzijn
- Zorg
- Subsidieverlening (coördinerend)
- Wonen
- Vitale wijken en dorpen (coördinerend)

Wethouder A.A.B. (Toine) Theunis (2^e loco-burgemeester)

- Financiën
- Solide financiën (coördinerend)
- Personeel en Organisatie
- (Regionale) bedrijfsvoering (coördinerend)
- Sport
- Gemeentelijke gebouwen
- (Regionale) Dienstverlening (coördinerend)
- Beheer openbare ruimte
- Ruimtelijke ordening (inclusief grondexploitaties en grondbeleid)
- Duurzaamheid en milieu

Wethouder J.A.M. (Hans) Verbraak (3^e loco-burgemeester)

- Arbeidsmarkt
- Economie
- Krachtige economie (coördinerend)
- Onderwijs
- Recreatie/toerisme
- Cultuur
- Bereikbaarheid en mobiliteit (inclusief parkeren)
- Vergunningen

Gemeentesecretaris / Algemeen directeur R.E.C. (Ruud) Kleijnen (1^e adviseur college)

Deel 1 – Jaarverslag 2013

1. Bestuur en Dienstverlening

1. Algemeen

Hoofd doelstelling De gemeente Roosendaal is een verantwoordelijke lokale overheid die betrouwbaar en consistent functioneert en op een betrokken en professionele wijze inspeelt op de dynamiek van de veranderende samenleving.

Doelen Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij investeren in het versterken van de relatie tussen lokale samenleving en politiek.
- Wij investeren in de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming.
- Wij investeren stapsgewijs in de ICT infrastructuur en klantgerichte werkwijzen die tot een verbetering van de dienstverlening leiden.
- Wij werken vraaggericht en interactief aan de leefbaarheid van de wijken en dorpen.
- Wij intensiveren onze externe communicatie.
- Wij investeren in de regionale samenwerking.

Beleidsvelden

• Bestuur	---	Portefeuillehouder Burgemeester Niederer
• Dienstverlening	---	Wethouder Theunis
• Wijkgericht werken	---	Wethouder Jongmans

Trends en risico's

- Er is sprake van structureel afnemende overheidsmiddelen.
- Bevordering regionale samenwerking door rijk, provincie en gemeenten.
- Toenemende aandacht en middelen voor wijkgericht werken vanuit het rijk.
- Bezuinigingen niet alleen bij gemeente maar ook bij verschillende belangrijke partners die op wijkniveau actief zijn.

Beleidskaders Per (deel-)programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vastgesteld
Stadsvisie	Missie van de Gemeente Roosendaal, die is vastgelegd in de 'Toekomstvisie Roosendaal 2025'.	2008
Coalitieakkoord 2010-2014	Raadsprogramma waarin de koers van de Gemeente Roosendaal voor de bestuursperiode 2010-2014 is vastgelegd.	2010
Collegeprogramma 2010-2014	Collegeprogramma 'Duurzaam kiezen', waarin uitwerking wordt gegeven aan het coalitieakkoord 2010-2014.	2010
Agenda van Roosendaal	Kader voor ombuigen, vernieuwen en investeren.	2011
Kadernota	Inhoudelijk en financieel beleidskader.	2013
Programmabegroting	Begroting waarin doelstellingen, activiteiten en budgetten in onderlinge samenhang worden opgenomen.	2013
Communicatievisie	Visie en uitwerkingsprogramma waarin de koers voor de communicatie wordt uitgezet.	2011
Wijkperspectieven	In de wijkperspectieven is per wijk/dorp aangegeven wat op het gebied van leefbaarheid de streefbeeld voor 2018 zijn.	2011

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Bestuur							
Een goed functionerend democratisch proces in Roosendaal	matig	% opkomst gemeenteraadsverkiezingen <i>Bron: Gemeente Roosendaal</i>	46,1	-	-	-	-
	matig	% geïnteresseerdheid in lokale politiek <i>Bron: Bewonersenquête*</i>	-	48	-	50	43
	redelijk	Rapportcijfer burgers over het gemeentebestuur <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	5,8	-	6,0	5,7
Dienstverlening							
Klanttevredenheid op de aspecten eenvoudig, toegankelijk en betrouwbaar	matig	Rapportcijfer dienstverlening balie <i>Bron: Benchmark Publiekszaken**</i>	7,7	-	8,2	7,7	-
	matig	Rapportcijfer telefonische dienstverlening <i>Bron: Benchmark Publiekszaken</i>	-	-	7,2	7,5	-
Wijkgericht werken							
Verbeteren leefklimaat in de buurt	matig	Rapportcijfer voor de woonbuurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,2	-	7,2	7,3
	laag	Rapportcijfer sociale cohesie <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,2	-	6,2	6,1
Versterken betrokkenheid bij de buurt	matig	Rapportcijfer voor de betrokkenheid bij de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,3	-	6,5	6,3
	matig	% dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	86	-	87	86
	matig	% dat actief is geweest om de buurt te verbeteren <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	25	-	26	23

* De bewonersenquête wordt om het jaar in de oneven jaren gehouden. Voor de jaren 2010 en 2012 zijn daarom geen effectindicatoren opgenomen.

** In 2013 heeft er geen meting plaatsgevonden van de Benchmark Publiekszaken

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestuur

Communicatie

Het bezoek van de koning en koningin aan Roosendaal op 12 juni 2013 bleek een unieke gelegenheid om Roosendaal positief voor het voetlicht te brengen.

In 2013 verscheen het eerste nummer van het gemeentelijke informatieblad 'Rzijn'. Daarmee is inhoud gegeven aan één van de adviezen van bureau Connect (Bart Derison) om als gemeente meer contact te zoeken met de inwoners. In het verlengde van deze adviezen is ook het traject 'Hart voor de binnenstad' een voorbeeld van een participatietraject waarbij actief contact gezocht wordt met inwoners.

Ook de gemeentelijk informatie in 'Stadsurf 1' kreeg een nieuwe gedaante. In 2013 is veel aandacht besteed aan online-dienstverlening en de verdere integratie van social media in de gemeentelijke communicatie.

Rekenkamer West-Brabant

Vanaf 2013 wordt één onderzoek per jaar uitgevoerd. De onderwerpselectie wordt steeds, na overleg met de auditcommissie, door de rekenkamercommissie bepaald.

In 2012 stond het onderzoek 'Sportbeleid' op de planning. Dit onderzoek is in 2013 afgerond en aangeboden aan de gemeenteraad. In 2013 is gestart met het onderzoek 'Risicomanagement'. Dit onderzoek wordt in 2014 opgeleverd.

Betrekken inwoners bij gemeenteraad

In het kader van het gemeentelijk beleid om inwoners meer te betrekken bij de lokale politiek is de activiteit 'Gasten van de Raad' ontwikkeld. Inwoners kunnen zich aanmelden om voorafgaand aan de raadsvergadering persoonlijk door de burgemeester en een aantal raadsleden ontvangen te worden en een persoonlijke uitleg bij de avond te ontvangen.

Op initiatief van het Kellebeek college is in het kader van het project 'Jeugd en politiek' uitleg gegeven aan leerlingen over de werking van het lokaal bestuur. Een succes dat jaarlijks herhaald wordt.

Naast dit project worden ook andere inwoners betrokken bij raadswork met behulp van de vernieuwde cursus 'Raadsoriëntatie'. Ook is een verkorte cursus 'Raadsoriëntatie' voor jongeren in de leeftijd van 15 tot 22 jaar gegeven.

Regio West-Brabant (RWB)

De RWB heeft in 2013 de kerntakendiscussie afgerond en is gestart met de implementatie van de uitkomsten van de redesign. In 2014 wordt nog gewerkt op basis van een begroting die de optelsom is van de deelbegrotingen van de diverse portefeuilleoverleggen, de begroting 2015 wordt een integrale begroting.

Naast de redesign van de RWB zelf is ook veel aandacht besteed aan de adviescommissie 'Krachtig Bestuur in Brabant' en de vraag welke intermediaire structuren tussen de provincie en de gemeenten in de toekomst nodig zijn.

Belangrijk voor Roosendaal is onder andere dat het Care Innovation Center West-Brabant een REAP-subsidie (REAP: Regionaal Economisch Actieplan) heeft ontvangen, dat de Logistieke Agenda Brabant is opgesteld, dat de Strategic Board Delta Region van start is gegaan en dat de discussie over de toekomst van Rewin in relatie tot de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) is opgepakt.

Krachtig Bestuur in Brabant

Op 14 juni 2013 publiceerde de adviescommissie 'Krachtig Bestuur in Brabant' haar eindrapport. Op 24 september 2013 wordt in een gezamenlijke reactie vanuit de Netwerkstad Roosendaal-Bergen op Zoom de bevindingen van de adviescommissie onderschreven en geeft de Netwerkstad aan een voortrekkersrol op zich te willen nemen in West-Brabant West. Ook de RWB heeft een reactie geformuleerd op het eindrapport met daarin onder andere een vraag over de relatie tussen de vier regio's in Brabant en het samenwerkingsverband Brabantstad. Deze relatie dient nog verder vorm te krijgen en wordt ook meegenomen in de lopende redesign van de RWB.

Op economisch vlak behoort Roosendaal tot de arbeidsmarktregio Breda en vindt de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en de overheid (triple helix) plaats in de Delta Region (www.deltaregion.eu). De economische prioriteiten liggen vast in de Slimme Specialisatiestrategie voor de regio Zuid (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).

Taskforce Triple Roosendaal (TTR)

De TTR heeft in 2013 middels zeven bijeenkomsten een aantal sociaal-economische onderwerpen in lokaal triple helix verband besproken. Hierbij ging vooral de aandacht uit naar de binnenstad, de trends in de logistiek, de wijzigingen in de zorg economie, de huizenmarkt en de arbeidsmarkt.

Dienstverlening

Klantcontactcentrum: gemeenten Bergen op Zoom, Etten-Leur, Roosendaal en Moerdijk (KCC BERM)

In het kader van de doorontwikkeling en implementatie KCC is afgesproken dat het Kwaliteitshandvest van de gemeente Roosendaal wordt afgestemd en op onderdelen (telefoon en balie) wordt geüniformeerd met de andere drie gemeenten. De minimum branchenormen van de VNG vormen daarbij de basis.

Het nummer 140165 is volledig in gebruik genomen. Het nummer 0165-579111 blijft bekend met het oog op de beperkingen - het bellen vanuit het buitenland - van het 014 nummer. Het 0800-nummer wordt niet meer gecommuniceerd.

Sinds medio 2013 worden de producten en diensten in het digitale loket bij de BERM gemeenten op een eenduidige manier aangeboden door gebruik te maken van één, door de BERM gemeenten gezamenlijk beschreven en beheerde, producten- en dienstencatalogus.

Sinds medio 2013 wordt bij het telefoonkanaal stapsgewijs toegewerkt naar een gezamenlijk KCC BERM. Medewerkers verstrekken informatie met behulp van de gezamenlijke producten- en dienstencatalogus. Bij het telefoonverkeer wordt door de BERM gemeenten gebruik gemaakt van eenzelfde communicatiesysteem.

Digitalisering aanvragen

Aanvragen op basis van de Wabo kunnen digitaal worden ingediend. De doelstelling - 80% van de Wabo-aanvragen digitaal ingediend te krijgen - is gehaald met 83% in 2013. Ook de statusinformatie inzake de Wabo-aanvragen kunnen door klanten worden opgevraagd via het digitaal Omgevingsloket (OLO).

BERM-ICT

In 2013 is een kwartiermaker BERM-ICT aangesteld met de opdracht om binnen het tijdspad 2013/2014 de transitie naar één centrale automatiseringsunit voor de BERM-gemeenten te begeleiden. Hiertoe is een bedrijfs- en implementatieplan opgesteld waar begin 2014 nadere besluitvorming over plaats vindt. De gemeente Moerdijk is in een voorgenomen besluit als standplaats aangewezen en in 2013 is gestart met een aantal randvoorwaardelijke harmonisatietrajecten. In 2013 is tevens het regionaal informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld.

Wijkgericht werken

Kern van de transitie wijkgericht werken is het verwezenlijken van een verandering in houding en gedrag, bewustmaking dat schaal- en vraaggericht werken een manier van werken is die doordrongen is bij alle medewerkers van de gemeente Roosendaal.

Om dat te verwezenlijken zijn in 2013 meerdere deelprojecten opgestart op sociaal, fysiek en economisch gebied, waarbij de nadruk ligt op het versterken van de samenwerking tussen gemeentelijke teams onderling en tussen gemeente, bewoners en andere professionele partijen in de wijken en dorpen. De wijkteams zijn hier een voorbeeld van.

Vanuit de wijk- en dorpsactieplannen 2013 zijn voor alle wijken en dorpen 'sleutelprojecten' benoemd waar ideeën voor verbetering in de wijk of dorp zijn vertaald in concrete acties en activiteiten. In 2013 zijn er sleutelprojecten gestart en afgerond. Er zijn afgelopen jaar nog geen wijk- en dorpsactieplannen 2014 vastgesteld. In overleg met de bewonersplatforms is besloten bij de wijkactieplannen meer maatwerk te leveren in deze plannen en niet een nieuw convenant op te stellen.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Bestuur	8.102	6.195	5.995
Dienstverlening	4.719	5.844	5.147
Wijkgericht werken	1.851	2.630	1.762
Totaal Lasten	14.672	14.669	12.904
Bestuur	289	193	246
Dienstverlening	1.786	1.251	1.284
Wijkgericht werken	104	192	52
Totaal baten	2.179	1.636	1.582
Saldo	12.493	13.033	11.322
Resultaat 2013			V 1.711
Op dit programma betrekking hebbende:			
Stortingen in reserves	140	0	0
Onttrekkingen uit reserves	947	3.137	1.685

2. Economische Ontwikkeling

1. Algemeen

Hoofd-doelstelling Wij hebben een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en vervullen een regionale werkgelegenheids- en detailhandelsfunctie.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma worden de volgende doelen nagestreefd:

- Wij zien in het economisch werkveld drie prioriteiten: zorgconomie, logistiek en aantrekkelijke binnenstad.
- We doen dit in gezamenlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid van ondernemers, burgers en overheid.
- Wij werken aan een goede economische positie in het belang van de werkgelegenheid en leefbaarheid van Roosendaal.
- Wij hanteren een krachtige samenhang tussen de drie O's (ondernemers, onderwijs en overheid) als uitgangspunt in ons economisch beleid, voorbeeld hiervan is onder andere investeren in de Taskforce Triple Roosendaal.
- Wij spannen ons in om de regionale economie toekomstbestendig te maken. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is hier onderdeel van, waarbij de gemeente zelf het voorbeeld geeft in een duurzame bedrijfsvoering.
- Wij bieden kwalitatief hoogwaardige bedrijventerreinen aan, waarbij zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik voorop staat.
- Wij zetten de revitalisering van de bedrijventerreinen Majoppeveld en Borchwerf met kracht voort. Duurzaamheid (duurzaam bouwen en ondernemen) zal ook hierin een belangrijke rol spelen.
- Wij werken aan duidelijke en herkenbare citymarketing, waarbij de focus zich richt op het vergroten van de bekendheid en aantrekkelijkheid van Roosendaal.
- Wij versterken de relatie tussen Rosada, Go Stores en de binnenstad samen met het bedrijfsleven.
- Wij gaan uitvoering geven aan de visie op de binnenstad, zoals beschreven in de detailhandelsnota.
- Wij leveren een actieve bijdrage aan een vitaal landelijk gebied.

Beleidsvelden

• Bedrijventerreinen/kantoren	---	Portefeuillehouder Wethouder Verbraak
• Detailhandel (w.o. binnenstad)	---	Wethouder Verbraak
• Citymarketing	---	Wethouder Verbraak
• Arbeidsmarkt	---	Wethouder Verbraak

Trends en risico's

Het stilvallen van de economische groei, een vervangingsmarkt in plaats van een groeiemarkt, de verandering van de bevolkingsontwikkeling, de financiële onzekerheden bij banken die doorwerken op bouwers en ontwikkelaars zijn de belangrijkste ontwikkelingen die de economie tot in het fundament hebben geraakt en nog steeds raken. Het economisch perspectief is stevig veranderd. Ontwikkelingen en investeringen komen veel moeizamer van de grond. Het gaat met kleine stapjes, die vanuit een concrete behoefte tot stand komen.

In economisch opzicht is er sprake van een trendbreuk met het verleden. Regie en groei maken plaats voor faciliteren en stabilisatie. De tijden van vanzelfsprekendheid van groei liggen achter ons.

Vergrijzing en vergroening zijn trends waarvan iedereen doordrongen is. Daarnaast speelt nog een andere trend, namelijk de daling van de potentiële beroepsbevolking. De komende decennia zal de arbeidsparticipatie fors moeten stijgen om de daling van de beroepsbevolking te kunnen compenseren.

De samenwerking in de regio en met netwerkstad Roosendaal-Bergen op Zoom biedt nieuwe kansen ook op het gebied van economie. In de samenwerking wordt gezocht naar complementerende en elkaar versterkende activiteiten in plaats van elkaars concurrenten te zijn.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Economische Visie	De Economische Visie is de paraplunota voor waar Roosendaal in 2020 economisch wil staan. Op onderdelen zullen nog hieruit voortkomende actieplannen worden opgesteld.	2012
Integraal Bedrijventerreinbeleid	In deze notitie zijn de doelstellingen interactief en integraal geformuleerd.	2007
Detailhandelsnota	De nota dient als basis om de gewenste detailhandelsstructuur richting te geven en plannen te stimuleren en faciliteren.	2007
Kantorenprogramma	Vraag en aanbod zijn met elkaar geconfronteerd en de zones zijn benoemd waarop voldoende aanbod kan worden gerealiseerd.	2004
Bestuursopdracht Arbeidsmarktbeleid	Kort gezegd gaat het om matchen van vraag en aanbod, de beleidsvelden 'economische zaken' en 'sociale zaken' worden verder geïntegreerd.	2006
Bestuursopdracht Arbeidsontwikkeling SW	De bestuursopdracht heeft als doelstelling te komen tot een integrale benadering van arbeidsontwikkeling in de totale keten, een versterking van de regiefunctie van de gemeenten op de uitvoering waardoor de toekomstige financiële tekorten zoveel mogelijk worden beperkt.	2013
Marketingplan Binnenstad	Het marketingplan binnenstad is een dynamisch raamplan voor de marketing en promotie van de Roosendaalse binnenstad.	2012

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Bedrijventerreinen/kantoren							
Een aantrekkelijk vestigings-klimaat en productiemilieu	redelijk	Rapportcijfer gemeente als vestigingslocatie <i>Bron: Bedrijvenenquête*</i>	6,5	-	-	7,0	-
	redelijk	Rapportcijfer van vestigingsomgeving <i>Bron: Bedrijvenenquête</i>	6,1	-	-	6,7	-
	redelijk	Rapportcijfer dienstverlening <i>Bron: Bedrijvenenquête</i>	6,0	-	-	6,5	-
Detailhandel							
Verhoging van de kwaliteit van de winkels in het stadscentrum en voor dagelijkse boodschappen in de buurt	laag	Rapportcijfer aantal winkels voor dagelijkse boodschappen in de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,5	-	7,5	7,6
	laag	% koopkrachtbinding % koopkrachttoevoeiing % koopkrachtafvoeiing <i>Bron: Regionaal Koopstroomonderzoek SES**</i>	-	-	-	85 35 17	- - -
	laag	Rapportcijfer kwaliteit winkels stadcentrum <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,0	-	7,0	6,7
Citymarketing							
De economische positie van de binnenstad in de regio terugbrengen op het niveau van 2000	redelijk	Aantal passanten binnenstad per week <i>Bron: Locatus</i>	151.600	140.000	156.000	150.000	127.500
	laag	Rapportcijfer kwaliteit van het winkelaanbod <i>Bron: Passantenenquête</i>	-	-	6,9	7,0	6,9
	redelijk	Rapportcijfer sfeer stadscentrum <i>Bron: Passantenenquête</i>	-	-	6,9	6,8	6,8
	redelijk	% verblijfsduur 3 tot 4 uur <i>Bron: Passantenenquête</i>	-	-	23	25	19
Arbeidsmarkt							
Voldoende werkgelegenheid	laag	Aantal arbeidsplaatsen <i>Bron: Werkgelegenheidsenquête Regio West-Brabant</i>	41.433	40.764	39.820	40.000	39.084

* De meest recente Bedrijvenenquête dateert uit 2010.

** Het meest recente Regionaal Koopstroomonderzoek SES dateert uit 2006.

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Zorgeconomie

De gemeenteraad heeft op 6 februari 2012 ingestemd met het actieprogramma 'Speerpunt Zorgeconomie'.

De gelanceerde website 'www.zorgstadroosendaal.nl' wordt gezien als een belangrijke basis om de zorgeconomie te promoten. De aangesloten zorginstanties delen successen met elkaar waardoor de website up to date is. De website laat zien dat de zorgsector in Roosendaal in beweging is en geeft een interactief inzicht in de ontwikkelingen rondom technische innovaties in de zorg. De website is eind 2013 geëvalueerd, wat heeft geleid tot verbetervoorstellen op gebied van branding en interactie. Deze worden begin 2014 geïmplementeerd.

Het Care Innovation Center (www.cic-westbrabant.nl) bestaat inmiddels een jaar en is een proeftuin voor innovaties in de zorg. Met 18 samenwerkende partners is het daarmee één van de toonaangevende proeftuinen van de provincie. Eind 2013 zijn voorbereidingen gestart om de regio te interesseren om mee te doen.

Daarnaast hebben we extra fondsen kunnen werven vanuit de regio om te kunnen investeren in innovaties.

Bedrijventerreinen / kantoren

Voldoende bedrijventerreinen

Het aantal bedrijven is toegenomen met 45 ten opzichte van 2012 (gepland was 20). Vorig jaar hebben diverse publicaties plaatsgevonden in vakbladen over nieuwe, zich in Roosendaal vestigende bedrijven.

Project Borchwerf II C.V.

Veld C: in 2013 zijn geen kavels verkocht. Het 'Facility Point' is gerealiseerd en wordt in 2014 in gebruik genomen. Veld C is in 2013 woonrijp gemaakt. Het openbaar gebied is terug naar de gemeente (beheer en onderhoud van het openbaar gebied geschiedt door Stichting Beheer Borchwerf II in het kader van het parkmanagement). Er zijn nog drie kavels te koop.

Veld B: met uitzondering van de gronden van één eigenaar zijn de gronden verworven door de gemeente. Bekeken wordt of de gronden van de laatste eigenaar in redelijkheid en billijkheid verworven kunnen worden. Zo niet dan zal veld B toch worden ontwikkeld binnen het bestaande onherroepelijke bestemmingsplan. Met de partners in Borchwerf II C.V. wordt overlegd wanneer Borchwerf II C.V. kan starten met de aankoop van de gronden van de gemeente en kan starten met het bouwrijp maken.

Project Borchwerf en Majoppeveld

In 2013 zijn er drie koopovereenkomsten gesloten voor de verkoop van in totaal 2.371 m² bouwgrond aan de Leemstraat met een opbrengst van circa € 100.000. Verder is een optie verstrekt voor de uitbreiding van een bouwperceel met 655 m². Aan de Leemstraat resteert dan nog 7.556 m² uit te geven bouwgrond voor bedrijven. Een reeds gevestigd bedrijf aan de Schotsbossenstraat heeft uitbreidingsplannen en heeft daarvoor een perceel van 4.032 m² aangekocht met een opbrengst van circa € 464.000. Aan de Schotsbossenstraat resteert in totaal nog circa 19.091 m² uit te geven bouwgrond.

Het bedrijfspand J.F. Vlekkestraat 270 is verkocht en het bedrijfsobject aan de Leemstraat 6 is verhuurd aan verschillende startende ondernemers.

Majoppeveld Oost

Er zijn in 2013 geen nieuwe bedrijven gevestigd op de locatie 'Spectrum' en 'Kapstok'.

Detailhandel

Implementatie detailhandelsnota / Masterplan Binnenstad

Het binnenstadsmanagement heeft de koers, die in 2012 is ingezet, voortgezet conform het 'Businessplan voor de Binnenstad'. De belangrijkste resultaten zijn de aankleding van de binnenstad met hanging baskets, sfeerverlichting, boombakken en banieren, de grootschalige advertentiecampaagnes in de regio en vooral in België en de samenwerking inzake het keurmerk 'Veilig ondernemen'.

Het jaar 2013 was vooral het jaar dat de Cockpit Binnenstad met haar expertgroepen en vele participanten en inspirerende experimenten heeft gewerkt aan het 'Masterplan voor de Binnenstad'.

Haalbaarheidsonderzoeken en planvorming buurtcentra

Het overleg met de eigenaren/ontwikkelaars is voortgezet om te komen tot een samenwerking inzake de revitalisering en/of uitbreiding van winkel- en buurtcentrum De Rembrandtgalerij.

Koopzondagen

Een actieve lobby om tot een wetwijziging te komen om de toerismebepaling uit de wet geschrapt te krijgen, heeft bijgedragen aan een wetwijziging. Medio 2013 is de nieuwe wet van kracht. Inzake het beroep dat tegen de gemeente was ingesteld door diverse partijen (Stichting Tegen de Verruiming van Openstelling Winkeltijden, een aantal Roosendaalse supermarkten en bouwmarkten) heeft de rechter geen uitspraak gedaan. In Roosendaal is het oude regime - met vrije keuze voor de ondernemers of men op zondag open wil zijn - weer ingevoerd.

Nieuwe drank- en horecawet

In 2013 is gewerkt aan de implementatie van de Nieuwe Drank- en Horecawet. Het betreft een preventiebeleid dat gericht is op beperking van het alcoholgebruik door jongeren, de regeling voor het zogenaamde paracommercialisme (inzake de verkoop van alcoholhoudende drank in buurthuizen en sportkantines) en de voorbereiding van een specifiek toezicht- en handhavingsbeleid gericht op de wet (geen alcoholverstreking aan jongeren onder de 18 jaar) en de lokale en regionale afspraken. De basis is gelegd voor het sluiten van een drietal convenanten met supermarkten, horeca en sportverenigingen.

Citymarketing

Vanuit Marketingplan werken partijen (binnenstadsmanagement en retailmarketeers) actief samen om het bezoek aan en de bekendheid van Roosendaal te vergroten. Het onderdeel stads promotie is in opdracht van het binnenstadsmanagement uitgevoerd door de VVV.

De overall-marketing van 'Beleef 't in Roosendaal' (BIR) gebeurt vanuit de Werkgroep Citymarketing. Zo is vorm gegeven aan BIR-evenementencampagnes, zoals de Roosendaalse Wielerzomer en Winter in Roosendaal. In 2013 is de app 'Hallo Roosendaal' in de markt gezet. Inmiddels kijken vele steden met belangstelling naar deze unieke Roosendaalse app.

Arbeidsmarkt

In 2012 is er een nieuwe visie arbeidsmarktbeleid opgesteld 'West-Brabant werkt en pakt door!'. In 2013 heeft de gemeente Roosendaal deelgenomen aan de onderstaande projecten:

- Plaatsingen Gouden Lijst: hierbij gaat het om bemiddeling naar werk in de kansrijke sectoren zorg, groen en facilitaire dienstverlening.
- Project Mix & Match: dit is een samenwerking tussen UWV, diverse gemeenten in de regio, Werk & Vakmanschap en Start People met als doel de doorstroom van werkzoekenden uit de regio West-Brabant naar de arbeidsmarkt te verbeteren. Door deze samenwerking zijn er 120 werkzoekenden uitgestroomd.
- Inzet advisering leerwerkadviseur op het Werkplein Roosendaal: hierbij krijgt iedere werkzoekende advies over (duale) scholingsmogelijkheden.

Tot slot participeert Roosendaal in twee regionale subsidieaanvragen gericht op jeugdwerkloosheid en werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Beide aanvragen zijn eind 2013 ingediend en worden voornamelijk in 2014 uitgevoerd.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaal som hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen. Et in

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Bedrijventerreinen/kantoren	437	309	347
Detailhandel	5.932	2.100	1.931
Citymarketing	160	94	132
Arbeidsmarkt	77	151	159
Totaal Lasten	6.606	2.654	2.569
Bedrijventerreinen/kantoren	57	110	110
Detailhandel	471	635	656
Citymarketing	0	0	0
Arbeidsmarkt	0	0	0
Totaal baten	528	745	766
Saldo	6.078	1.909	1.803
Resultaat 2013			V 106
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	850	591

3. Onderwijs

1. Algemeen

Hoofd-doelstelling Wij scheppen ontwikkelingskansen voor iedereen door middel van een gedifferentieerd en kwalitatief goed onderwijsaanbod, dat aansluit bij de behoeften van de samenleving. Alle scholen, waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt, zijn adequaat gehuisvest.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij continueren de krachtige driehoek onderwijs, ondernemers en overheid, waardoor onderwijs goed afgestemd wordt op een veranderende economie en werkgelegenheid.
- Wij continueren de inzet in het voorkomen en tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.
- Wij werken gericht aan de verbetering van de leerprestaties en schoolloopbanen van jongeren die dreigen achterop te raken.
- Wij investeren in taalontwikkeling van kinderen van 2 tot 4 jaar, zodat zij zonder achterstand kunnen starten aan de basisschool.
- Wij zorgen ervoor dat het kwaliteitsniveau van de onderwijshuisvesting voldoet aan de gestelde normen van soberheid en doelmatigheid én nut en noodzaak.

Beleidsvelden

• Onderwijsvoorzieningen	---	Portefeuillehouder
• Onderwijsachterstanden	---	Wethouder Verbraak
• Onderwijshuisvesting	---	Wethouder Verbraak

Trends en risico's

- De toename van arbeidsmigranten, die beslissen zich hier permanent te vestigen, heeft als gevolg dat het aantal kinderen zonder kennis van de Nederlandse taal gestaag groeit. De consequentie is dat extra investeringen worden gevraagd om deze kinderen met succes hun schoolloopbaan te laten doorlopen.
- De invoering Wet Passend Onderwijs met ingang van augustus 2013 heeft voor de gemeente consequenties aangaande kosten voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en jeugdzorg (vanaf 2015).
- De afname van het aantal jeugdigen zal leiden tot een nog lagere bezettingsgraad van onderwijsgebouwen.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Sociale Visie	De Sociale Visie is de paraplu nota voor waar Roosendaal in 2020 sociaal wil staan.	2012
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	Regels voor bouw en onderhoud schoolgebouwen.	2009
Verordening leerlingenvervoer	Regels voor het vervoer van leerlingen van huis naar school en viceversa.	2012
Lokale Educatieve Agenda	Afspraken over afstemming van gemeentelijke taken op het gebied van onderwijs en die van scholen en andere betrokken partijen.	2011
Samen aan de Start	Beleidslijn Voorschoolse Voorzieningen.	2012

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Onderwijsvoorzieningen							
Stimuleren dat onderwijsvoorzieningen afgestemd zijn op de economie/vraag	hoog	Rapportcijfer tevredenheid onderwijsvoorzieningen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,9	-	7,9	7,9
Onderwijsachterstanden							
Het stimuleren van deelname aan voorschoolse voorzieningen door doelgroepkinderen in de leeftijd 2-4	hoog	% door Thuiszorg West-Brabant geïndiceerde (doelgroep) kinderen in voorschoolse voorziening <i>Bron: SPR</i>	-	93	90	90	90
Het aantal voortijdige schoolverlaters is 3,5 % lager dan het aantal jongeren (12-23 jarigen)	redelijk	Aantal voortijdige schoolverlaters <i>Bron: Leerplicht</i>	199 3,2	170 2,8	- -	- 3,5	138 2,
Het signaal schoolverzuim is 4% lager dan het aantal leerplichtigen (5 tot en met 17 jaar)	redelijk	Relatief verzuim <i>Bron: Leerplicht</i>	443 3,7	408 3,4	404 -	- 4,0	188 1,7
Onderwijshuisvesting							
Adequate huisvesting voor alle onderwijsinstellingen voor primair en voortgezet onderwijs	hoog	% kwaliteit huisvesting primair onderwijs is voldoende/goed <i>Bron: Schouw Van Aarle De Laat</i>	77	80	81	89	86

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Onderwijsvoorzieningen

Voorkomen en terugdringen laaggeletterdheid

In het schooljaar 2012-2013 hebben acht mensen hun educatietraject - gericht op alfabetisering - bij het Kellebeek College afgerond. In totaal hebben 45 personen sociale en professionele redzaamheid gevolgd. In het schooljaar 2011-2012 waren dat in totaal 85 personen. De daling van het aantal deelnemers komt voornamelijk doordat vanaf 2013 de gelden van de Wet Educatie- en Beroepsonderwijs (WEB) niet meer mogen worden aangewend voor inburgeringsplichtigen.

In het kader van het inburgerings- en re-integratiebeleid zijn ook losse trajecten ingekocht bij IVIO-integratie.

Bondgenootschappen

Voor het bevorderen van de re-integratie van werkzoekenden in het bijstandsbestand zijn er diverse samenwerkingsverbanden met werkgevers en hulpverleningsinstanties ingericht. Het gaat hierbij om advisering van de sollicitatietechnieken, werkervaringsplaatsen, concrete match op vacatures en maatwerk op hulpverlening om werken mogelijk te maken.

Daarnaast worden er kortdurende cursussen aangeboden, als hier een baangarantie vanuit de werkgever tegenover staat.

Onderwijsachterstanden

Taalachterstand

In samenwerking met het basisonderwijs is in 2013 het programma voor- en vroegschoolse educatie (VVE) uitgevoerd op de peuterspeelzalen. Middels allerhande taalactiviteiten hebben peuters en geïndiceerde doelgroepkinderen een betere uitgangspositie verworven in hun overgang naar het basisonderwijs. De ouders zijn zich bewuster geworden van hun rol in de taalontwikkeling bij hun kinderen.

Voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar

De cijfers voortijdig schoolverlaters van 2011-2012 laten zien dat Roosendaal een reductie op voortijdig schoolverlaten tot 23 jaar heeft gerealiseerd van meer dan 30% ten opzichte van 2005-2006. Dit resultaat is onder andere behaald door acties zoals 'overstap VMBO-MBO', voorlichting op en aan scholen en door uitvoering te geven aan de leerplichttaak. Deze succesvolle aanpak is in 2013 voortgezet.

Wat betreft het uitvoeren van de leerplichttaak en het tegengaan van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten, is een samenwerkingsverband tot stand gekomen tussen Bergen op Zoom, Halderberge, Steenbergen, Woensdrecht en Roosendaal. Uitgangspunt daarbij is één leerplichtambtenaar per school voor alle leerlingen uit de regio, waarin de dienstverlening richting de leerlingen, de ouders en de scholen centraal staat.

Verder hebben de trajectbegeleiders samen met de MBO-scholen ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten een eenduidig registratiesysteem opgesteld.

Tenslotte is samen met Bergen op Zoom een plan voor een gezamenlijk Lokaal Meld- en Coördinatiecentrum (LMC) voor de jaren 2013-2014-2015 geschreven en vastgesteld.

Schoolmaatschappelijk werk

Net zoals in voorafgaande jaren is ook in 2013 door Traverse uitvoering gegeven aan schoolmaatschappelijk werk. Daarbij zijn via onderwijsinstellingen als vindplek problemen bij kinderen en gezinnen vroegtijdig gesignaleerd.

Tevens heeft er ondersteuning, advies en begeleiding aan kinderen, ouders en scholen plaatsgevonden, waarbij er ook preventieve interventies zijn uitgevoerd na signalering van een probleem.

Ontwikkelingen Passend Onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 wordt de Wet Passend Onderwijs van kracht, scholen krijgen hiermee een zorgplicht.

In 2013 is aansluiting gezocht met het onderwijs over het ondersteuningsplan en de transitie jeugdzorg, het leerlingenvervoer, leerplicht en onderwijshuisvesting. Voor het voortgezet onderwijs zijn in 2013 de gezamenlijke afspraken vastgelegd in de Regionale Educatieve Agenda.

Onderwijshuisvesting

Strategische Huisvestingsprogramma Onderwijs (HPO)

Het college heeft het HPO 2014 vastgesteld op 10 december 2013 en vervolgens ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Project Zuid-Oost Kwartier

Sporthal 'In de Roos' is gereed en in gebruik genomen.

Bestuursopdracht 'Duurzame financiering onderwijshuisvesting'

Het strategisch huisvestingsplan primair en speciaal onderwijs 2014-2020 is door de raad vastgesteld op 6 november 2013. Een duurzaam financieringsvoorstel maakt hier geen onderdeel van uit. Daarvoor is aanvullend onderzoek nodig.

Planvorming en realisatie van diverse nieuwbouw- en verbouwprojecten

Het definitieve ontwerp voor de nieuwe huisvesting van scholengemeenschap Tongerlo is in november 2013 vastgesteld. De bouwvoorbereidingsfase is in gang gezet.

De omgevingsvergunning voor de bouw van het JeugdZorgOnderwijsCluster (JZOC) is verleend op 3 september 2013. De onderhandelingen over huurvoorwaarden zijn gestart.

In het kader van de Unilocatie De Sponder is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. De realisatieplanning van het JZOC is bepalend voor de planvoorbereiding van De Sponder.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Onderwijsvoorzieningen	2.407	2.140	2.010
Onderwijsachterstanden	3.262	3.250	3.307
Onderwijshuisvesting	6.719	6.763	6.539
Totaal Lasten	12.388	12.153	11.856
Onderwijsvoorzieningen	190	194	187
Onderwijsachterstanden	2.198	2.253	2.274
Onderwijshuisvesting	658	238	359
Totaal baten	3.046	2.685	2.820
Saldo	9.342	9.468	9.036
Resultaat 2013			V 432
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	1.468	1.127	1.127
Onttrekkingen uit reserves	2.518	3.203	2.741

4. Sport en Recreatie

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij stimuleren sport en beweging. Sport en beweging verbeteren de gezondheid, vergroten de samenhang in en de binding met de maatschappij. (Top)sport zorgt voor trots en uitstraling. Sport en de lichamelijke opvoeding dragen bij aan integratie, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, sociale activering van burgers en de bevordering van een gezonde leefstijl. Daarom voeren wij een actief en integraal sportbeleid. Wij faciliteren bovendien de routegebonden recreatie (waaronder varen, wandelen, fietsen, paardrijden) en we ondersteunen waar nodig de lokale en regionale toeristisch-recreatieve sector.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij stimuleren de 'ongeorganiseerde' sport op wijk- en buurniveau voor verschillende doelgroepen.
- Wij investeren in de combinatie van buurt, onderwijs en sport.
- Wij stimuleren minderheden, gehandicapten en ouderen om te gaan sporten.
- Wij investeren in het in stand houden van de sportvoorzieningen in wijken en dorpen en streven naar een optimaal gebruik van de voorzieningen.
- Samen met de overige 17 gemeenten in West-Brabant ondersteunen wij de Provincie Noord-Brabant bij de opstelling van een BID-book voor het Olympisch Plan Noord-Brabant 2028 (onderdelen hippische sport en wielrennen).
- Wij ondersteunen de toeristisch-recreatieve profilering van Roosendaal als winkelstad, uitgaansstad en plaats waar veel te doen is en te beleven valt.
- Wij stimuleren de productverbetering en verdere ontwikkeling van de recreatieve sector in de vorm van kwaliteitsbevordering van het bestaande aanbod en verdere differentiëring hiervan ten behoeve van toename van het aantal toeristische overnachtingen.
- Wij geven gestalte aan integraal horecabeleid.
- Wij bieden een kader om evenementen mogelijk te maken, waarbij aangestuurd wordt op een betere (programmatische) afstemming van evenementen om een betere spreiding van evenementen te krijgen in tijd en locaties.

Beleidsvelden

• Sport	---	Portefeuillehouder
• Recreatie en Toerisme	---	Wethouder Theunis
		Wethouder Verbraak

Trends en risico's

- Gebiedsgerichte samenwerking gaat zich meer toespitsen op het bijeenbrengen en onderling verbinden van ondernemers, zodat het toeristisch recreatief product en daarmee de aantrekkingskracht van de streek sterker kan worden weggezet.
- De samenwerking met omliggende gemeenten wordt geïntensiveerd.
- Een aantal sportieve ontwikkelingen met een aantrekkelijke economische impact in de regio wordt onderzocht op haalbaarheid en kansen voor Roosendaal, waarmee sport naast sociale ook toeristische en economische doelen kan versterken.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vastgesteld
Sociale Visie	De Sociale Visie is de paraplu-nota voor waar Roosendaal in 2020 sociaal wil staan.	2012
Algemene Subsidieverordening Roosendaal	De verordening bevat regels voor de toekenning van subsidies.	2006
Kadernota WMO (meerjaren beleidsplan)	Breed beleidskader en uitgangspunten WMO.	2007
Uitvoeringsprogramma lokaal gezondheidsbeleid 2013-2017	Beschrijving van de speerpunten lokaal gezondheidsbeleid.	2013
Kermisbeleid	Doel- en taakstellingen betreffende de uitvoering van de kermissen.	2013
Integraal evenementenbeleid	Uitgangspunten en doelstellingen betreffende evenementen.	2006
Werkplan integraal horecabeleid	Wat wordt er de komende jaren gedaan op het gebied van openbare orde en veiligheid, ruimtelijk beleid, milieubeleid, handhaving en citymarketing in relatie tot horeca.	2012
Toeristisch-recreatief profiel	Ontwikkelings- en beheerskader waarbinnen het toeristisch-recreatieve product verder wordt afgestemd op maatschappelijke behoeften en economische kansen.	1998
Visie Visdonk	Ontwikkelingskader voor recreatie en natuurontwikkeling op landgoed Visdonk.	2007
Ontwikkelingsperspectief Wouwse Plantage	Ontwikkelingskader voor doorontwikkeling toerisme en recreatie op landgoed Wouwse Plantage.	2004
Toekomstschets en Meerjarenprogramma Brabantse Wal	Ontwikkelingskader voor het Provinciaal Landschap Brabantse Wal.	2010

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Sport							
Vergroten actieve sportbeoefening door onder andere verbeteren buitensportaccommodaties	redelijk	Rapportcijfer van sportvoorzieningen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,0	-	7,0	7,1
	redelijk	% inwoners dat sport <i>Bron: Digipanel / eenmalige meting</i>	74	-	-	75	-
Recreatie en toerisme							
Promotie en profilering van de toeristisch-recreatieve producten	laag	Rapportcijfer toeristisch recreatieve voorzieningen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,0	-	7,0	7,1
	hoog	Rapportcijfer speelvoorzieningen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,8	-	6,8	6,8
	laag	Aantal overnachtingen <i>Bron: Belastingssamenwerking</i>	108.295	109.836	118.505	110.000	114.500*

*Geen exact cijfer, betreft een berekening van de totale opbrengsten toeristenbelasting gedeeld door het tarief per overnachting

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Sport

Uitvoeren programma 'Sport en Bewegen 2013-2014'

Met het uitvoeringsplan 'Kwaliteit, Focus en Innovatie' van Sportservice Noord-Brabant als leidraad, zijn in 2013 talloze acties ondernomen als bijdrage aan het realiseren van de volgende doelstellingen:

- Sport en Bewegen in de Buurt: het leveren van een bijdrage aan de sociale cohesie in wijken en dorpen.
- Gezonde Leefstijl: het leveren van een bijdrage aan een actieve en gezonde leefstijl.
- Vitale Sportvereniging: het leveren van een bijdrage aan de vitalisering van sportverenigingen.

Zo is het (landelijke) project 'Jongeren op Gezond Gewicht' (JOGG) gestart, is Wijk sportvereniging Kalsdonk verder doorontwikkeld en is een begin gemaakt met het opzetten van een wijk sportvereniging in de wijk Westrand.

Sportverenigingen zijn op verschillende manieren ondersteund binnen de transitie 'Zelfbeheer Sportaccommodaties'. Samen met turnvereniging Dynamo, atletiekvereniging THOR en Aleco Sport Visions is een plan opgesteld voor uitbreiding van de voorzieningen op sportpark Vierhoeven ('Klein Papendal').

Transitie Zelfbeheer sportaccommodaties

In 2012 is in nauw overleg met alle betrokkenen voortvarend gewerkt en gestart met de transitie 'Zelfbeheer Sportaccommodaties'. Dit heeft geresulteerd dat in 2013 sportverenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor een deel van het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties. De taak van de gemeente is daarbij verschoven van 'zelf doen' naar een rol van 'regisseren en faciliteren'. Verenigingen hebben meer verantwoordelijkheid gekregen. Per accommodatie is door de gemeente samen met de verenigingen een gezamenlijk onderhoudsplan gemaakt. De gemeente heeft daarbij samengewerkt met de Roosendaalse sportverenigingen, Sportservice Noord-Brabant, de Roosendaalse Voetbalfederatie en het gebruikersplatform Vierhoeven.

RBC-stadion

In 2012 is het RBC-stadion door de gemeente Roosendaal gekocht uit de boedel van de failliet verklaarde N.V. RBC Roosendaal. In 2013 is het stadion verkocht. De nieuwe exploitant gebruikt het stadion voor wedstrijden van de amateurvereniging RBC en voor evenementen. De exploitant is voornemens om daarnaast een voetbalmuseum op te richten in het stadion. De gemeente verhuurt de parkeerplaatsen om het stadion aan deze exploitant.

Zwembad De Stok

In de Agenda van Roosendaal is een bezuiniging op de subsidie aan Zwembad De Stok Exploitatie B.V. toegepast van € 290.000 per jaar met ingang van 2013. Samen met de afschaffing van het schoolzwemmen per 1 augustus 2012 betekent dit een inkomstenderving van circa € 450.000 voor het zwembad. Om deze inkomstenderving op korte en langere termijn op te kunnen vangen zijn er in 2013 een aantal acties gestart. Daarbij is ingezet op het verlagen van de energiekosten, het verhogen van de bezoekersaantallen, het verlagen van de reserveringen voor onderhoud en het verlagen van de huurlasten zoals de Eigendom B.V. die berekent aan de Exploitatie B.V. Al deze maatregelen zullen naar verwachting vanaf eind 2014 om en nabij voldoende zijn om de bezuinigingsopgave uit de Agenda van Roosendaal op te vangen.

In de Kadernota 2014 zijn opnieuw bezuinigingen op het gebied van sport, recreatie en cultuur vastgesteld met een omvang van € 1.500.000 vanaf 2016. Om hieraan invulling te geven is in 2013 een onderzoek gestart naar een mogelijke privatisering van het zwembad.

Recreatie en Toerisme

Vrijtijdsagenda West Brabant 2011-2015

Onder de vlag van de West-Brabantse Vrijtijdsagenda is in 2013 in opdracht van de RWB de projectgroep 'Regie in de Regio' opgestart. Doel van de projectgroep is om meer samenhang in lokale vrijetijdsactiviteiten te realiseren en zo de economische opbrengst voor de regio te verhogen. Daarbij wordt aangesloten bij het besluit van de provincie om in drie jaar tijd (vanaf 2014) zes miljoen extra te investeren op het gebied van vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingsperspectief Landgoed Wouwse Plantage

In november 2012 zijn door initiatiefnemers masterplannen gepresenteerd inzake de ontwikkelingen op Landgoed Wouwse Plantage. De gemeenschappelijke hoofddoelstelling van de plannen is het behoud en herstel van het cultuurhistorisch erfgoed en omvat een aantal onderdelen, te weten: gedeeltelijke herbestemming Plantage Centrum, natuurversterkende maatregelen, beelden- en evententuin, recreatieve poort en The Pin Golf Club. Voor een aantal onderdelen is subsidie van Landschappen van Allure toegekend. Om de onderdelen planologisch mogelijk te maken, moet een anterieure overeenkomst gesloten worden. Vanwege een aantal wijzigingen in visie en financiering is de overeenkomst niet in 2013 gesloten. Besluitvorming over de overeenkomst vindt plaats in maart 2014.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Sport	2.830	3.597	3.747
Recreatie en toerisme	3.456	3.162	3.202
Totaal Lasten	6.286	6.759	6.949
Sport	481	609	672
Recreatie en toerisme	577	500	498
Totaal baten	1.058	1.109	1.170
Saldo	5.228	5.650	5.779
Resultaat 2013			N 129
Op dit programma betrekking hebbende:			
stortingen in reserves	309	311	311
onttrekkingen uit reserves	312	533	530

5. Sociaal Culturele Voorzieningen en Cultuur

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij bieden onze inwoners een gezond sociaal-cultureel klimaat en zorgen voor de adequate voorzieningen en activiteiten die daarvoor nodig zijn.

Doelen Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij bouwen samen met burgers en organisaties aan sterke buurten en toegankelijke voorzieningen.
- Wij maken kunst en cultuur toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen.

Beleidsvelden		Portefeuillehouder
• Sociaal-culturele voorzieningen	---	Wethouder Jongmans
• Kunst en cultuur	---	Wethouder Verbraak

Trends en risico's

- Stimuleren van de natuurlijke verwantschap tussen cultuur en economie door centrale en decentrale overheid.
- In een tijdperk van schaarse overheidsmiddelen worden sociaal-culturele voorzieningen relatief zwaarder gekort.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Sociale Visie	De Sociale Visie is de paraplu nota voor waar Roosendaal in 2020 sociaal wil staan. Op onderdelen zullen nog hieruit voortkomende uitvoeringsplannen worden opgesteld.	2012
Buurthuizen bezien	Ontmoetingsfunctie van wijk- en buurthuizen; beleidskader voor het sociaal-cultureel en opbouwwerk	2010
Transitie buurthuizen	Faciliteren en ondersteunen buurthuizen om zelfredzaam te worden bij ontmoetingsfunctie	2012
Nota 'Cultuur in Beweging'	Beleidskader lokaal cultuurbeleid	2007
Monumentennota	Beleidskader voor gemeentelijke monumenten, archeologie en historisch groen	2007

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Sociaal-culturele voorzieningen							
Goede en bereikbare welzijns- en gezondheidsvoorzieningen	laag	Rapportcijfer voorzieningen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,8	-	6,8	6,8
Kunst en cultuur							
Laagdrempelig kunst en cultuur aanbod	laag	Rapportcijfer culturele voorzieningen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,2	-	7,2	7,1

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Sociaal-culturele voorzieningen

Transitie 'Anders Subsidiëren'

In het breder kader van de transitie 'Anders subsidiëren' heeft de gemeenteraad op 17 april 2013 een nieuwe subsidieverordening vastgesteld. De bedoeling van deze verordening is een beduidend minder grote administratieve lastendruk. Voor inwoners, bedrijven en instellingen geldt dat zij bij het indienen van subsidieaanvragen minder regels tegemoet zien. De nieuwe verordening biedt het juridisch kader om subsidieaanvragen te toetsen aan door de gemeenteraad vastgestelde beoogde maatschappelijke effecten. In de verordening is tevens een voorstel voor een betere naleving van de 'Wet normering topinkomens' opgenomen, een uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad.

Kunst en cultuur

Actieplan Kunst en Cultuur 2013-2014

In de Agenda van Roosendaal is een beleidsarme periode aangekondigd. Aansluitend hierbij is ervoor gekozen geen apart actieplan 'Kunst en Cultuur' op te stellen. Er wordt aangesloten bij de Agenda van Roosendaal, de sociale visie en de Kadernota 2014.

Transitie Centrum voor de Kunsten (CvK)

De transitie van CvK is in grote lijnen afgerond. CvK maakt geen onderdeel meer uit van de gemeentelijke organisatie. De financiële taakstelling zoals opgenomen in de Agenda van Roosendaal is hiermee gerealiseerd. Met het oog op een duurzame verankering van cultuureducatie en vanuit efficiency oogpunt, is in het vierde kwartaal van 2013 besloten om voor het Centrum voor Cultuureducatie geen aparte stichting op te richten, maar onder te brengen bij Stichting Schouwburg De Kring. Dit betekent dat De Kring uitvoering zal geven aan de opdracht 'Kunst voor Kinderen 2014'.

CultuurlinC

Aansluitend op voorafgaande jaren zijn ook in 2013 talloze projecten en activiteiten uitgevoerd op het gebied van cultuureducatie. Onder de noemer 'CultuurlinC' hebben kinderen op basisscholen en in de wijken breed kennis kunnen maken met kunst en cultuur. Daarbij hebben de scholen en cultuuraanbieders elkaar, in vergelijking met 2012, nog meer gevonden in samenwerking.

Cultuurcluster Tongerloplein

Met Stichting Schouwburg De Kring is een intentieovereenkomst getekend om te komen tot een organisatorische en fysieke clustering van cultuurfuncties aan het Tongerloplein. Het perspectief daarbij is een clustering waarin podiumkunsten, cultuureducatie en erfgoed samenkomen. De verdere vertaling wordt in 2014 opgepakt door de betrokken partijen (gemeente Roosendaal, De Kring en de cultuursector).

De fysieke opwaardering van het Tongerloplein is afgerond.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Sociaal culturele Voorzieningen	3.931	3.636	3.603
Kunst en Cultuur	6.130	6.058	7.789
Totaal Lasten	10.061	9.694	11.392
Sociaal culturele Voorzieningen	39	5	2
Kunst en Cultuur	606	422	583
Totaal baten	645	427	585
Saldo	9.416	9.267	10.807
Resultaat 2013			N 1.540
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	223	101	101
Onttrekkingen uit reserves	352	982	876

6. Werk en Inkomen

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij zorgen voor werk, inkomen en voorzieningen waardoor Roosendaalse burgers volwaardig en zelfstandig kunnen participeren in de Roosendaalse samenleving.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij zorgen er voor dat mensen zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien waar het kan. Daar waar dat niet onmogelijk is geven wij ondersteuning.
- Wij zorgen zoveel mogelijk voor werk zodat mensen in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien vanuit een arbeidsmarktparticipatie.
- Wij bieden een pakket aan voorzieningen waardoor mensen zoveel mogelijk in staat zijn deel te nemen aan het algemeen dagelijks maatschappelijk verkeer.
- Wij starten snel met re-integratie.
- Wij zijn snel en juist in het verstrekken van uitkeringen en/of voorzieningen.
- Wij bieden maatwerk aan jongeren tussen de 16 en 27 jaar die een beroep doen op de Wet Werk en Bijstand (WWB).

Beleidsvelden

• Werk	---	Portefeuillehouder	Wethouder Verbraak
• Inkomen	---	Wethouder Verbraak	Wethouder Verbraak
• Voorzieningen	---	Wethouder Jongmans	Wethouder Jongmans

Trends en risico's

Pas vanaf 2015 wordt er weer groei van het aantal banen voorzien.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Sociale Visie	De Sociale Visie is de paraplu-nota voor waar Roosendaal in 2020 sociaal wil staan.	2012
Economische Visie	De Economische Visie is de paraplu-nota voor waar Roosendaal in 2020 economisch wil staan.	2012
WWB, Bbz, loaw en loaz	Verordening toeslagen en verlagingen WWB.	2013
	Afstemmingsverordening WWB en oplegging en incasso bestuurlijke boete.	2013
	Afstemmingsverordening IOAW en IOAZ.	2013
	Re-integratieverordening.	2011
	Handhavingsverordening.	2011
	Verordening categoriale bijzondere bijstand bevordering maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen.	2013
	Verordening langdurigheidstoeslag.	2013
	Verordening cliëntenparticipatie WWB, IOAW en IOAZ.	2011
	Beleidsregel re-integratie.	2012
	Uitvoeringsbesluit werkgeverssubsidies 2013.	2013
	Beleidsregel gesubsidieerde arbeid.	2011
	Beleidsregel bijzondere bijstand.	2013
	Beleidsregel bestuursrechtelijke geldschulden en boeten sociale zekerheid .	2013
	Verordening toeslagen en verlagingen WWB.	2013
Minimabeleid	Sociaal Actieplan.	2008
Wet Participatiebudget	Stimuleren samenhang op het gebied van volwassenen-educatie, inburgering en re-integratie.	2009
Visie Modernisering SW	Visie op de gemeentelijke regierol.	2010
Regierol SW	Realisatie contactrol WVS Groep en operationalisatie binnen DVO.	2010

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Werk							
Vergroting van de arbeids-participatie van bijstands-gerechtigden	redelijk	Aantal uitkeringsgerechtigden WWB % uitstroom naar werk <i>Bron: Dienstverlening</i>	977	1.268 29	1.444 34	1.250 30	1.556 40
Inkomen							
Een vangnet voor burgers die geen voldoende inkomen hebben	hoog	Aantal aanvragen bijzondere bijstand <i>Bron: Dienstverlening</i>	-	1.536	1.896	1.500	1.924

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Werk

Activeren

In 2013 zijn in totaal 79% van alle werkzoekenden zonder een ontheffing geactiveerd naar werk, naar werk met behoud van een uitkering of een tegenprestatie.

Realiseren van aangepaste arbeidsplaatsen SW

De taakstelling over 2013 is volledig behaald. Gedurende het jaar 2013 is de bestuursopdracht arbeidsontwikkeling SW uitgevoerd. Hiermee werd ook ingespeeld op de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015. De exacte opdracht luidde als volgt: 'komen tot een integrale benadering van arbeidsontwikkeling in de totale keten (de doelgroep beschut werk, de doelgroep arbeidsmarkt, WWB en eventueel Wajong), een versterking van de regiefunctie van de gemeenten op de uitvoering waardoor de toekomstige financiële tekorten zoveel mogelijk worden beperkt'.

De visie en inrichtingsplannen van de Brabantse Wal, Roosendaal en Werkplein Etten-Leur worden getoetst op mogelijkheden voor samenwerking. Op basis van de uitkomsten van deze opdracht volgt er een concreet inrichtingsvoorstel en dit voorstel wordt na 1 april 2014 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Aantal WWB-dossiers

Na 2012 laat ook het jaar 2013 weer een verslechtering van de arbeidsmarkt zien met een stijgende werkloosheid. In de regio West-Brabant is de werkloosheid met 30,4% gestegen ten opzichte van 2012 (in 2012 was de stijging 16,5% ten opzichte van 2011).

Deze cijfers vertalen zich in de eerste helft van 2013 door een stijging van het aantal WWB uitkeringen, wat tot juni stijgt naar 1.560 dossiers ten opzichte van 1.412 dossiers eind 2012. Vanaf juli 2013 zien we een stabilisering en zelfs daling van het bestand naar 1.525 dossiers eind 2013. De reden voor deze daling is de nieuwe werkwijze, waarbij de klantmanagers specifiek ingezet worden op werk en activering. Het WWB bestand is slechts met 8% gestegen, dit is een positief resultaat ten opzichte van 2012 (stijging 11,5%) en de stijging van het totaal aantal werkzoekenden in Roosendaal (stijging 34,5%).

Inkomen

Verstrekken van uitkeringen

Voor wat betreft de rechtmatige verstrekkingen zijn de onderzoeken in het kader van interne controle afgerond en is er een rapportage opgesteld ten behoeve van de financiële jaarrekening en de accountantscontrole.

Zowel voor het inkomensdeel WWB als het werkdeel WWB uit het participatiebudget geldt dat er ruim binnen de fouttolerantie van 1% wordt gebleven met respectievelijk 0,15% en 0,09%.

Fraudepreventie

Per 1 mei 2012 is de inzet op hoogwaardig handhaven in het kader van fraudepreventie geïntensiveerd. In 2013 zijn er 137 uitkeringen beëindigd dan wel is voorkomen dat men ten onrechte een uitkering zou gaan ontvangen. Aan de hand van de genoemde aantallen kan een schadelastbeperking worden berekend van circa € 923.000.

Voorzieningen

Verstrekken van voorzieningen

Voor wat betreft de voorzieningen is de interne controle op de rechtmatige verstrekking afgerond en is rapportage opgesteld ten behoeve van de financiële jaarrekening en de accountantscontrole.

Er zijn in het kader van de WMO geen onrechtmatige verstrekkingen geconstateerd.

Werkplein

Om de dienstverlening richting de werkgevers op peil te houden zijn er vanaf 2013 initiatieven ontwikkeld voor een gezamenlijke (regionale) werkgeversbenadering met de WVS-groep. Bovendien worden er met het UWV Werkbedrijf nadere afspraken gemaakt over hoe de dienstverlening op afstand gecontinueerd kan worden.

Met acht private partijen zijn er in het jaar 2013 samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Dit zijn uitzendbureaus welke tijdens de workshops advies en bemiddeling aan werkzoekenden geven. Baanbrekend fungeert sinds 1 september 2013 als centraal loket voor de vraag van werkgevers naar personeel.

Collectieve ziektekostenverzekering aan inwoners

Het aantal deelnemers fluctueert in de loop van het jaar. Medio 2013 bedroeg het aantal deelnemers 2.490. De totale gemeentelijke premiebijdrage 2013 bedroeg € 506.672. Er was een bedrag begroot van € 496.000 waardoor het budget met € 10.672 is overschreden. Het tekort kan opgevangen worden binnen het product minimeleid.

Noodfonds

Over 2013 werden 236 verstrekkingen gedaan met een totaalbedrag van ca €15.000. In vergelijking met 2012 zien we een daling van het aantal verstrekkingen (258 cliënten met totaalbedrag van € 19.976).

Schuldhelpverlening

In 2013 meldden 638 mensen zich voor schuldhelpverlening tegenover 616 in 2012. Daarvan zijn 271 aanvragen doorgestuurd naar Kredietbank West-Brabant. Opvallend is de stijging in geslaagde minnelijke trajecten van 50 in 2012 naar 75 in 2013. Dit sluit aan bij de kritische intake zoals in Schuldhelp@Roosendaal is uitgewerkt. De aanvragen die worden doorgestuurd hebben meer kans van slagen. Schuldenpakket, motivatie en vaardigheden bepalen het maximaal haalbare en dat is niet altijd een schuldregeling via de Kredietbank.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Werk	17.280	17.329	17.536
Inkomen	28.630	32.628	33.104
Voorzieningen	4.471	3.927	3.198
Totaal Lasten	50.381	53.884	53.838
Werk	16.905	16.727	17.153
Inkomen	24.630	25.457	26.291
Voorzieningen	311	349	201
Totaal baten	41.846	42.533	43.645
Saldo	8.535	11.351	10.193
Resultaat 2013			V 1.158
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	270	108

7. Zorgvoorzieningen

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij bieden voorzieningen op het terrein van welzijn, zorg en volksgezondheid, waardoor onze burgers volwaardig kunnen deelnemen aan onze samenleving.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij realiseren samen met onze ketenpartners een samenhangend stelsel van algemene en individuele voorzieningen om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Wij anticiperen hierbij op de maatschappelijke dynamiek. Uitgangspunt is het versterken van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen en organisaties.
- Wij realiseren een lokaal gezondheidsbeleid waarbij de ambitie is om van Roosendaal een gezondere gemeente te maken waarin voor inwoners de gezonde keuze de gemakkelijkste keuze is. Speerpunten voor de komende jaren liggen op het tegengaan van roken, overmatig alcohol gebruik, overgewicht, diabetes en depressie.
- Wij bieden een sociaal, pedagogisch en fysiek veilig opgroei-klimaat ter bevordering van de fysieke en mentale ontwikkeling van jongeren. Uitgangspunt is een preventieve aanpak, gericht op het versterken van de eigen kracht (1 gezin – 1 plan).
- Wij ondersteunen ouders en verzorgers in de opvoeding van hun kind(eren).
- Wij ondersteunen de ontwikkeling van de jeugd van 0 – 23 jaar door de aanwezigheid van voorzieningen gericht op spelen, ontmoeten, leren en het betreden van de arbeidsmarkt.
- Wij communiceren (pro)actief met jongeren.
- Wij bevorderen participatie in de Roosendaalse samenleving. Dit doen wij door belemmeringen die onze inwoners tegenkomen in hun functioneren in de Roosendaalse samenleving, die leiden tot achterstanden op de verschillende beleidsterreinen, weg te nemen.

Beleidsvelden

• Zorgvoorzieningen	---	Wethouder Jongmans
• Integratie en inburgering	---	Wethouder Jongmans
• Volksgezondheid	---	Wethouder Jongmans
• Jeugd	---	Wethouder Jongmans

Portefeuillehouder

Trends en risico's

- Decentralisatie: overheveling van taken van overheid naar gemeenten.
- Decentralisaties AWBZ (2014) en Jeugdzorg (2015) brengen een grote, nieuwe taken naar gemeenten; gaan gepaard met hervormingen om opgelegde bezuinigingen en kwaliteitsverbeteringen te realiseren.
- De bevolking van Roosendaal wordt steeds kleurrijker, vooral goed te zien bij jongeren (24,4% niet-westerse etniciteit per 1 januari 2012).

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vastgesteld
Sociale Visie	De Sociale Visie is de paraplunota voor waar Roosendaal in 2020 sociaal wil staan.	2012
Uitvoeringsprogramma lokaal gezondheidsbeleid 2013-2017	Beschrijving van de speerpunten lokaal gezondheidsbeleid.	2013
Meerjaren Wmo beleidsplan	Breed beleidskader en uitgangspunten WMO.	2012
Verordening Wmo	Lokale regelgeving op basis van de wet.	2012
Besluit Wmo	Lokale regelgeving op basis van de wet.	2012
Masterplan wonen-welzijn-zorg 2004-2015	Breed, integraal kader, vooral gericht op ontwikkeling woonservicezones.	2004
Overeenkomst Oost West, Thuis Best 2010 – 2012!	Gezamenlijke verbeteragenda van provincie en West-Brabantse gemeenten betreffende de aansluiting tussen preventief jeugdbeleid en jeugdzorg. Dit was een eenmalig stimuleringsprogramma van de provincie.	2012
Regionale visie op de transformatie op de zorg voor jeugd	Visie op de jeugdzorg vastgesteld door de 18 West-Brabantse gemeenten. Omarmd als Roosendaalse visie Transformatie Jeugd en Onderwijs.	2011
Visie schets van de zorg voor jeugd West Brabant West	Uitgangspunten voor de invoering van nieuwe taken met betrekking tot jeugdzorg.	2013
Samen aan de Start	Beleidslijn Voorschoolse Voorzieningen.	2012

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Zorgvoorzieningen							
Bevorderen dat ouderen en gehandicapten (langer) zelfstandig kunnen wonen en het behouden van zelfredzaamheid	redelijk	% ouderen (> 65 jaar) dat zelfstandig woont <i>Bron: GBA</i> Aantal collectieve voorzieningen <i>Bron: Dienstverlening</i>	94	82	94,5	85	
Volksgezondheid							
Het bevorderen van de lokale gezondheid	laag	% rokers in de gemeente	-	11	-	=<7	-
		jeugd*	-	-	25	=<28	-
		volwassenen**	-	16	14	=<15	-
		ouderen	-	-	-	-	-
		% overmatige drinkers	-	28	-	=<13	-
		jeugd	-	-	8	=<10	-
		volwassenen	-	9	7	=<9	-
		ouderen	-	-	-	-	-
		% inwoners met overgewicht	-	11	-	=<11	-
		jeugd	-	-	52	=<46	-
		volwassenen	-	62	62	=<62	-
		ouderen	-	-	-	-	-
		% inwoners dat psychische gezondheid als slecht ervaart	-	13	-	<13	-
jeugd	-	-	19	<16	-		
volwassenen	-	17	23	<17	-		
ouderen	-	-	-	-	-		
<i>Bron: Monitoren GGD</i>							

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Jeugd							
Een gezond opvoed- en opgroeiklimaat	laag	% kinderen dat 1 of meer risicofactoren heeft volgens de jeugdgezondheidszorg	-	45	nbn	<40	nbn
		% bereik jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jarigen <i>Bron: Registratie van Thuiszorg</i>	99,5	99	nbn	99	nbn
	hoog	% inwoners dat CJG kent	-	52	-	55	54
		% inwoners dat producten CJG kent <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	24	-	30	26

* De meest recente Jeugdmonitor 12-18 jaar dateert uit 2011

** De meest recente Volwassenen- en ouderenmonitor dateert uit 2012, in 2011 is deze monitor niet uitgevoerd

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Zorgvoorzieningen

De leidende principes bij de transitie 'AWBZ' zijn vastgesteld. Deze, door de op dit dossier zes samenwerkende gemeenten, vastgestelde principes zijn terug te vinden in de visie 'Goed voor Elkaar'. Op basis van deze visie wordt de transitie 'AWBZ-Wmo' verder uitgewerkt.

In 2013 zijn de volgende doelen bereikt dan wel activiteiten uitgevoerd:

- Het aantal geleverde uren huishoudelijke hulp is verder gedaald.
- Met tien aanbieders van huishoudelijke hulp is een contract afgesloten voor 2014.
- Er zijn regionaal acties uitgevoerd om de toegankelijkheid van het openbaar vervoer te vergroten.
- Door Hoom is uitvoering gegeven aan de mantelzorgondersteuning.
- Door Traverse is uitvoering gegeven aan de basisfuncties voor lokale ondersteuning vrijwilligerswerk.
- In het tweede kwartaal 2013 is in Roosendaal het systeem 'ZorgvoorElkaar' - een digitale marktplaats voor vrijwillige hulp en zorg - geïmplementeerd.
- Ter waardering van de Roosendaalse vrijwilligers is de eerste 'Vrijwilliger van het jaar'-verkiezing georganiseerd, waarbij het Gouden Hart is uitgereikt.
- Voor de uitvoering van het welzijnswerk in de wijken Kalsdonk, Kroeven, Langdonk en Westrand is subsidie verleend aan Traverse.
- Voor het professionele jongerenwerk is subsidie verleend aan Just.
- De financiële doelstellingen van de transitie 'buurt- en dorpshuizen' zijn gerealiseerd: het beschikbaar gestelde bedrag is voldoende gebleken als bijdrage in het organiseren van de ontmoetingsfunctie. Om de buurt- en dorpshuizen te ondersteunen bij de transitie naar meer zelfredzaamheid, is voor de jaren 2013 en 2014 € 200.000 uit het transitiefonds ter beschikking gesteld. In dit kader zijn diverse aanvragen van de buurt- en dorpshuizen gehonoreerd.

Integratie en inburgering

Inburgerplicht

Vanaf 1 januari 2013 zijn mensen zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. In 2013 is nog een aanbod gedaan aan zes personen die daar nog beroep op konden doen. Medio 2016 zullen de laatste trajecten zijn afgerond. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de handhaving bij 334 inburgeringsplichtigen aan wie de gemeente de termijn heeft opgelegd. Naast de inburgeringstrajecten is er ook nog het taalcoachproject van Vluchtelingenwerk en Humanitas. In 2013 werden 28 taalcoachkoppels gevormd, zodat er nu in totaal 40 koppels zijn.

Ingelopen taakstelling huisvesting statushouders

Door COA worden asielzoekers gekoppeld aan gemeenten en de gemeente heeft vervolgens de plicht om hen te huisvesten. Begin 2013 bleek er een achterstand te zijn ontstaan in de huisvesting van statushouders in Roosendaal en werd de gemeente onder actief toezicht geplaatst. Om deze achterstand op te lossen is een contract aangegaan met VluchtelingenWerk. In nauwe samenwerking met AlleeWonen is VluchtelingenWerk met de achterstand aan de slag gegaan.

COA heeft aangegeven dat de gemeente zich voldoende heeft ingezet om de taakstelling te realiseren, maar dat de toezichtstelling voorlopig van kracht blijft. Volgens hun informatie is de taakstelling van het tweede halfjaar 2013 gehaald, maar is de achterstand nog niet geheel weggewerkt per 1 januari 2014.

Volksgezondheid

Nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016

Op 25 september 2013 heeft de gemeenteraad het 'Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid 2013-2017' vastgesteld. Het programma kent drie programmalijnen: gezonde leefstijl jongeren, vitaal ouder worden en bevorderen van de publieke gezondheid.

Een lokaal actiepunt dat hierbij nauw aansluit is de Roosendaalse deelname aan het landelijke project 'Jongeren op Gezond Gewicht' (JOGG). In 2013 is hiermee in wijk Kalsdonk gestart.

Subsidieovereenkomsten

Met diverse partijen zijn subsidieovereenkomsten afgesloten om de doelstellingen op het terrein van de volksgezondheid te kunnen bereiken.

Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar

Met de GGD West-Brabant en Thuiszorg West-Brabant zijn afspraken gemaakt om uitvoering te kunnen geven aan de wettelijke taken ten aanzien van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar.

De vaccinatiegraad blijft onverminderd hoog. In 2013 is een vaccinatiegraad behaald voor kinderen van 0-4 jaar die boven het landelijk gemiddelde ligt en boven de door de wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vastgestelde grens van 95% voor alle vaccinaties.

Doorontwikkeling nieuwe organisatievorm iJGZ

Begin 2013 is het proces om op de schaal van West-Brabant te komen tot een nieuwe organisatievorm voor de integrale jeugdgezondheidszorg (bedrijfscoöperatie bestaande uit GGD en diverse thuiszorgorganisaties) stopgezet. Aansluitend is lokaal besloten de bestaande contacten met GGD West-Brabant en Thuiszorg West-Brabant voort te zetten. Het realiseren van de iJGZ wordt meegenomen in het kader van de transitie 'Jeugdzorg'.

Jeugd

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

De jongerenparticipatie is gestart met de jongerenwebsite, een jongerenredactie en een tweetal projecten op scholen. Tijdens de opvoedweek zijn er ongeveer 180 contacten geweest met ouders in informele gesprekken. Thema's die dan aanbod komen zijn grenzen aangeven en kinderen motiveren voor school en vrije tijdsbesteding. De kortdurende preventieve zorg is kwalitatief verbeterd door scholing van alle medewerkers in oplossingsgericht werken en te werken vanuit de visie 'één gezin, één plan en één regisseur'. Het aantal kortdurende zorgtrajecten is met 14% gestegen. Bijna 1/3 van de vragen zijn opvoedvragen en 1/3 heeft te maken met het welzijn van kinderen. Achterliggende problematiek is vaak echtscheiding of schuldenproblematiek in gezinnen.

De effectiviteit van de samenwerking in de Bovenschoolse Zorg Advies Teams (0-12 jaar) is geëvalueerd en de verbeterpunten zijn geïmplementeerd. Er zijn dit jaar 40% meer casussen behandeld in de Zorg Advies Teams voor basisscholen. De afhandeling daarvan is effectiever geworden.

Medewerkers van het CJG participeren in verschillende pilots met het oog op de drie aanstaande transities onder andere in de wijkzorgteams en de Kanteling bij het Punt. Gestart is met zogenaamde keukentafelgesprekken, het doorontwikkelen van het project Gezinskracht en begeleiding van Poolse gezinnen vanuit het Jongeren Preventie Plan. In de periode oktober tot eind 2013 waren 15 Poolse gezinnen in begeleiding.

Uitvoeren Agenda Transformatieplan Jeugdzorg

Samen met provincie, gemeenten in West-Brabant, aanbieders, ouders en jongeren bereidt Roosendaal zich voor op de transitie 'Jeugdzorg' per 1 januari 2015. In 2012 is de visie op de zorg voor jeugd in West-Brabant West opgesteld, 'Het Jeugdbos'. Op basis van de leidende principes uit deze visie is in 2013 gewerkt aan de inrichting van het nieuwe jeugdzorgstelsel.

Dit proces is kort onderbroken door de plicht om per regio een transitiearrangement (RTA) op te stellen. Doel van dit RTA is het borgen van zorgcontinuïteit voor bestaande cliënten en het beperken van frictiekosten bij zorgaanbieders. Het college heeft in oktober 2013 ingestemd met het RTA en deze aangeboden aan de landelijke transitiecommissie (TSJ).

Vanwege deze tussenstap is het Inrichtingskader Zorg voor Jeugd in West-Brabant West niet in december 2013, maar in januari 2014 aangeboden aan de negen colleges. Het inrichtingskader beschrijft welke elementen uit het stelsel op welk schaalniveau worden uitgewerkt, inclusief de wijze van samenwerken en financieren tussen de gemeenten.

Bestuursopdracht Samenwerking Jeugd West-Brabant 2011-2014*Samenwerking jeugd algemeen*

Met ingang van 1 januari 2012 is de verantwoordelijkheid voor het organiseren van de samenwerking op het terrein van jeugd in West-Brabant overgedragen van de gemeente Roosendaal aan de Regio West-Brabant.

Zorg voor Jeugd

Met Zorg voor Jeugd voldoet de gemeente aan de wettelijke aansluiting op de landelijke verwijsindex risicjongeren (VIR). Ook in 2013 is conform het lopende contact 2011-2014 gebruik gemaakt van het risicosignaleringsstelsel en is er voldaan aan de wettelijke aansluiting.

Jeugdgezondheidszorg

Begin 2013 is het proces om op de schaal van West-Brabant te komen tot een nieuwe organisatievorm iJGZ (bedrijfscoöperatie bestaande uit GGD en diverse thuiszorgorganisaties) stopgezet.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Zorgvoorzieningen	16.145	16.344	13.620
Integratie en inburgering	12	9	19
Volksgesondheid	1.443	1.605	1.540
Jeugd	2.724	3.249	2.861
Totaal Lasten	20.324	21.207	18.040
Zorgvoorzieningen	2.250	1.825	2.119
Integratie en inburgering	258	0	0
Volksgesondheid	110	99	105
Jeugd	171	182	213
Totaal baten	2.789	2.106	2.437
Saldo	17.535	19.101	15.603
Resultaat 2013			V 3.498
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	440	362

8. Beheer openbaar gebied

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij zorgen ervoor dat Roosendaal schoon, heel, veilig en bereikbaar is.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij maken onze openbare ruimte schoon, heel en veilig.
- Wij geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare verhardingen, de groenvoorzieningen en de civieltechnische kunstwerken.
- Wij bevorderen de biodiversiteit door een groen-blauwe dooradering van de stad.
- Wij bevorderen de bereikbaarheid van de stad en de dorpen.
- Wij bevorderen de verkeersveiligheid van stad en dorpen.
- Wij streven een optimale multimodale bereikbaarheid van Roosendaal na binnen de regio.
- Wij zorgen voor verbetering van de verbindingen door vlotte doorstroming op de toegangswegen en goede parkeermogelijkheden.

Beleidsvelden

• Openbare ruimte	---	Portefeuillehouder
Wethouder Theunis
• Bereikbaarheid	---	Wethouder Verbraak

Trends en risico's

- Onderhoud openbaar gebied is niet meer het exclusieve domein van de gemeente.
- Ecologisch beheer in het kader van biodiversiteit.
- Versobering met oog voor duurzaamheid.
- Toenemende automobilititeit leidt tot verkeershinder en verminderde verkeersafwikkeling.
- Opkomst duurzame mobiliteit.
- Toenemende vraag naar multimodale ontsluiting.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Structuur Visie	De Structuur Visie is de kadernota op het ruimtelijke domein voor de ontwikkeling van Roosendaal tot 2025.	2012
Rioleringsplan 2014-2018	Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan beschrijft de gemeentelijke rioleringszorg en het hydraulisch functioneren van het primaire stelsel.	2013
Buitenruimtenota	De buitenruimtenota benadert het openbaar gebied als samenhangend geheel. Behalve verhardingen en groen worden hierin ook de openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken, verkeersmiddelen en spelen betrokken.	2013
Waterplan	Kader waarbij alle aspecten van het "water" op integrale wijze worden behandeld.	2004
'De Zoom van West-Brabant'	In het Groen- en Landschapsbeleidsplan 'De Zoom van West-Brabant' wordt een visie gegeven op de gewenste ruimtelijke, ecologische en recreatieve ontwikkelingen.	2004
Visie Visdonk	Ontwikkelingskader voor recreatie en natuurontwikkeling op landgoed Visdonk.	2007
Faunabeheerbeleid	Beschrijft hoe de Gemeente Roosendaal handelt ten aanzien van fauna.	2004
Parkeeruitvoeringsplan (PUP)	Geeft kaders voor de regulering van het parkeren middels betaald parkeren.	2011
Mobiliteitsagenda Roosendaal	Uitvoeringsagenda voortvloeiend uit het GVVP voor de aanpak van een aantal belangrijke mobiliteitsvraagstukken.	2011

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstelling per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Openbare ruimte							
Verhogen kwaliteit openbare ruimte, onderdeel wonen	redelijk	Rapportcijfer voor openbaar groen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,3	-	-	5,6
		Rapportcijfer voor verhardingen <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	5,8	-	-	5,5
		Rapportcijfer van de kwaliteit van de leefomgeving <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,3	-	-	6,3
Bereikbaarheid							
Goede bereikbaarheid van de Gemeente Roosendaal	redelijk	Rapportcijfer van bereikbaarheid stadscentrum per auto <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,5	-	6,5	6,5
		Rapportcijfer van bereikbaarheid stadscentrum per fiets (rapportcijfer) <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	8,0	-	8,0	8,0
		Rapportcijfer aanwezigheid openbaar vervoer in de buurt (rapportcijfer) <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,9	-	7,0	6,8
Parkeermogelijkheden in het stadscentrum	redelijk	Rapportcijfer van mogelijkheden tot parkeren in het stadscentrum (rapportcijfer) <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,8	-	7,5	6,7
		Rapportcijfer mogelijkheden voor stalling van fietsen (rapportcijfer) <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,9	-	8,0	8,0

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Openbare ruimte

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)

In 2013 is de buitenruimtenota 'Verbindend Beheren' door de gemeenteraad vastgesteld, waarmee de nieuwe kwaliteitsniveaus voor alle elementen in de openbare ruimte zijn vastgesteld. Daarbij is ook een andere werkwijze geïntroduceerd.

Er zijn drie pilots gestart met buitenploegen en de buitenmakelaars zijn de aanspreekpunten voor het starten van participatieprojecten.

De rioleringsprojecten worden volgens planning uitgevoerd, met uitzondering van de riolering in de Dr. Schaepmanlaan en Kardinaal van Rossumstraat.

In november 2013 heeft de gemeenteraad het Onderhoudsprogramma Openbare Ruimte (OOR) 2014-2017 vastgesteld.

In december 2013 heeft de gemeenteraad het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2019 vastgesteld, waarin de zorgplichten voor het afval-, hemel- en grondwater is vastgelegd. Dit plan is in regionaal verband met de omliggende gemeenten en het waterschap opgesteld.

In december heeft het college het uitvoeringsplan civieltechnische kunstwerken 2013-2014 vastgesteld, de middelen voor het vervangen van de damwanden Schipbeek Zuid beschikbaar gesteld en de middelen voor groot onderhoud civieltechnische kunstwerken 2013 en 2014 beschikbaar gesteld.

Credogebied

In 2013 zijn diverse projecten uitgevoerd om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren om zo een schoner en veiliger gevoel voor de gebruikers te creëren, te weten:

- De werkzaamheden in de Kalsdonksestraat en Hoogstraat zijn volledig afgerond.
- Het Tongerleplein is heringericht.
- De herinrichting van de Brugstraat is uitgewerkt, de uitvoering hiervan volgt in 2014.
- Alle aanduidingen van de coffeeshops in het Credogebied zijn verwijderd.
- Er zijn nieuwe bewegwijzeringborden zijn geplaatst.
- De sierverlichting en bannieren zijn aangebracht.

Verkeersveiligheid

Op het gebied van de veiligheid zijn onder andere de volgende locatiespecifieke maatregelen getroffen:

- Er is een verbod voor doorgaand vrachtverkeer ingesteld in Kalsdonk.
- Er heeft cofinanciering plaatsgevonden van de aanleg van twee rotondes op de N262-Antwerpseweg.
- Er zijn verkeersmaatregelen gerealiseerd in de Dorpsstraat in Nispen in relatie tot de schoolomgeving.
- Op de Nispenseweg zijn fiets-suggestiestroken gerealiseerd.
- Er is een veilige oversteek op de Flintdijk nabij het Dijkcentrum aangelegd.

BereikbaarheidUitvoering mobiliteitsagenda 2011-2014

In het kader van de mobiliteitsagenda zijn in Wouwse Plantage, Wouw, Moerstraten en Heerle snelheidsbeperkende maatregelen uitgevoerd. In Tolberg is het verkeersbesluit 'Bromfiets op de rijbaan' geëffectueerd.

Bereikbaarheid Zuid

Het bewonersplatform Langdonk is trekker geworden van het proces 'heroverweging Knip in 't Zand'. In 2013 hebben er diverse overleggen plaatsgevonden met bewonersplatform Langdonk, basisschool ZieZo en bewoners Zundertseweg inzake het opstellen van verschillende varianten.

Actieplan Parkeren

Tijdens de raadsvergadering van 13 maart 2013 is het Actieplan Parkeren vastgesteld. Dit heeft geleid tot aanpassing van de parkeertijden, een pilot gratis parkeren op 15 collectieve koopzondagen in de parkeergarages, aanpassingen van parkeerregimes op straatniveau en tot minder rigide handhaving.

Spectrum-Rucphensebaan

Het college heeft een concreet voorstel uitgewerkt om de huidige kruising om te vormen tot een rotonde. Hiervoor is subsidie aangevraagd en verkregen via de provincie Noord-Brabant.

Uitvoering majeure opgave verhardingen

In 2013 is via de majeure opgave 'Verhardingen' asfaltonderhoud uitgevoerd aan de Van Beethovenlaan, Rodenbachlaan, Westelaarsestraat, Gewenten, Tussenriemer, Vaartveld, Nispensestraat, Burgemeester Schneiderlaan, Laan van België, Antwerpseweg, Laan van Brabant en Ronde Boulevard.

Aanleg verbindingsweg Majoppeveld-Borchwerf

Het Voorlopig Onderwerp is vastgesteld, in 2014 wordt gestart met de uitvoering en de weg wordt afgebouwd in 2015.

Multimodale bereikbaarheid

Met het behalen van de Lean&Green award is een start gemaakt met een duurzame Logistieke Agenda van Roosendaal.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Openbare Ruimte	18.520	18.898	18.893
Bereikbaarheid	11.226	17.366	12.372
Totaal Lasten	29.747	36.264	31.265
Openbare Ruimte	10.931	10.636	11.068
Bereikbaarheid	4.020	2.983	2.736
Totaal baten	14.951	13.619	13.804
Saldo	14.796	22.645	17.461
Resultaat 2013			V 5.184
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	4.009	3.606	3.503
Onttrekkingen uit reserves	4.775	11.625	6.988

9. Reiniging en Milieu

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij vinden het belangrijk dat Roosendaal nu en in de toekomst schoon, milieu- en energiebewust is. Hierbij kiezen we voor duurzame, toekomstbestendige oplossingen voor sociale, economische en ruimtelijke opgaven.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- We maken heldere afspraken en regels op het terrein van milieu, zorgen voor adequate uitvoeringsplannen en goede voorzieningen voor het schoon houden van de gemeente.
- Door gerichte maatregelen willen we structurele verbetering en bescherming van de milieukwaliteit bereiken door permanent te voldoen aan Europese en landelijke regelgeving.
- We onderschrijven de ambities uit de Verklaring Roosendaal millenniumgemeente, de Verklaring van Dussen (2007) en het VNG Klimaatconvenant (2002).

Beleidsvelden

• Reiniging	---	Portefeuillehouder
• Milieu	---	Wethouder Theunis

Portefeuillehouder

Wethouder Theunis
Wethouder Theunis

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vastgesteld
Structuur Visie	De Structuur Visie is de kadernota op het ruimtelijke domein voor de ontwikkeling van Roosendaal tot 2025.	2012
Milieubeleidsplan 2004-2008	Beleidskader lokaal milieubeleid.	2004
Gladheidsbestrijdingsplan	Plan voor preventie en bestrijding gladheid (jaarlijkse actualisatie).	2013

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Reiniging							
Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP2)	redelijk	% huishoudelijk afval met een nuttige toepassing <i>Bron: SAVER</i>		64	60	60	60
Milieu							
Uitvoering miliewet en regelgeving	hoog	Uitvoering wet en regelgeving is 100% gedekt in uitvoeringsprogramma's				100	100
Bijdragen aan de millenniumdoelstellingen	hoog	Aantal aan Millenniumnetwerk gerelateerde activiteiten <i>Bron: Roosendaalse Millenniumgem.</i>	5	0	8	5	5
Energietransitie door terugdringen energieverbruik	laag	Reductie emissies broeikasgassen met 30% in 2020 ten opzichte van 1990				10	nbn
Energietransitie door inzet duurzame energie	laag	Energievoorziening in 2020 voor 20% uit duurzame bronnen				3	3,9

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Reiniging

Gescheiden inzamelen huisvuil

De gewenste 60% gescheiden inzameling met een nuttige toepassing is gehaald is. De invoering van Diftar is per 1 januari 2014 gerealiseerd.

Milieu

Dienstverleningsovereenkomst (DVO)

Op 1 januari 2013 is de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) gestart. Deze organisatie voert milieutaken voor de gemeente uit.

Met een werkprogramma wordt regie op de uitvoering van deze taken en de beheersing van de budgetten gehouden. Gemeente Roosendaal neemt deel in het regionale panel planning en control en het regionale opdrachtgeverspanel. Samen met andere deelnemers en de OMWB worden bijvoorbeeld de planning en control-documenten en de managementsrapportages voorbereid.

Uiterlijk 1 maart 2014 rapporteert de OMWB over de uitvoering van het werkprogramma 2013.

Het Milieueducatief Centrum Roosendaal (MEC)

Het MEC heeft het ambitieuze jaarprogramma 2013 nagenoeg volgens planning afgewerkt.

Binnen de peiler 'Millenniumgemeente' zijn er minder concrete activiteiten geweest dan gepland. Er is in overleg met de gemeente gekozen om in te spelen op landelijke ontwikkelingen. Hierbij is de fundering gelegd voor het oprichten van een 'Team 2015'. Dit team wordt de spil van de millenniumactiviteiten in 2014.

Stimuleren van het terugdringen van energieverbruik

Voor het stimuleren van energiebesparing is aansluiting gezocht bij de regionale energieagenda. Dit houdt in dat er onder andere een tweetal energiebesparingscampagnes hebben gelopen.

Duurzame energiebronnen

Ook voor de stimulering van de inzet van duurzame energiebronnen is aansluiting gezocht bij de regionale energieagenda. Zo is binnen het regionale windbod ook een drietal windmolens in Roosendaal planologisch ingepast.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Reiniging	11.244	11.039	11.239
Milieu	1.445	1.143	1.090
Totaal Lasten	12.689	12.182	12.329
Reiniging	11.211	11.001	11.205
Milieu	158	93	165
Totaal baten	11.369	11.094	11.370
Saldo	1.320	1.088	959
Resultaat 2013			V 129
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	40	40

10. Ruimte en Wonen

1. Algemeen

Hoofd doelstelling Wij versterken de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting en reguleren de behoefte aan ruimte voor voorzieningen en functies.

Doelen

Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Wij maken bestemmingsplannen en een structuurvisie.
- Wij werken samen met burgers, ondernemers en maatschappelijke partijen om hun belangen, wensen en initiatieven te integreren in het ruimtelijk beleid.
- Wij onderhouden, revitaliseren en herstructureren bestaand wijken, dorpen en bedrijventerreinen.
- Wij voeren een strategisch voorraadbeheer voor kantoren, bedrijventerreinen en woningen.
- Wij voeren grondbeleid op basis van maatwerk.
- Wij behartigen onze gemeentelijke belangen in het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) in het kader van de Verordening Ruimte van de provincie Noord Brabant.
- Wij voeren samen met woningbouwcorporaties, ontwikkelaars en bouwbedrijven onze volkshuisvestelijke taken uit.

Beleidsvelden

• Grondexploitatie	---	Portefeuillehouder Wethouder Theunis
• Planologie	---	Wethouder Theunis
• Bouwregulering	---	Wethouder Jongmans

Trends en risico's

- Op 1 juli 2013 moeten alle bestemmingsplannen jonger dan 10 jaar zijn. Na deze datum mag voor plangebieden, waarvoor een bestemmingsplan geldt dat ouder is dan 10 jaar, geen bouwleges meer geheven worden.
- Demografische ontwikkelingen, ontgroening en vergrijzing, die gaan leiden tot ander ruimtegebruik.
- Aanhoudende economische crisis waardoor ontwikkelingen in laag tempo worden gerealiseerd en waarvan de precieze effecten op de vastgoedmarkten nog niet zijn te voorzien.
- Omgevingswet 2012. De Minister Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in 2012 gestart met een nieuwe Omgevingswet waarin 15 bestaande wetten (waaronder de WRO) worden samengevoegd in één samenhangende wet. De doelstelling is om de wetgeving, makkelijker, soepeler, eenvoudiger en integraler te maken.
- In 2012 wordt de nieuwe gemeentelijke Structuurvisie vastgesteld, waarin een aanzet wordt gegeven tot uitnodigingsplanologie en strategisch voorraadbeheer.
- In het kader van de financiële/economische crisis zijn we in afwachting van mogelijke kabinetsbesluiten om de woningmarkt weer vlot te trekken.
- De huidige woningbouwprogrammering zal de komende jaren een flexibele aanpak vergen waarbij we ons moeten richten op starters, zorgwoningen, leegstand kantoren/winkels en de kwaliteit van het bestaand woningbezit.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vastgesteld
Structuur Visie	De Structuur Visie is de kadernota op het ruimtelijke domein voor de ontwikkeling van Roosendaal tot 2025.	2012
Woonvisie	Kaders voor woningbouwprogramma en woon-convenant.	2010
Woonconvenant 2010-2014	Hierin worden afspraken over woningtoedeling, sociale woningbouw, doelgroepen e.d. tussen gemeente en corporaties vastgelegd.	2011
Woningbouwprogrammering 2011-2020	Verdeling nieuwbouwwoningen en sloop/ nieuw-bouwprojecten, kwalitatief en kwantitatief.	2012
Grondbeleidnota	Beleid met betrekking tot het aan- en verkopen van gronden.	2012
Nota grondprijnsbeleid	Beleid met betrekking tot grondprijzen.	2012
Welstandsnota	Toetsingskader.	2013
Kadernotitie nWRO	Implementatie nieuwe wetgeving Ruimtelijke ontwikkeling.	2008
Beoordelingskader Initiatieven Buitengebied	Beschrijft hoe de Gemeente Roosendaal invulling geeft aan RO instrumentarium van de provincie Noord-Brabant gericht op het buitengebied.	2010
Nota Arbeidsmigranten	Integrale aanpak om arbeidsmigratie in goede banen te leiden	2013

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Grondexploitatie							
Ontwikkeling projecten	redelijk	Rapportcijfer evaluatie van de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,3	-	7,3	7,3
	laag	Rapportcijfer kwaliteit van de woningen in de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	7,2	-	7,2	7,2
	redelijk	Rapportcijfer betrokkenheid bij de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,3	-	6,3	6,3
	redelijk	Rapportcijfer onderlinge sociale contacten in de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,5	-	6,5	6,5
	laag	Rapportcijfer sociale cohesie in de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	6,2	-	6,2	6,1
Planologie							
Verantwoorde ruimtelijke invulling, waarbij alle bestemmingsplannen in 2013 jonger zijn dan 10 jaar	hoog	Aantal bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar <i>Bron: team Ruimtelijke Ontwikkeling</i>	63	54	22	0	7
Bouwregulering							
Ontwikkeling woningvoorraad stijgt naar 36.795 in 2030	redelijk	Aantal woningen <i>Bron: Wijkatlas</i>	33.503	33.673	33.788	34.335	34.091
Ontwikkeling bereikte voorraad	redelijk	Het aantal huurwoningen met een huurprijs onder de algemene maximale huurgrens <i>Bron: Ministerie BZK</i>	10.000	10.000	9.104	10.000	nmb

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Startersleningen

Zoals verwacht heeft naast het Rijk, ook de provincie Noord-Brabant besloten om per 1 juli 2013 financieel bij te dragen aan de startersleningen. De bijdrage aan de startersleningen is vanaf nu 50% vanuit het Rijk, 25% vanuit de Provincie en 25% vanuit de gemeente. Inmiddels is uit de evaluatie van 2012 -2013 gebleken dat de startersregelingen nog steeds gunstig is voor de doorstroming op de woningmarkt in het segment tot € 200.000.

Grondexploitatie

Investerings Stedelijke Vernieuwing, periode 3: 2010-2014 (ISV3)

Zowel in Moerstraten als in Nispen zijn er Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) constructies in uitvoering. Het CPO project voor negen starterswoningen in Moerstraten is dit jaar afgerond. Twee starters hebben daarbij gebruik gemaakt van de starterslening vanuit het beschikbaar gestelde budget ISV.

Voor het CPO project in Nispen is in augustus 2013 een zogenaamde anterieure overeenkomst ondertekend waardoor de bouw van 15 woningen een stap dichterbij komt. De aanvraag voor een omgevingsvergunning is in gang gezet. Verwacht wordt dat de eerste paal na de tweede helft 2014 de grond in kan. Ook voor dit project hebben een aantal mensen aangegeven gebruik te willen maken van de startersregeling.

Op het onderdeel 'Omlegging A58' is geen ontwikkeling op gang gekomen. Er zijn geen kosten voor gemaakt. Op het onderdeel 'Geluid' lopen de bestedingen achter. Dat komt omdat het grootste deel van de bestedingen samenhangen met de aanbesteding en de feitelijke uitvoering. Deze activiteiten vinden plaats in het laatste jaar 2014.

Groot Kroeven

Complex 505-506: de bouwwerkzaamheden zijn afgerond, het woonrijpmaken is reeds voor 90% afgerond.

Waterland: de uitvoering is in volle gang.

ZuidOostKwartier

Het openbaar gebied rond de sporthal is opgeleverd. De omgevingsvergunning voor het JZOC is verleend op 3 september 2013. De bouw is nog niet gestart.

Bloemschevaert

De woningen van de Bloemschevaert fase 1 zijn nagenoeg gereed en worden opgeleverd in januari 2014.

AlleeWonen en Stichting Groenhuisen hebben in november 2013 besloten fase 2 en 3 uit te stellen.

't Zand

De uitwerking van de kadernotitie is in voorbereiding.

Bulkstraat

De kadernotitie is aangepast naar aanleiding van de inspraakreacties. Het college heeft in december 2013 besloten deze kadernotitie ter vaststelling aan de raad aan te bieden. Er is geen ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht.

Spoorzone

Het RBC-stadion is verkocht. Voor de uitbreiding van de mogelijkheden - het houden van evenementen - was het onherroepelijk worden van het nieuwe bestemmingsplan Stationsgebied en omgeving noodzakelijk. Dit bestemmingsplan is op 6 november 2013 vastgesteld. Met betrekking tot de uitbreiding van de evenementsmogelijkheden is bezwaar aangetekend. Deze bezwaarprocedure loopt nog.

Groot Kalsdonk

In mei 2013 is er een intentieovereenkomst gesloten met Stichting Kalsdonk om de haalbaarheid van een nieuw centrumplan te onderzoeken.

In het najaar van 2013 is een deel van het openbaar gebied - Lorentzstraat - heraangelegd.

Stadsoevers

De werkzaamheden met betrekking tot de aanleg van het Smart Climate Grid en de Passerelle zijn in uitvoering. Op 17 april 2013 heeft de raad de motie 'Passerelle met liften' aanvaard. Het college heeft deze motie overgenomen. Zoals aangegeven in de motie, is de dekking gevonden vanuit een onttrekking aan de bestemmingsreserve Mobiliteit.

De voorbereidende werkzaamheden ten aanzien van de renovatie van het Kadeplein in combinatie met de openlegging van de Molenbeek en de renovatie van de Paterstuin zijn opgestart. Gesprekken met partijen over de herbestemming van het Douanekantoor hebben geleid tot een gesloten intentieovereenkomst met Coresta Projects B.V. Hierbij wordt de mogelijkheid tot het huisvesten van 44 appartementen onderzocht. Deze activiteit zal in de eerste vier maanden van 2014 worden afgerond.

De onderhandelingen met de marktpartijen over de uitwerking van het Akkoord op Hoofdlijnen in een nieuwe overeenkomst verlopen stroef. De voorziene melding van het bereikte resultaat bij de Europese Commissie ter toetsing staatssteun heeft dan ook nog niet plaatsgevonden.

Heerle in Ontwikkeling

Er is één particulier bouwkwavel verkocht en één kwavel in optie. Gesprekken met een ontwikkelaar over de projectmatige bouw van 20 tot 24 woningen verkeren in een gevorderd stadium.

De verbouwde kerk is opgeleverd en in gebruik genomen.

Moerstraten – Gebrande Hoef

De kavels ten behoeve van particulier opdrachtgeverschap zijn in januari 2013 verkocht. De woningen zijn gerealiseerd.

Weihoek

Eén kwavel is in het laatste kwartaal van 2012 verkocht. Van de vijf resterende kavels zijn er drie kavels samengevoegd tot twee kavels. De vier resterende kavels zijn in 2013 allemaal in optie genomen. Er heeft geen definitieve kavelverkoop plaatsgevonden in 2013.

Plantagebaan 192-194 Wouwse Plantage

Vanwege geen interesse uit de markt past de ontwikkelaar het plan aan binnen het geldend bestemmingsplan en gaat het in 2014 opnieuw de verkoop in.

Plantagebaan 179 – Wouwse Plantage

In 2013 zijn er geen kavels verkocht.

Landerije

Eind 2013 zijn er nog zes kavels in de verkoop. Het openbaar gebied is grotendeels in beheer en onderhoud overgedragen aan de gemeente.

Planologie

Actualisatie en ontwikkelings bestemmingsplannen

In 2013 zijn acht bestemmingsplannen en is er één beheersverordening vastgesteld. Op 31 december 2013 zijn nog zeven plannen ouder dan 10 jaar, waarmee gesteld kan worden dat nog niet geheel voldaan is aan het gestelde doel voor 2013. Wel zijn voor de gebieden met plannen ouder dan 10 jaar in 2013 bestemmingsplannen opgesteld die aan het einde van 2013 in diverse fasen van de procedure verkeerden. Deze bestemmingsplannen worden in 2014 vastgesteld.

Ecologische verbingszone (EVZ) Rissebeekcomplex

De inrichting van de ecologische verbingszone Rissebeek is in 2013 afgerond en opgeleverd. De onderhoudsperiode van de aannemer is ingegaan en loopt tot april 2014.

Het uitwerken van de visie voor EVZ Molenbeek fase 3

De keuze is bepaald op Molenbeek fase 3, uitgaande van een open Molenbeek in Stadsoevers.

Eind 2013 werden de laatste voorbereidingen getroffen voor het openleggen van het Kadeplein en de afwerking van de ROC omgeving. De voorbereiding voor de uitvoering van de deelprojecten Paterstuin en Waterland zijn opgestart. De uitvoering vindt in 2014 plaats.

GWEL-projecten

De nog lopende projecten zijn in 2013 zoveel mogelijk afgerond en afgesloten. De eindafrekening EVZ Molenbeek Fase 2A met het waterschap is in 2013 overeengekomen en de subsidie is verantwoord aan de provincie.

Brabantse Wal

In 2013 heeft het project De Zoom als onderdeel van de Brabantse Wal € 10 miljoen aan subsidie mogen ontvangen vanuit de regeling Landschappen van Allure. Het project De Zoom behelst een recreatieve verbinding tussen Roosendaal en Bergen op Zoom. De investeringen op Roosendaals grondgebied bedragen ongeveer € 8,3 miljoen, waarvan € 4 miljoen uit de subsidieregeling voor Landschappen van Allure en de rest uit bedragen vanuit particulieren en de gemeente Roosendaal. De investeringen versterken het toeristisch-recreatieve potentieel van het landelijk gebied en dragen bij aan de werkgelegenheid en de leefbaarheid in de streek.

Bouwregulering

Woningvoorraad

Met de in 2012 vastgestelde 'Bouwprogrammering 2012-2020' zijn we in staat flexibel in te spelen op de vraag van de Roosendaalse en regionale woningmarkt. In 2013 is de woningvoorraad (sloop-nieuwbouw) toegenomen met 148 woningen en waren er 538 woningen in aanbouw, waaronder onder andere Waterland aan de Citroenberg en Bloemschevaert aan de Covellijndijk.

Woonconvenant

De huidige prestatieafspraken tussen gemeente Roosendaal en in de gemeente werkzame wooncorporaties (AlleeWonen, Stadlander, WSG) - vastgelegd in het Woonconvenant 2010-2014 - gaan in 2014 het laatste jaar in. In gezamenlijkheid is geconcludeerd dat de prestatieafspraken in de afgelopen drie jaar naar tevredenheid zijn afgerond.

Arbeidsmigranten

In 2013 is de nota arbeidsmigranten geactualiseerd. Hierbij is geconcludeerd dat het in 2008 ingezette beleid 'Arbeidsmigranten in Roosendaal' kan worden voortgezet. In 2013 zijn er regionaal afspraken gemaakt over de kwalitatieve en kwantitatieve huisvestingsopgave voor de periode tot 2020. Daarnaast worden er lokaal en regionaal acties ondernomen als het gaat om de integrale aanpak om arbeidsmigratie in goede banen te leiden.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Grondexploitatie	30.554	40.123	56.098
Planologie	2.594	2.124	1.998
Bouwregulering	3.413	2.955	2.701
Totaal lasten	36.561	45.202	60.797
Grondexploitatie	28.505	40.041	54.432
Planologie	177	122	14
Bouwregulering	1.976	1.285	1.276
Totaal baten	30.658	41.448	55.722
Saldo	5.903	3.754	5.075
Resultaat 2013			N 1.321
Op dit programma betrekking hebbende:			
Stortingen in reserves	6.656	940	9.973
Onttrekkingen uit reserves	8.966	847	11.505

11. Openbare orde en Veiligheid

1. Algemeen

Hoofd-doelstelling Wij pakken de feitelijke overlast en criminaliteit aan. Wij richten ons daarbij vooral op georganiseerde criminaliteit, zorgen voor een aanpak gericht op personen en groepen en benaderen gericht bepaalde objecten en gebieden.

Wij verbeteren het veiligheidsgevoel bij onze burgers. Wij richten ons daarbij vooral op versterking van de integrale aanpak van sociale en fysieke aspecten van veiligheid.

Doelen Binnen de financiële kaders van dit programma zijn de volgende doelen nagestreefd:

- Samen met de burgers pakt de gemeente de veiligheid in wijken en dorpen aan om de feitelijke overlast en criminaliteit terug te dringen en het veiligheidsgevoel te verhogen.
- Aanpak van de resterende drugsoverlast/criminaliteit en aanpak van de verwevenheid tussen onder- en bovenwereld.
- Aanpak van criminaliteit en overlast veroorzaakt door jongeren, zowel individueel als groepsgericht.
- De acht gemeenten in ons toekomstige politiedistrict 'De Markiezaten' ontwikkelen een gezamenlijke werkwijze op prioriteiten veiligheid, waarbij het Veiligheidshuis een centrale rol vervult.
- Zorgvuldig omgaan met waarborgen voor fysieke veiligheid met de (wettelijke) voorschriften als leidraad en zorgen voor de vereiste expertise en kwaliteit om op te treden bij incidenten.

Beleidsvelden

- Integrale Veiligheid
- Vergunningverlening

Portefeuillehouder

- Burgemeester Niederer
- Wethouder Verbraak

Trends en risico's

- Roosendaal is een middelgrote gemeente die op een aantal aspecten van veiligheid vrijwel gelijk scoort aan het gemiddelde van de grote gemeenten.
- Zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid van burgers en bedrijven krijgen meer de ruimte van de overheid om zelf problemen aan te pakken.
- Zelfstandige partners geven vanuit het onderlinge gesprek hun eigen beleid vorm. De overheid heeft daarbij tot taak houvast te bieden op het geheel van de inzet en stuurt waar nodig bij.

Beleidskaders Per (deel-) programma worden gemeentelijke regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Veiligheid, uw en onze zorg! Integraal Veiligheidsplan 2012 - 2014 Roosendaal	Deel 1 Kadernota 2012-2014 bevat de visie, uitgangspunten, prioriteiten en ambities met de organisatie en de methodiek. Deel 2 Actieplan 2013 biedt een overzicht van de activiteiten in 2013 met een koppeling aan de financiële ruimte in de begroting 2013.	2011
Legesverordening	Verordening tot oplegging en inning van leges.	2012

2. Wat hebben we bereikt?

Doelstellingen per beleidsveld	Beïnvloedbaarheid	Effectindicator	2010	2011	2012	Doelstelling 2013	Realisatie 2013
Integrale veiligheid							
Verbeteren veiligheidsbeleving in de eigen buurt	redelijk	Rapportcijfer voor veiligheid in de buurt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	6,9	6,9	-	7,2	7,0
	redelijk	Aantal aangiften diefstal uit woningen <i>Bron: Wijkatlas</i>	397	328	320	170	nbn
Drugscriminaliteit en -overlast terugdringen	redelijk	Drugsoverlast in de buurt (% vaak) <i>Bron: Bewonersenquête</i>	8	6	-	6	9
	redelijk	Aantal meldingen drugsoverlast <i>Bron: Wijkatlas</i>	319	248	368	275	nbn
Verminderen overlast jongeren	redelijk	Overlast door jongeren in de buurt (% vaak) <i>Bron: Wijkatlas</i>	16	13	-	13	14
		Aantal meldingen overlast jeugdigen <i>Bron: Wijkatlas</i>	409	441	543	400	nbn
Verhogen brandveiligheid en voorkomen incidenten	redelijk	Aantal uitrukken brandweer <i>Bron: Jaarverslag veiligheidsregio, resp. verslagen brandweer</i>	718	724	706	654	743
		Aantal ongewenste meldingen aan brandweer <i>Bron: Jaarverslag veiligheidsregio, resp. verslagen brandweer</i>	237	273	203	173	185
Verhogen gevoel van veiligheid		% dat zich wel eens onveilig voelt <i>Bron: Bewonersenquête</i>	-	34	-	27	33

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Integrale Veiligheid

Het Actieplan 2014, vastgesteld door de gemeenteraad op 18 december 2013, geeft de voortgang aan van de verschillende activiteiten van het Integraal Veiligheidsplan Roosendaal 2012-2014 'Veiligheid, uw en onze zorg!' (IVP).

Veilige wijk, dorp, centrum

In 2013 kende buurtpreventie een flinke groei: het aantal teams is gegroeid van 7 naar 18 en het aantal buurtpreventisten is gestegen van 97 naar 287 leden.

Door de teams zijn verschillende activiteiten ontplooid, zoals:

- Verkeersveiligheid 30 km/h stickers;
- Brandpreventie;
- Binnenhalen vuilcontainers tijdens oudjaar;
- Opruimacties zwerfvuil.

Om meer partijen te betrekken bij de veiligheid in wijken en dorpen zijn in 2013 de volgende initiatieven ontplooid:

- Crimineel ontbijt: met non-profit en profit organisaties is een crimineel ontbijt gehouden om te onderzoeken in hoeverre partijen bereid zijn mee te investeren in wijkveiligheid.
- 1 dag niet: doel van die dag is om 24 uur lang geen woninginbraak te hebben. Roosendaal stond die dag goed in het regionale en landelijke nieuws.
- Pardon, mag ik even inbreken: een campagne gericht op het voorkomen van woninginbraken door de bewustwording van mensen te vergroten. De campagne is een samenwerking tussen gemeente, AlleeWonen, politie, buurtpreventieteams en het bedrijf Inbraakproof.

Het cameratoezicht in de binnenstad is geactualiseerd. Oude camera's zijn vervangen, nieuwe locaties zijn toegevoegd en de uitkijkrimte op het politiebureau is gemoderniseerd. Met de politie is een beheerconvenant gesloten.

Tegengaan van drugscriminaliteit en drugsoverlast

In 2013 is het convenant met betrekking tot de uitwisseling van informatie inzake hennepcultuur vernieuwd. In 2013 is het ondermijningsbeeld De Markiezaten opgesteld, waarin een beeld geschetst wordt van de huidige situatie op het gebied van criminele groepen en individuen.

Jeugd en Veiligheid

De prioriteit bij de aanpak jeugdoverlast ligt bij de problematiek rondom de vier jeugdgroepen: een hinderlijke in Kroeven, twee overlastgevend in Tolberg en Westrand en een criminele in Langdonk. Het samenscholingsverbod en cameratoezicht in Langdonk en het samenscholingsverbod in Westrand zijn door de burgemeester verlengd tot 1 april 2014.

Jeugdhulpverleningorganisatie JUZT heeft in 2013 succesvol en outreachend straathoekwerk ingezet. Een werkwijze die zich richt op de vindplaatsen van jeugd. In samenhang met de werkwijze van scholen en maatschappelijke organisaties vormt dit de preventieve kant van het gemeentelijke beleid. Hierdoor is jongerenwerk effectief gekoppeld aan hulpverlening.

Districtelijke samenwerking veiligheid

De samenwerking in het politiedistrict De Markiezaten is gestaag voortgezet. De projecttrekkers zijn aangewezen voor de in het Regionaal Beleidsplan vastgestelde prioriteiten. Op basis hiervan heeft de burgemeester het onderwerp 'Bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit', zowel in het district als in het Veiligheidscollege, in portefeuille.

De Wet Maatregelen Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast wordt consequent toegepast als flankerend instrument in een persoonsgerichte aanpak, in samenwerking vormgegeven door gemeente, politie en het Veiligheidshuis.

Fysieke veiligheid

Op 1 december 2012 is binnen de Veiligheidsregio het Regionaal Crisisplan (RCP) en de nieuwe Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijding Procedure (GRIP) in werking getreden. Dit plan vervangt het gemeentelijke rampenplan. De rampenorganisatie van Roosendaal is aangepast aan de nieuwe situatie. Wat betekent dat de gemeente Roosendaal voldoet aan de eisen die de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant heeft gesteld in haar plan. Verder is er in 2013 geïnvesteerd in het verbeteren van de samenwerking binnen het district de Markiezaten op het gebied van Fysieke Veiligheid. Gezamenlijk zijn alle medewerkers die een taak hebben binnen de rampenorganisaties opgeleid en getraind.

4. Wat heeft het gekost?

Per beleidsveld worden de baten en lasten weergegeven, de totaalsom hiervan en het uiteindelijke resultaat. Daarnaast worden de stortingen in of onttrekkingen uit reserves weergegeven die op het programma betrekking hebben. Conform de richtlijnen worden deze verantwoord via mutaties reserves onder de algemene dekkingsmiddelen.

Exploitatie (x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Integrale Veiligheid	3.380	3.706	3.308
Veiligheidsregio	6.032	5.420	5.684
Vergunningverlening	614	647	788
Totaal lasten	10.026	9.773	9.780
Integrale Veiligheid	219	150	151
Veiligheidsregio	493	0	339
Vergunningverlening	320	133	115
Totaal baten	1.032	283	605
Saldo	8.994	9.490	9.175
Resultaat 2013			V 315
Op dit programma betrekking hebbende			
Stortingen in reserves	0	153	153
Onttrekkingen uit reserves	278	419	293

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel.

Exploitatie (x 1.000)			
Lasten	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Nutsbedrijven	1	1	2
Financiering	56	52	52
Algemene uitkeringen	0	0	0
Algemene lasten	4.244	7.351	7.337
Belastingen	1.365	1.457	1.416
Saldo kostenplaatsen	78	1.633	1.856
Totaal lasten	5.744	10.494	10.663
Baten	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013
Nutsbedrijven	31	19	20
Financiering	5.598	6.225	5.247
Algemene uitkeringen	76.001	74.130	75.056
Algemene baten	8.048	4.106	4.095
Belastingen	12.479	12.776	12.567
Saldo kostenplaatsen	0	0	31
Totaal baten	102.157	97.256	97.016
Batig saldo algemene dekkingsmiddelen	96.413	86.762	86.353

Paragraaf 1. Lokale heffingen

1. Uitgangspunten tarievenbeleid

In het tarievenbeleid voor 2013 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De tarieven worden jaarlijks gecorrigeerd voor de gevolgen van de inflatie. In 2013 zijn de tarieven conform de begroting verhoogd met 2,3%.
- De afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn kostendekkend.
- De rioolheffing is verhoogd met 4,2% conform Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP).
- De gevolgen van de waardedaling (of -stijging) van de onroerende zaken worden gecompenseerd door de OZB-tarieven evenredig te verhogen (of te verlagen), waardoor er geen hogere OZB opbrengsten worden gegenereerd, behalve door areaalontwikkeling en inflatiecorrectie.

2. Ontwikkelingen

Transitie heffingen en belastingen

De transitie 'Heffingen en belastingen' maakt onderdeel uit van de ombuigingen die zijn opgenomen in de Agenda van Roosendaal. De transitie heeft betrekking op de lastenverschuivingen van de afvalstoffenheffing naar de OZB belastingen en het verhogen van de leges WABO en APV.

De lastenverschuiving van de afvalstoffenheffing naar de OZB levert een extra opbrengst op van € 700.000. Bij de behandeling van de begroting 2013 is besloten om de BTW op de kosten van de reiniging volledig toe te rekenen aan de gesloten financiering van de reiniging. Dit betekent een extra opbrengst van € 520.000. Hierdoor resteert nog een bedrag van € 180.000 voor de koppeling van de afvalstoffenheffing en de OZB conform de transitie 'Heffingen en belastingen'.

Tijdens de behandeling van de begroting 2013 is door de raad een motie aangenomen om het college op te dragen geen voorstellen meer te doen waarbij de verlaging van de afvalstoffenheffing leidt tot een verhoging van de OZB. Het gevolg van het uitvoeren van de motie betekent dat het nog resterende tekort vanaf 2014 van € 180.000 wat dan ontstaat, onderdeel uit maakt van het totaal van nog te nemen maatregelen om de begroting sluitend te krijgen. In de Kadernota 2014 zijn maatregelen getroffen om het tekort te dekken.

Door de raad is op 4 april 2012 besloten om de legestarieven van de WABO naar 100% kostendekkend op te trekken en de leges van de APV te verhogen naar een kostendekking van 18% in 2013.

Precariobelasting

In verband met de invoering van de reclamebelasting met ingang van 2013 zijn de onderdelen 'Voorwerpen voor reclamadoeleinden' en 'Zonneschermen' per 1 januari 2013 geschrapt uit de verordening precariobelasting met name om dubbele heffing te voorkomen.

Daarnaast is in 2013 een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de heffing van de precariobelasting.

Dit heeft geresulteerd in een verdere afschaffing van een aantal onderdelen uit de belastingverordening. Met ingang van 2014 wordt alleen precariobelasting geheven over objecten waarvoor een vergunning nodig is.

Tarieven 2013

Onroerende zaakbelastingen

Bij de opbrengsten OZB voor 2013 is rekening gehouden met een aanpassing van de tarieven met 2,3%, conform het algemene tarievenbeleid voor lokale heffingen.

Daarnaast is de waardeontwikkeling van de onroerende zaken als gevolg van de jaarlijkse herwaardering (waardedaling bedroeg gemiddeld 3% bij de woningen en 2% bij de niet-woningen) gecompenseerd in de tarieven voor 2013.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe van 'de vervuiler betaalt'. In 2013 zijn de tarieven niet verhoogd.

Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsheffing, waarmee de kosten die de gemeente noodzakelijk acht voor een niet alleen doelmatig werkende riolering, maar ook die voor de overige maatregelen ten aanzien van het beheer van hemelwater en grondwater, kunnen worden verhaald. In het VGRP 2011-2014 is het meerjarig tarievenbeleid vastgelegd. Op basis van dit beleid vindt een jaarlijkse tariefaanpassing plaats met 4,2%. Voorwaarde is een kostendekkende exploitatie. Roosendaal kent twee categorieën tarieven, namelijk een basistarief dat behoort bij een waterverbruik tot en met 500 m³ en een aantal (degressieve) tarieven gebaseerd op een waterverbruik van meer dan 500 m³.

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente Roosendaal wordt hondenbelasting geheven. In de gemeente wordt per 1 januari 2013 over ongeveer 6.000 honden belasting geheven. Jaarlijks vinden steekproefsgewijs controles plaats. De tarieven in 2013 zijn verhoogd met 2,3%.

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond. Deze belasting geldt als algemeen dekkingsmiddel. De tarieven in 2013 zijn met 2,3% verhoogd.

Reclamebelasting

Met ingang van 2012 is de reclamebelasting voor de binnenstad ingevoerd. De reclamebelasting wordt geheven van degene van wie, dan wel ten behoeve van wie, reclameobjecten worden aangetroffen. De reclamebelasting wordt geheven naar een vast bedrag per vestiging. Het bedrag van de belasting is afhankelijk van de locatie, € 400 in tariefgebied A en € 250 in tariefgebied B. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst bestemd voor het binnenstadsfonds.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente verblijf houden, maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven. Het tarief per overnachting bedraagt in 2013 € 1,07.

Parkeerbelastingen

In juni 2007 heeft de gemeenteraad besloten om de parkeertarieven en de tarieven van de parkeervergunningen met ingang van 1 januari 2010 tweejaarlijks te verhogen. De parkeertarieven zullen tweejaarlijks met 7% worden verhoogd (afgerond op 10 eurocent) en de tarieven van parkeervergunningen met 3%. In 2013 zijn de tarieven niet verhoogd.

De exploitatie van het product Betaald Parkeren kenmerkt zich door het feit dat de kosten volledig moeten worden gedekt uit de opbrengsten.

De gemeente kan de opbrengstenkant beïnvloeden met het beleid ten aanzien van de tarieven.

De uitvoeringskosten bestaan voor een belangrijk deel uit het budget dat op basis van een contract aan Parkeer Beheer Roosendaal B.V. beschikbaar wordt gesteld.

Om de gesloten financieringsstructuur daadwerkelijk gestalte te kunnen geven, bestaat er een bestemmingsreserve 'Mobiliteit'. Via deze bestemmingsreserve worden de exploitatiesaldi, zowel positieve als negatieve, afgewikkeld. Eventuele voordelige saldi van deze bestemmingsreserve worden ingezet ten behoeve van de mobiliteit in Roosendaal.

Leges

Leges zijn rechten die de gemeente kan heffen in verband met verstrekte (administratieve) diensten. In een aantal gevallen gaat het om tarieven, met wettelijke beperkingen (bijvoorbeeld paspoorten), maar als rode draad loopt de voorwaarde van maximaal kostendekkende tarieven door de tarieventabel.

De leges van de omgevingsvergunningen worden niet verhoogd. Deze zijn in april 2012 opgetrokken naar het kostendekkend niveau.

De leges op grond van de APV zijn verhoogd naar het kostendekkend niveau van 18,6%, zoals op 4 april 2012 door de raad besloten.

De overige leges zijn met 2,3% verhoogd, met uitzondering van de leges waarvoor op rijksniveau maximumbedrag gelden.

Marktgeden

Mede naar aanleiding van overleg met de marktadviescommissie is een analyse gemaakt van de toegestane toe te rekenen kosten voor de berekening van de marktgeden.

Als gevolg hiervan zijn de tarieven van de marktgeden verlaagd tot het niveau van de lasten.

De tarieven van de marktgeden zijn verlaagd van € 0,82 naar € 0,70 per m² ingenomen oppervlakte voor de maandag- en zaterdagmarkt en voor de woensdag- en donderdagmarkt van € 0,41 naar € 0,35 per m² ingenomen oppervlakte.

3. Overzicht opbrengsten

Belastingsoort	Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil begroting/rekening
Leges publiekszaken (incl. rijksleges)	1.360.251	1.206.952	1.209.651	V 2.699
Marktgeden	132.929	118.499	111.874	N 6.625
Rioolheffing	9.104.285	9.592.781	9.533.473	N 59.308
Parkeerheffingen	1.622.510	1.460.160	1.384.087	N 76.073
Parkeervergunningen Burgers	135.282	141.677	134.993	N 6.684
Parkeervergunningen Werkers	105.510	105.510	101.523	N 3.987
Naheffingsaanslagen parkeren	756.513	517.950	517.143	N 807
Afvalstoffenheffing	10.067.364	10.128.964	10.054.155	N 74.809
Leges omgevingsvergunningen	1.403.540	916.554	885.728	N 30.826
Leges openbare orde veiligheid	49.218	64.724	64.055	N 669
OZB belastingen woningen	6.981.847	7.158.600	7.138.001	N 20.599
OZB belastingen niet woningen	4.842.825	4.938.810	4.747.724	N191.086
Toeristenbelasting	123.117	131.558	130.998	N 560
Hondenbelasting	348.365	359.854	368.274	V 8.420
Reclamebelasting	154.000	155.000	139.409	N 15.591
Precariobelasting	31.818	31.994	70.128	V 38.134
Totaal belastingdomein	37.219.384	37.029.587	36.591.216	N 438.371

4. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Roosendaal heeft een kwijtscheldingsnorm vastgesteld van 100% voor die heffingen, die niet kunnen worden vermeden door de burgers. De voor kwijtschelding in aanmerking komende heffingen, zijn de afvalstoffenheffing (ASH) en de rioolheffing (RH).

Er wordt geprobeerd, mede door frequente goede informatieverstrekking én periodieke heldere communicatie over dit onderwerp, zoveel mogelijk minima, die voor kwijtschelding in aanmerking komen, te bereiken.

De kwijtscheldingslasten worden verantwoord onder het product minimabeleid, waarvan zij onderdeel uitmaken.

De kwijtscheldingen maken onderdeel uit van de tariefberekeningen van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

In 2013 zijn 2.772 aanvragen om kwijtschelding ontvangen. In 2012 waren dat circa 2.700 aanvragen. De kwijtscheldingsaanvragen worden afgehandeld door de Belastingssamenwerking West Brabant. In de jaarrekening 2013 zijn de volgende kwijtscheldingslasten opgenomen:

Kwijtscheldingslasten	Werkelijk 2011	Werkelijk 2012	Begroting 2013	Werkelijk 2013
Rioolheffing	456.750	486.335	465.000	513.942
Afvalstoffenheffing	558.250	557.637	550.000	566.477
Totale kwijtscheldingslasten	1.015.000	1.043.972	1.015.000	1.080.419

5. Tarieven 2013

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven.

Gemeentelijke woonlasten 203	Roosendaal	Landelijk
Eénpersoonshuishouden	754	630
Meerpersoonshuishouden	820	697
Onroerendezaakbelasting (OZB)		
Tarief woningen (%)	0,1012	0,1091
Tarief niet-woningen (%)	0,2446	0,3883
Reinigingsheffing woningen		
Tarief éénpersoonshuishouden	265	213
Tarief meerpersoonshuishouden	331	264
Rioolheffing woningen		
Tarief éénpersoonshuishouden	272	167
Tarief meerpersoonshuishouden	272	183

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Algemeen

In deze paragraaf worden de gemeentelijke risico's financieel vertaald en vervolgens afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. De weerstandscapaciteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente, waarbij de ratio voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn.

Beleidskaders

Regelgeving	Vastgesteld
Actualisatie Reserves en Voorzieningen	2012
Beleidskader inzake risicomangement en weerstandsvermogen	2008

2. Top 10 risico's gemeente Roosendaal

Elk jaar wordt een geactualiseerd risicoprofiel met de Top 10 risico's opgenomen in deze paragraaf.

1. Risico als gevolg van financiële garantstellingen

De gemeente staat garant voor circa € 390 miljoen. Een groot deel hiervan - € 347 miljoen - betreft achtervang voor woningcorporaties. Voordat de gemeente hierop aangesproken kan worden, treden eerst andere mechanismen in werking, namelijk het waarborgfonds sociale woningbouw (WSW), de volstortverplichting van woningcorporaties bij WSW en gedeelde achtervang van het Rijk en alle deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat door de kredietcrisis en economische crisis steeds meer organisaties in financiële problemen komen. Lokaal is bekend dat verenigingen en instellingen minder bijdragen van derden krijgen. De gemeente staat voor diverse van dit soort organisaties garant. Bij een voortduren van de crisis wordt het risico dat de gemeente wordt aangesproken op één of meerdere garantstellingen groter.

Maatregelen/ontwikkelingen

Eind 2013 is een 213a-onderzoek naar garantstellingen opgestart, gericht op doelmatigheid van het proces van gemeentegaranties, waarbij het proces, toezicht en inzicht in financiële risico's belangrijke onderzoeksaspecten zijn. Afronding van het onderzoek is in het eerste kwartaal van 2014 voorzien. De aanbevelingen uit dit rapport zullen ook betrekking hebben op risicobeheersing van garantstellingen.

2. Risico's grondexploitaties Wonen

Dit betreft het risico rondom het afzettempo (faserings- en rentekosten) en het opbrengstenniveau (voornamelijk in het duurdere woningsegment). Verder vallen de risico's die gepaard gaan met de herontwikkeling van bestaande plannen voor veranderde planconcepten onder dit risico. Bovendien leidt de tegenvallende woningmarkt tot lagere grondprijzen.

In de jaarrekening 2013 worden voor de eerste keer de risico's die betrekking hebben op grondexploitaties als één (strategisch) risico gepresenteerd. Hierdoor wordt de impact van de risico's op dit vlak ten opzichte van andere risico's duidelijk.

Maatregelen/ontwikkelingen

De (ruimtelijke) mogelijkheden worden vergroot en scenario's worden met ontwikkelende partijen verkend. De plannen worden periodiek doorgerekend op basis van de dan actuele inzichten.

3. Risico's deelneming Borchwerf II veld B

Aanleiding tot het verhogen van dit risico is het Koninklijk Besluit tot vernietiging van het onteigeningsbesluit Wittebols. In de gemeentelijke grondexploitatie Borchwerf II C.V. is met het realiseren van de vordering van de gemeente op Wittebols al rekening gehouden in de vorm van een opbrengst uit grondverkoop. Gelet op het Koninklijk Besluit lopen wij hier nu risico's op. De exploitatiebijdrage is volledig overgedragen aan de gemeente. Eind 2013 hebben de vennoten van Borchwerf II C.V. besloten om in veld B de gronden van Wittebols niet te verwerven.

Verder stagneert door gewijzigde marktomstandigheden ook de ontwikkeling van Borchwerf II.

Maatregelen/ontwikkelingen

Ter beheersing van dit risico wordt gekeken naar:

- De financiële gevolgen gelet op de gewijzigde marktomstandigheden (scenario's worden doorgerekend).
- De mogelijkheid om de gronden van Wittebols alsnog te verwerven en in te brengen in Borchwerf II C.V.
- Het effect van de rentederving verwerken in de grondexploitatie door latere fasering.

4. Risico uitvoeren decentralisaties Jeugdzorg en AWBZ

Het Kabinet wil de verantwoordelijkheid voor de taken op het gebied van Jeugdzorg en AWBZ begeleiding bij de gemeente neerleggen. Dit gaat gepaard met een strikte efficiencykorting voor de gemeente. De belangrijkste gemeenschappelijke risico's zijn:

- De financiële omvang van beide decentralisaties is nog niet bekend. Ditzelfde geldt voor de beleidsvrijheid die de gemeenten krijgen bij de besteding van de overgedragen budgetten. Dit betekent dat de tijd om de financiële middelen om te zetten in 'diensten' steeds krappert wordt.
- De bezuinigingen dwingen de gemeente om naast de decentralisatie een nieuwe werkwijze te introduceren. Deze transformatie naar onder andere eigen kracht heeft een langere doorlooptijd en zal niet per 1 januari 2015 zijn gerealiseerd.
- De efficiencykorting dwingt de gemeente om de drie decentralisaties in samenhang op te pakken. Deze samenhang maakt het proces extra gecompliceerd, maar biedt ook kansen.

Maatregelen/ontwikkelingen

De beheersing van de risico's krijgt aandacht en hiervoor is de visievorming op het niveau van de decentralisaties opgepakt (Roosendaal, stad van de menselijke maat) en is één programma(aanpak) voor de decentralisatie opgestart. Verder worden er pilots opgestart en hebben er risico-inventarisaties plaatsgevonden.

5. Risico op financiële tekorten bij de WVS-groep

Een onderdeel van het totale pakket van de Participatiewet is een bezuiniging op het budget van de Sociale Werkvoorziening (SW). Alleen voor mensen die echt niet kunnen functioneren op een gewone werkplek, moeten de gemeenten straks gezamenlijk zorgen voor dertigduizend beschutte banen. Omdat de werknemers in de WVS hun rechten behouden, zullen de kosten de komende jaren niet of nauwelijks dalen. Door de korting op de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) is de kans groot dat de WVS geen sluitende exploitatie kan realiseren.

Maatregelen/ontwikkelingen

De herstructurering van de WVS, als onderdeel van de Participatiewet, heeft als doel om te komen tot een integrale benadering van de arbeidsontwikkeling in de totale keten (doelgroep beschut werk, doelgroep WWB en doelgroep Wajong) en een versterking van de regiefunctie van de betrokken gemeenten op de uitvoering waardoor de toekomstige financiële tekorten beperkt worden. Deze herstructurering wordt met negen gemeenten opgepakt.

6. Risico uitvoeren Participatiewet

Met ingang van 1 januari 2015 wordt de Participatiewet ingevoerd, waardoor er verschillende regelingen en budgetten samengevoegd worden (WWB, Wajong, Wsw). De invoering van de wet gebeurt in een arbeidsmarkt, waarin het aantal banen verder afneemt. Dit maakt het uitplaatsen van deze doelgroepen naar een reguliere baan moeilijker maakt en gaat gepaard met kortingen van de budgetten.

Maatregelen/ontwikkelingen

Zolang onduidelijk is hoe de Participatiewet er definitief uit gaat zien, is er onzekerheid of er voldoende middelen zijn om de wet uit te voeren. Toch wordt al geanticipeerd:

- Op dit moment wordt in het totale veranderingsproces aangestuurd op onder andere het opstellen van werknemers- en werkgeversdienstverleningsconcepten en een cultuurtraject.
- Tegelijkertijd is de gemeente met de andere deelnemende gemeenten in het kader van de Sociale Werkvoorziening bezig met een onderzoek om de WVS te herstructureren.
- Om schaalvoordelen te realiseren heeft de gemeente Roosendaal het voornemen om toe te treden tot de Gemeenschappelijke regeling Interregionale Sociale Dienst Werkplein regio Etten-Leur op het gebied van werk en inkomen.

7. Risico's grondexploitaties Bedrijventerreinen

Er is sprake van vertraagde tot geen grondverkoop bij bedrijventerreinen door slechte marktomstandigheden en concurrerende locaties. Verder vallen de risico's die gepaard gaan met de herontwikkeling van bestaande plannen door veranderde planconcepten onder dit risico.

Bovendien leidt de tegenvallende markt tot lagere grondprijzen. Ook hiervoor geldt dat de risico's die betrekking hebben op de grondexploitaties van bedrijventerreinen in deze jaarrekening voor de eerste keer als één strategisch risico worden gepresenteerd.

Maatregelen/ontwikkelingen

De mogelijkheden op ruimtelijk gebied worden vergroot en er wordt gekeken naar de mogelijkheid tot het verlenen van kortingen. Ook voor dit risico geldt dat plannen periodiek worden doorgerekend op basis van actuele inzichten.

8. Risico achterstallig onderhoud verhardingen

In de nota 'Verbindend Beheren' is het kwaliteitsniveau voor verhardingen op het niveau C gesteld. De kwaliteit van de verhardingen ligt vaak op niveau C en voor een deel op niveau D. Dit leidt tot het risico op aansprakelijkheidclaims, extra capaciteit voor klachtenafhandeling en lapwerk.

Maatregelen/ontwikkelingen

Met het vaststellen van de Programmabegroting 2014 is het beschikbare budget voor verhardingen met € 2 miljoen per jaar verhoogd naar € 4,48 miljoen. Hiermee wordt ingelopen op de bestaande achterstanden, maar wordt niet geanticipeerd op de verwachte pieken van 2020 en 2021. Ter reductie van de risico's wordt uitvoering gegeven aan de nota 'Verbindend Beheren'. De resultaten worden gevolgd door de tweejaarlijkse bestuursrapportage Wegbeheer. Op basis van deze rapportage wordt het risicoprofiel ook telkens bijgesteld.

9. Risico op een te lage normvergoedingen WWB I-deel

Door het ministerie wordt jaarlijks het budget WWB I-deel vastgesteld op landelijk niveau. Vervolgens vindt er een verdeling naar de gemeenten plaats op een groot aantal kenmerken, die niet beïnvloedbaar zijn door de gemeente. Daarnaast wordt de gemeente geconfronteerd met een moeilijk te activeren bijstandbestand. In combinatie met de negatieve arbeidsmarkt bestaat het risico op een hogere toename van bijstandsontvangers in vergelijking met eerdere aannames.

Maatregelen/ontwikkelingen

De gemeente neemt maatregelen om de overschrijding op het I-deel te reduceren met als speerpunten:

- Beperken instroom door werkzoekenden direct bij aanmelding in contact te brengen met werkgevers en uitzendorganisaties.
- Activeren en bemiddelen van het bestand naar werk door middel van Baanbrekend Roosendaal.
- MaatWERK en begeleiding door klantmanagers.
- Het signaleren en tegengaan van fraude.

10. Risico's deelneming Stadsoevers CV

Vanwege de situatie op de woningmarkt, stagneert de ontwikkeling waardoor rekening moet worden gehouden met het voortijdig beëindigen van de samenwerking. Daarnaast loopt de gemeente risico's vanuit de deelname in de publiek private samenwerking (bijstortingsplicht, verstrekte kasgeldlening).

Maatregelen/ontwikkelingen

De gemeente verricht samen met de aandeelhouders nu een verkenning naar de afronding in Stadsoevers, waarbij financiële risicobeheersing centraal staat.

3. Ontwikkelingen in risico's

Onderstaand worden de belangrijkste wijzigingen in de Top 10 risico's ten opzichte van eerdere meetmomenten kort toegelicht.

Gewijzigde of vervallen risico's uit de begroting 2013:

- Risico Stadsoevers is door het instellen van de verliesvoorziening en de bijstelling in de visie en ontwikkelingsrichting afgenomen.
- Het risico aangaande uitval computersystemen is geactualiseerd en is niet langer een Top 10 risico.
- Het risico over het tekort op budgetten bijzondere bijstand maakt niet langer deel uit van de Top 10.
- Het (financieel) gemeentelijk risico op de terugloop van het aantal leerlingen bij Centrum voor de Kunsten is met de verzelfstandiging van het Centrum voor de Kunsten vervallen.
- Het risico met betrekking tot rioolafvoerrecht is afgenomen, doordat enkele procedures zijn afgerond.
- Het risico van afwaarderen van enkele niet in exploitatie genomen gronden naar lagere marktwaarde is met de afwaardering in 2012 sterk verminderd.

Gewijzigde of vervallen risico's uit de begroting 2013 en 2014 (laatste meetmoment):

- Het risico achterstallig onderhoud verhardingen is verlaagd. Met het vaststellen van de nota 'Verbindend Beheren' en de Programmabegroting 2014 is het beschikbare budget verhoogd en bijgevolg het risico al verlaagd. Bij de bestuursrapportage Wegbeheer wordt het risicoprofiel herijkt.

Gewijzigde of vervallen risico's uit de begroting 2014 (laatste meetmoment):

- Het risico transitie 'Kleine Overheid' (realiseren van de financiële taakstelling) is vervallen. Met het vaststellen en uitvoeren van het raadsvoorstel 'Roosendaal in Ontwikkeling - op weg naar 2020' zijn maatregelen getroffen waardoor deze taakstelling wordt gerealiseerd.
- Het risico financieren versnelling kwaliteitsimpuls Borchwerf - Majoppeveld is vervallen. Met het vaststellen van het Onderhoudsprogramma Openbare Ruimte is in de financiering voorzien.
- Met het vaststellen van de jaarrekening wordt het maximale risicobedrag als gevolg van de verzelfstandiging Centrum voor de Kunsten gedekt. Het risico komt derhalve te vervallen.

4. Toelichting op het weerstandsvermogen

Risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de jaarrekening 2013 is tot stand gekomen door voor elk team de risico's in hun werkveld te bepalen. Aan elke risicovolle gebeurtenis is een kans en een financiële waarde toegekend. Omdat niet alle risico's zich (maximaal) of gelijktijdig zullen voordoen, is een zogeheten statistische Monte Carlo risico-simulatie uitgevoerd. Daarmee is berekend hoe groot de weerstandscapaciteit is die minimaal benodigd is, om met een waarschijnlijkheid van 90%, de gevolgen van zich eventueel voordoende risico's af te kunnen dekken.

In totaal zijn er voor de organisatie 138 risico's in beeld gebracht, waarvan 117 met een geldgevolg. Het aantal risico's ten opzichte van eerdere meetmomenten is vooral afgenomen, doordat voor de eerste keer is gewerkt met strategische risico's voor de grondexploitaties.

In onderstaande tabel is per vakje het aantal risico's geassocieerd naar risicobedrag en de kans dat een risico zich zal voordoen. Een kans 1 staat voor een kleine kans (10%), een kans 5 staat voor een grote kans (90%). De overige kansen bewegen zich daar gradueel tussen. Het risicoprofiel is een momentopname.

geld	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
$x > \text{€ } 1.000.000$	5	5	3		1
$\text{€ } 500.000 < x < \text{€ } 1.000.000$	8	3	1		1
$\text{€ } 200.000 < x < \text{€ } 500.000$	3	4	2		1
$\text{€ } 50.000 < x < \text{€ } 200.000$	8	10	5	1	3
$x < \text{€ } 50.000$	26	1	10	3	13
Geen geldgevolgen	8	5	2	3	3
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

De benodigde weerstandscapaciteit

Indien alle geïdentificeerde gemeentelijke risico's zich gelijktijdig en in maximale omvang voor doen is een bedrag van € 42 miljoen benodigd. Dit zal in de praktijk echter niet het geval zijn, zodat het reserveren van dit maximale bedrag niet noodzakelijk is. De risicosimulatie toont aan dat met een waarschijnlijkheid van 90% een bedrag van € 20,2 miljoen voldoende is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin te kunnen afdekken (= benodigde weerstandscapaciteit).

De beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden, waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten - die onverwacht en substantieel zijn - te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat, conform het beleidskader, uit de volgende componenten:

- De vrij aanwendbare algemene reserves (incidenteel karakter).
- De vrij aanwendbare bestemmingsreserves (incidenteel karakter).
- De onbenutte belastingcapaciteit (structureel karakter).
- De post onvoorzien in de programmabegroting (structureel karakter).

Ad. A Vrij aanwendbare algemene reserves.

Het deel van de beschikbare weerstandscapaciteit dat wordt gevoed door de algemene reserve bestaat voor de gemeente Roosendaal uit de algemene reserve en de algemene risicoreserve, gecorrigeerd voor de rente op deze algemene reserves die als dekkingsmiddel in de begroting wordt gebruikt.

Dit betekent dat van de algemene reserves een bedrag van € 11,1 miljoen als beschikbare weerstandscapaciteit kan worden ingezet.

Ad. B Vrij aanwendbare bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves kunnen worden opgesplitst in reserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht en overige reserves bestemd voor voorgenomen bestedingen op basis van politiek-bestuurlijke besluitvorming. Bestemmingsreserves zijn vrij aanwendbaar voor zover deze niet zijn belast met verplichtingen aan derden (het vrij aanwendbare gedeelte), respectievelijk wanneer zij niet de functie hebben van een egalisatiereserve. De gedachte om bestemmingsreserves voor het vrij aanwendbare gedeelte mee te nemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is gebaseerd op de mogelijkheid die de gemeenteraad heeft om de bestemming van een bestemmingsreserve te wijzigen en deze aan te wenden voor de dekking van een zich voordoende risicogebeurtenis. Wanneer de rente op een bestemmingsreserve wordt toegerekend aan de exploitatie, dan wordt de beschikbare weerstandscapaciteit naar beneden bijgesteld voor het aan de exploitatie toegerekende rentebedrag vermenigvuldigd met de vastgestelde factor van 2,5. De vrij aanwendbare reserves hebben in totaal per 31 december 2013 een omvang van € 17,5 miljoen.

Ad. C Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de werkelijk opgelegde belastingen en de maximaal te heffen Onroerend Zaak Belasting (OZB). De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om in geval van een calamiteit de financiële gevolgen te dekken met een verhoging van de OZB. In de beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen', is vastgesteld dat hiervoor 2% van het bedrag van de opgelegde OZB aanslagen in de jaarrekening op te nemen. We hebben hiervoor een bedrag opgenomen van (2% van € 11,9 miljoen) € 238.000. Gezien het structurele effect van deze post wordt een kapitalisatiefactor toegepast van 2,5.

Ad. D Post onvoorzien

De post onvoorzien wordt ook als weerstandscapaciteit aangemerkt. Het is een in de begroting opgenomen post, waartegenover geen directe uitgaven geraamd staan en die ingezet wordt voor onvoorziene, incidentele tegenvallers. Jaarlijks wordt in de begroting een bedrag geraamd van € 225.000. Gezien het structurele effect hiervan wordt, voor de berekening van de weerstandscapaciteit, dit bedrag eveneens gekapitaliseerd met de genoemde factor 2,5.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet er voor de gemeente Roosendaal per 31 december 2013 als volgt uit:

	Begroting 2013 (per 31-12-2012)	Jaarrekening 2013 (per 31-12-2013)
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	238.000	238.000
Onvoorzien	225.000	225.000
	-----	-----
	463.000	463.000
Kapitalisatiefactor structurele beschikbaarheid	2,5	2,5
	-----	-----
Totale weerstandscapaciteit exploitatie	1.157.000	1.157.000
Weerstandscapaciteit vermogen		
Vrij aanwendbare algemene reserves:		
algemene reserve	6.629.000	8.605.000
algemene risicoreserve	1.500.000	1.500.000
algemene saldireserve	0	742.000
specifieke risicoreserve sociaal domein		1.506.000
correctie bespaarde rente algemene reserve		
kapitalisatiefactor 2,5	-864.000	-1.247.000
	-----	-----
	7.265.000	11.106.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves:		
bestemmingsreserve grondexploitatie	3.335.000	277.000
overige bestemmingsreserves	28.235.000	19.527.500
correctie bespaarde rente bestemmingsreserves		
kapitalisatiefactor 2,5	-1.999.000	-2.260.500
	-----	-----
	29.571.000	17.544.000
Totale weerstandscapaciteit vermogen	36.836.000	28.650.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	37.993.000	29.807.000

Beoordeling van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio en bedraagt per 31 december 2013:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 29,8 miljoen}}{\text{€ 20,2 miljoen}} = 1,5$$

In de beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is het streefgetal voor het weerstandsvermogen vastgesteld op een minimale waarde van 1,0. De ratio van het weerstandsvermogen per 31 december 2013 voldoet met de waarde 1,5 aan deze norm. Ten opzichte van het vorige meetmoment - in de Programmabegroting 2014 - is de ratio met één tiende gedaald.

Relevant voor het volgende meetmoment - bij de begroting 2015 - zijn een drietal ontwikkelingen die een positief effect (kunnen) hebben op de weerstandsratio, namelijk:

- Een storting in de specifieke risicoreserve Sociaal Domein van € 2,6 miljoen.
- Terugstorting in de bestemmingsreserve Majeure Opgave van € 2,1 miljoen als gevolg van de uitvoering van het plan 'Roosendaal in Ontwikkeling - op weg naar 2020'.
- Herijken van risicoprofiel financiële garantiestellingen voor derden naar aanleiding van artikel 213a onderzoek.

Bovenstaande kan erin resulteren dat de weerstandsratio bij het volgende meetmoment met enkele tienden stijgt. Er dient bij de interpretatie daarvan wel rekening te worden gehouden met het relatief grote aandeel van de bestemmingsreserves in de berekende weerstandscapaciteit. Aanwending van die reserves in de komende jaren zal zich onmiddellijk vertalen in een daling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Vanzelfsprekend moet deze worden afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit van dat moment.

Paragraaf 3. Financiering

1. Algemeen

Inhoud In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de Gemeente Roosendaal haar activiteiten financiert, alsmede de mate waarin wordt voldaan aan de eisen van de wet.

Hoofddoelstelling Wij staan voor een solide, transparante en duurzame wijze van financiering van onze activiteiten.

Doelen Als doelen zijn geformuleerd:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beschermen van het gemeentelijk vermogen en resultaat tegen financiële risico's, zoals rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido), respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Beleidskaders Hieronder worden de relevante regelgeving en beleidsstukken vermeld

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Wet Fido	Landelijk vastgestelde spelregels voor financieringsactiviteiten van de decentrale overheden.	2008
Regeling tot wijziging van de uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)	Uitwerking van de Wet Fido in regels als gevolg van de kredietcrisis.	2009
Financiële verordening gemeente Roosendaal	Uitgangspunten voor het financieel beleid alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie.	2008
Treasurystatuut 2009	Verplicht op te stellen interne beleidsregels hoe om te gaan met de treasuryfunctie binnen de gemeente, o.a. omvattende het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, beleggingen en garantstellingen.	2009
Beleidskader en actualisatie Reserves en Voorzieningen	Dit beleidskader bevat de spelregels en bevoegdhedenverdeling ten aanzien van reserves en voorzieningen.	2007
Kaders invulling financieringsbehoefte 2010-2015	De gemeente heeft onderzoek gedaan naar de toekomstige financieringsbehoefte in de periode 2010-2015. Naast de grote investeringsprojecten en de grondexploitaties spelen de reguliere aflossingen op de leningenportefeuille daarbij een rol.	2010

2. Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Kasgeldlimiet (renterisico met betrekking tot de korte schuldpositie)

Renterisico vlottende schuld

Het financieren van de gemeentelijke activa en de exploitatie met kortlopende geldleningen heeft twee voordelen:

- Er kan snel worden ingespeeld op mutaties in de financieringsbehoefte.
- Het is bij een normale rentestructuur - waarbij het aantrekken van langlopende geldleningen duurder is dan korte geldleningen - een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid. Deze eigenschap zorgt ervoor dat de gemeentelijke exploitatie gevoelig wordt voor schommelingen in de rentestand. Om deze rentegevoeligheid te beperken is door de wetgever de kasgeldlimiet ingesteld, die een maximum stelt aan de omvang van de netto vlottende schuld. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer het kwartaalgemiddelde van de netto vlottende schuld gedurende twee opeenvolgende kwartalen hoger is dan de berekende limiet. Het percentage voor deze limiet is bepaald op 8,5% van de primitieve begrotingsomvang. Voor 2013 bedroeg de kasgeldlimiet € 18.701.000. Deze limiet is in het eerste kwartaal van 2013 eenmalig overschreden.

Onderstaande tabel geeft aan de wijze waarop de kasgeldlimiet wordt berekend:

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Begroting 2013	Realisatie 2013			
		1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw
Omvang Programmabegroting	220.012				
1. Toegestane kasgeldlimiet					
- in procenten	8,5%				
- in euro's	18.701	18.701	18.701	18.701	18.701
2. Vlottende schuld < 1 jaar					
- Schuld in rekening courant		27.467	16.510	9.731	13.879
3. Vlottende middelen < 1 jaar					
- Contante gelden in kas		4	3	4	4
- Tegoeven in rekening courant		69	64	46	241
Toets kasgeldlimiet					
4. Totaal netto vlottende schuld (Vlottende schuld - vlottende middelen)		27.294	16.443	9.681	13.634
5. Toegestane kasgeldlimiet (1)		18.701	18.701	18.701	18.701
6. Ruimte (+) / overschrijding (-)		-/- 8.693	+ 2.258	+ 9.020	+ 5.067

Rentekostenverdeling

De gemeente kent op concernniveau een rentebudget (hulpkostenplaats Kapitaallasten), waarop alle interne en externe renteverrekeningen worden verantwoord. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de rentekosten en -opbrengsten in 2013 ten opzichte van zowel de begroting 2013 na wijzigingen als de jaarrekening 2012.

Programma begroting en rekening (x € 1.000)	Lasten			Programma begroting en rekening (x € 1.000)	Baten		
	Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013		Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013
Vaste schuld	3.706	3.406	3.593	Uitzettingen	11		32
Vlottende schuld	78	840	199	Grond- exploitaties	2.747	3.160	2.467
Reserves en voorzieningen	3.790	4.022	4.022	Doorberekende rentelasten	5.717	6.393	5.754
Resultaat	901	1.285	439				
Rentelasten	8.475	9.553	8.253	Rentebaten	8.475	9.553	8.253

Boekwaarde gemeentelijke investeringen

De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen bestaat uit de oorspronkelijke investeringen verminderd met de plaatsgevonden afschrijvingen. Deze zijn gefinancierd met interne en externe financieringsmiddelen.

Boekwaarde (x € 1.000)	1 januari 2012	1 januari 2013	31 december 2013
Investerings:			
Grondexploitatie	62.183	74.087	52.350
Overige investeringen	134.605	135.190	148.751
Totaal investeringen (A)	196.788	209.277	201.101
Financiering:			
Interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	94.017	99.616	83.959
Externe financieringsmiddelen (langlopende geldleningen - waarborgsommen)	98.339	91.000	99.818
Totaal financieringsmiddelen (B)	192.356	190.616	183.777
Financieringssaldo (B-A)	-/- 4.432	-/-18.661	-/- 17.324

Financieringstekort

Zoals uit het bovenstaande blijkt is er per 31 december 2013 een financieringstekort van € 17,3 miljoen (per ultimo 2012 € 18,7 miljoen). In deze financieringsbehoefte is voorzien door op de kapitaalmarkt een langlopende lening aan te trekken van € 15 miljoen.

Vaste schuldMutaties vaste schuld

Vaste schuld ontstaat wanneer geldleningen worden aangegaan met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Daartoe wordt overgegaan wanneer de liquiditeitsplanning aangeeft dat er sprake is van een structurele financieringsbehoefte.

Het gemiddelde rentepercentage op de leningenportefeuille was per 31 december 2013 3,39% (31 december 2012 3,78%)

Mutaties vaste leningen in 2013

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
Stand per 1 januari 2013	91.000
Nieuwe lening	+ 15.000
Aflossingen	-/- 6.182
Stand per 31 december 2013	99.818

Renterisico vaste schuld

Ook de zogenaamde renterisiconorm met betrekking tot de vaste schuld is in de wet Fido opgenomen. Deze norm dient decentrale overheden aan te zetten tot het spreiden van hun lange termijn renterisico door rekening te houden met de normstelling van de leningenportefeuille en de verschillende rentetypische looptijden. De ruimte tot de renterisiconorm geeft aan voor welk bedrag nieuwe leningen kunnen worden aangetrokken ten behoeve van consolidatie van geldleningen en herfinanciering.

Variabelen (bedragen x € 1.000)	Begroting + Rekening 2012	Begroting + Rekening 2013	Begroting 2014
Berekening renterisiconorm			
(1) Begrotingstotaal	216.565	220.012	202.822
(2) Percentage gemeenten	20%	20%	20%
(3) Renterisiconorm (1*2)	43.313	44.002	40.564
Berekening renterisico			
(4) Rentehervellingen	0	0	0
(5) Aflossingen	7.089	6.182	5.982
(6) Renterisico (4+5)	7.089	6.182	5.982
Ruimte onder de rente risiconorm (3-6)	36.224	37.820	34.582

Vaste uitzettingenMutaties vaste uitzettingen

Vaste uitzettingen zijn door de gemeente verstrekte geldleningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Dergelijke leningen worden enerzijds verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening, anderzijds in perioden waarin er sprake is van een liquiditeitsoverschot. Dit laatste komt echter - zeker de laatste jaren - niet of nauwelijks voor. In onderstaand overzicht staan de partijen vermeld aan wie door de gemeente Roosendaal in het verleden geldleningen zijn verstrekt, alsmede de restantschuld en de ontstaansgrond van de leningen.

Aan het voor langere tijd verstrekken van middelen aan derden kleef het gevaar dat deze derden op een onvoorzien moment niet meer aan hun aflossingsverplichting kunnen voldoen.

In onderstaand overzicht staan de partijen vermeld aan wie door de gemeente Roosendaal in het verleden geldleningen zijn verstrekt, evenals de restantschuld per 31 december 2013 en de ontstaansgrond van de leningen.

Geldnemer	Bedragen x € 1.000			Ontstaansgrond
	1 januari 2012	1 januari 2013	31 december 2013	
ARAMIS	2.035	1.121	446	Privatisering
ABN-AMRO Bouwfonds	282	58	0	Volkshuisvesting
Zwembad de Stok	5.881	5.524	5.152	Verzelfstandiging
Leningen WWB	614	570	451	Uitvoering WWB
Krediethypotheken WWB	211	231	261	Uitvoering WWB
Leenbijstand WWB	443	417	476	Uitvoering WWB
Gemeenteamttenaren	69	59	50	Arbeidsvoorwaarden
Startersleningen	1.385	3.194	3.820	Volkshuisvesting
Monumentenfonds NV	990	990	990	Deelneming in NV
Deelneming Stadsoevers C.V.	0	0	750	Deelneming in NV
Totaal	11.912	12.164	12.396	

De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door het effect van het verstrekken van startersleningen.

Debiteurenrisico

Naast langlopende vorderingen zijn er ook nog kortlopende vorderingen. Het gaat hierbij om drie groepen debiteuren. Voor ieder van deze groepen is een inschatting gemaakt van de mate van oninbaarheid van deze posten. Dit omdat de ervaring leert dat er altijd debiteuren zijn die hun vordering niet of niet volledig betalen. Voor het deel waarvan wij denken dat deze niet meer zullen ontvangen, zijn voorzieningen aangelegd.

Debiteuren saldi + saldi voorzieningen oninbaarheid

Vorderingen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31 december 2012	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31 december 2013
Debiteuren algemeen	6.459	249	6.210
Debiteuren belastingen	4.280	169	4.111
Debiteuren sociale zaken	3.075	2.142	933
Totaal	13.814	2.560	11.254

Wet HOF en verplicht schatkistbankieren

Op 15 december 2013 zijn de wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF) en de wet tot wijziging van de wet financiering decentrale overheden (wet verplicht Schatkistbankieren) van kracht geworden.

Met de wet HOF zijn de Europese afspraken van het Stabiliteits- en Groeipact en het reeds bestaande Nederlandse budgettaire beleid vanaf 1 januari 2014 wettelijk verankerd. De Wet Hof bepaalt onder meer dat Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen een gelijkwaardige inspanning leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën. Daarmee worden de tekorten van gemeenten of provincies door de Europese Commissie meegeteld bij de berekening van het begrotingstekort, dat volgens de EU-regels niet meer dan drie procent mag bedragen.

De wet verplicht Schatkistbankieren (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën en niet langer bij private partijen. Een positief saldo op de bankrekening wordt aan het einde van de dag automatisch overgemaakt (afgeroomd) naar onze rekening-courant bij de schatkist. Een negatief saldo wordt automatisch bijgeplust (aangezuiverd) vanuit onze rekening-courant bij de schatkist. Dit dagelijks op nul stellen de tussenrekening wordt zero-balancing genoemd. De stand van de liquide middelen van de gemeente Roosendaal was in 2013 dusdanig dat er geen zero-balancing heeft plaatsgevonden.

Paragraaf 4. Onderhoud kapitaalgoederen

1. Algemeen

Inhoud paragraaf In deze paragraaf wordt een dwarsdoorsnede van de programmabegroting gepresenteerd. Er wordt inzicht gegeven in de beleidskaders voor het onderhoud van de grootste groepen kapitaalgoederen, de kwaliteitsindicatoren en de mate van realisatie ten opzichte van de gewenste kwaliteitsniveaus. Voorts worden, als verbijzondering van paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing, de belangrijkste risico's beschreven die samenhangen met het beheer en onderhoud van het openbare gebied.

Hoofd doelstelling Het duurzaam in stand houden en op de juiste tijd vervangen van kapitaalgoederen en daarmee het eventuele risico van kapitaalvernietiging tegengaan.

Doelen

- Wij houden de bestuurlijk vastgestelde kwaliteit van onderhoud in stand.
- Wij streven naar een optimum tussen kosten en kwaliteit.
- Wij sturen optimaal op de kwaliteit van onderhoud middels monitoringssystemen, waaronder ook de mening van burgers.

Beleidskaders Deze paragraaf omvat de volgende beleidskaders:

Beleidskaders	Beleidsplan	Uitvoeringplan
a) Rioleringen	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2019	Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR) 2014 -2017
b) Verhardingen en groen	Buitenruimtenota verbindend beheren	Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR) 2014 -2017
c) Openbare verlichting	Buitenruimtenota verbindend beheren	Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR) 2014 -2017
d) Verkeersregelinstallaties	Buitenruimtenota verbindend beheren	Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR) 2014 -2017
e) Speelvoorzieningen	Buitenruimtenota	Uitvoeringsplan
f) Civieltechnische kunstwerken	Buitenruimtenota verbindend beheren	Uitvoeringsplan civieltechnische kunstwerken 2013- 2014
g) Gemeentelijke waterpartijen	Baggerplan 2003-2012 (geactualiseerd in 2013) Waterplan	VGRP / GWEL
h) Gemeentelijke gebouwen	Bedrijfsplan gebouwenbeheer	Onderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen 2013
i) Binnensportaccommodaties	Bedrijfsplan gebouwenbeheer	Onderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen 2013 Vervangingsplan sporttoestellen 2005-2015
j) Buitensportaccommodaties	Beleidskader buitensportaccommodaties.	Beheerplan buitensportaccommodaties 2008-2012

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Deze paragraaf geeft - waar mogelijk - inzicht in de mate van doelbereik en de belangrijkste risico's. We beperken ons hierbij tot die groepen van kapitaalgoederen, waarvan de mate van doelbereik middels evaluatie is vastgesteld.

a. Rioleringen

Binnen de regio wordt er samengewerkt in de afvalwaterketen tussen gemeenten en waterschap. In 2013 is in samenwerking met de gemeenten Woensdrecht, Bergen op Zoom, Steenbergen, Moerdijk, Halderberge en het Waterschap Brabantse Delta, de Waterkring West gezamenlijk het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2019 (VGRP) samengesteld, welke in december 2013 is vastgesteld.

Kwaliteit

De kwaliteit is vastgelegd in het VGRP. In dit plan zijn de gemeentelijke zorgplichten voor het afvalwater, hemelwater en grondwater opgenomen. De huidige kwaliteit van de riolering is op het gewenste niveau en op plaatsen waar niet wordt voldaan aan de gestelde eisen zijn maatregelen gepland.

Risico's / financiële consequenties

Door het KNMI en andere deskundigen is geconstateerd dat het aantal extreme regenbuien toeneemt. Dit vereist gedegen kwaliteitsonderzoek van rioolstelsels en adequaat ingrijpen om het normaal functioneren te kunnen waarborgen. In de toekomst zal water op straat vaker optreden door de extreme regenbuien. De openbare ruimte zal hierbij ingezet worden om het water tijdelijk te bergen met als randvoorwaarde dat wateroverlast moet worden voorkomen.

b. Verhardingen en groen

Kwaliteit

In de buitenruimtenota 'Verbindend beheren' is de kwaliteit van de openbare ruimte vastgesteld op CROW-kwaliteitsniveau C, met uitzondering van de invalswegen, parken en centra waar het streefniveau B is vastgesteld.

De werkzaamheden (instandhouding en vervangingen) aan de buitenruimte om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken worden geprogrammeerd in het 'Onderhoudsplan Openbare Ruimte', welke in 2013 opnieuw is vastgesteld (OOR 2014-2017).

Risico's / financiële consequenties

In 2013 is de laatste fase van de Majeure Opgave Verhardingen gerealiseerd waarbij het wegwerken van het achterstallig onderhoud aan de asfaltverhardingen prioriteit heeft gekregen. Deze achterstand is nog niet helemaal weggevoerd.

Via de Kadernota 2014 is een structurele budgetverhoging naar € 4,5 miljoen per jaar voor verhardingen gerealiseerd. Daarmee kan de komende drie jaar een groot deel van het achterstallig onderhoud worden weggevoerd. In de periode daarna zullen de verhardingen gemiddeld op CROW-kwaliteitsniveau D blijven vanwege de financiële behoefte in met name de jaren 2017, 2020 en 2021 welke vele malen groter is dan thans structureel beschikbaar.

Op basis van de technische staat van de verhardingen wordt het maatregelenpakket bepaald. De prioritering van maatregelen hangt verder samen met de technische staat van de overige disciplines in de openbare ruimte (zoals riolering, openbare verlichting en openbaar groen), maatschappelijke aspecten en planvorming van derden. De planning van de benodigde uitvoeringsmaatregelen wordt geleid door de beschikbare financiële middelen.

c. Openbare verlichting

Het uitsaneren van de dubbele lampen naar enkele lampen met een lager vermogen, heeft - ondanks de areaal uitbreiding - geleid tot een verlaging van het verbruik.

Kwaliteit

In 2013 is de buitenruimtenota 'Verbindend beheren' vastgesteld. Hierin is ook de kwaliteit van de openbare verlichting opgenomen. In 2013 zijn na de wijken Kroeven, Kortendijk, Langdonk (2010-2011) en Tolberg (2012) de meest oude, energie onzuinige en storingsgevoelige armaturen één op één vervangen die onderdeel uitmaakte van de remplace (lampvervanging) 2013 en grotendeels van de remplace voor 2014.

Risico's / financiële consequenties

De vervanging is afgestemd op het beschikbaar budget en heeft niet geleid tot verhoging van de onderhoudskosten.

d. Verkeersregelinstallaties

Kwaliteit

Ook verkeersregelinstallaties maken onderdeel uit van de buitenruimtenota 'Verbindend beheren'. Uitgangspunt is dat er onderhouden wordt op CROW niveau B. Daarnaast is het uitgangspunt dat wordt gekeken of met minder installatie kan worden volstaan, met als reden dat er geld is voorzien voor regulier onderhoud echter niet voor vervangingen. In 2013 zijn voor diverse Verkeersregelinstallaties de werkingstijden aangepast. Daarnaast is het onderhoud herzien en opnieuw aanbesteed.

Risico's / financiële consequenties

Er is geen structureel budget beschikbaar voor het vervangen van de installaties aan het einde van de technische levensduur. De mogelijkheden om op termijn met minder installaties toe te kunnen worden onderzocht.

Bij wegreconstructies wordt er gewerkt binnen de uitgangspunten van 'Duurzaam Veilig'. Dit is een actieprogramma en dient om de verkeersveiligheid op een samenhangende manier te vergroten, door herkenbare en op de wegfunctie afgestemde inrichtingsmaatregelen en maximumsnelheden. Verkeerstechnische inrichtingselementen zoals drempels, plateaus en verkeersgeleiders worden gerealiseerd en beheerd vanuit het wegbudget.

e. Speelvoorzieningen

Kwaliteit

De kwaliteit is vastgelegd in de 'Buitenruimtenota'. Conform hieraan wordt getracht de speelvoorzieningen op interactieve en transparante wijze kwalitatief en kwantitatief op niveau te houden. 99% van de speelelementen voldoet aan de norm, de overige 1% voldoet aan de minimale wettelijke eis.

Risico's / financiële consequenties

In de beschikbare budgetten is geen rekening gehouden met de reguliere vervangingen op grond van slijtage door normaal gebruik van de speeltoestellen en met de verwijderkosten van versleten speelvoorzieningen. Daarbij is ook niet voorzien in vervangingen als gevolg van vandalisme.

f. Civieltechnische kunstwerken

Kwaliteit

In verband met de achterstand in onderhoud civieltechnische kunstwerken zijn met het investeringsplan middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het wegwerken van achterstanden. In de Kadernota is nog eens € 300.000 extra beschikbaar gesteld. In 2013 is hiertoe het 'Uitvoeringsplan Civieltechnische kunstwerken 2013-2014' opgesteld en vastgesteld waarin de benodigde maatregelen met de benodigde middelen uiteen gezet zijn voor 2013 en 2014.

In 2012-2013 zijn de damwanden Schipbeek Noord deels vervangen en deels hersteld. In december 2013 is gestart met een eerste inspectie van de damwanden Watermolenbeek tussen de A58 en de Kade. In 2013 is ook het groot onderhoud houten bruggen inclusief onderhoud opgestart.

Risico's / financiële consequenties

Met de beschikbaar gestelde middelen is en wordt een deel achterstallig onderhoud ingehaald, echter niet volledig.

g. Gemeentelijke waterpartijen

Kwaliteit

De gemeente Roosendaal draagt de zorg voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke waterpartijen. De hoofdwatergangen zijn in beheer en onderhoud van het waterschap Brabantse Delta. In 2013 is een nieuw baggerplan opgesteld om te bepalen in welke waterpartijen baggeren noodzakelijk is. Prioriteit wordt gegeven aan de waterpartijen die een functie hebben bij de zorgplicht voor hemelwater volgens het VGRP.

Risico's / financiële consequenties

In 2014 is de volgende baggercyclus van het waterschap voorzien. Hiervoor is in de Kadernota 2013 budget beschikbaar gesteld. Voor het structureel baggeren van de gemeentelijke waterpartijen die een functie hebben bij de gemeentelijke zorgplicht voor het hemel- en grondwater zijn middelen gereserveerd in het VGRP voor de overige waterpartijen worden geen middelen gereserveerd. Door middel van periodiek onderzoek dient de noodzaak voor baggeren te worden bepaald en dienen aanvullende middelen te worden aangevraagd.

h. Gebouwen

Kwaliteit

Het beheer richt zich op het in stand houden en het exploiteren van gemeentelijke gebouwen die structureel bij de gemeente in eigendom zijn. De gebouwen worden rationeel beheerd. Dat wil zeggen dat een optimale kwaliteit / kostenverhouding nagestreefd wordt. Instandhouding en de afspraken, zoals contractueel vastgelegd met huurders, zijn het uitgangspunt voor de programmering van onderhoudsmaatregelen. Door middel van het 'Onderhoudsprogramma Gemeentelijke gebouwen 2013' zijn de gebouwen deels op het niveau gebracht en getoetst aan de rechtsgeldige huurovereenkomsten.

Jaarlijks wordt een 'Huisvestingsprogramma Onderwijs' (HPO) vastgesteld, waarbij de scholen worden ondersteund met zorg voor adequate onderwijshuisvesting.

Risico's / financiële consequenties

De onderhoudsmiddelen worden gevoed door structurele stortingen in de onderhoudsvoorziening en door verkoopopbrengsten. De structurele stortingen in de onderhoudsvoorzieningen zijn onvoldoende ten opzichte van de middelenbehoefte. Aanvullende middelen dienen te worden gecreëerd door gebouwen te verkopen en exploitatieverbetering.

i. Binnensportaccommodaties

Kwaliteit

Technische uitvoering middels het vervangingsplan sporttoestellen 2005-2015 en 'Onderhoudsprogramma Gemeentelijke gebouwen'. Sporttoestellen voldoen aan het 'Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen'.

Risico's / financiële consequenties

Zie risico's gebouwen.

j. BuitensportaccommodatiesKwaliteit

Het gewenste kwaliteitsniveau is niveau 'BASIS' zoals vastgesteld in het 'Beleidskader buitensportaccommodaties'. Met 'BASIS' wordt bedoeld dat de basissportvoorzieningen voldoen aan de minimale eisen van de sportbonden en NOC*NSF. De verenigingen kunnen dan op een veilige en functionele manier hun sport beoefenen.

In 2013 voldeden de velden aan het basisniveau. In 2013 is gestart met het zelfbeheer. Dit betekent dat verenigingen zelf het handmatige onderhoud aan de sportaccommodaties uitvoeren. Verenigingen hebben hierdoor meer invloed op de kwaliteit van de accommodaties.

Risico's / financiële consequenties

Door het intensieve gebruik van de sportvelden staat de kwaliteit hiervan in enkele gevallen onder druk.

Toekomstige staat van onderhoud is mede afhankelijk van het slagen van de Transitie 'Zelfbeheer sportaccommodaties'. In het kader van de Agenda van Roosendaal worden werkzaamheden door verenigingen uitgevoerd en daarnaast worden kosten voor onderhoud naar de gebruikende verenigingen verlegd middels verhoging van de gebruiksvergoedingen.

Met het vaststellen van de Agenda van Roosendaal is de storting in de onderhoudsvoorziening voor vervangingsinvesteringen verlaagd, waardoor deze voorziening vanaf 2025 niet meer toereikend is.

3. Wat heeft het gekost?

Onderstaand schema geeft de lasten weer, zoals opgenomen in de verschillende programma's van de programmabegroting 2013.

Kapitaalgoed (x 1.000)	Programma	Begroting 2013	Rekening 2013
Riolering	Openbaar gebied (8)	10.849	9.634
Wegen	Openbaar gebied (8)	6.007	7.951
Groen	Openbaar gebied (8)	4.371	4.645
Openbare verlichting	Openbaar gebied (8)	1.191	1.150
Verkeersregelinstallatie	Openbaar gebied (8)	997	1.498
Speelvoorzieningen	Sport en recreatie (4)	496	565
Civieltechnische kunstwerken	Openbaar gebied (8)	251	135
Waterpartijen	Openbaar gebied (8)	209	216
Sportaccommodaties	Sport en recreatie (4)	1.865	2.476

4. Kengetallen per 31 december 2013

a. Riolerings	
Lengte rioleringen in km	500
Persleiding drukriolering in km	140
Aantal DWA-rioolgemalen	55
Aantal tunnelgemalen	9
Aantal bergbezinkbassins	12
Aantal HWA-rioolgemalen	12
Aantal drukrioolgemalen	586
Aantal drainagegemalen	10
Aantal kolken	32.800
b. Verhardingen en groen	
Wegen	
Aantal m2 verhardingen	4.650.000
<u>Oppervlakte in m2</u>	
Rijbanen *	3.140.806
Verhard	3.002.497
Onverhard	138.309
Fietspaden*	385.176
Voetpaden*	934.584
*conform gegevens nieuw GBI	
Groen	
Aantal ha openbaar groen	403
Aantal bomen (stuks)	46.200

Beplanting (m2)	
struiken	1.493.000
plantenperken	5.000
plantenbakken	50
Gras	
gazon	1.147.000
hooiland	1.356.000
dierenweide	15.500
Landschappelijke elementen	746.000
c. Openbare verlichting	
Aantal echte OV aansluitpunten	15.919
Aantal overige aansluitpunten op het OV-net (abri's, PA, stadsplattegronden, verkeers-zuilen)	144
Aantal lichtpunten	17.664
Energieverbruik in kW/jaar	3.773.103
Het totaal aantal branduren openbare verlichtingsinstallatie op basis van GBI gegevens: 1095/jaar avondbrander en 4165/jaar nachtbrander en 8760/jaar continuebranders.	72.960.930
d. Verkeersregelinstallaties	
Aantal VRI's	27
Voetganger-/fietsoversteekplaatsen (BOP)	6
Slagboominstallaties (SLB)	2
e. Speelvoorzieningen	
Aantal speelplaatsen, trapveldjes e.d.	301
Aantal speelelementen	879
f. Civieltechnische kunstwerken	
Aantal bruggen	56
Aantal tunnels	9
Aantal wanden (damwanden, geluidsschermen, keermuren, muren)	50
Aantal steigers	4
Aantal overkappingen	1
Aantal overige civieltechnische kunstwerken	6
g. Gemeentelijke waterpartijen	
Aantal m2 stedelijke waterpartijen	534.045
Onderhoud Gemeente Roosendaal	310.903
Onderhoud waterschap	223.142
Aantal m' watergangen	461.825
Duikers	92
Aantal vijvergemalen	15
h. Gebouwen	
Aantal gebouwen ten behoeve van gemeentelijke huisvesting*	8
Aantal welzijnsgebouwen	14
Aantal onderwijsgebouwen	81
primair onderwijs	41
voortgezet onderwijs	9
speciaal onderwijs	11
gymaccommodaties onderwijs	20
i. Binnensportaccommodaties	
Gymzalen	4
Sportzaal	1
Sporthallen	2
j. Buitensportaccommodaties	
Aantal buitensportaccommodaties	8
Aantal velden	45,5

* Inclusief brandweerkazerne en exclusief drie gebouwen t.a.v. van huisvesting, welke wij huren (geen kapitaalgoed van de gemeente).

Paragraaf 5. Verbonden Partijen

Inhoud paragraaf In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente én financieel deelneemt én zeggenschap heeft. De gemeente Roosendaal neemt zowel deel in rechtspersonen, tot stand gekomen op grond van de publiekrechtelijke Wet Gemeenschappelijke Regelingen als in rechtspersonen, gestoeld op privaatrechtelijke samenwerkingsvormen.

Hoofd doelstelling Onze doelstelling is te zorgen dat verbonden partijen op effectieve en efficiënte wijze hun doelstelling realiseren. Uitgangspunten hierbij zijn een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de gemeente en de verbonden partij door een scheiding van klantrol (vakwethouder) en eigenaarrol (andere wethouder) en transparante overeenkomsten.

Doelen Wij hebben de onderstaande doelstellingen ten aanzien van verbonden partijen:

- Wij bewaken de continuïteit van de verbonden partij op korte en lange termijn.
- Wij versterken onze positie ten opzichte van verzelfstandigde organisaties en realiseren een uniforme gedragslijn in de aansturing middels de regionale planning- en controlfunctie.
- Wij maken binnen de financiële en inhoudelijke kaders, met zoveel mogelijk organisaties prestatieafspraken en leggen deze afspraken vast in dienstverleningsovereenkomsten.
- Wij bewaken het nakomen van de prestatieafspraken met rapportages en accountgesprekken.
- Wij beoordelen de positie van de verzelfstandigde organisaties, waarbij met name het nut van het handhaven van een zelfstandige positie wordt afgewogen tegen het zelf weer uitvoeren, uitbesteden aan de markt of het volledig privatiseren.

Het bewaken van de continuïteit van de deelnemingen vindt plaats op basis van een tweetal indicatoren opgenomen in onderstaande tabel, te weten de liquiditeit¹- en solvabiliteitsratio².

Doelstelling	Indicator	Realisatie 2012	Begroting 2013	Realisatie 2013	Theoretische norm
Bewaken van de continuïteit van de verbonden partijen op <u>korte termijn</u>	Percentage partijen met een voldoende liquiditeitsratio (in staat zijn om op korte termijn aan de betalingsverplichtingen te voldoen)	66%	66%	77%	100%
Bewaken van de continuïteit van de verbonden partijen op <u>lange termijn</u>	Percentage partijen met een voldoende solvabiliteitsratio (een voldoende omvang van het eigen vermogen in relatie tot het totale vermogen)	76%	76%	77%	100%

Voor gemeenschappelijke regelingen geldt het gemeentelijke weerstandsvermogen uiteindelijk als buffer. Zij kunnen derhalve volstaan met een klein eigen vermogen in relatie tot het totale vermogen en hoeven dus geen omvangrijke reserves aan te houden. Mede in dat licht is door de Bestuurscommissie Midden van de Regio West-Brabant in het voorjaar van 2011 een normenkader opgesteld, op grond waarvan - voor zover in deze van belang - het aanhouden van reserves door gemeenschappelijke regelingen aan banden wordt gelegd. Dit heeft uiteraard een negatief effect op de liquiditeit- en solvabiliteitsratio.

¹ De score voor liquiditeit wordt bepaald aan de hand van de zgn. current ratio: de verhouding van de vlottende activa ten opzichte van de vlottende passiva. Een score van 1 (waarbij de kortlopende schulden betaald kunnen worden uit de vlottende activa) wordt als voldoende aangemerkt.

² De score voor solvabiliteit wordt bepaald aan de hand van de solvabiliteitsratio: de verhouding tussen het eigen en het totale vermogen. Een score van 0,2 (waarbij dus 20% van het in de activa geïnvesteerd vermogen uit eigen middelen is gefinancierd) wordt als voldoende beoordeeld.

Beleidskaders Hieronder worden de relevante regelgeving en beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Strategische waarde gemeentelijke deelnemingen	Beleidskader voor de gemeentelijke deelneming in afzonderlijke rechtspersonen.	1998
Sturing in en door de gemeente Roosendaal van op afstand geplaatste taken	Schets van het theoretisch kader, waarbij is aangegeven welke aspecten van belang zijn bij de aansturing van verzelfstandigde taken, afhankelijk van de soort of mate van op afstand plaatsing.	2000
Kadernota Verbonden Partijen	Regionaal model met afspraken op hoofdlijnen inzake de aansturing van verbonden partijen.	2011
Basismodel Gemeentelijke Samenwerkingsverbanden	Regionaal model met financiële uitgangspunten voor verbonden partijen. Set van afspraken op het gebied van inkoop, Planning en Control, financiën. Vormt een uitwerking van de Kadernotitie.	2011
Normenkader	Efficiencykorting (3 x 3%) alsmede richtlijnen voor het aanhouden van reserves.	2011

Belangrijke ontwikkelingen

Beëindiging of wijziging in bestaande participaties waren in 2013:

- Met een aantal gemeenten vinden momenteel gesprekken plaats over eventuele toetreding tot de Belastingssamenwerking West-Brabant. Per 1 januari 2014 treden toe de gemeenten Dongen, Moerdijk en Oosterhout (WOZ taken).
- Vanaf 1 april 2014 werkt de gemeente Roosendaal samen in een netwerkorganisatie op het terrein van de uitvoering leerplicht, kwalificatieplicht en trajectbegeleiding met de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Woensdrecht en Halderberge.
- Met het oog op de aflopende dienstverleningsovereenkomst op 1 januari 2015 met Parkeerbeheer Roosendaal B.V. en nieuwe ontwikkelingen zoals de plannen voor de binnenstad, een Klantencontactcentrum (KCC) en de verdergaande digitalisering van werkzaamheden wordt opnieuw bekeken hoe de parkeertaken het beste uitgevoerd kunnen worden.
- Begin 2014 hebben de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Werkplein regio Etten-Leur ingestemd met een onderzoek naar de mogelijkheid voor invoeging van de gemeente Roosendaal bij deze Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2015.

Regionale samenwerking

- In 2011 is op voorstel van de bestuurscommissie Middelen van de Regio West-Brabant afgesproken om met ingang van de begroting 2012 drie achtereenvolgende jaren een korting van 3% op te leggen aan de gemeenschappelijke regelingen. Voor de begroting 2013 werd dit gecontinueerd.
- De Rekenkamer West-Brabant is in januari 2014 een onderzoek gestart naar het onderwerp 'Verbonden partijen' in de gemeenten Geertruidenberg, Moerdijk en Roosendaal en heeft daarvoor een aantal verbonden partijen gekozen voor een casestudy. Voor Roosendaal betreft het de volgende verbonden partijen: GR Openbare gezondheidszorg West-Brabant, GR Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, GR Werkvoorzieningschap West-Noord Brabant en GR Regio West-Brabant. De eindrapportages en de koepelnotitie worden in de zomer van 2014 aan de gemeenteraden aangeboden.
- Bezien zal worden of de verwachte nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen en het rekenkamerrapport 'Verbonden partijen' aanleiding geven tot aanpassing van de 'Kadernota Verbonden partijen'.

Wat hebben we gedaan om het belang veilig te stellen en om de klantrrol in te vullen?

Parkeer Beheer Roosendaal B.V.

Door de aankoop van de parkeergarage Nieuwe Markt werd in 2008 € 21 miljoen aan externe financiering aangetrokken. Hierdoor is de solvabiliteit thans zeer laag. Totdat de solvabiliteit weer voldoende is door winstinhouding, vinden er geen dividenduitkeringen plaats. Naar aanleiding van het resultaat van de jaarrekening 2012 en de verdere actuele ontwikkelingen is door Parkeerbeheer een aangepaste begroting 2013 en meerjarenbegroting 2013-2017 opgesteld. Op basis daarvan is voor 2013 een negatief resultaat van € 181.000 geprognoseerd en de eerste positieve resultaten in 2016/2017.

In 2013 is één werkprogramma voor 2013 en 2014 ten bedragen van € 880.360 per jaar met Parkeerbeheer opgesteld. Er zijn geen noemenswaardige afwijkingen bij de realisatie van het werkprogramma 2013.

Regio West-Brabant (RWB)

Meerjarig sluit de begroting van de RWB niet. Er is sprake van een structureel tekort in de begroting 2014 van € 149.000, die als taakstelling is verwerkt. Naar aanleiding van een evaluatiebijeenkomst in september 2012, waarbij werd nagegaan of de opzet en werkwijze die de RWB hanteert nog past bij wat gemeenten, bedrijfsleven, onderwijs en externe partners van de RWB vragen, is de redesign van de RWB in 2013 verder uitgewerkt.

Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)

Op 1 januari 2013 is de OMWB met 28 deelnemers (inclusief de Provincie) gestart. Deze organisatie voert milieutaken voor de gemeente uit. Om de regie op de uitvoering van deze taken en de beheersing van de budgetten te houden, is een werkprogramma ten bedrage van € 751.357 voor 2013 vastgesteld. Het verwachte resultaat over 2013 is in lijn met de begroting. De informatiehuishouding van de OMWB was in 2013 niet op orde omdat de OMWB-organisatie in 2013 nog voor een groot deel moest worden gevormd. Dit is intussen krachtig opgepakt.

Zwembad De Stok Exploitatie BV

In 2013 is de budgetsubsidie met € 290.000 verlaagd conform de Agenda van Roosendaal. Samen met de afschaffing van het schoolzwemmen per 1 augustus 2012 betekent dit een lagere jaarlijkse opbrengst van circa € 450.000. Door een lagere huur kreeg zwembad De Stok de begroting sluitend en kon de budgetsubsidie van € 1.562.102 verleend worden. Om de bezuinigingen op te vangen heeft De Stok verder gesneden in de kosten. Op basis van voorlopige cijfers over 2013 lijkt de transitie 'De Stok' succesvol te kunnen worden afgesloten. De exploitatie over 2013 is naar verwachting sluitend en ook voor toekomstige jaren lijkt dit mogelijk. Om de inmiddels in de Kadernota 2014 opgedragen bezuinigingen van € 1,5 miljoen op de beleidsvelden sport, recreatie en cultuur te realiseren is in 2013 besloten de mogelijkheden en onmogelijkheden van het afstoten van zwembad De Stok te onderzoeken.

NV Saver

In 2013 is in overleg tussen Saver en de deelnemende gemeenten besloten de tarieven minder te laten stijgen en in een aantal gevallen te laten dalen. Volgens het vastgestelde vernieuwde kostenallocatiemodel worden de opbrengsten van de monostromen verrekend met de gemaakte kosten van afvalinzameling. De kosten voor de gemeenten dalen hierdoor. De winst van Saver daalt hierdoor ook. Voor 2013 heeft de gemeente de dienstverleningsovereenkomsten opgesteld en afgesloten met Saver. Met deze nieuwe aanpak heeft de gemeente beter kunnen sturen op de gestelde prestatie- en kwaliteitseisen.

WVS-groep (WVS)

Door de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden voor de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening (WSW) is het duidelijk dat de WVS geen sluitende exploitatie kan realiseren. Uit de meest actuele cijfers blijkt dat het uiteindelijke tekort uitkomt op € 2,6 miljoen. De ontwikkelingen voor de komende jaren staan in het teken van de Participatiewet. Welke rol de WVS binnen de Participatiewet gaat uitvoeren, wordt momenteel uitgewerkt in de bestuursopdracht 'Arbeidsontwikkeling'. De negen eigenaargemeenten van de WVS (Roosendaal, Bergen op Zoom, Woensdrecht, Steenbergen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Rucphen en Zundert) pakken gezamenlijk de verandering en herstructurering van de WVS op. Het herstructureren van de WVS kan ook aanzienlijke gevolgskosten (frictie- en desintegratiekosten) met zich meebrengen, omdat de deelnemende gemeenten uiteindelijk ook aansprakelijk zijn voor de verplichtingen en rechten die aan de WVS kleven.

Verder brengt de invoering van de participatiewet onzekerheden met zich mee.

Voor de gemeente Roosendaal betekent dit concreet dat alle mensen die nu binnen de WVS aan het werk zijn en niet onder beschut werken vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente komen te vallen, overigens blijven zij werkzaam onder de CAO van de WVS. Daarnaast stopt de nieuwe instroom bij de WVS, ook deze mensen vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Ten aanzien van het meerjarenperspectief wachten we de uitkomsten van een lopend onderzoek af. Begin maart worden de uitkomsten hiervan verwacht. Bij een ongewijzigd beleid zal de WVS een aanvullende bijdrage afwentelen op de gemeente (bijdrage in de tekorten) oplopend tot € 1,6 miljoen.

De realisatiecijfers 2013 zijn gebaseerd op de jaarrekeningen 2012 van de verbonden partijen en luiden in euro's tenzij anders aangegeven.

Nr	Progr	Verbonden partij (vestigingsplaats)	Publiek belang	Deelneming	Eigen vermogen 2012		Vreemd vermogen 2012		Resultaat 2012	Omzet cq bijdrage gemeente 2013
					1-jan	31-dec	1-jan	31-dec		
1		Stichting Administratiekan- toor dataland/BV DataLand (Gouda)	Beschikbaarstelling van geo. info voor en door gemeenten	jaarlijkse bijdrage	144.893	273.158	701.496	582.233	128.265	nvt
2	P1	Regio West-Brabant (RWB) (Etten-Leur)	Intergemeentelijke samenwerking op aantal beleidsterreinen	19 gemeenten	-396.000	667.000	9.264.000	12.580.000	473.000	1.393.233
3	P2	NV Rewin	Versterking regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.	Aandeelhouder 9%	504.675	506.311	4.428.595	4.755.791	1.634	133.537
4	P2	Roosendaal Borchwerf II BV (Roosendaal)	Financiering Borchwerf II en gemeentegarantie	Aandeelhouder 100%	41.053	41.442	18	21	389	nvt
5	P2	Borchwerf II CV (Oud Gastel)	Exploitatie Borchwerf II	Aandeelhouder 24% (indirecte deelneming)	6.826.000	8.572.000	17.844.563	10.148.879	1.746.000	nvt
6	P2	Borchwerf II BV (Oud Gastel)	Exploitatie Borchwerf II	Aandeelhouder 25%	492.310	551.642	160.390	148.251	59.332	nvt
7	P3	GR programma schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (Breda)	Samenwerkingsovereenkomst voor uitvoering van de registratie van de leerplichtwet	18 West- Brabantse gemeenten	0	72.719	0	993.099	72.719	56.033
8	P4	De Stok Eigendom BV (Roosendaal)	Beheer zwembad	Aandeelh. 100%	274.560	433.064	6.820.226	6.446.226	158.504	nvt
9	P4	De Stok Exploitatie BV (Roosendaal)	Exploitatie zwembad	Aandeelh. 100%	-147.170	511.790	1.893.752	1.588.052	244.489	1.852.000
10	P5	NV Monumentenfonds Brabant (Vught)	Instandhouding monumentale kerk St Jan	Aandeelh. 5.000	6.880.277	5.876.694	5.496.166	5.458.339	-1.003.583	nvt
11	P6	G.R. Werkvoorzieningschap West-brabant (Roosendaal)	Sociale werkvoorziening in West Brabant	9 Gemeenten West Brabant	4.626.000	3.015.000	23.136.000	23.469.000	-1.611.000	Gemeentelijke bijdrage 2013:€ 332.200,-. Betaalde rijkselden: €17.137.652,-
12	P7	G.R. Openbare Gezondheidszorg (Breda)	Openbare gezondheidszorg (GGD)	26 Gemeenten	4.486.000	3.772.000	14.009.000	13.716.000	-13.000	1.482.235
13	P8	Stichting Beheer Borchwerf II (Oud Gastel)	Beheer Openbare Ruimte / Parkmanagement Bedrijvenpark	Roosendaal, Halderberge, Ondernemers Borchwerf II	198.262	198.260	436.142	440.585	-3	59.170
14	P8	Parkeer Beheer Roosendaal BV (Roosendaal)	Uitvoering parkeerbeleid en exploitatie parkeergarages en vrachtwagenparking	Aandeelh. 95%	1.491.736	1.438.134	22.400.188	21.086.637	-53.602	Bijdrage 2012: 900.000

Nr	Progr	Verbonden partij (vestigingsplaats)	Publiek belang	Deelneming	Eigen vermogen 2012		Vreemd vermogen 2012		Resultaat 2012	Omzet cq bijdrage gemeente 2013
					1-jan	31-dec	1-jan	31-dec		
15	P9	NV Saver (Roosendaal)	Afvalinzameling	Aandeelh. 40% = 2.400 aandelen	25.436.484	27.358.588	12.910.531	10.977.003	4.154.104	nvt
16	P9	G.R. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (Tilburg)	Intergemeentelijke samenwerking Milieu	8 Gemeenten	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	751.357
17	P9	Regionale Milieudienst	Milieutaken	6 gemeenten	592.580	-282.488	3.709.761	4.394.977	-863.696	0
18	P10	Gemeente Roosendaal Commanditaire Deelneming BV (Roosendaal)	Financiering Stadsoevers	Aandeelhouder 100%	0	18.000	295.870	404.983	0	nvt
19	P10	Stadsoevers Bestuur BV (Roosendaal)	Exploitatie Stadsoevers	Aandeelhouder 50%	0	20.000	0	0	0	nvt
20	P10	Stadsoevers CV (Roosendaal)	Exploitatie Stadsoevers	Aandeelhouder 48% (indirecte deelneming)	0	300.000	640.399	640.399	0	nvt
21	P10	Regionale Ambulance- voorziening Brabant Midden- West-Noord (Den Bosch)	Verlenen van ambulancezorg	47 gemeenten	8.704.722	8.998.218	19.168.924	17.090.035	293.496	nvt
22	P11	G.R. Veiligheidsregio West en Midden Brabant (Tilburg)	Intergemeentelijke samen- werking veiligheidszorg	26 Gemeenten	12.303.386	17.818.527	36.258.334	33.863.428	5.282.809	4.517.251
23	P12	Belastingsamenwerking West-Brabant (Etten-Leur)	Heffing en invordering van belastingen en uitvoering van de Wet WOZ	8 gemeenten en 1 waterschap	0	3.169.612	1.639.448	2.501.018	3.169.612	1.585.335
24	P12	NV Brabant Water (Den Bosch)	Watervoorziening	Aandeelh. 4,06%= 112.630 aandelen	398,2 mln	437,7 mln	404,6 mln	392,6 mln	39,4 mln	nvt
25	P12	NV Bank Nederlandse Gemeenten, BNG (Den Haag)	Overheidsfinanciering	Aandeelh. 1% = 56.862 aandelen	1.897 mln	2.752 mln	134.563 mln	139.476 mln	332 mln	nvt

Nr	Progr	Verbonden partij (vestigingsplaats)	Publiek belang	Deelneming	Eigen vermogen 2012		Vreemd vermogen 2012		Resultaat 2012	Omzet cq bijdrage gemeente 2013
					1-jan	31-dec	1-jan	31-dec		
26	P12	Verkoop Vennootschap BV (Den Bosch)	Heeft de aan RWE gegeven garanties van de verkopende aandeelhouders van aandelen Essent overgenomen en instrueert de escrow agent voor de in escrow gestorte waarborgsommen.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).	416.018.399	415.870.934	29.674.310	30.416.365	5.852.535	nvt
27	P12	Attero NV (vh Essent Milieu Holding NV) (Den Bosch)	Milieupoot van voormalig Essent.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).	274.152.000	273.492.000	544.940.000	500.834.000	8.092.000	nvt
28	P12	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (Den Bosch)	Betreft het 50% belang dat Essent had in NV EPZ die ondermeer eigenaar is van de kerncentrale te Borssele.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).	27.656.000	1.634.794	181.000	154.916	-61.672	nvt
29	P12	Claim Staat Vennootschap BV (Den Bosch)	Beheert de door Essent NV en Essent Nederland BV ge-cedeerde eventuele schade- vergoedingvordering op de Staat der Nederlanden voort-vloeiend uit de lopende proce-dure tegen de splittingswet-geving.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).	81.378	66.482	9.955	1.785	-14.896	Nvt

Nr	Progr	Verbonden partij (vestigingsplaats)	Publiek belang	Deelneming	Eigen vermogen 2012		Vreemd vermogen 2012		Resultaat 2012	Omzet cq bijdrage gemeente 2013
					1-jan	31-dec	1-jan	31-dec		
30	P12	Enexis Holding NV (vh Essent NV) (Rosmalen)	Transport en distributie van energie en instandhouding van netwerken daarvoor (voorheen onderdeel van Essent).	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%). Agiores 2.436,3 mio	3130,9 mln	3.244,1 mln	3188,5 mln	3.682,6 mln	229,1 mln	nvt
31	P12	Vordering op Enexis BV (Den Bosch)	Bevat een lening van de aandeelhouders (voorheen van Essent Nederland BV) aan Enexis Holding NV	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).	97.875	94.168	1822,1 mln	1.367,3 mln	-3.707	nvt
32	P12	CBL Vennootschap BV (Den Bosch)	Vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van aandelen Essent als medebeheerder van de escrow-rekening waarop gelden zijn gestort als waarborg.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).	\$ 126.867	\$129	\$ 10.087.744	\$ 9.922.870	\$ -126.738	nvt

Paragraaf 6. Grondbeleid

1. Algemeen

Inhoud

paragraaf

De paragraaf Grondbeleid bevat:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
- De beleidsuitgangspunten omtrent de bestemmingsreserve grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie

In de structuurvisie is een keuze gemaakt waar en op welke wijze gemeente Roosendaal zou moeten ontwikkelen. De structuurvisie geeft een nieuwe ruimtelijke sturingsfilosofie, waarbij gebruik gemaakt wordt van uitnodigingsplanologie. De structuurvisie is geen blauwdruk, maar een visie waarmee de stad en de markt wordt uitgenodigd om de stad verder te ontwikkelen. De rol van de gemeente bij de ontwikkeling van de stad is veranderd. Het grondbeleid past zich daarop aan en daarom is tegelijkertijd met de structuurvisie het grondbeleid aangepast. De gemeente heeft in de nota Grondbeleid 'Investeren in ruimte' gekozen voor situationeel grondbeleid. Het beleid richt zich meer op het gebruik maken van de kracht van de stad en de markt met maatwerk per ontwikkeling.

Doelen

- Maatschappelijk gewenst en kwaliteit van ruimtegebruik
Grondbeleid is dienstbaar aan de ruimtelijke ordening. Daarnaast zijn er zogenaamde facetdoelstellingen: er is ruimte nodig voor verschillende belangen, zoals wonen, bedrijven, infrastructuur en recreatie. Het grondbeleid dient de ruimtebehoefte van deze verschillende functies te faciliteren.
- Transparant overheidshandelen
Het ruimtelijk beleid en het grondbeleid gaat over de belangen van Roosendaalse inwoners en bedrijven. Daarnaast gaat het bij de gemeente zelf ook om aanzienlijke (financiële) belangen en moet de gemeente helder en transparant zijn in haar handelen en de inzet van instrumenten ten behoeve van haar grondbeleid.

Beleidskaders Deze paragraaf omvat de volgende beleidskaders.

Regelgeving	Omschrijving	Vast-gesteld
Wet ruimtelijke ordening (inclusief Grondexploitatiewet)	Regeling voor kostenverhaal, binnen- en buitenplanse verevening en enkele locatie-eisen bij particuliere grondexploitatie.	2008
Nota grondprijnsbeleid	De grondprijzen vormen de basis bij het bepalen van de grondprijzen bij toekomstige projecten en de basis waarop het college haar bevoegdheid om grond uit te geven kan uitoefenen.	2012
Structuurvisie Roosendaal	In de structuurvisie is aangegeven wat het ruimtelijk beleid is en op welke wijze het ruimtelijk beleid wordt uitgevoerd.	2013
Nota Grondbeleid 2012 'Investeren in Ruimte'	Het grondbeleid biedt de gemeente instrumenten om het ruimtelijk beleid enerzijds uitnodigend te maken en anderzijds financieel te verankeren.	2013

2. Wat hebben we bereikt?

In deze paragraaf wordt de rol van de gemeente beschreven, de projecten en de context waarbinnen de projecten worden uitgevoerd.

Rol van de gemeente

De gemeenteraad bepaalt bij de start van een ontwikkeling de doelstellingen en spreekt zich uit over de gewenste rol in het proces. Met actief grondbeleid verkrijgt de gemeente een maximaal sturende rol in de productie en exploitatie van ontwikkelingslocaties. Een actieve rol van de gemeente kan gevraagd worden om als een motor een gebiedsontwikkeling op gang te brengen of als een sterke beleidswens niet door de markt wordt opgepakt. Een actieve rol wordt altijd vooraf gegaan aan een uitgebreide risico- en financiële analyse en besluitvorming door de gemeenteraad. Ook dan zal de keuze voor het in te zetten grondbeleidinstrument maatwerk zijn. De gemeente zal in de faciliterende of passieve rol gebruik maken van de mogelijkheden in de regelgeving in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) inclusief. Faciliterend grondbeleid is in de praktijk bekend onder de naam Publiek Private Samenwerking (PPS). Bij passief grondbeleid beperkt de gemeente zich als overheid tot de regiefunctie en stelt randvoorwaarden. Passief grondbeleid is in de praktijk bekend onder de naam projectadministraties.

Projecten

Ten behoeve van de jaarrekening zijn de cijfers van de initiële projecten, de vastgestelde grondexploitaties en projectadministraties herzien. De Publiek Private Samenwerking Borchwerf II en Spoorhaven C.V. zijn opgenomen in paragraaf 5 Verbonden partijen.

Initiële projecten

Initiële projecten zijn projecten in voorbereiding, waarvoor nog geen bestemmingsplan en geen grondexploitatie zijn vastgesteld door de raad. Voor deze projecten worden planontwikkelingskosten gemaakt. Jaarlijks worden de gemaakte kosten geïnventariseerd en wordt er afgewogen of er een reële kans bestaat dat de kosten terugverdiend kunnen worden door middel van grondexploitaties dan wel overeenkomsten met derden.

De belangrijkste initiële projecten zijn: 't Zand, Nieuwstraat 2^e fase, Gebrande Hoef 3^e fase en Wouwseweg / Freijterslaan. Gebrande Hoef 3^e fase en Wouwseweg / Freijterslaan zijn opgenomen in verspreide complexen. Zuidpoort Noord is in 2013 afgesloten. Het project Spoorhaven algemeen is in 2013 opgesplitst in kredieten voor realisatie Passerelle, de Groene Ader en uitvoering Smart Climate Grid, waarna het project is afgesloten.

Vastgestelde Grondexploitaties

Bij de vaststelling van een project worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening zijn de exploitaties per 1 december geactualiseerd. Exploitaties zijn getoetst aan de huidige marktsituatie, waarbij zowel het prijsniveau als de plannings - waar nodig - zijn bijgesteld.

Het verloop van grondexploitaties is telkens minder voorspelbaar geworden. Plannings worden beïnvloed door de (achterblijvende) verkoopprijspercentages en (afnemende) financieringsmogelijkheden van het toekomstige vastgoed. Afgelopen jaren zijn de exploitaties hier op aangepast. Het blijft een onzekere factor, welke van grote invloed is op het uiteindelijke saldo. Vaak hebben aangepaste plannings negatieve (financiële) effecten.

Per 31 december 2013 zijn 13 vastgestelde grondexploitaties operationeel:

Spoorhaven Zuid, Herontwikkeling Heerle, Van Dregtplein, Zuid-Oost Kwartier, Nieuwe Markt, Groot Kroeven, Weihoek, Plantagebaan 179 Wouwse Plantage, Gebrande Hoef Moerstraten, Groot Kalsdonk, Bulkstraat Wouw, Majoppeveld Oost, Herstructurering Majoppeveld deelgebied 1, herstructurering Majoppeveld deelgebied 2 -4.

Projectadministraties

De belangrijkste particuliere grondexploitaties, waarbij de plankosten anterior worden verhaald zijn: Plantagebaan 192-194 (aan de Stegge), Van Dorsterrein, De Landerije, Bloemschevaert, Tolberg Centrum en Supermarkt XL.

Context

Het aantal opleveringen van woningen binnen de gemeente Roosendaal is de laatste jaren gestaag afgenomen. De verkoop van bouwrijpe grond is sterk achtergebleven en de oplevering van de nieuwbouwwoningen zal de komende jaren dalen. Mogelijk wordt 2014 een omslagpunt, omdat er in 2013 relatief veel woningen in aanbouw zijn.

Ontwikkelingen in het aanbod Roosendaal	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Onttrekkingen/sloop	32	19	81	7	16	145
Opleveringen	470	361	181	147	120	95
In aanbouw						389

De analyses van banken en andere partijen in het vastgoed geven voor 2014 nog een somber beeld. Het consumentenvertrouwen is nog laag, de dalende pensioenen en oplopende pensioenpremies en de toenemende werkloosheid zorgen voor een laag consumentenvertrouwen. Koop blijft uit en prijzen dalen verder. Bovendien verkeert de bouwsector in zwaar weer. De mogelijkheden van ontwikkelende partijen om te investeren en financiële risico's te nemen zijn sterk verminderd.

Dit geldt ook voor investeerders en beleggers. Het aantal huishoudens stagneert volgens de provinciale bevolkingsprognose in 2029. Uit de meeste recente Regionale Rapportage Wonen (december 2013) blijkt dat Roosendaal nog 3.340 woningen moet bouwen tot en met 2022. Daarvan is al 53% verzekerd in harde bestemmingsplancapaciteit.

Succesvolle gebiedsontwikkelingen zijn kleiner, flexibeler, hebben een duidelijke identiteit en zijn sterk gefocust op de eindgebruiker. Dit vraagt creativiteit en grote mate van flexibiliteit in het ontwikkelings- en bouwproces. Grote ontwikkellocaties zoals Stadsoevers Zuid hebben het hierdoor extra moeilijk. De planning is gekozen met inachtneming van de nodige onzekerheden en onvoorspelbaarheden.

Planning verkoop gronden (aantal kavels)	2013	2014	2015	2016	2017
Weihoek		5			
Plantagebaan 179 Wouwse Plantage		2	2		
Herontwikkeling Heerle	1	11	8	15	13
Gebrande Hoef Moerstraten	8	1	2	6	9
Bulkstraat Wouw		7	17	16	13
Stadsoevers Zuid		34	35	35	
Van Dregtplein		6	45		

De markt voor bedrijventerreinen heeft ook te maken met een economische situatie waarin minder geïnvesteerd wordt. Er is in de regio een behoorlijk aanbod aan bedrijfslocaties, maar de leegstand op bedrijventerreinen is lager dan op kantorenlocaties.

De verkoop van bedrijventerreinen laat een grillig beeld zien. Het grote regionale aanbod en de beperkte afname zorgen voor langere faseringen in de uitgifte van nieuwe terreinen.

Ook de grondexploitaties in Roosendaal hebben last van de huidige situatie. De planning is gekozen met inachtneming van de nodige onzekerheden en onvoorspelbaarheden. De gemeente Roosendaal voert een terughoudend beleid ten aanzien van strategische aankopen en streeft naar een reductie van (financiële) risico's.

Planning verkoop bedrijventerrein (m2)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Majoppeveld Oost		27.500	40.500	66.867	56.317	37.423	10.341	10.341
Herstructurering Majoppeveld 1	5.116	7.280	7.455	14.318	125	2.643		
Herstructurering Majoppeveld 2 - 4					<i>Geen gronden meer te verkopen</i>			
Bulkstraat			1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vastgoed

Het vastgoed binnen de grondexploitaties kent een grote diversiteit met bijzondere bestemmingen.

Op 29 mei 2013 is door de raad ingestemd met een bijgestelde ontwikkelvisie op stadsoevers. In deze jaarrekening zijn de gevolgen van dit besluit verwerkt. Voor plandeel Zuid is een grondexploitatie vastgesteld. De ontwikkeling binnen de plandelen Noord en Oost zal worden afwacht. Aansluitend hierop is het vastgoed overgebracht van onderhanden werken naar materiële vaste activa. Voorts is op 22 februari 2011 de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen van het vastgoed binnen de grondexploitaties. In het verleden werd al het vastgoed dat aangekocht was voor gebiedsontwikkeling tot de grondexploitaties gerekend. In deze jaarrekening is al het vastgoed welke geen ontwikkelperspectief heeft ook overgebracht naar de materiële vaste activa. Voorbeelden in dit kader zijn o.a. de panden industriestraat en de sporthal Heerle.

Het vastgoed onder de materiële vaste activa mag echter enkel tegen de historische verwervingsprijs minus inhaalafschrijving, dan wel tegen de lagere huidige marktwaarde, worden gewaardeerd. Dit betekent dat rente en vaste lasten op deze panden en gronden geboekt tot en met 2013 zijn afgewaardeerd samen met de waardedaling van de panden en gronden. Totaal heeft dit geresulteerd in een negatief resultaat van circa € 10,6 miljoen wat ten laste van de bestemmingsreserve is gebracht en € 16,6 miljoen wat is overgebracht naar de vaste activa op de balans. In de volgende tabel is te zien hoe dit bedrag tot stand is gekomen.

Projectnummer en naam	Locatie	naar grex bijdrage AD	tlv BR Grex	Waardering
308 Herstructurering deelgebied I Majoppeveld	Leemstraat 6	464.041,20	298.010,12	Aankoop
315 Grondexploitatie Heerle	Herelsestraat 139	265.000,00	155.004,02	Makelaar
315 Grondexploitatie Heerle	Herelsestraat 102	1.119.700,00	205.816,36	WOZ
340 Verspreide complexen	Plantagebaan 194	157.710,00	0,00	Aankoop
340 Verspreide complexen	Burgerhoutsestraat 98a	20.296,47	0,00	Aankoop
340 Verspreide complexen	Hendrik Gerard Dirckxstraat 52	1,00	3.851,11	Aankoop
340 Verspreide complexen	Industriestraat 4 t.m. 28	1.846.475,00	137.554,45	WOZ
340 Verspreide complexen	Kade 37	375.000,00	45.202,34	Makelaar
340 Verspreide complexen	Damastberg	2.640,93	0,00	Aankoop
340 Verspreide complexen	t Hof van Nispen	13.100,00	556,75	Aankoop
340 Verspreide complexen	Weihoeck	33.231,20	0,00	Aankoop
340 Verspreide complexen	Vincentiusstraat	106.888,16	0,00	Aankoop
340 Verspreide complexen	Diverse landbouwgronden (219.108 m ²)	1.295.682,00	66.938,86	Aankoop
340 Verspreide complexen	Kortendijksestraat	0,00	36.290,96	Aankoop
340 Verspreide complexen	De Singel	0,00	2.234,74	Aankoop
340 Verspreide complexen	Gebrande hoef	0,00	12.537,50	Aankoop
340 Verspreide complexen	Wouwseweg	0,00	26.028,25	Aankoop
342 Groot Kalsdonk	Edisonstraat 55	133.990,37	283.258,57	Aankoop
342 Groot Kalsdonk	Philipslaan 63	194.179,49	42.813,77	Aankoop
339 ZuidPoort Noord	Norbartlaan 40	198.234,39	72.682,83	Aankoop
338 Stadsoevers	Scherpdeel 2	350.000,00	250.000,00	Taxatie
338 Stadsoevers	Wethouder Lanenstraat	550.000,00	540.311,00	Taxatie
338 Stadsoevers	Scherpdeel 4	158.950,00	542.291,00	Aankoop
338 Stadsoevers	Scherpdeel 10, 12 en 14	2.600.000,00	3.552.623,00	Taxatie
338 Stadsoevers	J. Vermeerlaan 196	36.040,00	313.960,00	Aankoop
338 Stadsoevers	J. Vermeerlaan 196a	603.585,00	70.415,00	Aankoop
338 Stadsoevers	J. Vermeerlaan 198 - 204	700.000,00	354.467,00	Taxatie
338 Stadsoevers	Westelijke Havendijk 10	450.000,00	229.679,00	Taxatie
338 Stadsoevers	Westelijke Havendijk 3,4 en 5	516.375,00	184.844,00	Aankoop
338 Stadsoevers	Oostelijke Havendijk 13 a	3.000.000,00	1.800.000,00	Taxatie
338 Stadsoevers	Borchwerf 2 + 2a	1.000.000,00	226.973,26	Taxatie
338 Stadsoevers	Exploitatieresultaat	0,00	902.005,11	
331 Nieuwstraat	Exploitatieresultaat	0,00	59.462,00	
339 Zuidpoort Noord	Exploitatieresultaat	0,00	181.261,58	
348 Erfpachtgronden Groenendaal	Bedrijventerrein Ettenseweg 84	320.075,00	5.425,00	Aankoop
348 Erfpachtgronden Groenendaal	Bedrijventerrein Ettenseweg 1	57.222,00	0,00	Aankoop
349 Erfpachtgronden	Boerhaavelaan, terreinen aan de Sportstraat	1,00		Aankoop
349 Erfpachtgronden	Pater Damiaanstraat, bouwterrein aan de Turfberg	1,00		Aankoop
349 Erfpachtgronden	Parklaan, sectie B nr. 3074	1,00		Aankoop
349 Erfpachtgronden	L. van Leijdenstraatbouw, sectie K 4550	1,00		Aankoop
Totaal		16.568.421,23	10.602.497,57	

Nu de rentekosten niet meer kunnen worden geactiveerd, betekent dit dat de rentekosten rechtstreeks ten laste van de exploitatie komen. Een structureel nadeel van ongeveer € 600.000 voor de begroting 2014 en verder.

Projecten

Initiële projecten

Uit onderzoeken moet blijken of locatie 't Zand en Nieuwstraat 2° fase ontwikkeld kan worden en op welke manier. Resultaat is GO / NO-GO besluit en in het geval van een GO een kaderstellende notitie voorzien van grondexploitatie.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan Gebrande Hoef in 2011 bleek dat de provincie niet kon instemmen met de volledige ontwikkeling van het plangebied. Het plangebied is daarom gesplitst in Gebrande 2° fase en Gebrande Hoef 3° fase. Gebrande Hoef 2° fase is in de grondexploitaties opgenomen. Gebrande Hoef 3° fase komt aan bod wanneer de 2° fase is afgerond.

De ontwikkeling op de Wouwseweg / Freijterslaan is beoogd voor woonvoorziening voor chronisch drugsverslaafden en als zodanig ook in de gemeenteraad besproken.

Vastgestelde grondexploitaties

In onderstaand overzicht worden de verwachte inkomsten, uitgaven en resultaten van de grondexploitaties weergegeven op basis van eindwaarde (EW) en netto contante waarde (NCW).

Bedragen x €1.000									
Project	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-12-2013	Te verwachten (na 1-1-2014)		Verwacht jaar van afsluiting		Te verwachten (na 1-1-2014)		NCW (begroting 2013)
			Inkomsten	Uitgaven	Begroting 2013	Rekening 2013	Resultaat eindwaard e	Netto contante waarde (per 1-1- 2014)	
Majoppeveld Oost	€ 17.322	€ 17.265	€ 23.919	€ 1.351	2019	2022	€ 3.865	€ 2.739	€ 2.336
Herstructurering Majoppeveld deelgebied	€ 2.011	€ 2.120	€ 2.895	€ 193	2014	2018	€ 439	€ 361	€ 46
Herstructurering Majoppeveld deelgebied	€ 27	€ 27	€ 155	€ 5	2013	2018	€ 128	€ 105	€ (52)
Subtotaal bedrijventerreinen	€ 19.360	€ 19.412	€ 26.969	€ 1.549			€ 4.432	€ 3.205	€ 2.330
Van Dregtplein / Laan van België	€ 1.235	€ 1.234	€ 1.900	€ 580	2015	2015	€ 5	€ 4	€ 1.023
Weihoek	€ (2)	€ (5)	€ 612	€ 44	2013	2014	€ 584	€ 561	€ 622
Groot Kroeven	€ (2.732)	€ (2.783)	€ 650	€ 1.773	2015	2015	€ 24	€ 22	€ 358
Herontwikkeling Heerle	€ 2.542	€ 2.542	€ 4.598	€ 597	2017	2017	€ 1.319	€ 1.128	€ (244)
Planagebaan 179 (Wouwse Plantage)	€ 671	€ 671	€ 605	€ 15		2015	€ (112)	€ (104)	
Spoorhaven Zuid	€ 4.191	€ 4.191	€ 9.750	€ 5.018		2018	€ 122	€ 107	
Gebrande Hoef (Moerstraten)	€ 1.017	€ 1.017	€ 1.539	€ 387	2016	2017		€ 2	€ 111
Bulkstraat	€ 2.503	€ 2.498	€ 5.935	€ 2.771		2018	€ 9	€ 6	€ 332
Subtotaal wonen	€ 9.425	€ 9.365	€ 25.589	€ 11.185			€ 1.951	€ 1.726	€ 2.202
Nieuwe Markt	€ 85	€ 82	€ -	€ 25		2014	€ 111	€ (107)	€ -
Zuid Oost Kwartier	€ (159)	€ (159)	€ -	€ 160	2014	2014	€ (0)	€ (0)	€ 4
Groot Kalsdonk	€ (279)	€ (213)	€ 100	€ 316	2013	2014	€ (2)	€ (1)	€ 18
Subtotaal diverse	€ (353)	€ (290)	€ 100	€ 501			€ 109	€ (108)	€ 22
Totaal	€ 28.432	€ 28.487	€ 52.658	€ 13.235			€ 6.493	€ 4.823	€ 4.554

De genoemde datum 01-12-2013 betreft de stand van zaken omtrent de eerdere afsluiting van de grondexploitatie ten behoeve van vroegtijdige besluitvorming in het college.

De resultaten zijn verantwoord na winstneming (zowel begroot als werkelijk). Het geprognosticeerd positief saldi van de grondexploitatie bedraagt € 4,8 miljoen. Ten opzichte van het verwachte resultaat bij de begroting is dit een stijging van € 268.000.

Voor de verschillen zijn zes hoofdredenen te benoemen die apart besproken worden.

1. Overdracht vastgoed

€ 2.672.000

Door overdracht vastgoed zijn de resultaten in de projecten Herstructurering Majoppeveld deelgebied I, Herontwikkeling Heerle en Groot Kalsdonk verbeterd met € 2.672.000.

2. Geen bijdrage aan de bestemmingsreserve grote infrastructurele werken

€ 775.000

Door uitname van de bijdragen aan de bestemmingsreserve grote infrastructurele werken zijn de resultaten in de projecten Majoppeveld Oost € 557.000, Bulkstraat € 218.000 hoger.

3. Bijstelling opbrengsten

-/- € 1.400.000

In overleg met het Rijk over de afrekening van de Topper subsidie binnen het project Herstructurering Majoppeveld deelgebied I is geconstateerd dat de declarabele kosten lager zijn uitgevallen en meer opbrengsten zijn verantwoord, waardoor de subsidie naar verwachting met € 400.000 lager zal worden bijgesteld. Afwikkeling van de subsidie volgt in 2014. Van Dregtplein, betreft bijstelling grondopbrengst naar lagere marktwaarde circa - / - € 1.000.000.

4. Bijstelling fasering

-/- € 575.000

Majoppeveld Oost, betreft tegenvallende verkoop bedrijventerreinen circa -/- € 154.000. Bulkstraat, betreft aanpassing plan en vertraging circa -/- € 544.000.

De bestemmingsplanprocedure is vertraagd door de aard van de inspraakreactie. De voorgenomen ontwikkelrichting houdt in dat de planning en het programma zoals vastgelegd in de grondexploitatie niet zal worden gerealiseerd. Voor de jaarrekening 2013 wordt een grondexploitatie ter vaststelling aangeboden, welke hoort bij het in 2014 aangeboden bestemmingsplan.

Groot Kroeven, betreft bijstellen plankosten en rentekosten circa € 164.000

Vertraging diverse plannen, waaronder Weihoek circa -/- € 41.000.

5. Nieuwe / bijgestelde ontwikkelingen -/- € 104.000
 Plantagebaan 179, betreft nieuw plan circa -/- € 104.000
 Op 1 februari 2012 heeft de raad het bestemmingsplan Plantagebaan 179 Wouwse Plantage opgesteld om de realisatie van vier woningen mogelijk te maken. Er is destijds geen grondexploitatie vastgesteld. Bij de begroting 2014 is een grondexploitatie voor Plantagebaan 179 vastgesteld.
 Stadsoevers, betreft bijgesteld plan Stadsoevers Zuid circa € 107.000
 Op 29 mei 2013 besloot de raad om in te stemmen met de bijgestelde ontwikkelvisie op Stadsoevers (deelgebieden Zuid, Noord en Oost). De onderhandelingen met betrekking tot het Akkoord op Hoofdlijnen met de marktpartijen zijn gaande. Verwacht wordt dat in 2014 de huidige samenwerkingsovereenkomst wordt beëindigd en een nieuwe samenwerking wordt gesloten. Bij de begroting 2014 is een grondexploitatie voor Stadsoevers Zuid vastgesteld.
 Nieuwe markt, vertraging plan circa -/- € 107.000
 Door oplopende vertraging lopen de plankosten op waardoor de exploitatie van de Nieuwe Markt negatief wordt.

6. Resultaat veroorzaakt door winstnemingen -/- € 1.100.000
 Groot Kroeven, betreft winstneming bij de jaarrekening 2013 circa -/- € 500.000.
 Groot Kalsdonk, betreft winstneming bij de jaarrekening 2013 circa -/- € 600.000.

Projectadministraties

Ten behoeve van de gebiedsontwikkelingen Plantagebaan 192-194 (aan de Stegge), Van Dorstterrein, De Landerij, Bloemschevaert, Tolberg Centrum en Supermarkt XL zijn anterieure overeenkomsten opgesteld voor het verhalen van de plankosten. Omdat de projecten Tolberg Centrum en Plantagebaan 192-194 in het verleden zijn vastgesteld als grondexploitaties, zijn deze projectadministraties administratief nog opgenomen onder de vastgestelde grondexploitaties.

De projecten Permekeplein, Recreatiegebied De Stok, De Stok fase 2 en 2a zijn afgerond en de positieve resultaten zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve grondexploitaties. De resultaten worden behaald door grondverkoppen.

Stoplichtenmodel

De mutaties *ten opzichte van de laatst vastgestelde grondexploitatie* worden toegelicht volgens het stoplichtenmodel, welke is vastgesteld in de auditcommissie en met de gemeenteraad is gedeeld.

Complexen in exploitatie				
Waardering	Plansaldo	Programma	Planning	
	conform laatst vastgesteld bestuurlijk programma	conform laatst vastgesteld bestuurlijk programma	conform laatst vastgesteld bestuurlijk programma	
	negatieve afwijking <= 20% of € 100.000	negatieve afwijking <= 20% of <= 20 woningen	negatieve afwijking <= 2 jaar	
	negatieve afwijking > 20% of € 100.000	negatieve afwijking > 20% of > 20 woningen	negatieve afwijking > 2 jaar	

De mutaties ten opzichte van de laatst vastgestelde grondexploitaties zijn als volgt:

Bedragen x €1.000				
Project	Verwacht jaar van afsluiting voorlaatste grex	Rekening 2013	Netto contante waarde afsluiting voorlaatste grex	Netto contante waarde (per 1-1-2014)
Majoppeveld Oost	2020	2022	€ 2.111	€ 2.739
Herstructurering Majoppeveld deelgebied 1	2018	2018	€ 499	€ 361
Herstructurering Majoppeveld deelgebied 2-4	2018	2018	€ 118	€ 105
Subtotaal bedrijventerreinen			€ 2.728	€ 3.205
Van Dregtplein / Laan van België	2015	2015	€ 13	€ 4
Weihoek	2014	2014	€ 549	€ 561
Groot Kroeven	2015	2015	€ 21	€ 22
Herontwikkeling Heerle	2017	2017	€ (720)	€ 1.128
Planagebaan 179 (Wouwse Plantage)	2014	2015		€ (104)
Spoorhaven Zuid	2018	2018		€ 107
Gebrande Hoef (Moerstraten)	2016	2017	€ 9	€ 2
Bulkstraat	2017	2023	€ 151	€ 6
Subtotaal wonen			€ 23	€ 1.726
Nieuwe Markt	2013	2014	€ -	€ (107)
Zuid Oost Kwartier	2013	2014	€ 2	€ (0)
Groot Kalsdonk	2013	2014	€ 4	€ (1)
Subtotaal diverse			€ 29	€ (108)
Totaal			€ 2.780	€ 4.823

Afgelopen jaren zijn er bij enkele grondexploitaties veranderingen van enige omvang (een bedrag van minimaal €100.000 in netto contante waarde) opgetreden. Deze mutaties zijn als volgt vertaald naar het stoplichtenmodel.

	Project	Plansaldo	Pogrammering	Planning
	Bulkstraat	✗	✗	✗
	Nieuwe Markt	✗	✓	✗
	Majoppeveld Oost	✓	✓	✗
	Gebrande Hoef Moerstraten	✓	✓	✗
	Plantagebaan 179	✓	✓	✗
	Herontwikkeling Heerle	✓	✓	✓
	Van Dregtplein	✓	✓	✓
	Weihoek	✓	✓	✓
	Herstructurering Majoppeveld deelgebied 1	✓	✓	✓
	Herstructurering Majoppeveld deelgebied 2 – 4	✓	✓	✓
	Groot Kroeven	✓	✓	✓
	Zuid-Oost kwartier	✓	✓	✓
	Stadsoevers Zuid	✓	✓	✓
	Groot Kalsdonk	✓	✓	✓

Het plansaldo verslechtert met meer dan 20% of €100.000 of meer bij de projecten Bulkstraat, Nieuwe Markt en Herstructurering Majoppeveld deelgebied 1. Het resultaat van het project Bulkstraat verslechterd, omdat de bestemmingsplanprocedure is vertraagd. De voorgenomen ontwikkelrichting houdt in dat de planning en het programma zoals vastgelegd in de grondexploitatie niet zal worden gerealiseerd. Het verwacht plansaldo van het project Herstructurering Majoppeveld deelgebied 1 wordt lager, omdat de afrekening van de Topper subsidie naar verwachting met € 400.000 lager zal worden bijgesteld. Verwacht werd dat het project Nieuwe Markt kon worden afgesloten in 2013. De parkeergarage is nog niet definitief opgeleverd.

De projecten Gebrande Hoef, Plantagebaan 179, Zuid-Oost kwartier, Nieuwe Markt en Groot Kalsdonk zijn met één jaar vertraagd. Het project Majoppeveld Oost is twee jaar vertraagd. Het project Bulkstraat is zes jaar vertraagd.

Parameters

In onderstaande tabel staan de parameters zoals die in de grondexploitaties worden gehanteerd. Deze worden vastgesteld met de jaarstukken 2013. De parameters zijn hierna toegelicht.

Parameter	2013	2014	2015 e.v.
Omslagrente	4,25%	4%	4%
Opbrengststijging	0%	0%	0%
Kostenstijging	2,5%	2,5%	2,5%

Omslagrente

In de grondexploitaties wordt gerekend met de interne doorberekende rente (omslagrente), tenzij een uitzonderingsrente is vastgesteld door de gemeenteraad. De uitzonderingsrente betreft 2,7% voor Spoorhaven Zuid, 3,9% voor Majoppeveld Oost en 2,6% voor Borchwerf II C.V.

Opbrengststijging

In de nota grondprijzen zijn in de raad van 12 december 2012 de grondprijzen voor 2013 vastgesteld. In 2014 worden de grondprijzen opnieuw getoetst aan de marktontwikkelingen.

Afgelopen jaar zijn de vrij op naam prijzen landelijk met 7% tot 8% verlaagd. De prijsdaling zal nagenoeg niet terug te zien zijn in de grondprijzen. Dit omdat de prijsdaling in de bouw van woningen doorzet. Veiligheidshalve wordt met 0% opbrengststijging gerekend voor de gehele resterende looptijd van de grondexploitaties. Gecorrigeerd voor inflatie wordt dus rekening gehouden met een prijsdaling.

De bedrijventerreinen hebben minder te maken met prijsdalingen, maar kennen een langere afname periode. Ook hiervoor is een parameter voor opbrengststijging voor alle jaren 0% gehouden.

Kostenstijging

De prijsdaling in de grondverzet-, wegen- en waterbouwsector heeft zich niet voortgezet. Daardoor is het noodzakelijk gebleken het percentage kostenstijging te handhaven op 2,5%.

Project Borchwerf II

Borchwerf II is een PPS constructie (BV/CV) waarin de gemeenten Roosendaal en Halderberge (ieder voor 25%) samen met Heijmans (50%) participeren. De gewenste ontwikkeling van Borchwerf II is nog niet voltooid. De verkopen betreffende de velden A, C, D en F zijn vertraagd. Veld B is nog niet in ontwikkeling genomen. Veld B ligt op het grondgebied van de gemeente Roosendaal. Hiervoor zijn de gronden nagenoeg verworven, waarna levering aan de Borchwerf II C.V. ad € 16 miljoen kan plaatsvinden. In de jaarstukken van Borchwerf II C.V. wordt al rekening gehouden met een gerealiseerde winst van circa € 17.768.718. Dit betekent voor de gemeente Roosendaal een winstaandeel van € 4.358.179 waarvan reeds € 2.000.000 is uitgekeerd in 2009. Door de vertraagde verkopen zijn eind 2013 liquiditeitsproblemen ontstaan die tot 31 december 2014 zijn opgelost. Aangezien Veld B nog in exploitatie genomen moet worden, ontstaat een nieuw financieringsvraagstuk dat een structurele oplossing vraagt. De afwikkeling waarop het winstaandeel wordt gerealiseerd, is met de nodige onzekerheden omgeven.

4. Wat heeft het gekost?

Gerealiseerde kosten en opbrengsten

Initiële projecten

De boekwaarde per 31 december 2013 van de initiële projecten bedraagt € 6,2 miljoen. In onderstaand overzicht zijn de gerealiseerde lasten en baten opgenomen.

naam project	boekwaarde 1jan2013	verwer- vingen	bouw- rijp maken	plan- kosten	verkopen	exploitatie. lasten/baten	diversen/ bijdrage	boekwaarde 31dec2013
Zuidpoort Noord	407.128	0	578	6.719	0	37.754	-452.179	0
t Zand	4.222.310	100.000	0	30.115	0	140.251	73.115	4.565.790
SpoorHaven spoorzone	-2.281.883	0	0	372.468	0	-1.996	1.911.411	0
Nieuwstraat	950.000	0	5.903	9.525	0	41.280	-56.708	950.000
Verspreide Complexen	4.954.711	0	3.689	25.768	1.389.979	194.333	-3.173.343	615.180
Herontw.onderwijs locaties	22.440	0	0	1.270	0	980	0	24.690
Spoorhaven Noord	0	0	0	0	0	390.512	-390.512	0
Spoorhaven Zuid	0	0	1.743	0	0	75.590	-77.333	0
totaal	8.274.705	100.000	11.914	445.864	1.389.979	878.704	-2.165.548	6.155.661

Voor de projecten Nieuwstraat, 't Zand en Verspreide complexen (Gebrande Hoef 3^e fase en Wouwsegeweg/Freijterslaan) dient de toekomstige ontwikkeling respectievelijk dat € 833 per m², € 41 en € 38 per m² bij te dragen aan de inrichting van het gebied en gemaakte plankosten. Met betrekking tot 't Zand is rekening gehouden met de verliesvoorziening van € 1.293.000.

De locatie Nieuwstraat neemt een strategische plaats in. Deze locatie schuurt als het ware tegen het winkelhart aan in de binnenstad, waarbij zij daarnaast ook direct grenst aan het Tongerleplein dat dienst doet als Cultuurplein. Deze ontwikkeling wordt afgestemd met de visie van de Binnenstad.

De toekomstige ontwikkeling van vrijkomende onderwijslocaties uit de onderwijscarroussel draagt bij aan de gemaakte plankosten.

In de kolom diversen/bijdrage zijn ook de bijdragen opgenomen vanuit het onderdeel Vastgoed.

Vastgestelde grondexploitaties

De boekwaarde per 31 december 2013 van de vastgestelde grondexploitaties bedraagt € 44,5 miljoen. In onderstaand overzicht zijn de gerealiseerde lasten en baten opgenomen.

naam project	boekwaarde 1jan2013	verwer- vingen	bouw- rijp maken	plan- kosten	verkopen	exploitatie. lasten/baten	diversen/ bijdrage	boekwaarde 31dec2013
Majoppeveld Oost	16.708.047	0	229.661	50.349	0	639.700	-305.691	17.322.067
Borchw erf II	15.232.668	151.155	90.328	171.009	0	394.530	-2.100	16.037.591
Herstr.Majoppeveld deelgeb.1	3.115.073	0	22.092	31.544	522.608	127.164	-762.051	2.011.214
Herstr..Majoppeveld deelgeb.2	51.654	0	15.559	7.662	49.798	2.237	0	27.314
Plantagebaan 179	637.483	0	0	4.780	-4.299	24.329	0	670.891
Herontw ikkeling Heerle	4.212.935	688	77.480	69.478	122.219	152.839	-1.849.058	2.542.143
Plantagebaan 192-194	-39.904	0	194	12.357	496	-1.452	-2.780	-32.081
Gebrande Hoef Moerstraten	1.216.444	0	12.436	17.320	284.218	40.688	14.158	1.016.828
Van Dregtplein	1.153.887	0	1.332	27.688	0	51.699	0	1.234.605
Weihoek	-52.424	0	27.121	26.202	3.722	476	0	-2.347
Groot Kroeven	-2.926.737	0	937.352	42.008	0	-43.455	-741.213	-2.732.045
Bulkstraat	2.306.579	1.026	0	96.301	0	99.300	0	2.503.206
Nieuw e Markt parkeergarage	52.184	0	0	33.703	0	62.999	-64.000	84.885
ZuidOostKw artier	-197.101	0	39.504	8.004	0	-5.425	-3.733	-158.751
Tolberg Centrum	12.426	0	0	72.113	0	958	-27.500	57.997
Grondbank Stadsouvers	22.962.606	1.150.000	37.462	275.936	0	-21.042	-24.404.963	0
Groot Kalsdonk	-292.287	60.000	33.416	86.404	0	-50.972	-115.853	-279.293
Spoorhaven Zuid	0	0	0	95.603	0	126.747	3.968.358	4.190.708
totaal	64.153.534	1.362.869	1.523.937	1.128.460	978.761	1.601.318	-24.296.425	44.494.933

In de kolom diversen/bijdrage zijn ook de bijdragen opgenomen vanuit het onderdeel Vastgoed.

Projectadministraties

De boekwaarde per 31 december 2013 van de projectadministraties bedraagt € 114.221. In onderstaand overzicht zijn de gerealiseerde lasten en baten opgenomen.

naam project	boekwaarde 1jan2013	verwer- vingen	bouw- rijp maken	plan- kosten	verkopen	exploitatie. lasten/baten	diversen/ bijdrage	boekwaarde 31dec2013
Permekeplein	-22.262	0	0	0	0	-946	23.208	0
Van Dorstterrein	69.094	0	0	-78.263	0	597	0	-8.572
Bloemschevaert	-179.826	0	840	60.202	397.040	-17.941	412.090	-121.675
De Landerije	-180.487	0	18.518	13.429	0	-5.955	0	-154.495
Dijkcentrum	-15.383	0	0	16.967	0	276	0	1.860
Knipplein	258.279	0	80.878	10.891	0	2.529	-95.000	257.577
Recreatiegebied De Stok	6.116	0	0	3.296	22.255	876	11.968	0
De Stok fase 2 en 2a	-54.631	0	0	151	0	-1.617	56.097	0
Super XL	46.008	0	0	35.963	0	2.972	0	84.943
Stedelijke Ontwikkeling	75.089	0	0	188.756	0	6.751	-216.013	54.583
totaal	1.996	0	100.236	251.392	419.296	-12.459	192.351	114.221

In de kolom diversen/bijdrage zijn ook de bijdragen opgenomen vanuit het onderdeel Vastgoed.

Voorzieningen

Naast de grondexploitaties met een verwacht positief resultaat kent de gemeente Roosendaal ook grondexploitaties met een verwacht nadelig resultaat. De noodzakelijke investeringen zijn nodig om de gemeentelijke ambities en doelstellingen te verwezenlijken.

Verwachte verliesvoorzieningen tegen netto contante waarde per 31 december 2013:

Verliesvoorzieningen (x 1.000)	Balans per 31 december 2013
Nieuwe Markt	90
Knipplein	200
't Zand	1.293
Plantagebaan 179	104
Totaal	1.687

Nieuwe markt

Door olopende vertraging lopen de plankosten op waardoor de exploitatie van de Nieuwe Markt negatief wordt.

Knipplein

Voor het Knipplein geldt dat alle gemaakte en te maken kosten in relatie tot deze, voor rekening komen van de betreffende initiatiefnemer. De toegerekende kosten bedragen per ultimo december 2013 circa € 200.000. Gezien het project al zo lang loopt zal het moeilijk zijn om de historische plankosten bij de ontwikkelaar in rekening te brengen. Afrekening zal plaatsvinden in 2014.

't Zand

Voor 't Zand is nog geen grondexploitatie opgesteld. Wel zijn er diverse berekeningen gemaakt van de mogelijke opbrengsten bij ontwikkeling. De vorm van de ontwikkeling, de soort bebouwing (prijsklasse, gestapeld of grondgebonden) en keuzes voor de situering van bebouwing bepalen gezamenlijk de mogelijke opbrengsten. Voor het treffen van de voorziening is uitgegaan van grondgebonden woningen en een uitgeefbaar gebied van 55%. Dit leidt tot een voorziening van € 1.293.000.

Plantagebaan 179

De grondexploitatie sluit op een negatief resultaat van € 104.000. Hiervoor is een voorziening getroffen.

Financiële positie grondexploitaties

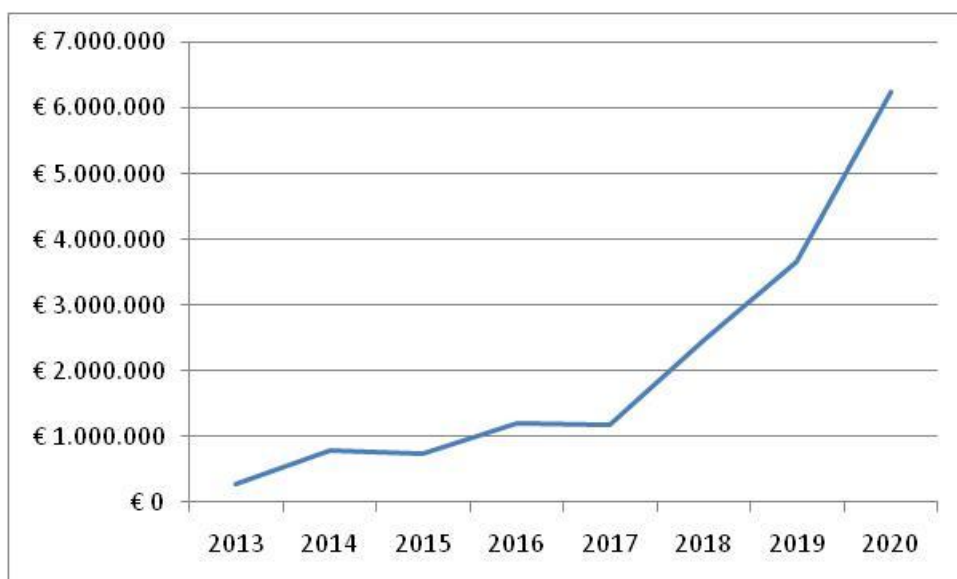
Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak complexe, langjarige trajecten waar veel geld mee gemoeid is. Dergelijke projecten kennen grote risico's. Bij de herzieningen van de grondexploitaties worden de risico's gekwantificeerd om uiteindelijk op concernniveau het benodigde weerstandsvermogen te kunnen bepalen. Deze risico's worden opgenomen in het gemeentebrede weerstandsvermogen.

De bestemmingsreserve Grondexploitaties heeft de functie van een schommelfonds voor grondexploitaties. Deze reserve wordt gevoed met stortingen van batige saldi van (bijna) afgewikkelde projecten en dient als dekkingsmiddel voor eventuele tekorten op de grondexploitaties.

De laatste jaren is de bestemmingsreserve als gevolg van de economische crisis onder druk komen te staan:

- We hebben verliezen moeten nemen voor verliesgevende projecten (Zuidoostkwartier, Knipplein, 't Zand, Plantagebaan 179, Nieuwe Markt Parkeergarage, Spoorhaven, vastgoed).
- Onttrekkingen uit verspreide complexen zoals het afboeken van nagekomen lasten, afwaarderingen tot lagere marktwaarde (WOZ-waarde) gesaldeerd met nagekomen baten.
- Toekomstige winstafrachten zijn in belangrijke mate verdampt en verwerkt in de grondexploitaties.

Met inachtneming van de herziene grondexploitaties bij de jaarstukken 2013 wordt hieronder een doorkijk gegeven van de ontwikkeling van de bestemmingsreserve Grondexploitatie.

Verloop bestemmingsreserve Grondexploitatie is als volgt:

Grondexploitatie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Beginsaldo	€ 1.402.453	€ 277.159	€ 780.159	€ 733.159	€ 1.206.159	€ 1.169.159	€ 2.464.159	€ 3.657.159
Stortingen								
Majoppeveld Oost							€ 1.250.000	€ 2.650.000
Majoppeveld herstructurering deelgebied I				€ 260.000		€ 180.000		
Majoppeveld herstructurering deelgebied II			€ 10.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 80.000		
Weihoeck		€ 560.000						
Spoorhaven Zuid						€ 42.000		
Expl.res.erfpachtgr.Groenendaal 2013	21.722							
Expl.res.erfpachtgronden 2013	10.677							
Saldo Sted.Ontw. Woonv.Enclaveberg	19.199							
Herontwikkeling Heerle	726.500			€ 250.000		€ 1.050.000		
Spoorhaven Noord	6.992.200							
Afsluiting 324 Permekeplein	23.208							
Afsluiting 355 Recreatiegebied De Stok	11.968							
Afsluiting 356 De Stok fase 2	56.097							
Bloemschevaert	397.090							
Verpleegtehuis H.v. Vossstr. 2013	1.020.135							
Expl.resultaat 342 Groot Kalsdonk 2013	588.871							
Groot Kalsdonk 2013	11.129							
Totaal	€ 9.878.797	€ 560.000	€ 10.000	€ 530.000	€ 20.000	€ 1.352.000	€ 1.250.000	€ 2.650.000
Onttrekkingen								
Nieuwstraat	56.708	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000
Verliesvoorz.'t Zand	293.000							
Verliesvoorz.Plantageb.179	28.000							
Saldo Sted.Ontw. Van Dorsterrein.	7.843							
Saldo Sted.Ontw. Hotel de Stok	401							
Saldo Sted.Ontw. Landgoed W.Plantage	1.917							
Saldo Sted.Ontw. Stg.Groenhuijsen	21.081							
Saldo Sted.Ontw. Uitvaartcentrum	347							
Saldo Sted.Ontw. Bijdr.aan programma's	22.005							
Saldo Sted.Ontw. Algemeen	29.754							
Afwaarderingen vastgoed	10.543.036							
Subtotaal	€ 11.004.090	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000
Totaal	€ 277.159	€ 780.159	€ 733.159	€ 1.206.159	€ 1.169.159	€ 2.464.159	€ 3.657.159	€ 6.250.159
Grondexploitatie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Paragraaf 7. Bedrijfsvoering

1 Algemeen

Inhoud paragraaf Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarop de Gemeente Roosendaal haar bedrijfsvoering organiseert op de verschillende hieronder genoemde middelenfuncties.

Hoofddoel Wij werken voortdurend aan de verbetering van de bedrijfsvoering door de verschillende middelen optimaal en in samenhang in te zetten.

Doelen

- Wij bieden een zo goed mogelijke ondersteuning bij de uitvoering van de programma's.
- Om de klanten van de gemeente efficiënt te bedienen laten we interne en externe processen zo efficiënt mogelijk verlopen en zorgen voor een zorgvuldige besluitvorming.

Relatie met de programma's / andere paragrafen

In deze paragraaf gaat het om de interne dienstverlening binnen de gemeentelijke organisatie. In programma 1 Bestuur en Dienstverlening gaan we in op de verbetering van de externe dienstverlening en de ondersteuning van het lokaal bestuur. In het bijzonder is daarbij aandacht besteed aan communicatie en voorlichting, burgerparticipatie en interactie, de kwaliteit van de dienstverlening alsook regionale samenwerking.

Beleidsvelden De paragraaf omvat de volgende beleidsvelden:

1. Organisatieontwikkeling
2. HRM/P&O
3. ICT
4. Communicatie
5. Financiën (inclusief Planning & Control en Rechtmatigheid)
6. Inkoop
7. Juridische zaken

Beleidskaders Per beleidsveld wordt regelgeving en relevante beleidsstukken vermeld.

Beleid	Omschrijving	Vast-gesteld
1. Organisatieontwikkeling		
Organisatie verordening		2012
Missie en Visie Roosendaal 2020	Missie, visie en succesbepalende factoren.	2013
2. HRM/P&O		
P&O-visie	Meerjarenvisie ontwikkeling P&O-beleid.	2010
Beleidskader Competentiemanagement	Beleidskader voor het werken met en het sturen op competenties.	2011
Arbeidsmarktbeleid	Schets van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de te nemen noodzakelijke maatregelen.	2011
Arbeidsvoorwaardenbeleid	Beleid op het gebied van arbeidsvoorwaarden.	2011
(Meerjaren)arbobeleidsplan	Arbobeleid als regulier onderdeel van het Bedrijfsvoeringsbeleid.	2009
Gezondheidsbeleid	Beleid gericht op het voorkomen van ziekteverzuim.	2011
Agressiebeleid	Beleid gericht op het voorkomen van agressie-incidenten.	2010
3. ICT		
ICT visie en beleid	Visie op de ontwikkeling op het terrein van ICT voor de komende jaren (gekoppeld aan ambities op dienstverleningsniveau).	2012
ICT kaders en richtlijnen	De spelregels hoe wij als gemeente Roosendaal ICT willen inrichten, toepassen, beheren, wijzigen en financieren.	2008
Informatiebeveiligingsbeleid	Kaders voor de bereikbaarheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie.	2013

Beleid	Omschrijving	Vast-gesteld
4. Communicatie		
Communicatievisie	Visie op de ontwikkeling van communicatiebeleid voor de komende jaren.	2011
Communicatie.com	Programma waarin de communicatievisie is uitgewerkt.	2012
Communicatiebeleid	Evalueren Communicatievisie en Communicatieprogramma.	2012
5. Financiën		
Financiële verordening	De hoofdlijnen voor wat betreft de verdeling van financiële taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen organisatie en tussen gemeenteraad en college.	2008
Budgethoudersregeling	Kader waarin de bevoegdheden en verantwoordelijkheid op budgettair gebied zijn geregeld en waarin nadere financiële budgetregels zijn gesteld.	2008
Nota Activabeleid	Beleidsregels inzake waardering en afschrijving van activa.	2004
Nota Invorderingsbeleid	Beleidsregels omtrent invordering van publiek- en privaatrechtelijke vorderingen van de gemeente op derden.	2000
Treasurystatuut	Verplicht op te stellen interne beleidsregels hoe om te gaan met de treasuryfunctie binnen de gemeente.	2009
Beleidskader Reserves en Voorzieningen	Dit beleidskader bevat de spelregels en bevoegdhedenverdeling omtrent reserves en voorzieningen.	2007
Spoorboekje	Jaarlijkse planning van alle P&C-producten met taken en verantwoordelijkheden.	2013
Normenkader rechtmatigheid	Geeft richtlijnen voor zowel de interne als externe rechtmatigheid.	2013
Financiële verordening 213 en 213 a	De verordeningen 213 en 213a regelen onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid.	2003
6. Inkoop		
Inkoopbeleid	Beleidsuitgangspunten die gelden bij inkooptrajecten.	2013
Inkoop- en aanbestedingsreglement	Dit document is een uitwerking van het inkoopbeleid, gericht op de interne organisatie.	2012
Inkoopvoorwaarden	In de inkoopvoorwaarden legt de gemeente de standaard door haar gewenste rechten en verplichtingen vast die gelden bij een bepaald inkooptraject.	2013
7. Juridische zaken		
Diverse reglementen en verordeningen	Het betreft hier interne regelgeving, zoals onder meer de Klachtenverordening en Organisatiebesluit.	2013
Algemeen Mandaat-, Volmacht- en Machtigingsbesluit 2014	In het mandaatbesluit wordt geregeld dat bevoegdheden van het college worden opgedragen aan ambtenaren of aan anderen.	2013
Delegatiebesluit	In het delegatiebesluit worden bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college overgedragen.	2010

2. Wat hebben we bereikt?

1. Organisatieontwikkeling

- In 2013 zijn, om de taakstelling te realiseren en benodigde kwalitatieve 'verfrissing' in de organisatie te brengen, uitstroombevorderende maatregelen uitgewerkt en geïmplementeerd. Dit tezamen met de natuurlijke uitstroom resulteert in een besparing oplopend tot 2020 van € 3,2 miljoen. De taakstelling op personeel is daarmee behaald.
- In 2013 is een nieuwe organisatie-inrichting uitgewerkt en doorgevoerd. Dit moet resulteren in een kleinere, flexibeler, beter aanstuurbare en slagvaardige organisatie. Het aantal teams en teamleiders is verminderd van 27 naar 15.

2. HRM/P&O

- In 2013 is de A3-methode doorgevoerd en besloten om geen nieuwe meerjarige HR-agenda meer te formuleren, maar dit onderdeel uit te laten maken van de A3 jaarplannen aansluitend op Roosendaal In Ontwikkeling.
- In 2013 hebben we een keuze gemaakt voor een nieuw functiewaarderingsstelsel en gemoderniseerde gesprekscyclus, welke begin 2014 geïmplementeerd gaan worden.
- In 2013 hebben we ons in mindere mate gericht op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, maar meer op het bevorderen van de uitstroom middels het aanbieden van diverse uitstroomregelingen.
- Wij hebben deelgenomen aan een regionaal project 'Moderniseren en Harmoniseren' van de arbeidsvoorwaarden en besloten om enerzijds de aanbevelingen mee te nemen bij het herijken van het HRM-beleid en anderzijds CAO-ontwikkelingen alsmede de aanbesteding van een nieuw personeelsinformatie- en salarissysteem af te wachten alvorens over te gaan tot een zogenaamd 'keuzemodel' arbeidsvoorwaarden. Modernisering van het beloningsbeleid is doorgeschoven naar 2014.
- Het integriteitsbeleid is geactualiseerd en wordt in 2014 geïmplementeerd.
- Het opleidingsbeleid is geactualiseerd en deels geïmplementeerd.
- In 2013 hebben we met name de organisatie geadviseerd en ondersteund bij diverse organisatieontwikkelingen waaronder de verzelfstandiging van het Centrum voor de Kunsten, regionale samenwerking ICT en KCC en de transitie 'Roosendaal In Ontwikkeling'.

3. ICT

- Samen met de gemeenten Bergen op Zoom en Etten-Leur is een regionaal informatiebeveiligingsbeleid opgesteld en door alle colleges van B&W vastgesteld. Dit beleid vormt de basis voor de informatiebeveiligingsplannen en de diverse verplichte audits.
- Het beleid voor tablets en laptops op basis van Buy Your Own Device (BYOD) is vastgesteld. Hierdoor is een impuls gegeven aan het verder digitaal werken, plaats en tijd onafhankelijk werken. Medewerkers hebben volledige keuzevrijheid in de aanschaf van een tablet of laptop.
- Voor het management zijn er diverse dashboards gemaakt. Op een dashboard wordt op integrale wijze voortgangs- en statusinformatie uit diverse applicaties getoond. Hierdoor wordt sturing op de processen beter ondersteund.
- Voor de vorming van de gezamenlijke ICT beheerorganisatie (BERM-ICT) is een kwartiermaker aangesteld. Hij heeft als opdracht de transitie naar één centrale automatiseringsunit te begeleiden in een tijdspanne van twee jaar (2013-2014).
- Er is een pilot voor het nieuwe zaakstelsel gestart. Met het nieuwe zaakstelsel zijn we in staat om inwoners en ondernemers actiever te informeren over de aanvragen.

4. Communicatie

- In 2013 verscheen het eerste nummer van het gemeentelijke informatieblad 'Rzijn'. Daarmee is inhoud gegeven aan één van de adviezen van bureau Connect (Bart Derison) om als gemeente meer contact te zoeken met de inwoners. In het verlengde van deze adviezen is ook het traject 'Hart voor de binnenstad' een voorbeeld van een participatietraject waarbij actief contact gezocht wordt met inwoners. Ook de gemeentelijke informatie in 'Stadserv 1' kreeg een nieuwe gedaante. In 2013 is veel aandacht besteed aan online-dienstverlening en de verdere integratie van social media in de gemeentelijke communicatie.

5. Financiën

- De P&C-cyclus is eenvoudiger geworden en dat is in samenhang met de nieuwe organisatieopzet.
- Het financieel beheer blijft rechtmatig.
- De financiële informatievoorziening voor alle verschillende gebruikersgroepen is verbeterd en vereenvoudigd.

6. Inkoop

- Consequenties voor het Inkoopbeleid Gemeente Roosendaal van de nieuwe Aanbestedingswet en de strikt noodzakelijke reactieve advisering zijn in kaart gebracht.
- Inkoop- en aanbestedingsreglement 2014 is vastgesteld alsmede groslijsten en dominantere positie voor SROI.
- Tendersnet is uitgerold (digitale aanbestedingsstool die ook regionaal ingezet kan worden).
- Regionale samenwerking met 19 gemeenten op gebied van gezamenlijke trajecten, kennisuitwisseling zowel op operationeel- tactisch- als strategisch niveau.
- Het adviseren en ondersteunen van de organisatie bij de invulling van het Inkoopbeleid.
- De nieuwe Aanbestedingswet is geïmplementeerd.
- De spendanalyse uitgevoerd.

7. Juridische zaken

- Wij hebben gerichte aandacht besteed aan 'juridische kwaliteit'. Deze zorg is een organisatorische randvoorwaarde om de juridische kwaliteit van geleverde producten en diensten zo te borgen dat voldaan wordt aan de geldende regelgeving. In 2011/2012 is gestart met het actualiseren en/of waar nodig of wenselijk verbeteren van de juridische randvoorwaarden die ten grondslag liggen aan het handelen van de ambtelijke organisatie. Door het nieuwe cluster juridische zaken zijn eind 2013 de eerste stappen gezet om dit projectmatig op te pakken met als kernthema's positionering juridische functie, contractmanagement, (pre)mediation en vermindering van regeldruk door aan te sluiten bij het programma 'Beter en Concreter – goede regels, gerichte service' van de VNG.
- De Andere Aanpak (toepassen mediationvaardigheden) is gefaciliteerd door verdiepende trainingen aan te bieden.
- De interne regelgeving is tweemaal geactualiseerd vanwege herinrichtingen van de organisatiestructuur. Het Delegatiebesluit wordt in vervolg hierop in 2014 aangepast.
- Juridische zaken is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van diverse verordeningen (nieuwe subsidieverordening, aangepaste Winkeltijdenverordening, implementatie nieuwe Drank- en Horecawet) en verzelfstandiging van het Centrum voor de Kunsten.
- Elektronische bekendmaking van besluiten en regelgeving is ingevoerd met ingang van 1 oktober 2013.
- Voor de klachtenafhandeling is, mede op verzoek van de raad, aansluiting gezocht bij de regionale ombudscommissie.
- Besloten is om mee te doen aan een onderzoek van het ministerie van Veiligheid en Justitie (project LUMO) om mediation in te zetten als alternatieve vorm van geschillenbeslechting.
- Regionale kennisuitwisseling en samenwerking vindt steeds meer plaats, onder meer via het regionaal juristenoverleg en platforms op internet.

3. Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Organisatieontwikkeling

- In 2013 hebben we de koers uitgezet voor de organisatie richting 2020, Roosendaal in Ontwikkeling.
- In 2013 hebben we een transformatieplan 'Roosendaal in Ontwikkeling' opgesteld en deels geïmplementeerd. Hierin staat omschreven welke acties de komende jaren uitgevoerd moeten worden om de veranderopgaven 'flexibiliteit/mobiliteit', 'slimmer/anders' en 'netwerken/samenwerken' gestalte te geven.
- Met medewerkers zijn gesprekken gevoerd: 'Waar ligt je hart in 2020' met als doel medewerkers in te zetten op datgene waar ze goed in zijn, ontwikkelperspectief te bieden en mobiliteit en flexibiliteit te bevorderen.
- Er is een Management Development traject gestart waarbij leidinggevenden getraind en gecoacht worden in de stijl van leidinggeven die past bij de organisatie in ontwikkeling richting 2020.
- In 2013 is bij Sociale Zaken een pilot procesoptimalisatie gedraaid met behulp van de lean-methodiek. In 2014 wordt dit breed in de organisatie geïmplementeerd.
- De samenwerking in de regio heeft verder vorm gekregen. Vooral op het terrein van de bedrijfsvoering in samenspraak met de BER-gemeenten en het KCC in samenspraak met de BERM-gemeenten.

2. HRM/P&O

- Alle leidinggevende hebben een instructie, ondersteuning en feedback gekregen bij het opmaken van hun A3 voor 2013 en er is een advies uitgebracht voor de doorontwikkeling van de A3-methodiek.
- Na een keuze gemaakt te hebben voor het functiewaarderingssysteem HR21 hebben we medewerkers opgeleid om functies te waarderen en is een concept-indelingslijst en functiematrix opgesteld.
- In projectvorm hebben we de bestaande gesprekcycclus geëvalueerd, onze wensen in kaart gebracht, marktonderzoek gedaan en een keuze gemaakt voor de Prestatiecoach die een additionele module van HR21 is.
- Wij hebben onderzoek gedaan naar mogelijke uitstroomregelingen en in samenwerking met diverse partijen hebben we diverse uitstroomregelingen gepresenteerd, waar men op vrijwillige basis gebruik van kon maken. Vervolgens hebben we medewerkers, die hier interesse in hadden op diverse wijzen geïnformeerd en ondersteund bij het bepalen van hun keuze en hier uiteindelijk uitvoering aan gegeven.
- Er heeft een brainstormdag plaats gevonden met medewerkers uit de BER-gemeenten over arbeidsvoorwaarden, hetgeen geleid heeft tot een adviesrapport dat besproken is in de projectstructuur met gemeentesecretarissen, OR-leden en vakbonden en gepresenteerd is in RWB. Tot slot is er een adviesnota gemaakt voor het DT voor het vervolgtraject.
- Er hebben diverse interne interviews plaats gevonden en informatie is ingewonnen bij andere (best practice) gemeenten om vervolgens een actueel integriteitsbeleid en implementatieplan te presenteren.

- Aansluitend op Roosendaal in Ontwikkeling hebben we het Opleidingsbeleid herijkt en budgetten gecentraliseerd zodat we meer vanuit een bepaalde visie en efficiënter invulling kunnen geven aan het opleidingsbeleid en kunnen voldoen aan nieuwe CAO-bepalingen. Vervolgens heeft er een uitraag plaats gevonden en is een opleidingsplan opgesteld conform de nieuwe indeling maar nog wel op basis van de oude budgetinrichting. Een en ander wordt in 2014 aangepast.

3. ICT

- Er is een regionale coördinator informatiebeveiliging geworven en aangesteld. Op deze wijze ontstaat er meer specialisme op het gebied van informatiebeveiliging. Een domein dat de komende jaren steeds meer aandacht vereist. De regionale coördinator is werkzaam bij de gemeente Bergen op Zoom en inzetbaar voor de BER-gemeenten.
- Voor de transitie naar één centrale automatiseringsunit (BERM-ICT) heeft de kwartiermaker een bedrijfsplan en implementatieplan opgesteld. In 2013 zijn diverse harmonisatietrajecten gestart, zoals cultuurvorming, teamvorming, serviceprocessen, convergentie ICT infrastructuren en het inrichten van begrotingen.
- Voor het regionale klantcontactcentrum (KCC) heeft Roosendaal een bijdrage geleverd aan het aanbestedingsdocument. Samen met de BERM-gemeenten wordt begin 2014 een Europese aanbesteding voor één integraal KCC-systeem gedaan.
- Diverse voorbereidingen getroffen voor het nieuwe werkconcept. Hierdoor wordt mobiel werken, echt zaakgericht werken en Buy Your Own Device mogelijk. Daarbij speelt LEAN een belangrijke rol.
- De eerste stappen voor een regionale samenwerking op i-gebied zijn gezet. Begin 2014 wordt een contourennota opgeleverd waarin de richting en de vorm van de samenwerking wordt voorgesteld.

4. Communicatie

In 2013 verscheen het eerste nummer van het gemeentelijke informatieblad 'Rzijn'. Daarmee is inhoud gegeven aan één van de adviezen van bureau Connect (Bart Derison) om als gemeente meer contact te zoeken met de inwoners. In het verlengde van deze adviezen is ook het traject 'Hart voor de binnenstad' een voorbeeld van een participatietraject waarbij actief contact gezocht wordt met inwoners. Ook de gemeentelijk informatie in 'Stadserv 1' kreeg een nieuwe gedaante. In 2013 is veel aandacht besteed aan online-dienstverlening en de verdere integratie van social media in de gemeentelijke communicatie.

5. Financiën

- Wij gaan door met ontwikkelen en verbeteren van een volwassen beheerssysteem dat naast de verantwoording ook gericht is op de bedrijfsvoering. Het vertrekpunt is de programmabegroting en kadernota, maar zal ook een uitwerking krijgen in een vereenvoudigde beheersbegroting.
- Gestart is met het vereenvoudigen van de P&C-cyclus. Dit zal een traject zijn van meerdere jaren. Waar het de P&C-instrumenten van de gemeenteraad raakt, geschiedt dit in overleg met de auditcommissie en de gemeenteraad.
- Rechtmatig werken moet een vanzelfsprekendheid zijn in het dagelijkse werk van een iedere medewerker. Het rechtmatig werken moet ook aantoonbaar zijn. Centraal volgen of de uitvoering in lijn ligt om een goedgekeurende rechtmatigheidsverklaring te verkrijgen.

6. Inkoop

- Uitvoeren van wettelijk verplichte Europese en openbare aanbestedingen.
- Inkoopadviseurs hebben een Roosendaalse Inkooptoolkit ontwikkeld, waardoor interne klanten op uniforme, rechtmatige en doelmatige wijze hun aanbestedingen kunnen uitvoeren. De Toolkit is geschikt voor zowel Werken, Diensten als Leveringen en voorbeeldbrieven en toelichtingen zijn bijgevoegd.
- Inkoopadviseurs krijgen een nadrukkelijke rol bij zwaardere vraagstukken en trajecten, zoals bij verbonden partijen, inbesteding, het vestigen van een alleenrecht, subsidie of inkoop, gebiedsontwikkeling en aanbestedingsplicht.
- Daar waar mogelijk en het voordelen biedt in regionaal verband inkooptrajecten uitgevoerd.
- Kwalitatieve diagnose van de inkoopfunctie met als doel de inkoopfunctie verder te ontwikkelen.
- Vroegtijdige betrokkenheid bij inkooptrajecten realiseren om meer invloed te krijgen op de behoeftebepaling en –specificatie blijft een belangrijk aandachtspunt.

7. Juridische zaken

- Een nieuw Organisatiebesluit, Algemeen mandaatbesluit en diverse andere regeling zijn aangepast vanwege de herinrichting van de organisatiestructuur.
- De gemeenteraad heeft een verordening op de elektronische bekendmaking vastgesteld om de elektronische bekendmaking van besluiten en regelgeving mogelijk te maken. Bekendmakingen zijn voortaan te vinden op www.overheid.nl In de Roosendaalse Bode worden de bekendmakingen nog wel opgenomen.
- De gemeenteraad heeft een nieuwe klachtenverordening vastgesteld. Het lidmaatschap bij de Nationale Ombudsman is opgezegd. Voor de klachtenafhandeling is, mede op verzoek van de gemeenteraad, aansluiting gezocht bij de regionale ombudscommissie.
- De gemeenteraad heeft een nieuwe subsidieverordening vastgesteld, naar aanleiding van de nieuwe Winkeltijdenwet de Winkeltijdenverordening aangepast en nieuwe regels vastgesteld in het kader van de implementatie van de nieuwe Drank- Horecawet.
- Per 1 januari 2014 is het Centrum voor de Kunsten opgeheven.
- Het onderzoek van het ministerie van Veiligheid en Justitie (project LUMO) om mediation in te zetten als alternatieve vorm van geschillenbeslechting is gestart. Bij de teams van Sociale Zaken, Handhaving, Vergunningen en Bezwaar en beroep worden interviews afgenomen. Op basis van deze bevindingen en die bij de gemeente Nijmegen zal een landelijke handreiking worden opgesteld om mediation als alternatieve vorm van geschillenbeslechting in te voeren. De intentie is er om daarna als pilot-gemeente deel te nemen aan het project om mediation daadwerkelijk te gaan toepassen.
- Regionale kennisuitwisseling en samenwerking vindt steeds meer plaats, onder meer via het regionaal juristenoverleg en platforms op internet. Ook voor het oprichten van nieuwe samenwerkingsverbanden zoals bijvoorbeeld BERM-KCC, BERM-ICT en het Werkplein wordt op juridisch gebied samengewerkt.

4. Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werkelijke lasten en baten ten opzichte van de ramingen (na wijziging) uit de begroting 2013. De vetgedrukte bedragen geven de overschrijdingen (bij de lasten) en de onderschrijdingen (bij de baten) weer. In het vervolg van deze paragraaf worden deze verschillen toegelicht (indien de afwijkingen > 100.000).

Lasten (x € 1.000)				
Programma	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil	V = voordeel N = nadeel
1 Bestuur en Dienstverlening	14.669	12.904	1.765	V
2 Economische Ontwikkeling	2.654	2.569	85	V
3 Onderwijs	12.153	11.856	297	V
4 Sport en Recreatie	6.759	6.949	190	N
5 Soc. culturele voorz. en Cultuur	9.694	11.392	1.698	N
6 Werk en Inkomen	53.884	53.838	46	V
7 Zorgvoorzieningen	21.207	18.040	3.167	V
8 Beheer openbaar gebied	36.264	31.265	4.999	V
9 Reiniging & Milieu	12.182	12.329	147	N
10 Ruimte & Wonen	45.202	60.797	15.595	N
11 Openbare orde en Veiligheid	9.773	9.780	7	N
Alg. dekkingsmiddelen	10.494	10.663	169	N
Toevoegingen reserves	13.810	22.731	8.921	N
Totaal lasten	248.745	265.113	16.368	N
Baten (x € 1.000)				
Programma	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil	V = voordeel N = nadeel
1 Bestuur en Dienstverlening	1.636	1.582	54	N
2 Economische Ontwikkeling	745	766	21	V
3 Onderwijs	2.685	2.820	135	V
4 Sport en Recreatie	1.109	1.170	61	V
5 Soc. culturele voorz. en Cultuur	427	585	158	V
6 Werk & Inkomen	42.533	43.645	1.112	V
7 Zorgvoorzieningen	2.106	2.437	331	V
8 Beheer openbaar gebied	13.619	13.804	185	N
9 Reiniging en Milieu	11.094	11.370	276	V
10 Ruimte en Wonen	41.448	55.722	14.274	V
11 Openbare orde en Veiligheid	283	605	322	V
Alg. dekkingsmiddelen	97.256	97.016	240	N
Onttrekkingen reserves	33.826	35.558	1.732	V
Totaal baten	248.767	267.080	18.313	V
Saldi	22 V	1.967 V	1.945 V	

Analyse voor de begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidcontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

'Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn'.

Er is een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten (PRPG), tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:

Omschrijving	Rechtmatig	Onrechtmatig
1. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten.	x	
2. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd.	x	
3. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.		x
4. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend.		x
5. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. <ul style="list-style-type: none"> • Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • Geconstateerd na verantwoordingsjaar 	x	x
6. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. <ul style="list-style-type: none"> • Jaar van investeren • Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren 	x	x

Onderstaand is per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per 'soort' begrotingsafwijking weergegeven.

(x € 1.000)	Programma	Rechtmatig				
		Overschrijding	1	2	5.b	6.b
	1- Bestuur en Dienstverlening					
	2- Economische Ontwikkeling					
	3- Onderwijs					
	4- Sport en recreatie	190	84	106		
	5- Soc. culturele voorzieningen en Cultuur	1.698		1.698		
	6- Werk en Inkomen					
	7- Zorgvoorzieningen					
	8- Beheer openbaar gebied					
	9- Reiniging en Milieu	147	147			
	10- Ruimte en Wonen	15.595	15.595			
	11- Openbare orde en Veiligheid					
	Algemene dekkingsmiddelen	169	169			
	Stortingen reserves	8.921	8.921			

Toelichting op de overschrijdingen van de lasten en onderschrijdingen van de baten op programmaniveau**Programma 4 Sport & Recreatie****Overschrijding lasten 190.000**

De overschrijding wordt met name veroorzaakt door:

Hogere exploitatiekosten binnensportaccommodaties	62.000
Hogere personeelskosten sport	88.000
Hogere exploitatiekosten buitensportaccommodaties groen	14.000
Hogere kosten kinderboerderij/faunabeheer	26.000
Hogere kosten speelvoorzieningen	22.000

Tegenover de hogere baten staan hogere ontvangsten met betrekking tot:

Huur binnensportaccommodaties	28.000
Huur en energie buitensportaccommodaties groen	65.000

De exploitatie van de bovenwijkse sporthal In De Roos is tot mei 2013 in handen van de gemeente geweest. In de begroting is hiermee geen rekening gehouden. Het betreft voornamelijk kosten voor gas, elektra, beveiliging en schoonmaak. Een gedeelte van deze extra kosten worden gedekt door de niet begrote huuropbrengsten. Er zijn meer uren gemaakt voor het project Vierhoeven, tijdelijke exploitatie sporthal ZOK, afwerking extra opleverpunten sporthal ZOK en de verwerking van sportsubsidieaanvragen als gevolg een motie in juni 2013. De kantine van DVO is nog niet verkocht door een bestuurswisseling. Hierdoor is er geen verkoopopbrengst gerealiseerd en heeft de storting in de onderhoudsvoorziening nog niet plaatsgevonden (budgetneutraal). De verhuuropbrengsten van sportpark Hulsdonk en Vierhoeven zijn hoger dan verwacht, door een niet begrote huuropbrengst Vierhoeven plus het innen van achterstallige huur korfbalvereniging 2011 en 2012. De doorberekende energiekosten zijn hoger dan begroot. Hiertegenover staan hogere lasten voor energie. De hogere kosten voor kinderboerderij en speelvoorzieningen worden voornamelijk veroorzaakt door meer doorberekende uren van de teams Uitvoering en Beheer Openbare Ruimte. De extra uren voor de kinderboerderij worden veroorzaakt door het in eigen beheer uitvoeren van het onderhoud.

Programma 5 Sociaal culturele voorzieningen & Cultuur**Overschrijding lasten 1.698.000**

Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door de frictiekosten, als gevolg van de verzelfstandiging van Centrum voor de Kunsten. De kosten voor startersregeling, van-werk-naar-werktrajecten, transitiekosten, flankerend beleid plus de uit te betalen afkoopregeling bedragen in totaal 1.921.000. Deze kosten zijn in 2013 verwerkt op basis van het collegebesluit van 11 maart 2014.

Omdat het aannemelijk is dat de kosten zich uiteindelijk zullen voordoen en bij het opstellen van de jaarrekening het voorzichtigheidsbeginsel in acht genomen moet worden, dient in 2013 voor de startersregeling, de van werk-naar-werk trajecten en de daarmee samenhangende overige kosten een voorziening getroffen te worden. Door nu een voorziening te treffen voor het maximale risico, wordt de dekking voor de toekomstige verplichtingen geregeld.

Programma 9 Reiniging & Milieu**Overschrijding lasten 147.000**

Het product reiniging betreft een gesloten financiering, daardoor wordt het verschil tussen de opbrengsten en de kosten gestort in c.q. onttrokken aan de exploitatievoorziening.

De stortrechten zijn aanmerkelijk lager dan begroot (445.000) doordat het afval beter gescheiden wordt. In 2013 zijn er extra kosten gemaakt door SAVER voor de omwisseling van containers (272.000).

Het exploitatieoverschot van 2013 ad 582.000 is gestort in de exploitatievoorziening. Het begrote exploitatieoverschot was 131.000.

Tegenover de hogere lasten staan hogere opbrengsten.

Het beter scheiden van afval levert een hogere vergoeding op voor verpakkingsmaterialen (plastic, glas, papier, e.d.) (171.000). De dividenduitkering van SAVER over 2012 (98.000) met betrekking tot monostromen was niet in de begroting opgenomen

Programma 10 Ruimte & Wonen**Overschrijding lasten 15.595.000**

De overboeking van de boekwaarden van vastgoed naar vaste activa veroorzaakt deze overschrijding.

Hiertegenover staat een voordeel op de bijdragen van een even hoog bedrag. Zie voor meer informatie hierover paragraaf 6 Grondbeleid.

Algemene dekkingsmiddelen**Overschrijding lasten 169.000**

De overschrijding wordt vooral veroorzaakt door hogere kosten saldi kostenplaatsen. Hiertegenover staan lagere lasten op de programma's.

Algemene dekkingsmiddelen**Onderschrijding baten 240.000**

De lagere baten hebben betrekking op:

Lagere opbrengst bespaarde rente	846.000 N
Lagere opbrengst beleggingen	132.000 N
Hogere opbrengst algemene uitkering	926.000 V
Ontvangen btw teruggaaf 2008	187.000 V
Lagere bijdrage BTW gesloten financieringen	173.000 N
Hogere bijdrage kwijtscheldingen	65.000 V
Lagere opbrengst belastingen	209.000 N
Overige verschillen	58.000 N

De lagere opbrengst bespaarde rente wordt veroorzaakt door minder rente opbrengsten kapitaalverstrekking grondexploitaties.

De te verwachten dividenduitkering BNG voor 2013 bedraagt 84.000. De dividenduitkering over 2013 heeft nog niet plaatsgevonden.

In de tweede bestuursrapportage is het te verwachten dividend van SAVER bijgesteld naar 834.000. De werkelijke dividenduitkering van SAVER bedraagt 785.000.

De algemene uitkering 2013 is 926.000 hoger dan begroot. Dit kan als volgt verklaard worden:

- Uitbetalingen met betrekking tot de jaren 2011 en 2012 (voordeel 54.000).
- Als gevolg van bijstelling van de maatstaven, de september- en decembercirculaire 2013 wordt de algemene uitkering 2013 geprognoseerd op 75.002.000. Dit is inclusief de stelpost van 389.000 naar aanleiding van de jaarafsluiting 2012. Dit geeft een voordeel van 872.000.

In 2013 heeft een controle op BTW over de jaren 2008 tot en met 2011 plaatsgevonden. Deze controle heeft plaatsgevonden op basis van no cure-no pay. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een terugontvangst van BTW over 2008 van 187.000.

De verrekening van de BTW op grond van het BTW Compensatiefonds (BCF) met de gesloten financieringen (parkeren, reiniging en riolering) levert een nadeel op van 173.000 als gevolg van lagere kosten waarover BTW is verschuldigd.

De verrekening van de kwijtscheldingen afvalstoffenheffing en rioolheffing levert op dit product een voordeel van 65.000 op als gevolg van meer kwijtscheldingen. Op het product minima levert dit een nadeel op voor hetzelfde bedrag.

Lagere opbrengsten belastingen worden voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten OZB-gebruik niet-woningen door leegstand.

Stortingen reserves**Overschrijding lasten 8.921.000**

Onder de stortingen in reserves is onder andere een hogere storting opgenomen in de bestemmingsreserve Grondexploitaties ad. 1.656.000 voor het afsluiten van grondexploitaties en voor 7.505.000 voor mutaties in de verliesvoorzieningen Heerle en Stadsoevers.

Bij het product Grondexploitaties op programma 10 Ruimte en Wonen vindt verrekening plaats onder de baten van deze bedragen.

Afgesloten kredieten per 31 december 2013, waarbij sprake is van een overschrijding van > € 10.000.

Omschrijving	Begroot	Ultimo 2012	Overschrijding	Begrotings-overschrijding
Aanleg bergbezinkbassin Moerstraten	980.000	996.967	16.967	2
Toelichting:				
De overschrijding wordt veroorzaakt door een faillissement van de betrokken aannemer en de daaruit vloeiende herstelkosten voor het project.				
De overschrijding is ten laste van een voorziening gebracht.				

Overschrijding lopende kredieten

Diverse kredieten grondexploitatie: overschrijding ad € 16.6000.000 wordt veroorzaakt door overheveling van gronden en panden vanuit grondexploitatie naar de algemene dienst conform B&W-besluit. Zie toelichting paragraaf grondbeleid (pagina 81 en 82).

Volkshuisvesting (overschrijding € 880.000): dit betreft met name de langlopende lening van HNG, die in 10 jaar wordt afgelost. Het resterende verschil betreft voornamelijk de middelen m.b.t. startersleningen.

Paragraaf 8. Subsidieverstrekingen

1. Algemeen

Paragraaf In de paragraaf 'Subsidieverstrekingen' wordt een overzicht gegeven van de subsidies boven € 100.000.

Hoofddoel Inzicht te geven in de subsidies aan organisaties boven € 100.000.

Doelen Conform het algemeen subsidiebeleid gemeente Roosendaal.

Beleidskaders Hieronder worden de relevante regelgeving en beleidsstukken vermeld.

Beleidskaders	Omschrijving	Vast-gesteld
Financiële verordening	De verordening op de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Roosendaal 2008	2008
Herijking subsidiebeleid een contourennota	Subsidiebeleid	2013
Algemene subsidieverordening 2006	Regelgeving voor het aanvragen, verlenen en vaststellen van subsidies (procedures)	2013
Uitvoeringsregels budgetsubsidie 2009	Specifieke regelgeving voor het aanvragen, verlenen en vaststellen van budgetsubsidie	2013

Overzicht van subsidies aan instellingen boven € 100.000

Organisatie	Programma	Omschrijving	Subsidie-bedrag 2013
Stichting Bibliotheek VANnU	5	Bibliotheekwerk: algemeen	€ 1.618.501
Sichting Schouwborg De Kring	5	Podiumkunsten	€ 842.671
		Extra exploitatiebijdrage (niet indexeren)	€ 115.000
		Kapitaallasten lening (niet indexeren)	€ 570.202
Hoom	7	Mantelondersteuning	€ 140.000
Stichting Traverse	5	Vrijwilligersondersteuning	€ 125.000
	5	Welzijnswerk nieuwe stijl	€ 440.000
	3	Lokaal onderwijs: schoolmaatschap. werk	€ 181.000
	7	Maatschappelijke zorg en welzijn	€ 999.021
Stichting Peuterspeelzalen Roosendaal	7	Peuterspeelzaalwerk Roosendaal	€ 1.618.965
	3	Doelgroepkinderen	€ 174.046
Stichting Openbaar Basis Onderwijs	7	Schakelklassen	€ 106.780
Stichting KPO Roosendaal	7	Schakelklassen	€ 106.780
Stichting SportService Noord-Brabant	4	Sport en bewegen	€ 300.000
Zwembad De Stok Exploitatie B.V.	4	Zwemvoorzieningen	€ 1.562.192
Juzt	5	Straathoekwerk	€ 161.250
	5	JPP+	€ 350.000
Totaal			€ 9.411.408

Deel 2 – Jaarrekening 2013

A. Balans en toelichting

1. Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft en de eigen vastgestelde kaders.

2. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor personeelskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een voorziening gevormd te worden.

Met betrekking tot de verwerking van de Algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak luidt dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling (septembercirculaire 2013). In afwijking van deze richtlijn hebben wij bij de berekening van de algemene uitkering 2013 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2013, zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de actualiteit. Wij menen dat dit het inzicht in de jaarrekening ten goede komt.

3. Balans

3.1 Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd.

3.2 Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa worden verstaan de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. De afschrijvingsduur van immateriële vaste activa is bepaald op hetzij maximaal de looptijd van de lening waarop de immateriële vaste activa betrekking hebben, hetzij op maximaal vijf jaar.

3.3 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 BBV, worden lineair afgeschreven in maximaal het volgende aantal jaren conform de financiële verordening 2008.

- 40 jaar: Nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen.
- 40 jaar: Kantoren en bedrijfsgebouwen.
- 30 jaar: Sportvelden en -voorzieningen.
- 25 jaar: Riolerings.
- 25 jaar: Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, kantoren, bedrijfs- en schoolgebouwen.
- 20 jaar: Motorvoertuigen.
- 15 jaar: Technische installaties in bedrijfsgebouwen.

- 10 jaar: Veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, schoolmeubilair.
- 10 jaar: Tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen.
- 10 jaar: Zware transportmiddelen, aanhangwagens, schuiten, personenauto's, lichte motorvoertuigen.
- 10 jaar: Automatiseringsapparatuur.
- Niet : Gronden en terreinen.

Nadere voorschriften over afschrijving, waardering en registratie van vaste activa zijn vastgelegd in het vastgestelde activabeleid. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden, zoals bedoeld in artikel 65 lid 1 BBV, onafhankelijk van het resultaat 'in aanmerking genomen'. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 (betreft totale investering en niet de individuele onderdelen) worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemde worden altijd geactiveerd.

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 BBV, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, riolen, groen en kunstwerken.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de gemeenteraad aan te geven tijdsduur. De afschrijvingen vinden plaats conform het vastgestelde activabeleid.

Onderwijsgebouwen

Een aantal gebouwen wordt nog afgeschreven op basis van een verwachte levensduur van 60 jaar in plaats van de gebruikelijke levensduur van 40 jaar. Naar onze inschatting is het effect hiervan niet van materiële betekenis, aangezien in het verleden de ondergrond van de gebouwen is afgewaardeerd tot nihil en de gebouwen op dit moment worden afgeschreven tot nihil terwijl feitelijk sprake is van een restwaarde.

3.4 Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V. 's en B.V.'s ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. De geactiveerde bijdragen van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

3.5 Vlottende activa

3.5.1 Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Voor het activeren van kosten bij niet in exploitatie genomen gronden moet een reëel en stellig voornemen bestaan dat deze in de nabije toekomst zal worden bebouwd zoals bedoeld in de notitie grondexploitatie BBV (februari 2012).

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde per balansdatum.

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Verliesvoorzieningen voor bouwgronden in exploitatie zijn gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties en gewaardeerd tegen netto contante waarde.

De bouwgronden in exploitatie worden jaarlijks per 31 december naar actuele inzichten herzien.

Mogelijke scenario's, zoals daling van de opbrengsten in de toekomst, worden meegenomen als risico's en verwerkt in de benodigde weerstandscapaciteit bij de beoordeling van het weerstandsvermogen.

3.5.2 Vorderingen en overlopende posten

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De hoogte van de voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

3.5.3 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

3.6 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, dit geldt ook voor voorzieningen wegens oninbaarheid, deze worden met de nominale waarde van leningen en vorderingen verrekend. De onderhoudsvoorzieningen met egalisatie oogmerk zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die geformuleerd zijn. In paragraaf 4 Onderhoud kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten is.
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende aan personeelskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

3.7 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

3.8 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.9 Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

4. Balans per 31 december 2013

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2012	31-12-2013
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	0	0
Kosten sluiten geldleningen	0	0
Saldo agio en disagio	0	0
Materiële vaste activa	116.263	129.680
Investerings met economisch nut	98.104	111.599
Investerings openbare ruimte met maatsch. nut	18.159	18.081
Financiële vaste activa	20.247	17.588
<i>Kapitaalverstrekkingen</i>		
Deelnemingen	4.970	4.555
Gemeenschappelijke regelingen	0	0
Overige verbonden partijen	516	586
<i>Leningen</i>		
Woningbouwcorporaties	1.121	446
Deelnemingen	990	990
Overige verbonden partijen	5.524	5.152
Overige langlopende leningen	3.943	4.455
<i>Overige uitzettingen</i>	<i>1.657</i>	<i>0</i>
<i>Bijdrage aan activa in eigendom van derden</i>	<i>1.526</i>	<i>1.404</i>
VLOTTENDE ACTIVA		
Onderhanden werk	63.282	49.078
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	7.638	4.777
In exploitatie genomen bouwgronden	55.644	44.301
Gereed product/handelsgoederen	0	0
Vorderingen	9.938	11.492
Vorderingen	9.607	11.411
Verstreekte kasgeldleningen	331	81
Liquide middelen	206	699
Kas/banksaldi	206	699
Overlopende activa	11.389	16.584
Nog te ontvangen bedragen	11.361	15.987
Vooruitbetaalde bedragen	28	597
Totaal activa	221.325	225.121

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2012	31-12-2013
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	73.378	62.517
Algemene reserves	10.038	12.353
Saldo jaarrekening	1.699	1.967
Bestemmingsreserves	61.641	48.197
Voorzieningen	13.551	17.860
Voorzieningen	13.551	17.860
Langlopende schulden	91.250	100.068
Obligatie leningen	2	2
Onderhandse geldleningen binnenlandse banken	90.998	99.816
Overige door derden belegde gelden	250	250
VLOTTENDE PASSIVA		
Kortlopende schulden	33.007	24.408
Kasgeldleningen	10.000	12.000
Rekening courant banken	9.890	0
Overige kortlopende schulden	13.117	12.408
Overlopende passiva	10.139	20.268
Nog te betalen bedragen	5.785	11.299
Vooruit ontvangen bijdragen derden spec.uitk.	3.790	7.400
Overige vooruitontvangen bedragen	564	1.569
Totaal passiva	221.325	225.121
Gegarandeerde geldleningen	446.308	427.665

5. Toelichting op de balans

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de verschillende balansposten.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn investeringsuitgaven die een meerjarig nut hebben en in meerdere jaren worden afgeschreven. Immateriële vaste activa zijn niet-stoffelijk van aard.

Immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1 jan. 2013	vermeerde- ringen	verminde- ringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 dec. 2013
Kosten sluiten geldleningen	0				0
Saldo agio en disagio	0				0
Totaal	0				0

Toelichting

De immateriële vaste activa waren op 1 januari 2013 geheel afgeschreven.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn uitgaven met meerjarig nut die in meerdere jaren worden afgeschreven.

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boek waarde 1 jan. 2013	Investe- ringen	Inkom- sten	Extra af- schrijvingen	Afschrij- vingen	Boek waarde 31 dec. 2013
Mat. vaste activa economisch nut						
Bedrijfsgebouwen	71.293	15.540		300	2.871	83.662
Gronden en terreinen	5.456	2.766		1.100	102	7.020
Grond-, weg- en waterbouw. Werken	13.267	789	67		1.027	12.962
Vervoermiddelen	202			25	44	133
Machines, apparaten en installaties	1.005	100		7	283	815
Inventarissen	1.862	25		72	104	1.711
Overige mat. Activa	4.599	1.760	239	629	613	4.878
Erfpachtgronden	383	377	383			377
Werk in uitvoering (OHW)	37	4				41
Mat. vaste activa maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouw. Werken	17.853	2.397	1.148		1.299	17.803
Overigen	306				28	278
Totaal	116.263	23.758	1.837	2.133	6.371	129.680

In 2013 heeft conform besluitvorming B&W een overdracht plaatsgevonden van € 16,6 miljoen vanuit de grondexploitaties naar de materiële vaste activa. Het vastgoed binnen de grondexploitaties kent een grote diversiteit met bijzondere bestemmingen.

Op 29 mei 2013 is door de raad ingestemd met een bijgestelde ontwikkelvisie op stadsoevers. In deze jaarrekening zijn de gevolgen van dit besluit verwerkt. De ontwikkeling binnen de plandelen Noord en Oost zal worden afwacht. Aansluitend hierop is het vastgoed overgebracht van onderhanden werken naar materiële vaste activa. Eerder is op 22 februari 2011 de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen van het vastgoed binnen de

grondexploitaties. In het verleden werd al het vastgoed dat aangekocht was voor gebiedsontwikkeling tot de grondexploitaties gerekend. In deze jaarrekening is al het vastgoed welke geen ontwikkelperspectief heeft overgebracht naar de materiële vaste activa. Voorbeelden in dit kader zijn o.a. de panden Industriestraat en de sporthal Heerle.

Het vastgoed onder de materiële vaste activa mag echter enkel tegen de historische verwervingsprijs minus inhaalafschrijving, dan wel tegen de lagere huidige marktwaarde, worden gewaardeerd. Dit betekent dat rente en vaste lasten op deze panden en gronden geboekt tot en met 2013 zijn afgewaardeerd binnen de grondexploitatie samen met de waardedaling van de panden en gronden. Totaal heeft dit geresulteerd in een negatief resultaat van circa € 10,6 miljoen wat ten laste van de bestemmingsreserve grondexploitatie is gebracht en € 16,6 miljoen wat is overgebracht van onderhanden werken naar de balanscategorie materiële vaste activa op de balans. Een nadere analyse en detaillering is terug te vinden in de paragraaf 6. Grondbeleid (pagina 79 t/m 90) en de staat van activa behorende bij de jaarrekening.

Voorts zijn onder de materiële vaste activa de onderwijsgebouwen geactiveerd. De totale boekwaarde betreffende het programma 3 Onderwijs bedraagt per 31 december 2013 € 52.052.000. Het strategisch huisvestingsplan is onlangs op 6 november 2013 door de gemeenteraad vastgesteld.

Belangrijkste investeringen economisch nut

Overdracht boekwaarden panden vanuit de grondexploitatie	€ 12.785.000
Overdracht erfpachtgronden Groenendaal vanuit de grondexploitatie	€ 377.000
Overdracht boekwaarden gronden vanuit de grondexploitatie	€ 2.766.000
Overdracht boekwaarden kade 37 / Herelse straat 139 vanuit de grondexploitatie	€ 640.000
Renovatie Stadserf 1	€ 101.000
Bovendonk 1 nieuwbouw VMBO	€ 2.380.000
Sporthal in de Roos	€ 257.000
Kortendijk compart / waterpartijen	€ 136.000
Kroeven 505-506	€ 369.000
Riolering Centrum West fase E	€ 105.000
ICT Software 2012/2013	€ 297.000
Servers en storage 2013	€ 433.000
Vervanging camera toezicht	€ 154.000

Belangrijkste investeringen maatschappelijk nut

Groot onderhoud houten bruggen	€ 197.000
Vervangen armaturen openbare verlichting	€ 510.000
Vervangen damwanden Schipbeek sectie 1	€ 246.000
Groen-, water- en landschapsprojecten 2008	€ 275.000
Groen-, water- en landschapsprojecten 2009	€ 128.000
Groen-, water- en landschapsprojecten 2010	€ 946.000

Belangrijkste inkomsten, grofweg als volgt te specificeren

Groen-, water- en landschapsprojecten 2008 m.n. bijdrage Noord Brabants Landschap	€ 423.000
Groen-, water- en landschapsprojecten 2010 m.n. bijdrage Noord Brabants Landschap	€ 704.000
Servers en storage 2013	€ 208.000

Extra afschrijvingen

De belangrijkste extra afschrijvingen hebben betrekking op respectievelijk de ondergrond Borchwerf Stadion € 1.100.000, de gebouwen € 628.000 en de inventaris € 72.000. Voorts een extra afschrijving betreffende voorbereidingskosten van de oorspronkelijke plannen bestuurscentrum binnen het investeringskrediet verbouw Stadserf 1 € 209.000. Dit betreft een budgettair neutrale mutatie, die tegenover een gelijke onttrekking staat uit de bestemmingsreserve nieuwbouw/verbouw stadskantoor op het product binnen programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Bij de tractiemiddelen, hebben extra afschrijving plaatsgevonden tot een bedrag € 33.000 en ook bij de verplaatsing en de aankoop van de tijdelijke noodlokalen Vondellaan 44 € 90.000.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 1 jan. 2013	vermeerde- ringen	verminde- ringen	Aflossingen/ Afschrijving en	Boekwaarde 31 dec. 2013
Kapitaalverstrekkingen:					
Deelnemingen	5.142		415		4.727
Overige verbonden partijen	516	820	750		586
Leningen:					
Woningbouwcorporaties	1.121			675	446
Deelnemingen	990	750			1.740
Overige verbonden partijen	5.524			372	5.152
Overige langlopende vorderingen:					
Overige langlopende geldleningen	4.528	674		145	5.057
Bijdragen aan activa in eigendom derden:					
Activa in eigendom derden	1.526			122	1.404
Totaal	19.347	2.244	1.165	1.314	19.112
Corr. Risico afdekking voorziening leningen sociale zaken	-585	-17			-602
Totaal	18.762	2.227	1.165	1.314	18.510
Corr. verliesvz. deelnl. Rsd	-172				-172
Stadsoevers					
Corr. deelnl. Stadsoevers BV/CV		-750			-750
Totaal	18.590	1.477	1.165	1.314	17.588
Correctie vervallen per 31-12-2013 zijn de vorderingen Champetterberg verantwoord onder kortlopende vorderingen.	1.657				

Toelichting

De balanspost financiële vaste activa is in 2013 gedaald naar € 17.588.000
Ten opzichte van de beginbalans is sprake van een daling van € 2.659.000

De vermeerderingen € 1.477.000 bestaan hoofdzakelijk uit startersfondsen en een toename deelname revolving fund tezamen € 820.000. Voorts is ook van belang de deelname Stadsoevers B.V./C.V. € 750.000. Via SVN is in 2013 voor een bedrag van € 658.000 aan startersleningen verstrekt. De overige vermeerderingen betreffen verstrekte leningen in het sociale domein. De belangrijkste verminderingen zijn:

Vermindering deelname revolving fund Stimuleringsfonds VNG	€ 79.000
Vermindering langlopende vordering HNG	€ 415.000
Verminderen in zake VROM startersfondsen betreffende	€ 671.000
Verstrekte startersleningen (Roosendaal/AlleeWonen)	€ 1.165.000

Daarnaast hebben reguliere aflossingen plaatsgevonden tot een bedrag van € 1.649.000.

De Gemeente Roosendaal neemt deel in diverse rechtspersonen zoals N.V.'s, B.V.'s en Gemeenschappelijke Regelingen. In een aantal daarvan is de gemeente enig eigenaar of meerderheidsaandeelhouder. In andere rechtspersonen neemt de gemeente slechts beperkt deel. Zie hiervoor paragraaf 5 Verbonden partijen. De post leningen is als volgt te specificeren:

Arwon /Aramis	€ 446.000
Zwembad de Stok eigendom B.V	€ 5.152.000
Deelname Stadsoevers B.V./C.V.	€ 750.000
Deelname N.V. Monumentenfonds	€ 990.000
	€ 7.338.000
Presentatie corr.balans in relatie tot de verliesvz aan de passiva zijde	- € 750.000
	€ 6.588.000

	Onder de 'Overige langlopende geldleningen' zijn opgenomen:
Hypothecaire leningen aan ambtenaren	€ 49.000
Startersleningen (via SVN)	€ 3.820.000
Verstrekke leningen op grond van de WWB, etc.	€ 1.187.000
	€ 5.056.000

De in het verleden verstrekke bijdragen aan activa in eigendom van derden hebben betrekking op investeringen in welzijnsaccommodaties, waarop conform de begroting wordt afgeschreven. De resterende boekwaarde per 31 december 2013 bedraagt € 1.404.000.

De verstrekke leenbijstand, BBZ en de krediethypothekeken zijn verantwoord onder overige langlopende geldleningen. Het betreft tezamen een bedrag van € 1.187.000. Een gedeelte van de voorziening dubieuze debiteuren € 602.000 is bestemd ter afdekking van deze risico's. Dit bedrag is in de presentatie van de balans in mindering gebracht als risicoafdekking voor deze langlopende geldleningen.

Vlottende activa

Onderhanden werk

Vorraden (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1 jan. 2013	Mutaties	Boekwaarde 31 dec. 2013
Onderhanden werken grondexploitaties	72.430	-21.665	50.765
Corr. i.v.m. Verliesvoorz. Heerle	-726	726	0
Corr. i.v.m. Verliesvoorz. 't Zand (NIEGG)	-1.000	-293	-1.293
Corr. i.v.m. Verliesvoorz. Knipplein (NIEGG)	-200		-200
Corr. i.v.m. Verliesvoorz. Nw Markt	-154	64	-90
Corr. i.v.m. Verliesvoorz. Plantagebaan 179	-76	-28	-104
Corr. i.v.m. Verliesvoorz. SpoorHaven	-6.992	6.992	0
Totaal	63.282	-14.204	49.078

De post 'onderhanden werken grondexploitaties' € 50.765.000 is als volgt te specificeren:

(bedragen x € 1.000) Complex	Boekwaarde 1 jan. 2013	Boekwaarde 31 dec. 2013
complexen in exploitatie	€ 64.154	€ 44.495
<i>Specificatie van de boekwaarde per complex:</i>		
Majoppeveld Oost	€ 16.708	€ 17.322
Borchwerf 2	€ 15.233	€ 16.038
Herstructurering Majoppeveld (1)	€ 3.115	€ 2.011
Herstructurering Majoppeveld(2-4)	€ 52	€ 27
Camping Wouwse Plantage	€ 638	€ 671
Herontwikkeling Heerle	€ 4.213	€ 2.542
Plantagebaan 102-104	€ 40 -	€ 32 -
Gebrande Hoef Moerstraten	€ 1.216	€ 1.017
Van Dregtplein	€ 1.154	€ 1.234
Weihoek	€ 52 -	€ 2 -
Groot Kroeven	€ 2.927 -	€ 2.732 -
Bulkstraat	€ 2.307	€ 2.503
Nieuwe Markt parkeergarage	€ 52	€ 85
Zuid Oost Kwartier	€ 197 -	€ 159 -
Tolberg Centrum	€ 12	€ 58
Grondbank Stadsoevers	€ 22.962	€ 0
Groot Kalsdonk	€ 292 -	€ 279 -
Spaarhaven Zuid	€ 0	€ 4.191

complexen niet in exploitatie	€	8.276	€	6.270
<i>Specificatie van de boekwaarde per complex:</i>				
Zuidpoort Noord	€	407	€	0
Permekeplein	€	22 -	€	0
Van Dorstterrein	€	69	€	9 -
't Zand	€	4.222	€	4.565
Bloemschevaart	€	180 -	€	122 -
Landerije	€	181 -	€	154 -
Dijkcentrum	€	15 -	€	2
Knipplein / Ommegangstraat	€	258	€	258
SpoorHaven/spoorzone	€	2.282 -	€	0
Nieuwstraat	€	950	€	950
Verspreide complexen	€	4.955	€	615
Recreatiegebied De Stok	€	6	€	0
De Stok fase 2	€	54 -	€	0
Herontw. Onderwijs locaties	€	22	€	25
Super XL	€	46	€	85
Stedelijke ontwikkeling	€	75	€	55
Totalen	€	74.087	€	50.765

Er is op 31 december 2013 nog voor een totaal bedrag van € 1.687.000 aan verliesvoorzieningen aanwezig. Respectievelijk voor NIEGG € 1.493.000 en € 194.000 voor in exploitatie genomen gronden. Dit bedrag wordt als correctie op de balanswaardering in mindering gebracht. Resumerend € 50.765.000 -/- € 1.687.000 geeft € 49.078.000. Voor een nadere toelichting per complex wordt verwezen naar paragraaf 6 Grondbeleid.

Vorderingen (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar)

Vorderingen (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Saldo debiteuren	Voorziening Oninbaarheid	Saldo 31 dec. 2013
Debiteuren Algemeen	5.562	6.616	249	6.367
Debiteuren Belastingen	3.308	4.280	169	4.111
Debiteuren Sociale zaken	737	3.075	2.142	933
Verstrekke kasgeldlening	331	81		81
Totaal	9.938	14.052	2.560	11.492

In 2013 heeft in afwijking tot voorgaande jaren geen correctie van de vordering 'Champetterberg' (€ 1.657.000) plaatsgevonden. Dit omdat het op 31 december 2013 geen langlopende vordering meer betreft in tegenstelling tot voorgaande jaren. Het voornemen is geuit om deze post in 2014 af te wikkelen.

Specificatie debiteuren

Debiteuren algemeen	€	6.661.000
Presentatie correctie negatieve crediteuren	€	157.000
Correctie dwangsommen	-/-€	202.000
Correctie voorziening oninbaarheid (privaatrechtelijk)	-/-€	249.000
	€	6.367.000

Debiteuren belastingen	€	4.280.000
Correctie voorziening oninbaarheid (publiekrechtelijk)	-/-€	169.000
	€	4.111.000

Debiteuren sociale zaken	€	3.075.000
Correctie voorziening oninbaarheid (soza)	-/-€	2.142.000
	€	933.000

Totaal openstaande debiteuren (exclusief kasgeldlening)	€	11.411.000
---	---	------------

Op het debiteurensaldo heeft een correctie plaatsgevonden van € 202.000 op de openstaande vorderingen voor dwangsommen. Deze post heeft de aard van een voorziening voor dubieuze vorderingen. Voorts heeft ook een presentatieaanpassing plaatsgevonden betreffende € 157.000 aan negatieve crediteuren.

De specificatie debiteuren algemeen op ouderdom per 31 december 2013:	
Korter dan 30 dagen	€ 2.381.000
Tussen 30 en 60 dagen	€ 158.000
Tussen 60 en 90 dagen	€ 837.000
Langer dan 90 dagen	€ 3.917.000
Totaal debiteuren algemeen	€ 6.661.000

Van het openstaande balanssaldo per 31 december 2013 debiteuren algemeen staat per 7 maart 2014 nog een resterend saldo open van € 4.744.000.

Voor debiteuren algemeen zijn de volgende voorzieningen voor dubieuze debiteuren opgenomen:	
Voorziening oninbare privaatrechtelijke vorderingen	€ 249.000
Voorziening oninbare publiekrechtelijke vorderingen	€ 169.000
Totaal voorziening oninbare vorderingen algemeen	€ 418.000

De debiteuren onderdeel sociale zaken zijn als volgt te specificeren:	
WWB, BBZ, IOAW	€ 3.013.000
Overigen	€ 62.000
Totaal debiteuren sociale zaken	€ 3.075.000

Voor debiteuren sociale zaken zijn de volgende voorzieningen voor dubieuze debiteuren opgenomen:	
WWB	€ 1.039.000
BBZ, IOAW en overigen	€ 1.103.000
Totaal voorziening dubieuze debiteuren	€ 2.142.000

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn de kas- en banksaldi verantwoord.

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Saldo 31 dec. 2013
Kas	6	5
Banken	192	687
Kruisposten	8	7
Totaal	206	699

Overlopende activa

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Saldo 31 dec. 2013
Nog te ontvangen bedragen	11.324	15.970
Vooruitbetaalde bedragen	28	597
Overige tussenrekeningen	37	17
Totaal	11.389	16.584

Onder de overlopende activa vallen onder meer de in het dienstjaar (2013) betaalde kosten, die echter betrekking hebben op het volgende dienstjaar en nog te ontvangen bedragen (geen vorderingen).

Onder nog te ontvangen bedragen zijn onder andere de volgende grootste posten opgenomen:

BTW vorderingen (m.n. BCF-declaratie bij het Rijk, wordt altijd op 30 juni voldaan)	€ 9.070.000
Subsidie verbindingsweg Borchwerf-Majoppeveld	€ 4.428.000
Diverse nog op te leggen aanslagen Belastingssamenwerking West-Brabant	€ 925.000
Parkeergelden/naheffingsaanslagen 2012 Parkeerbeheer	€ 467.000
Afdracht december 2013 Belastingssamenwerking West-Brabant	€ 429.000
Waterschap inzake afrekening BBB Moerstraten	€ 222.000
Restant vordering Enexis	€ 120.000
Overige diverse	<u>€ 309.000</u>
	€ 15.970.000

De post vooruitbetaalde bedragen is op 31 december 2013 aanmerkelijk hoger dan vorig jaar. Deze post kan als volgt gespecificeerd worden:

Kosten Groene ader Spoorhaven	€ 361.000
Stichting Woonwageng beheer Zuid West Nederland 2014 t/m 2019	€ 226.000
Diverse overige vooruitbetaalde kosten	<u>€ 10.000</u>
	€ 597.000

De post overige tussenrekeningen € 17.000 betreft met name enkele voorschotten WWB/BBZ/IOAW en fietsplan.

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het in 2007 vastgestelde nieuwe beleidskader, met duidelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor de reserves en voorzieningen van de gemeente Roosendaal is in 2013 het referentiekader geweest. In 2013 is per 14 november een nieuwe meerjaren doorkijk 2012 tot en met 2017 als onderdeel van de begrotingsstukken 2014 opgesteld.

Reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die na besluitvorming vrij te besteden zijn. Reserves worden onderscheiden in algemene reserves en bestemmingsreserves.

Algemene reserves worden gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin, het opvangen van risico's waarvoor geen (toereikende) bestemmingsreserves zijn ingesteld.

Aan reserves kan een bepaalde bestemming gegeven worden door de gemeenteraad, we spreken dan van een bestemmingsreserve.

Algemene reserves (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Saldo 31 dec. 2013
Algemene reserve	9.495		890	8.605
Algemene risicoreserve	1.500			1.500
Algemene saldireserve	742			742
Reserve sociaal domein		1.506		1.506
Totaal	11.737	1.506	890	12.353

Algemene reserves

Algemene reserve

De algemene reserve is conform de besluitvorming uit de aanbiedingsnota van de vorige jaarrekening vermeerderd met het voordelig rekening resultaat 2012 van € 1.699.000. Daarna bedraagt het nieuwe saldo op 1 januari 2013.

€ 9.495.000. De post verminderingen € 890.000 is als volgt te splitsen in een storting in de BR decentralisatie uitkeringen € 675.000 cf. de besluitvorming bij het jaarrekening resultaat 2012 en enkele uitgaven betreffende IZA budgetten, de HR agenda en uitgaven recreatieve voorzieningen Visdonk. Hierna resulteert een saldo van € 8.605.000 op 31-12-2013. De ondergrens van de algemene reserve is bij de eerdere implementatienota reserves en voorzieningen vastgesteld op € 6.500.000.

Algemene risicoreserve

De algemene risicoreserve dient in eerste instantie voor afdekking van de vele risico's, zoals opgenomen in paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De algemene reserve dient als achtervang. Gezien de omvang van de risico's is de huidige omvang van de algemene reserves vooralsnog toereikend maar zeker niet omvangrijk. In paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt het weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit +/- risico bedrag) uiteengezet. De ondergrens van de algemene risico reserve is bij de implementatie nota reserves en voorzieningen in 2007 vastgesteld op € 1.500.000.

Algemene saldireserve

Het doel van deze reserve is om begrotingsoverschotten cq. begrotingstekorten die zich voordoen bij de meerjarenbegroting tussen de diverse jaarschijven te egaliseren. Door het positieve rekeningresultaat in 2013 zijn mutaties op deze reserve dit jaar achterwege gebleven.

Risico reserve sociaal domein

Deze nieuwe reserve is gevormd ter afdekking van toekomstige risico's die voortvloeien uit de drie decentralisaties binnen het sociale domein. Voeding heeft in 2013 plaatsgevonden conform de begroting € 1.506.000.

Resultaat jaarrekening

(bedragen x € 1.000)	Saldo 31 dec. 2013
Saldo jaarrekening	Voordelig € 1.967

Bestemmingsreserves

(bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Vermeerde- Ringen	Verminde- ringen	Saldo 31 dec. 2013
Specifieke externe kosten R.O.	73		11	62
Grote infrastructurele werken	1.036	134	349	821
Rijks- en gemeentemonumenten	774	101	38	837
Nieuwbouw stadskantoor	6.867	864	233	7.498
Nieuwbouw schouwburg	1.170	105	296	979
Huisvesting onderwijs	17.261	1.127	2.733	15.655
Stimuleringsbijdragen	80			80
Grondexploitaties	1.402	9.943	11.068	277
Strategische verwervingen	53		11	42
Gaswinst uitkering Essent	5.709		1.456	4.253
Majeure opgaven	11.765	1.785	8.444	5.106
Flankerend personeelsbeleid	371	280	5	646
Liquidatieuitkering brandweer	624		153	471
Winstuitkering HNG	2.907		415	2.492
Courage	183			183
Pilot bestrijding overlast coffeeshops	283		162	121
Decentralisatie uitkeringen	900	675	637	938
Vervallen pachtopbrengsten Visdonk	1.539		81	1.458
Mobiliteit	2.239		362	1.877
Fondsen Agenda van Roosendaal	1.668	2.500	2.206	1.962
Onderhoud stedelijke waterpartijen	212	43		255
Onderhoud civieltechnische kunstwerken	36	47	45	38
Onderhoud verhardingen	4.445	3.310	5.609	2.146
Speelgelegenheden	44	311	355	0
Totaal	61.641	21.225	34.669	48.197

Specifieke externe kosten ruimtelijke ordening

De onttrekking is gerelateerd aan de werkelijke uitgaven € 11.000 bij het product ruimtelijke ordening. Met name gemaakte kosten in het kader van landschappen van allure.

Grote infrastructurele werken

De bestemmingsreserve is per saldo afgenomen met een bedrag van € 215.000. De storting betreft de respectievelijke bijdragen vanuit enkele grondexploitaties € 30.000, een bijdrage vanuit het product wegen € 250.000 en een correctie in verband met een afrekening BOM/BHB herstructurering Borchwerf - € 146.000 per saldo een totaal storting van € 134.000. De onttrekking betreft de kosten van het krediet Stepvelden- Borchwerf en bewegwijzering € 32.000. Voorts zijn er kosten gemaakt voor de aanleg van de Passerelle € 302.000 en kosten voor de rotonde Spectrum - Rucphensebaan € 15.000. Het hierna resterende saldo bedraagt op 31 december 2013 € 821.000.

De bijdrage aan de BR GIW vanuit de grondexploitatie is afhankelijk van het aantal m2 geleverde grond binnen de grondexploitatie. De bovengenoemde werkelijke bijdrage 2013 blijft achter bij de verwachtingen doordat binnen de grondexploitaties herstructurering Majoppeveld deelgebied 1 en Weihoek geen grondverkoop heeft plaatsgevonden en de grondverkoop Gebrande Hoef Moerstraten blijven achter bij de ramingen.

De realisatie loopt achter bij de ramingen doordat de kredietvotatie Ronde Spectrum pas in november 2013 heeft plaatsgevonden, waardoor uitvoering van het werk in 2014 zal plaatsvinden. De aanbesteding van de Passerelle heeft ook later plaatsgevonden, hierdoor loopt het werk door in 2014.

Rijks- en gemeentemonumenten

De hoogte van deze bestemmingsreserve is eind 2013 € 837.000. De voeding € 101.000 heeft plaatsgevonden conform de begroting. De vermindering € 38.000 betreft verstrekte subsidies ten behoeve van renovatie/onderhoud gemeentelijke panden. Er zijn minder subsidies uitbetaald doordat woningeigenaren de restauratie van hun monumentale pand uitstellen door de recessie.

Nieuw- en verbouw stadskantoor

Deze bestemmingsreserve is eind van het jaar € 7.498.000 groot. Er heeft een storting plaatsgevonden conform de begroting van € 864.000. Voorts heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 233.000 ter afdekking van de kapitaallasten verbouwing cq. aanpassing stadskantoor.

Nieuwbouw schouwburg

Deze bekleemde reserve is destijds in het leven geroepen om exploitatielasten die voortvloeien uit gedane investeringen uit het verleden af te dekken.

Decentralisatie onderwijshuisvesting

De reserve heeft aan het eind van het jaar een omvang van € 15.655.000. Na de decentralisatie van de onderwijshuisvesting van het Rijk naar de gemeenten is deze reserve in het leven geroepen. De voeding is grofweg als volgt te specificeren:

Storting op basis van de begroting 2013	€ 1.102.000
Verhoging storting besluitvorming eerste bestuursrapportage 2013	€ 25.000
	€ 1.127.000

Er is in 2013 een bedrag van € 2.733.000 onttrokken aan deze bestemmingsreserve. De belangrijkste posten zijn respectievelijk afdekking kapitaallasten vanaf HPO 2005 € 1.954.000, diverse HPO kredieten € 768.000 waarin onder andere verwijderen noodlokalen € 111.000, vervangen dakbedekking en boeiboorden de Stappen € 82.000, vervangen dakbedekking Lavoer € 70.000 en vervanging buitenkozijnen Ziezo € 53.000. Het strategisch huisvestingsplan is door de gemeenteraad op 6 november 2013 vastgesteld.

Stimuleringsbijdragen

De reserve is bestemd voor de toekenning van financiële tegemoetkomingen met als oogmerk het binnenhalen van ondernemingen met een bepaald werkgelegenheidsprofiel. In 2013 hebben geen mutaties plaatsgevonden. Het eindsaldo bedraagt op 31 december 2013 € 80.000.

Grondexploitaties

Deze reserve is bestemd voor het opvangen van risico's en onvoorziene tegenvallers op grondexploitaties. In de algemene bedrijfsreserve is op 31 december 2013 € 277.000 aanwezig. De omvang van deze bestemmingsreserve is in 2013 per saldo met € 1.125.000 afgenomen. De belangrijkste mutaties zijn grofweg als volgt te splitsen:

Stortingen :	Inzet verliesvoorziening Spoorhaven	€ 6.992.000
	Inzet verliesvoorziening Heerle	€ 727.000
	Exploitatie resultaat Heerma van Vosstraat	€ 1.020.000
	Exploitatie resultaat Groot Kalsdonk	€ 600.000
	Exploitatie resultaat Bloemsevaart	€ 397.000
	Overige kleinere exploitatieresultaten	€ 207.000
		€ 9.943.000
Onttrekkingen :	Diverse afwaarderingen gronden en gebouwen	€ 10.543.000
	Mutaties in verliesvoorzieningen 't Zand/Plantagebaan	€ 321.000
	Diverse exploitatie verliezen/bijdragen aan stedelijke ontwikkeling	€ 204.000
		€ 11.068.000

Voor nadere informatie en analyses wordt verwezen naar paragraaf 6 grondbeleid.

Strategische verwervingen

De reserve dient ter dekking van de ten laste van de gemeente blijvende kosten van zowel strategische aankopen in het kader van gebiedsontwikkeling als aankopen ter opheffing c.q. beperking van overlast. In 2013 is € 11.000 ten laste gebracht van deze bestemmingsreserve. Deze onttrekking betreft een bijdrage in de exploitatiekosten van de Plantagebaan 194.

Gaswinst uitkering Essent

Deze bestemmingsreserve is in het leven geroepen conform eerdere besluitvorming met betrekking tot de ontvangen afkoopsom gaswinst. Deze bestemmingsreserve is in 2013 conform de begroting belast met een onttrekking van € 1.456.000.

Majeure opgaven

Het saldo van deze bestemmingsreserve is gedaald met € 6.659.000. Het eindsaldo van deze bestemmingsreserve bedraagt op 31 december 2013 € 5.106.000. De storting 1.785.0000 betreft de jaarlijkse begrote storting vermindert met de werkelijke kapitaallasten VMBO 2013. De onttrekkingen zijn als volgt te splitsen:

Extra budget groot onderhoud en reconstructie wegen	€ 2.000.000
Kosten uitstroomregeling 60+/loonheffing ontslagvergoedingen	€ 5.482.000
Leefbare wijken en dorpen/buurtondernemingen	€ 407.000
Bijdrage t.b.v. verbindingsweg Borchwerf-Majoppeveld	€ 205.000
Rising Stars	€ 350.000
	€ 8.444.000

De uitputting van het geraamde budget € 1.150.000 voor de verbindingsweg loopt achter bij de verwachtingen, de geplande kosten lopen door over de jaren 2012 tot en met 2015. De eenmalige kosten voor de uitstroomregeling 60 + is € 1.168.000 lager dan de verwachting. Uiteindelijk hebben 49 medewerkers gebruik gemaakt van deze regeling. Vanaf 2014 zal een jaarlijkse terugstorting plaatsvinden vanuit de besparingen op de salariskosten. De uitputting van het geraamde budget 2013 leefbare wijken en dorpen blijft € 583.000 achter bij de verwachtingen. Het totale niet benutte geld voor Vitale Wijken en Dorpen over de jaren 2009-2013 bedraagt circa 2,7 miljoen. Dit bedrag blijft vooralsnog geormerkt binnen deze reserve opgenomen.

Flankerend personeelsbeleid

Deze eind 2008 door de gemeenteraad ingestelde bestemmingsreserve dient voor het opvangen van de financiële consequenties die voortvloeien uit het flankerend personeelsbeleid. Het saldo per 31 december 2013 bedraagt € 646.000. De hulpkostenplaats voormalig personeel sloot met een voordelig saldo van € 280.000. Er heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 5.000 in het kader van voormalig personeel.

Liquidatieuitkering brandweer

In 2013 heeft een onttrekking plaatsgevonden conform de begroting van € 153.000. Uit deze bestemmingsreserve worden tijdelijk de meerkosten gedekt die zijn ontstaan vanaf 2010 toen het brandweerkorps is opgegaan in de Veiligheidsregio. Het saldo van deze reserve bedraagt aan het einde van het jaar € 471.000.

Winstuitkering HNG

Deze bestemmingsreserve is op grond van de besluitvorming over het jaarresultaat 2009 gevormd voor de duur van 10 jaar. In 2013 heeft conform besluitvorming een jaarlijkse onttrekking plaatsgevonden van € 415.000.

Courage

In 2013 zijn er geen uitgaven geweest die betrekking hadden op deze bestemmingsreserve.

Pilot bestrijding overlast coffeeshops

In 2013 is er een bedrag van € 162.000 ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht betreffende kosten Data Expert 2013 Bergen op Zoom. Het saldo op 31 december 2013 bedraagt € 121.000.

Decentralisatie uitkeringen

In het kader van de besluitvorming omtrent de bestemming van het rekening resultaat 2012 heeft in 2013 een storting plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve van € 675.000. In 2013 hebben de volgende onttrekkingen plaatsgevonden:

Kosten 40+ wijken	€ 162.000
Centra voor jeugd en gezin	€ 235.000
Suppletie bommenregeling	€ 70.000
Straatcoaches	€ 61.000
Taalcoaches	€ 53.000
Overige kleinere onttrekkingen	€ 56.000
	€ 637.000

Op de balansdatum 31 december 2013 resteert hierna een saldo in deze bestemmingsreserve van € 938.000

Vervallen pachtopbrengsten Visdonk

Op basis van de begroting heeft in dit kader een onttrekking plaatsgevonden van € 81.000 ter afdekking van de vervallen pachtopbrengsten.

Mobiliteit

In 2013 heeft een egalisatie onttrekking plaatsgevonden in het kader van de afsluiting van de producten betreffende parkeren van € 253.000.

Voorts heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 109.000 ter afdekking van een gedeelte van de kosten van de aanleg van de Passerelle. Deze uitputting is € 491.000 lager dan de raming, doordat er in 2013 enkele kosten door een aannemer gemaakt zijn voor de lift, die naderhand is gestopt met de werkzaamheden. In 2014 is een nieuwe aannemer gestart. Op 31 december 2013 bedraagt het saldo van deze bestemmingsreserve € 1.877.000.

Fondsen Agenda van Roosendaal

De storting bedraagt conform begroting € 2.500.000. Het saldo aan het jaareinde bedraagt € 1.962.000. In 2013 is werkelijk € 2.206.000 onttrokken aan deze bestemmingsreserve. De belangrijkste uitgaven zijn als volgt te splitsen:

Kosten Cockpit binnenstad	€ 324.000
Speerpunt Zorgeconomie	€ 217.000
Subsidies overgangjaar	€ 333.000
Onttrekking rente majeure opgaven	€ 235.000
Opknappen Tongerloplein	€ 200.000
Transitie buurthuizen	€ 174.000
Transitie kleine overheid	€ 173.000
Startblokken zwembad de Stok	€ 141.000

Onderhoud stedelijke waterpartijen

Op 31 december 2013 bedraagt het saldo van deze reserve onderhoud stedelijke waterpartijen € 255.000. Er heeft in 2013 een storting plaatsgevonden van € 43.000. De geraamde onttrekking onderhoud EVZ heeft niet plaatsgevonden. Het saldo van deze bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van verplichtingen, die voortvloeien uit de nieuwe baggercyclus van het waterschap (2014).

Onderhoud civiel technische kunstwerken

Op 31 december 2013 bedraagt het saldo van deze reserve civieltechnische kunstwerken € 38.000. Er heeft in 2013 een storting plaatsgevonden van € 47.000 en een onttrekking ter dekking van in 2013 gemaakte kosten van € 45.000. De belangrijkste uitgaven in dit kader waren:

Inventarisatie oeverconstructie kadeplein-A58	€ 22.000
Inventarisatie kadeconstructie oostenlijke havendijk Schipb. –Vlietbrug	€ 12.000

Onderhoud verhardingen

Eind 2013 is bij de aanbiedingsnota van de begroting 2014 besloten om de reserves groot onderhoud / reconstructie wegen en onderhoud verhardingen samen te voegen. Bij de vaststelling van het OOR 2014-2019 zijn de genoemde bestemmingsreserves samengevoegd. Dit besluit is bij deze jaarrekening doorgevoerd. Het begin saldo van beide samengevoegde bestemmingsreserves bedraagt € 4.445.000. De storting in de oorspronkelijke beide voorzieningen bedraagt € 3.310.000. Hierin is een verlaging van € 1.000.000 verwerkt als gevolg van een korting bij de Agenda van Roosendaal. En een verlaging van de storting van € 250.000 op basis van eerdere besluitvorming bij de kadernota 2010. De uitgaven ten laste van deze bestemmingsreserves bedroegen tezamen € 5.609.000. De belangrijkste kredieten (> 100.000) in dit kader betroffen:

Openbare verhardingen 2012/majeure opgaven	€ 1.669.000
Asfaltonderhoud 2013/majeure opgaven	€ 1.692.000
Bijdrage OPR 2013 Spoorhaven	€ 394.000
Wegvakken Kapelstraat	€ 191.000
Wegvakken Krampenloop	€ 165.000
Burgemeester Schoonheidsstraat 2012	€ 159.000
Wegvakken Plantagebaan	€ 153.000
Philipslaan aanleg HWA riool	€ 138.000
Reconstructie Kalsdonk	€ 136.000
Wegvakken Geerhoek	€ 118.000
Tegelwerk AC-CE en HS	€ 116.000

Hierna resteert per 31 december 2013 een bedrag van € 2.146.000.

Bij de actualisatie reserves en voorzieningen zijn op basis van kasstroomprognoses de uitgaven geraamd op 6,7 miljoen. Dit is gebaseerd op 5,8 miljoen uitgaven aan projecten uit het OOR tot en met 2013 en 0,9 miljoen aan voorbereidingen projecten OOR 2014. De uiteindelijke realisatie bedraagt zoals hierboven geanalyseerd 5,6 miljoen. Doordat het OOR 2014 pas eind 2013 is vastgesteld zijn er wel nieuwe projecten opgestart maar zijn er weinig uitgaven hiervoor geweest. De werkelijke realisatie heeft daarom vooral betrekking op de lopende projecten uit het OOR 2013 en eerder en daarmee is de raming nagenoeg gehaald. Het nog resterende verschil in de realisatie komt overeen met het achterblijven van de voorbereidingen voor 2014.

Speelgelegenheden

In deze bestemmingsreserve zijn eind 2013 geen middelen meer aanwezig. Er heeft in 2013 een storting plaatsgevonden van € 311.000. De uitgaven van € 355.000 hebben plaatsgevonden binnen de kaders van de beleidsnota speelvoorzieningen en hebben betrekking op aspecten als onderhoud, beheer en vervanging.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting aan van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van het optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn.

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Vermeerde- Ringen	Verminde- Ringen	Saldo 31 dec. 2013
<u>Diverse voorzieningen</u>				
Voorzieningen openbaar bezit	840	1.223	720	1.343
Voorzieningen recreatie en sport	899	133	55	977
Bedrijfsvoering/egalisatie	8.785	4.079	1.321	11.543
Verlies voorziening Stadsoevers	1.000			1.000
Corr. verlies vz. Stadsoevers (aandeel Roosendaal)	-172			-172
Corr. verlies voorziening Stadsoevers deeln.Rsd		-750		-750
Overigen voorzieningen	2.199	1.967	247	3.919
Totaal	13.551	6.652	2.343	17.860

Onderhoud openbaar bezit

De stortingen ter hoogte van € 1.223.000 hebben plaatsgevonden vanuit de diverse producten in de voorzieningen openbare verlichting en onderhoud gemeentelijke gebouwen. De uitgaven 2013 uit de voorziening openbare verlichting en onderhoud gemeentelijke gebouwen zijn grofweg als volgt te splitsen:

Voorziening openbare verlichting	€ 549.000
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 171.000

De belangrijkste uitgaven 2013 in dit kader betreffen:

OV sanering uit wijkschouw + klachten 2012	€ 336.000
OV vervanging 2012	€ 198.000

Voor wat betreft de gemeentelijke gebouwen bestaat er spanning tussen de benodigde onderhoudsopgaven en de beschikbare middelen. Er is een nieuw beperkt OPV 2013 door het college vastgesteld met daarin geraamde uitgaven tot een bedrag van € 362.000 voor 2013 met een uitloop naar 2014.

Voorzieningen recreatie en sport

Aan de hand van het beheerplan buitensportaccommodaties vindt onderhoud plaats aan deze gemeentelijke buitensportaccommodaties. Deze voorziening omvat de volgende onderdelen:

Voorziening onderhoud overige recreatie objecten	€ 10.000
Voorziening onderhoud sportpark Red Band	€ 151.000
Voorziening onderhoud sportaccommodaties	€ 708.000
Voorziening onderhoud binnensport	€ 108.000
	€ 977.000

De vier voorzieningen binnen de cluster recreatie en sport zijn in 2013 in zijn totaliteit gevoed met € 133.000 vanuit de diverse producten. Er zijn tot een bedrag van € 55.000 uitgaven ten laste van deze voorzieningen gebracht. Op 31 december 2013 resteert een bedrag van € 977.000. In 2014 zal een beheerplan sportaccommodatie 2014 tot en met 2017 worden aangeboden aan het college.

Bedrijfsvoering/egalisatie

De voorzieningen in dit kader zijn:

Voorziening exploitatie reinigingssector	€ 3.351.000
Voorziening rioleringsinvesteringen	€ 5.169.000
Voorziening resultaten rioolexploitatie	€ 3.023.000
	€ 11.543.000

Exploitatie reiniging

Voor zowel de afvalstoffenheffing als voor de heffing van rioolrecht worden zogenaamde egalisatiefondsen gehanteerd. Uitgangspunt is een 100% kostendekking op begrotingsbasis. Positieve en negatieve afwijkingen worden jaarlijks verrekend met deze voorzieningen. De voorziening exploitatie reiniging is dit jaar toegenomen met € 582.000 en het saldo op 31 december 2013 bedraagt € 3.351.000. De reden van deze toename is gelegen in het feit dat in 2013 o.a. sprake was van enerzijds een meeropbrengst uit gescheiden inzameling (bijdrage Nedvang) en anderzijds minder stortrechten.

Rioleringsinvesteringen

Het nieuwe OOR en VGRP zijn op deze voorziening van toepassing. Op 31 december 2013 bedraagt het saldo van deze voorziening € 5.169.000. Gestort is € 2.745.000, uitgegeven is € 1.321.000.

De belangrijkste cq. grootste uitgaven in dit kader betreffen de volgende werken:

Bijdrage Spoorhaven	€ 313.000
Reconstructie Kalsdonk	€ 217.000
Philipslaan aanleg HWA riool	€ 209.000
Kroeven 505-506	€ 147.000
Aanleg bergbezinkbassin Water- en Kapelstraat Moerstraten	€ 133.000
Riool Roosendaal- Centrum West	€ 84.000
Riolering Dr Schaepmanlaan	€ 65.000
Amperestraat ombouw rioolstelsel	€ 63.000
Diverse kleinere investeringsprojecten	€ 90.000
	€ 1.321.000

De geraamde uitgaven zijn gebaseerd op het nieuwe OOR 2014. Hierin zijn ook de kredieten 2014 meegenomen in de geraamde lasten voor 2013. Dit is gecorrigeerd in het nieuw vastgesteld VGRP 2014, dit is echter pas in de begroting 2014 gewijzigd. Vandaar het verschil in de realisatie ten opzichte van de ramingen.

Resultaten rioolexploitatie

Het saldo van de voorziening rioolexploitatie is in 2013 toegenomen met € 752.000 naar een positief saldo van € 3.023.000. In de tweede bestuursrapportage is de storting bijgesteld van € 1,5 miljoen naar € 0,5 miljoen in verband met verwachte minder opbrengsten en een terugbetaling aan Sensus. Het uiteindelijke voordeel ten opzichte van deze verlaagde ramingen bedraagt € 252.000, voornamelijk veroorzaakt door voordelen op de uitbestedingsbudgetten.

Overige voorzieningen

De belangrijkste voorziening binnen deze groep betreft de getroffen verlies voorziening Stadsoevers t.b.v. de eigendoms B.V. € 1.000.000. Deze verliesvoorziening is grotendeels (€ 922.000) in mindering gebracht op de boekwaarden van de deelnemingen van de gemeente Roosendaal in Stadsoevers Bestuur B.V. (€ 10.000), Stadsoevers C.V. (€ 144.000) en gemeente Roosendaal Commanditaire Deelneming B.V. (€ 18.000), deelname Stadsoevers BV/CV (€ 750.000) welke onderdeel uitmaken van de financiële vaste activa.

Voorts zijn er enkele overige voorzieningen tot een bedrag van € 3.919.000 binnen deze balanscategorie. Genoemde voorzieningen zijn per 31 december 2013 als volgt te splitsen:

Voorziening APPA pensioenbetalingen wethouders	€ 1.729.000
Voorziening frictiekosten verzelfstandiging CvK	€ 1.667.000
Voorzieningen preventief onderhoud specifieke onderwijs gebouwen	€ 367.000
Overige kleinere voorzieningen projectsubsidies, sociaal voorz. fonds etc.	€ 156.000
	€ 3.919.000

Voorziening APPA pensioenbetalingen wethouders.

De voorziening is via een dotatie in 2013 vanuit programma 1 Bestuur en Dienstverlening € 175.000 op peil gebracht op basis van de laatste actuariële berekeningen die jaarlijks plaatsvinden. Na deze voeding bedraagt het saldo van deze voorziening op 31 december 2013 € 1.729.000. Op termijn kan overheveling van dit budget naar het ABP plaatsvinden, nadat daarover landelijk overeenstemming is bereikt.

Voorziening frictiekosten verzelfstandiging CvK

In 2013 is een nieuwe voorziening getroffen ter afdekking van de risico's in het kader van de verzelfstandiging Centrum voor de Kunsten. Het betreft frictiekosten als gevolg van de startersregeling, de van - werk - naar werktrajecten, overige transitiekosten en kosten flankerend personeelsbeleid.

Voorzieningen preventief onderhoud specifieke onderwijs gebouwen

De voorziening is van toepassing op de schoolgebouwen die juridisch eigendom zijn van de gemeente en deel uitmaken van de onderwijscarrousel, de noodlokalen die eigendom zijn van de gemeente en verder de aanpassing en onderhoud van de inrichting van de gymzalen in Heerle en de Wouwse Plantage. De noodlokalen worden juridisch overgedragen aan de schoolbesturen. Zodra de onderwijscarrousel is afgerond, wordt het resterende saldo gestort in de bestemmingsreserve huisvesting onderwijs. De voorziening wordt gevoed door stortingen vanuit de kostenplaatsen OBAO, BBAO en BSO (de Fakkel) in totaal € 36.000. De uitgaven van € 66.000 bestaan met name uit onderhoudskosten aan gebouwen en technische installaties. Op 31 december 2013 resteert een saldo in deze voorziening van € 367.000 .

Overige diverse kleinere voorzieningen

Hierin zijn enkele kleinere voorzieningen begrepen betreffende Centrum voor de Kunsten, vervanging kunstwerken, project subsidies en het sociaal voorzieningsfonds voor het gemeente personeel. In deze voorzieningen tezamen zit op 31 december 2013 € 156.000. De belangrijkste uitgaven hebben plaatsgevonden bij de voorziening projectsubsidies tot een grofweg te splitsen bedrag van:

Kunst & Cultuur	€ 132.000
Sport	€ 21.000
Overig	€ 12.000
	€ 165.000

Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden.

Balans correctie in verband met getroffen verliesvoorzieningen

Voor de aansluiting met de staat van reserves en voorzieningen (onderdeel voorzieningen) dient rekening gehouden te worden met de volgende balanscorrectie. Zowel aan de activa als aan de passiva zijde van de balans de volgende respectievelijke correcties betreffende voorzieningen plaatsgevonden onder de posten voorraden € 1.687.000, financiële activa € 602.000, vorderingen € 2.142.000 SZ en overige vorderingen € 418.000. Deze correcties zijn als volgt te specificeren:

Verliesvoorziening Heerle	- € 0	(ingezet in 2013 € 726.000)
Verliesvoorziening 't Zand	- € 1.293.000	(verhoogd in 2013 € 293.000)
Verliesvoorziening Knipplein	- € 200.000	(geen mutatie 2013)
Verliesvoorziening Nieuwe Markt	- € 90.000	(verlaagd in 2013 € 64.000)
Verliesvoorziening Plantagebaan	- € 104.000	(verhoogd in 2013 € 28.000)
Verliesvoorziening Spoorhaven	- € 0	(ingezet in 2013 € 6.992.000)
Voorziening dubieuze debiteuren sociale dienst	- € 2.744.000	(verlaging 2013 € 119.000)
Betreft vorderingen SZ € 2.142.000 en financiële activa SZ € 602.000		
Voorziening oninbare privaatrechtelijke vorderingen	- € 249.000	(vermindering in 2013 € 86.000)
Voorziening oninbare publiekrechtelijke vorderingen	- € 169.000	
	- € 4.849.000	

Langlopende schulden

Het verloop van de langlopende schulden wordt als volgt weergegeven:

Langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Vermeerde- Ringen	Aflossing 2013	Saldo 31 dec. 2013
Onderhandse leningen	91.000	15.000	6.182	99.818
Door derden belegde gelden	250			250
Totaal	91.250	15.000	6.182	100.068

In 2013 is op basis van besluitvorming in mei een nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken bij de BNG van € 15.000.000. Voorts bevat dit balansvolgnummer een bedrag van € 250.000 van AlleeWonen met langlopende terugbetaalverplichting in het kader van de te verstrekken startersleningen. Op de aanwezige leningen is in 2013 afgerond € 6,2 miljoen afgelost.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

Kortlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Saldo 31 dec. 2013
Crediteuren	10.805	9.923
Kasgelden	10.000	12.000
Rekening courant banken	9.890	0
Waarborgsommen	11	12
Tussenrekeningen	2.044	2.311
Bijdrage onderhanden werken	257	162
Totaal	33.007	24.408

Saldo naar ouderdom

Kleiner dan 30 dagen	€ 8.535.000
Tussen 30 en 60 dagen	€ 552.000
Tussen 60 en 90 dagen	€ 128.000
Groter dan 90 dagen	€ 551.000
Totaal saldo	€ 9.766.000
Presentatie correctie negatieve crediteuren posten	€ 157.000
Saldo	€ 9.923.000

Op 6 maart 2014 bedroeg het saldo van de openstaande crediteuren nog slechts € 472.000.

Per balansdatum 31-12-2013 was er een openstaande kasgeldlening (kort geld) van € 12.000.000.

De rekening courant BNG van valt per 31 december 2013 aanmerkelijk lager uit (zie activa) uit in vergelijking met de beginbalans.

De tussenrekeningen omvatten per balansdatum openstaande betalingen van respectievelijk sociale zaken met betrekking tot cliënten, loonheffing en ministerie SZW € 2.311.000.

Bijdrage onderhanden werken betreft hoofdzakelijk lopende projecten met betrekking tot diverse samenwerkingsverbanden.

Een specificatie van de nog te besteden gelden in dit kader is grofweg als volgt onder te verdelen:

Rekenkamer West Brabant	€ 156.000
Water West Brabant	€ 6.000
	€ 162.000

Overlopende passiva

Overlopende passiva hebben onder meer betrekking op in 2013 ontvangen bedragen, die betrekking hebben op een volgend boekjaar en bedragen (of inschattingen daarvan) die nog betaald moeten worden.

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 jan. 2013	Saldo 31 dec. 2013
Vooruit ontvangen bedragen	564	1.569
Vooruit ontvangen bijdragen derden	3.790	7.400
Nog te betalen bedragen	5.785	11.299
Totaal	10.139	20.268

Vooruitontvangen bedragen

Algemene uitkering gemeentefonds	€ 599.000
Gelden Smart Climat Grid Spoorhaven	€ 889.000
Gelden Aanleg Passerelle	€ 75.000
Overige vooruitontvangen bedragen	€ 6.000
	€ 1.569.000

Onderwerp	1 januari 2013	Vermeerdering	Vermindering	31 december 2013
Onderwijsachterstanden	309.000	188.000		497.000
RMC / LMC	82.000	1.000		83.000
Inburgering/deel partip. Budget	1.141.000	136.000	506.000	771.000
Inburgering nieuwkomers	136.000		136.000	0
Nalatenschap vreemdelingen	87.000		87.000	0
Cultuurlinc	60.000	62.000	30.000	92.000
Kunstmenu	40.000	33.000	13.000	60.000
Project Mastboom	25.000		25.000	0
Goedkope koopwoningen	58.000		11.000	47.000
ISV 3	833.000	46.000		879.000
Prov. Subs. aanpak drugsoverlast	473.000	175.000	676.000	-28.000
Participatie budget reïntegratie	546.000		546.000	0
Vooruitontvangen rijksbijdr. basisnet		5.000.000		5.000.000
Totaal vooruit ontv. bijdr. derden	3.790.000	5.641.000	2.030.000	7.401.000
Overige vooruit ontv. bedragen	564.000	982.000	-23.000	1.569.000
Totaal vooruitontvangen	4.354.000	6.623.000	2.007.000	8.970.000

De grootste vermeerdering betreft de ontvangen gelden € 5 miljoen betreffende rijksbijdrage basisnet. In de eerste kamer zijn deze gelden door de staatssecretaris toegezegd aan de gezamenlijke gemeenten Roosendaal, Halderberge en Moerdijk ten behoeve van de hulpverlening en zelfredzaamheid langs het spoor. Deze gelden zijn ondergebracht bij de gemeente Roosendaal, die fungeert als administrateur van deze projectgelden. Voor de besteding van deze projectgelden wordt in 2014 een plan van aanpak gemaakt, dat uitmondt in concrete maatregelen. De gelden dienen in de begroting blijvend geoormerkt te blijven tot dat de plannen zijn uitgevoerd.

Nog te betalen bedragen

De belangrijkste posten opgenomen onder nog te betalen bedragen zijn:

Afdrachten (LH/ABP/ZW/WAO/etc.) salarissen	€ 2.229.000
Rente geldleningen 2013	€ 2.105.000
Loonheffing 52% ontslagvergoedingen	€ 1.875.000
Kosten 60- regeling 50%	€ 1.116.000
Rijksbijdrage participatiebudget 2012	€ 359.000
Subregio jeugd 2013	€ 127.000
Afkoopregelingen CvdK	€ 126.000
BWB bijdrage invorderingskosten CvdK	€ 102.000
Overige kleinere nog te betalen kosten	€ 243.000
	€ 8.282.000
Overboekingsrekening verplichtingen naar 2014	€ 3.017.000
	€ 11.299.000

Door de gemeente gegarandeerde geldleningen

Door de gemeente worden garanties gegeven voor betaling van rente en aflossing van bepaalde geldleningen. Deze betreffen leningen, aangegaan door woningbouwverenigingen, instellingen in de gezondheidszorg en overigen ten behoeve van de financiering van vaste activa. Met betrekking tot de woningbouwverenigingen is het risico overgeheveld naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De gemeente heeft hierbij nog wel een achtervangfunctie. Het gaat hierbij om achtervang risico tot een bedrag van afgerond € 378 miljoen. De onder de verpleeg- en verzorgingstehuizen opgenomen gewaarborgde geldleningen van € 0,9 miljoen betreft een drietal instellingen.

Onder 'overigen' zijn onder andere opgenomen Parkeer Beheer BV (€ 18,7 miljoen), Borchwerf II (€ 17,9 miljoen), Stichting Schouwburg de Kring (€ 7,1 miljoen), Zwembad de Stok exploitatie B.V. (€ 0,9 miljoen) en diverse overige sportverenigingen en sociaal culturele instellingen.

Het saldo van de ultimo 2013 gegarandeerde geldleningen bedraagt ruim € 427,6 miljoen (versus eind 2013 € 446,3 miljoen). Het totale gegarandeerde bedrag is per saldo gedaald met € 18,7 miljoen, grofweg te splitsen in twee nieuwe garanties aan respectievelijk WSG € 19 miljoen en € 50.000 Cluzona verminderd met een totaal bedrag aan aflossingen van € 37,7 miljoen Dit bedrag is conform de voorschriften buiten de telling in de balans gehouden.

De specificatie van de gegarandeerde geldleningen is als volgt:

Gewaarborgde geldleningen (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Saldo 1 jan. 2013	Vermeerderingen	Verminderingen	Restantbedrag 31 dec. 2013	Waarvan Gewaarborgd
Woningbouwverenigingen	432.211	388.959	19.000	29.386	378.573	378.573
w.o. achtervangfunctie WSW		(388.959)			(378.573)	(378.573)
Verpleeg- en verzorgingstehuizen	3.642	1.029		113	916	916
Overigen	79.731	56.320	50	8.194	48.176	47.630
Totaal	515.584	446.308	19.050	37.693	427.665	427.119

* Voor een nadere detaillering zie staat van gewaarborgde geldleningen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onderstaande een korte opsomming van enkele niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Terugkoop verplichting openbaar gebied Champetterberg

In 2014 neemt de gemeente volgens afspraak de percelen over die door de Stichting Allee Wonen als openbaar gebied worden ingericht bij de Champetterberg. Dit zal plaatsvinden tegen de afgesproken prijs van € 1.657.000.

Verplichtingen aan eigen personeel

De verplichting aan eigen personeel per 31 december 2013 inzake nog uit te betalen, in de maanden juni tot en met december 2013 opgebouwd vakantiegeld is becijferd op € 953.000.

Het per jaar over te hevelen aantal verlofuren is bij de gemeente Roosendaal bepaald op 104 uur maximaal per fte. De formatie omvang per 31 december 2013 bedroeg 456,6 fte. Het gemiddeld salariskostenniveau per fte bedraagt grofweg € 59.000. Bij het spoorboekje wordt uitgegaan van een gemiddelde productiviteitsnorm van 1.250 uur. Dit geeft een gemiddeld salariskostentarief van € 47 per uur. Er is voor de aanneming gekozen dat 50% van het maximaal over te hevelen verlofuren per balansdatum ook daadwerkelijk wordt overgezet naar een volgend dienstjaar. Dit geeft de volgende berekening $50\% \times 456,6 \text{ Fte} \times 104 \text{ uur} =$ afgerond 23.800 verlofuren. Hieruit volgt een niet uit de balans blijvende verplichting voor verlofuren van 23.800 uur tegen € 47 bedraagt afgerond € 1.118.000.

Grondexploitaties

In het kader van de normale activiteiten van ontwikkelingsprojecten zijn er per balansdatum diverse verplichtingen aangegaan (aanbestedingen, grondaankopen etc.) Tevens zijn er, eveneens in het kader van de bedrijfsuitoefening, voorlopige verkoopcontracten afgesloten en/of opties hierop verleend.

Procedure Gerechtshof Den Bosch inzake de spoorlijn Borchwerf

Een Roosendaalse ondernemer claimt over de periode vanaf 1 juni 2011 een financiële vergoeding voor het ontbreken van een zgn. stamlijn (soort spoorlijn) waarvan deze ondernemer gebruik zou gaan maken. De ondernemer heeft beroep ingesteld tegen het vonnis van de Rechtbank (d.d. 7-11-2012), welk vonnis de aanspraak op de verlangde vergoeding heeft afgewezen. De ondernemer is vervolgens tegen deze uitspraak in beroep gegaan. Op 22 april 2014 zal de uitspraak van dit arrest volgen.

Twee procedures inzake stichting Integraal Welzijn

Door de Stichting Sterk in Welzijn (SIW) is een civiel en een bestuursrechtelijke hoger beroep aangespannen tegen de gemeente over de beëindiging van de budgetsubsidie vanaf 2012. De bestuursrechtelijke procedure is afgerond. De civiele procedure loopt nog. SIW heeft hoger beroep ingesteld bij het gerechtshof.

Claim meerwerk bedrijventerrein de Kapstok

Betreft een claim om meerwerk die mogelijk tot een civiele procedure zal leiden. Het geclaimde meerwerk heeft betrekking op het bouwrijp maken van het bedrijventerrein de Kapstok.

Claim meerwerk onderhoud sportvelden

Betreft een civiele procedure voor de Raad van Arbitrage. Geclaimd wordt meerwerk dat verricht zou zijn in het kader van het onderhoud van de sportvelden.

B. Programmarekening en toelichting

1. Samenvatting per programma (per saldo lasten/baten)

+ nadelig / - batig (bedragen x € 1.000)	Begroting 2013 voor wijziging	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Bestuur en Dienstverlening	10.075	13.033	11.322	1.711
Economische Ontwikkeling	975	1.909	1.803	106
Onderwijs	9.268	9.468	9.036	432
Sport en Recreatie	5.107	5.650	5.779	-129
Sociaal culturele voorzieningen en Cultuur	8.922	9.267	10.807	-1.540
Werk en Inkomen	11.605	11.351	10.193	1.158
Zorgvoorzieningen	19.399	19.101	15.603	3.498
Beheer openbaar gebied	15.159	22.645	17.461	5.184
Reiniging en Milieu	1.451	1.088	959	129
Ruimte en Wonen	4.420	3.754	5.075	-1.321
Openbare orde en Veiligheid	8.489	9.490	9.175	315
Totaal programma's	94.870	106.756	97.213	9.543
Algemene dekkingsmiddelen	-93.258	-86.763	-86.352	-411
Resultaat vóór bestemming	Nadeel 1.612	Nadeel 19.993	Nadeel 10.861	Nadeel 9.132
Onttrekkingen aan reserves	-15.123	-33.826	-35.559	1.733
Toevoegingen aan reserves	13.511	13.811	22.731	-8.920
Resultaat na bestemming	-	Voordeel 22	Voordeel 1.967	Voordeel 1.945

2. Analyse rekeningsresultaat ten opzichte van tweede bestuursrapportage

Het **voordelig saldo** van de jaarrekening na bestemming bedraagt € 1.967.000. Bij de begroting 2013, na wijzigingen, is een batig saldo geraamd van € 22.000. Dit betekent een voordelig verschil ten opzichte van de begroting van afgerond € 1.945.000.

De bij de tweede bestuursrapportage 2013 geconstateerde afwijkingen zijn via een bijbehorende begrotingswijziging verwerkt in bovenstaande begrotingskolom. Onderstaand een analyse van de na de tweede bestuursrapportage ontstane belangrijkste voor- en nadelen:

Voordelen

- Voordeel WMO budgetten huishoudelijke hulp € 1.815.000
In de tweede bestuursrapportage was rekening gehouden met een voordeel van € 560.000 (op basis van de eerste twee kwartalen). Met name het herindicatieproject dat heeft plaatsgevonden in het tweede en derde kwartaal heeft na de tweede bestuursrapportage geleid tot een aanzienlijke reductie van het aantal uitstaande zorguren. Zoals nu blijkt zijn er minder uitgaven HBH en PGB geweest wat een voordeel van € 1.515.000 geeft. De inkomsten vertonen vanaf augustus een meer gelijkmatig verloop dan ten tijde van het opstellen van de tweede bestuursrapportage. Deze baten vallen ook € 300.000 hoger uit.

- Voordeel WWB budgetten onderdeel inkomen € 1.110.000
Bij de tweede bestuursrapportage is besloten om € 1 miljoen van het gemeentelijke deel van het werkdeel budget over te hevelen naar het inkomensdeel. Bij het opmaken van de balans blijkt uiteindelijk dat de toename van het aantal bijstandklanten (1.526) minder was dan geprogno- ticeerd bij de tweede bestuursrapportage (1.650). Een andere belangrijke factor was dat er meer inzet is geweest op re-integratie en fraudepreventie. Ook zijn de rijksinkomsten in november 2013 door het ministerie positief bijgesteld. Voorts zijn er nog enkele andere mee- en tegenvallers binnen dit kader te melden met name op de onderdelen BBZ, uitvoeringskosten WWB/BBZ en de participatievoorzieningen.

- Hogere gemeentefondsuitkering € 926.000
 Bij de tweede bestuursrapportage kon geen rekening gehouden worden met de effecten van zowel de september- als de decembercirculaire 2013. Uit deze later ontvangen circulaire blijkt dat onder andere de maatstaven zijn bijgesteld, het accres is verhoogd naast overige doorgevoerde taakmutaties.
- Niet bestede middelen decentralisatie-uitkeringen € 736.000
 De belangrijkste overschotten van de reeds in de begroting geormerkte gelden in dit kader betreffen onder andere de bommenregeling, centrum voor jeugd en gezin en jeugdzorg. De overschotten met betrekking tot deze geormerkte gelden worden jaarlijks bij de besluitvorming rondom de resultaatbestemming overgeheveld naar het volgende boekjaar.
- Per saldo voordeel op de salariskosten/personeel derden € 554.000
 Dit voordeel is als volgt grofweg te splitsen in lagere salariskosten € 905.000 en hogere baten vergoedingen voor personeel € 251.000. Deze voordelen worden voor een gedeelte teniet gedaan door hogere lasten personeel derden - € 602.000. Bij de tweede bestuursrapportage was al aangegeven dat op basis van het beeld in het eerste halfjaar een geringe onderuitputting verwacht kon worden.
- Voordeel op de WVG voorzieningen € 340.000
 Lagere kosten op de voormalige WVG-voorzieningen als gevolg van het effect van scherpe aanbestedingen op hulpmiddelen en een afname van het aantal gemaakte kilometers in het kader van de vervoersvoorzieningen. Daarnaast zijn er in 2013 minder grote woningaanpassingen geweest.
- Lagere kapitaallasten / lager positief rente resultaat per saldo € 209.000
 Lagere doorbelaste kapitaallasten € 1.055.000 met name door een afwijkend investeringsritme onder andere bij de ICT investeringen binnen de interne productensfeer, civieltechnische kunstwerken en onderhoud baggerwerkzaamheden haven. Dit voordeel wordt grotendeels teniet gedaan door een lager rente resultaat € 846.000 op de hulpkostenplaats kapitaallasten dan de ramingen veroorzaakt door minder renteopbrengsten kapitaalverstrekking GREX.

Nadelen:

- Treffen voorziening en opnemen kortlopende schuld 2013 frictiekosten CvK € 1.793.000
 In beginsel werd uitgegaan van een maximaal risico van € 4,2 miljoen. De getroffen maatregelen vanaf september (goedkeuring van het sociaal plan en de vervolgstappen naar aanleiding van het sociaalplan) hebben ertoe geleid dat het risico is verkleind en het inzicht in het uiteindelijke risico is verrijkt. Tot en met december is er intensief gewerkt aan de afspraken uit het sociaal plan. Dit betekende dat het maximale risico pas daarna met enige zekerheid bepaald kon worden.
- Opnemen kortlopende schuld in 2013 betreffende de 60- regeling. € 1.116.000
 Op de effecten cq. het aantal deelnemers van de 60- regeling was ten tijde van het samenstellen van de tweede bestuursrapportage nog geen zicht. Dekking was gevonden binnen de begrotingsruimte 2014 van de salarisramingen. Volgens de BBV-wetgeving dient deze kortlopende schuld in 2013 in de balans te worden opgenomen.
- Lagere OZB opbrengsten € 212.000
 Dit nadeel bij de OZB opbrengsten wordt voornamelijk veroorzaakt door oninbaar verklaringen en leegstand als gevolg van de crisis.
- Geen onttrekking aan saldi reserve € 147.000
 Door het positieve rekeningresultaat kon de per saldo geraamde onttrekking aan de saldi reserve achterwege blijven.
- Hogere storting in de voorziening APPA € 136.000
 Op basis van de jaarlijkse actuariële waardebeoordeling van wethouderspensioenen - in januari 2014 uitgevoerd - is genoemd bedrag bijgestort om de voorziening op het noodzakelijke peil te brengen.
- Lagere opbrengst beleggingen € 132.000
 Betreft een lagere dividenduitkering SAVER. Voorts is ook de dividenduitkering van de BNG nog niet bekend.
- Meerkosten juridisch advies en toezicht camera' s € 123.000
 Door de toename van complexe handhavingdossiers en het plaatsen van camera's in het kader van veiligheid zijn in het tweede halfjaar 2013 extra kosten gemaakt.

Een nadere analyse van de belangrijkste verschillen volgt bij de toelichting per programma's. Het resultaat van de jaarrekening is bepaald op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en met inachtneming van de kaders, die in de begroting zijn vastgelegd.

Voorzieningen

In de exploitatierekening op de programma's is een bedrag van € 5,8 miljoen toegevoegd aan en een bedrag van € 7,9 miljoen onttrokken aan diverse voorzieningen. Onderstaand een weergave van de belangrijkste stortingen en onttrekkingen:

Stortingen

Grondexploitaties (met name verliesvoorzieningen)	€	321.000
Riolering	€	3.497.000
Openbare verlichting	€	696.000
Industrieterreinen gebouwen	€	110.000
APPA	€	175.000
Reiniging (met name egalisatie)	€	582.000
Sport	€	265.000

Onttrekkingen

Grondexploitaties (met name verliesvoorzieningen)	€	7.783.000
Diverse onttrekkingen programma 6 werk en inkomen	€	156.000

In bovenstaand overzicht zijn voor wat betreft de gesloten financieringen de volgende stortingen in egalisatievoorzieningen begrepen respectievelijk reiniging € 582.000 en riolering € 752.000.

Salarissen en sociale lasten

In de begroting 2013 is rekening gehouden met:

- 1% salarisstijging per jaar voor de jaren 2013 tot en met 2016.
- Via de aanbiedingsnota (eerste begrotingswijziging) van de begroting zijn de salarisramingen aangepast met 0,5 % op basis van de toen bekend zijnde uitkomsten van de laatste CAO van juni 2011 tot en met december 2012.

Verder is in de begroting gerekend met:

- 8,00% vakantiegeldreservering.
- 6,00% eindejaarsuitkering (regulier met een minimum van € 1.750).
- Een bedrag van € 296 of € 168 per personeelslid als tegemoetkoming in de ziektekostenpremie, afhankelijk van de bezoldiging (lager c.q. hoger dan het maximum van schaal 6).
- Alle bekende periodieke verhogingen zijn met de juiste bedragen ingerekend. Voor het overige is met een percentage voor bevorderingen van 0,40% gerekend.

De werkelijke salarisverhogingen in 2013 waren conform de CAO gemeenten van 01-06-2011 tot 31-12-2012:

- Een vakantiegelduitkering van 8%.
- Een salarisverhoging in CAO per 1 januari 2012 van 1% (conform spoorboekje).
- Een salarisverhoging in CAO per 1 april 2012 van nogmaals 1%.
- Een eindejaarsuitkering van 6% (met een minimum van € 1.750).
- Een levensloopbijdrage van 1,5% (met een bodem van € 400).
- Een bedrag van € 296 of € 168 per personeelslid als tegemoetkoming in de ziektekostenpremie, afhankelijk van de bezoldiging (lager c.q. hoger dan het maximum van schaal 6).

De geraamde salariskosten in de begroting 2013 (inclusief wijzigingen) bedragen afgerond € 36.157.000 met inbegrip van de taakstelling € 1.900.000 uit de Agenda van Roosendaal.

De werkelijke salariskosten in de jaarrekening 2013 bedragen afgerond € 35.252.000. Grofweg als volgt gesplitst:

• Gemeentebestuur/secretaris	€	1.398.000
• Griffie	€	354.000
• Directie	€	245.000
• Teams/programma's	€	32.531.000
• Voormalig personeel/bestuur	€	724.000

Dit geeft een voordelig resultaat van € 905.000 op de totale categorie salariskosten en is voornamelijk een gevolg van het niet opvullen van de aanwezige vacature ruimte en uitvoering van de 60+ regeling per 1 december 2013. Voor vergoeding personeelskosten is in de begroting (inclusief wijzigingen) een inkomst geraamd van € 459.000 versus een werkelijke inkomsten € 710.000 betreft een voordeel van € 251.000.

In dit kader is ook van belang de raming personeel derden € 2.269.000 in relatie tot de werkelijk gemaakte kosten € 2.871.000 geeft een nadeel van - € 602.000. Resumerend ontstaat het volgende beeld:

Voordeel op de totale salariskosten van	€ 905.000 V
Hogere vergoedingen voor personeel	€ 251.000 V
Hogere kosten personeel derden	-/- € 602.000 N
Per saldo een voordeel van	€ 554.000 V

Grofweg is het voordeel als volgt te specificeren: € 280.000 voordeel bij de teams, een nagekomen teruggaaf basispremie WOA/WIA 2013 verantwoord op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien van € 136.000 en overige kleinere verschillen op de programma's, met name salariskosten college B&W (één wethouder minder).

De met de 60 + vertrekregeling gepaard gaande eenmalige kosten zijn verantwoord onder een aparte categorie op het programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien met als tegenhanger een afdekking conform besluitvorming uit de bestemmingsreserve majeure opgaven in de vorm van een voorfinanciering, die in latere jaren wordt teruggestort. Voor een nadere toelichting op de salariskosten in relatie tot ingehuurd personeel van derden door de diverse teams binnen de gemeentelijke organisatie wordt verwezen naar Saldi kostenplaatsen.

Rente en afschrijvingen

	begroting	rekening	verschil	
Rentekosten	€ 6.393.000	€ 5.754.000	€ 639.000	V
Afschrijvingen	€ 7.551.000	€ 6.494.000	€ 1.057.000	V
Extra afschrijvingen	€ 1.800.000	€ 2.133.000	- € 333.000	N
Totaal	€ 15.921.000	€ 14.381.000	€ 1.363.000	V

De lagere doorbelasting van de kapitaallasten bedraagt € 1.363.000 -/- lagere doorbelasting raming IP lasten € 177.000 per saldo € 1.186.000.

De belangrijkste oorzaak van de lagere kapitaallasten betreft het achterblijven van geplande investeringen. Voorts zijn in dit kader van belang het respectievelijke nadeel van - € 37.000 op de kapitaallasten bij het programma 3 Onderwijs, het voordeel € 123.000 op het onderdeel rioleringsbeheerplan binnen beleidsveld openbare ruimte en de lagere kapitaallasten Stadserf 1 € 45.000. Deze voor- en nadelen vloeien indirect per saldo terug in de hieraan gerelateerde bestemmingsreserve huisvesting onderwijs, de exploitatievoorziening rioleringen en de bestemmingsreserve (ver)nieuwbouw stadskantoor. Per saldo tezamen een effect van € 131.000. Het totale macro voordelige effect op de werkelijke reguliere kapitaallasten bedraagt uiteindelijk € 1.055.000. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de diverse programma-onderdelen. De totale werkelijk doorberekende kapitaallasten aan de exploitatie zijn ten opzichte van de geraamde kapitaallasten zijn € 1.187.000 lager dan geraamd.

Overzicht van de grootste afwijkingen in kapitaallasten ten opzichte van de begroting

Huisvesting	€ 47.000	(voordeel)
Tractiemiddelen	€ 45.000	(voordeel)
Automatisering / ICT software	€ 497.000	(voordeel)
Onderwijs	-/- € 37.000	(nadeel)
Bovenwijkse sporthal ZOK	€ 20.000	(voordeel)
Openbare ruimte	€ 314.000	(voordeel)
Bereikbaarheid	€ 292.000	(voordeel)

Rentekosten

- De rente op de langlopende geldleningen is € 187.000 (N) hoger dan geraamd. Dit is een gevolg van het feit dat in 2013 nieuwe geldleningen zijn aangetrokken.
- De rente op de kasgeldleningen is € 688.000 (V) lager dan geraamd omdat er gedurende 2013 lang geld is aangetrokken in plaats van kort geld.
- De doorberekende rentelasten aan de grondexploitaties zijn € 693.000 (N) lager dan geraamd, omdat bij de tweede bestuursrapportage wel de grondexploitaties zijn aangepast maar hiervan geen begrotingstechnische mutatie heeft plaatsgevonden op de hulpkostenplaats kapitaallasten.
- Het rentesaldo 2013 van de hulpkostenplaats bedraagt € 438.000. Terwijl in de begroting rekening gehouden was met € 1.284.000. Per saldo een nadeel van € 846.000 voor de exploitatie op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
- (Begroting 4,25% omslagrente rente versus nacalculatorische gemiddelde van 3,93% rente).

Doorberekende salariskosten en kosten intern product

De werkelijk doorberekende salariskosten en intern product op de diverse programma's wijken af van de geraamde doorberekende kosten als gevolg van lagere of hogere aantallen productieve uren op de betreffende producten. De afwijkingen in de productieve uren zijn onder andere het gevolg van niet ingevulde vacatures en van het verleggen van prioriteiten naar een ander beleidsveld, dan wel een efficiënter tijdsbesteding. In onderstaande toelichting per programma worden de afwijkingen in productieve uren per beleidsveld niet verder geanalyseerd. Op het product Saldi kostenplaatsen zijn de totale calculatieverschillen in beeld gebracht.

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Publicatieverplichting beloning regulier

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde SV-premies
R. Kleijnen	Algemeen directeur	12 maanden	fulltime	€ 98.484,24	€ 7.104,26
E. van Straaten-Noyons	Griffier	12 maanden	fulltime	€ 88.612,42	€ 7.104,26

Naam	Belastbare kostenvergoedingen	Vorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigingsuitkeringen	Jaar beëindiging	Motivering
R. Kleijnen	€ 11,88	€ 17.950,56	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E. van Straaten-Noyons	€ 304,38	€ 15.270,27	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

3. Toelichting per programma

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste verschillen per beleidsveld tussen de begroting 2013 na wijziging en de rekening 2013. Vermeld zijn ook per programma de incidentele lasten en baten.

3.1 Bestuur en Dienstverlening

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Bestuur	N 7.813	N 6.002	N 5.749	V 253	N 131
Lasten	8.102	6.195	5.995		245
Baten	289	193	246		114
Dienstverlening	N 2.933	N 4.593	N 3.863	V 730	N 324
Lasten	4.719	5.844	5.147		324
Baten	1.786	1.251	1.284		
Wijkgericht werken	N 1.747	N 2.438	N 1.710	V 728	0
Lasten	1.851	2.630	1.762		11
Baten	104	192	52		11
Saldo	N 12.493	N 13.033	N 11.322	V 1.711	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 1.711.000

Bestuur	V 253.000
----------------	------------------

Lagere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen V 338.000
Dit voordeel wordt onder andere veroorzaakt door een verschuiving in werkzaamheden naar vereenvoudiging regelgeving (programma 11 Openbare orde en Veiligheid), verschuiving in werkzaamheden naar meer ondersteuning directieteam en algemeen directeur, verschuiving in werk door opvang zwangerschapsverlof, extra uren voor overdracht beleid Wijkgericht Werken nodig, andere functie binnen de organisatie plus langdurige ziekten.

Hiernaast zijn meer uren gemaakt voor voor beantwoording raadvragen, opzet vastgoed (verschuiving ten opzichte van grondexploitatie) en het koningsbezoek.

Beleid bestuur V 14.000
Het werkbudget voor TaskforceTriple Roosendaal is in 2013 niet volledig benut.

Raad N 26.000
Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere vergoedingen per raadslid, extra kosten in verband met vervanging van een ziek raadslid, workshop brainstormen gemeenteraad en college en hogere werknemersbijdrage ZVW.

College van B&W N 156.000
Er heeft in 2013 een bijstorting in de voorziening APPA plaatsgevonden op basis van een nieuwe berekening van actuariële waarden. De kosten voor het afscheid van wethouder Adriaansen waren niet begroot.

Bestuursondersteuning Raad en rekenkamer V 59.000
De gemeenteraad heeft geen onderzoeken gedaan, hierdoor is het onderzoeksbudget onbenut gebleven. Er heeft maar één rekenkameronderzoek plaatsgevonden. In de begroting was rekening gehouden met twee onderzoeken.
In 2013 heeft een nieuwe aanbesteding van de accountantscontrole voor de periode 2013-2016 plaatsgevonden. De begroting is hierop aangepast, echter de werkelijke kosten voor de controle over 2013 worden pas in 2014 bekend.

Bestuurlijke samenwerking V 18.000
Er heeft een hogere terugontvangst van transparante BTW van de Belastingssamenwerking West-Brabant plaatsgevonden. Dit voordeel wordt deels teniet gedaan door de afrekeningen over 2012 en 2013 van de Regio West-Brabant.

Dienstverlening		V 730.000
Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen	N 118.000	
Meer uren (1.488) gemaakt in verband met audit GBA, transitie GBA naar BRP, afhandeling digitale aanvragen en voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen 2014. Deze uren waren begroot op een intern product (N 101.000). Tevens zijn er meer uren gemaakt voorpersvoorlichting in verband met de invoering van het nieuwe gemeenteblad.		
Beleid dienstverlening	V 833.000	
Er zijn twee kredieten gevoteerd in verband met transities 'De Stok' en 'Kleine Overheid' voor een totaal bedrag van 790.000. Beide kredieten lopen door in 2014. De werkelijke kosten voor 2013 bedragen 208.000. De kosten van de bestuursopdracht KCC waren al in de begroting van 2012 opgenomen. De werkelijke kosten over 2013 bedragen 73.000. Ook dit krediet loopt door in 2014. Tegenover de kosten van deze drie kredieten staan onttrekkingen aan bestemmingsreserve Agenda van Roosendaal op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Onder andere als gevolg van organisatieontwikkelingen zijn een aantal P&O-budgetten niet volledig benut, zoals budget voor opleidingen en aanneme nieuw personeel (165.000). De beschikbare IZA-gelden ten behoeve van personeel (186.000) zijn in 2013 niet besteed. Tegenover dit voordeel staat een nadeel op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, doordat er geen onttrekking aan de algemene reserve heeft plaatsgevonden. Door het wegvallen van capaciteit binnen communicatie en P&O heeft er in 2013 extra inhuur plaatsgevonden.		
Pers- en publieksvoorlichting	V 30.000	
Er is in 2013 ingezet op minder publicaties in Stadserf 1.		
Kadaster	V 12.000	
De opbrengsten voor leveringen aan GBKN zijn hoger dan begroot. Het juiste aantal leveringen en de grootte van het aantal mutaties per levering zijn moeilijk in te schatten.		
Leges burgerzaken	N 30.000	
In de begroting is geen rekening gehouden met de gewijzigde legesvaststelling voor reisdocumenten.		

Wijkgericht Werken		V 728.000
Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen	N 27.000	
Er zijn minder uren gemaakt voor projecten wijkgericht werken door onder andere zwangerschap, ouderschapsverlof, ziekte en afbouw buffer verlofuren. Door de overdracht van beleidswerkzaamheden aan de nieuwe projectleider en extra inzet op de kanteling van de organisatie, zijn er meer uren besteed aan beleid wijkgericht werken.		
Wijkgericht werken	V 741.000	
Uit jaarschijf 2013 Leefbare Wijken en Dorpen worden alle kosten gedekt voor projecten/initiatieven waartoe in 2013 is besloten. Voor de training wijkenaanpak, netwerken/subsidieverwerving en communicatie is minder uitgegeven, omdat er minder behoefte en mogelijkheden waren dan gedacht (voordeel 104.000). Veel sleutelprojecten - zoals opgenomen in de wijkactieplannen - zijn gestart. Hiervoor bleken minder middelen nodig te zijn dan geraamd (voordeel 117.000).		
In het project Kansen voor Kalsdonk tot en met 2014 zitten meerdere deelprojecten die doorlopen in 2014, waaronder microkredieten die pas in 2014 worden uitgezet (totaal voordeel 373.000). Ook de microkredieten voor de rest van de gemeente zijn nog niet uitgezet (voordeel 100.000). Doordat er nog maar weinig projecten in de wijken gestart zijn, is er een voordeel ontstaan op wijkteams Kroeven, Langdonk en Vice Versa (voordeel 102.000). Bij het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van opgeruimd Roosendaal, worden inwoners en externen betrokken. Deze afstemming duurde langer dan verwacht. Deze werkzaamheden worden in het eerste kwartaal 2014 uitgevoerd. De uitvoering van het project achterpaden Reginadonk is gestaakt, omdat er onvoldoende draagvlak in de straat was. Het budget voor analyse en monitoring wijkteams is in 2013 niet benut, omdat de monitoring pas vanaf 2014 plaats gaat vinden. Tegenover deze lagere uitgaven staan lagere onttrekkingen aan bestemmingsreserve majeure opgaven en bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen.		

3.2 Economische Ontwikkeling

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Bedrijventerreinen	N 380	N 199	N 237	N 38	0
Lasten	437	309	347		110
Baten	57	110	110		110
Detailhandel	N 5.461	N 1.465	N 1.275	V 190	N 637
Lasten	5.932	2.100	1.931		637
Baten	471	635	656		
Citymarketing	N 160	N 94	N 132	N 38	
Lasten	160	94	132		
Baten	0	0	0		
Arbeidsmarkt	N 77	N 151	N 159	N 8	
Lasten	77	151	159		
Baten	0	0	0		
Saldo	N 6.078	N 1.909	N 1.803	V 106	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 106.000

Bedrijventerreinen N 38.000

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 35.000
Deze hogere ureninzet wordt veroorzaakt door extra uren voor onder andere implementatie
bedrijventerreinennota en de overdracht van werkzaamheden accountmanagement bedrijven aan een andere
medewerker.

Detailhandel V 190.000

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product N 58.000
Deze hogere ureninzet wordt voornamelijk veroorzaakt door de werkzaamheden voor Cockpit Binnenstad.
Hiertegenover staat een lagere ureninzet door verschuiving in uren naar beleidsveld Citymarketing in verband
met het koningsbezoek en beleidsveld Bedrijventerreinen in verband met implementatie bedrijventerreinennota.

Economische ontwikkeling V 246.000
Er zijn een drietal lopende kredieten waarvan de besteding nog door loopt in 2014. Het betreft de kredieten:
Cockpit Binnenstad, Smart Retail City en Speerpunt Zorg economie. De lasten waren volledig in 2013 begroot.
De werkelijke kosten worden ten laste van de bestemmingsreserve Agenda van Roosendaal gebracht (voordeel
259.000).

De opbrengst van twee- en driehoeksreclameborden is hoger dan geraamd, doordat de overgang van oude
borden naar nieuwe borden later is ingegaan. De oude borden genereren een hogere opbrengst dan de nieuwe
borden.

De werkelijke huisvestingskosten van het Paviljoen op de Nieuwe Markt en Kadeplein 3 worden verantwoord op
het product Economische Ontwikkeling. Het nadeel op het Paviljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door
huurderving eerste verdieping en extra onderhoudskosten. Het voordeel op Kadeplein 3 is een gevolg van minder
onderhoud.

Citymarketing N 38.000

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 19.000
Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra uren die zijn gemaakt in verband met het koningsbezoek.

Citymarketing N 12.000
Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten voor aanschaf CD's Cadans van de Stad, die niet in de
begroting waren opgenomen.

3.3 Onderwijs

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Onderwijsvoorzieningen	N 2.217	N 1.946	N 1.823	V 123	
Lasten	2.407	2.140	2.010		
Baten	190	194	187		
Onderwijsachterstanden	N 1.064	N 997	N 1.033	N 36	
Lasten	3.262	3.250	3.307		
Baten	2.198	2.253	2.274		
Onderwijshuisvesting	N 6.061	N 6.525	N 6.180	V 345	N 86
Lasten	6.719	6.763	6.539		176
Baten	658	238	359		90
Saldo	N 9.342	N 9.468	N 9.036	V 432	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 432.000

Onderwijsvoorzieningen	V 123.000
-------------------------------	------------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 11.000

Leerlingenvervoer voor bewegingsonderwijs V 96.000

De kosten voor leerlingenvervoer voor openbaar basisonderwijs, bijzonder basisonderwijs en bijzonder speciaal onderwijs zijn lager dan begroot door dalende leerlingenaantallen. Bij het opstellen van de tweede bestuursrapportage was er al de verwachting dat niet het volledige budget besteed zou worden. Op dat moment kon er nog geen bedrag aan gekoppeld worden.

Bijzonder speciaal onderwijs V 24.000

Het aantal groepen met leerlingen van Kameleon dat zwemles volgt is kleiner, doordat er leerlingen naar Bergen op Zoom zijn verplaatst en de groepen groter zijn geworden.

Onderwijsachterstanden	N 36.000
-------------------------------	-----------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 82.000

Dit nadeel wordt onder andere veroorzaakt doordat een medewerker van een ander team uren voor leerplicht heeft gemaakt en een verschuiving van werkzaamheden van jeugd naar onderwijsachterstanden. Hiernaast zijn er minder uren voor leerplicht gemaakt doordat een medewerker werkzaamheden voor het Veiligheidshuis in Bergen op Zoom heeft verricht.

Lokaal onderwijs V 41.000

Eind 2013 werd de uitkering voor onderwijsachterstanden door het ministerie verhoogd met 179.000 voor het op peil brengen van het taalniveau van pedagogische medewerkers. Deze verhoging is niet in de begroting verwerkt. Deze extra bijdrage is naar vooruit ontvangen bijdrage Onderwijs Achterstanden Beleid geboekt en komt via deze balansrekening weer beschikbaar voor 2014.

Er is in 2012 en 2013 subsidie betaald aan Stichting KPO voor een kwaliteitsimpuls vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) voor een totaal bedrag van 100.000. In 2012 en 2013 heeft KPO hiervan slechts een gedeelte besteed. In 2014 zal KPO hiervoor nog aanvullende uitgaven doen. Het teveel uitbetaalde bedrag wordt in 2014 teruggevorderd. Met deze terugvordering is al rekening gehouden in de boeking naar vooruit ontvangen bijdrage Onderwijs Achterstanden Beleid.

Door de uitbesteding van de administratie ten aanzien van leerplicht aan Regionaal Bureau West Brabant heeft de gemeente Roosendaal zelf geen kosten meer voor software. Er zou een plan worden opgesteld om de middelen voor onderhoud software alternatief in te zetten. Echter dit is in 2013 niet meer van de grond gekomen. Hierdoor is het daarvoor bestemde budget niet volledig besteed.

De kosten voor 2013 betreffende uitgevoerde talentscans en trajectbegeleiding zijn lager dan verwacht. Met het resterende budget wilde men regionale trajecten opstarten, met het oog op de toekomstige regionalisering van leerplicht, maar dit is in 2013 niet meer gelukt.

In 2013 hebben er weinig activiteiten plaatsgevonden in het kader van vandaliseprojecten scholen. De externe advieskosten voor lokaal onderwijs bedragen voor 2013 zijn via programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien ten laste van bestemmingsreserve onderwijs huisvesting gebracht. De niet begrote transparante BTW van Leerplicht Regionaal Bureau West Brabant levert een voordeel op.

Onderwijshuisvesting	V	345.000
Lagere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen Er zijn minder uren gemaakt voor huisvesting onderwijs doordat er medio 2013 een vacature is ontstaan. Dit voordeel wordt deels teniet gedaan door de extra uren die gemaakt zijn voor het inmeten van gebouwen.	V	38.000
Lagere kapitaallasten Het voordeel op kapitaallasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een drietal kredieten die doorlopen in 2014. Het betreft een krediet voor het voldoen aan voorwaardelijke gebruiksvergunning BBAO en twee kredieten voorbereidingskosten herhuisvesting Sponder. Hierdoor wordt er nog geen afschrijving berekend in 2013. De extra afschrijving van noodlokalen Vondelschool in verband met het verwijderen van deze noodlokalen, wordt gedekt uit een hiervoor beschikbaar gesteld krediet (budgetneutraal).	V	53.000
Huisvesting Openbaar Basisonderwijs Een vijftal kredieten is door een gewijzigde planning in de werkzaamheden niet afgerond in 2013 en lopen door in 2014. De expiratedata zijn middels een collegebesluit van 11 maart 2014 doorgeschoven naar 2014. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking aan bestemmingsreserve Huisvesting Onderwijs op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.	V	16.000
Huisvesting Bijzonder Basisonderwijs Een aantal kredieten is door een gewijzigde planning in de werkzaamheden niet afgerond in 2013 en lopen door in 2014. De expiratedata zijn middels een collegebesluit van 11 maart 2014 doorgeschoven naar 2014. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking aan bestemmingsreserve Huisvesting Onderwijs op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.	V	264.000
Huisvesting Openbaar Voortgezet Onderwijs Het hogere gasverbruik wordt onder andere veroorzaakt door de slechte staat van de installaties, de tijdelijke bewoning en de strenge winter 2012/2013. Hiernaast zijn er minder kosten ten aanzien van vandalisme en verzekering (in 2014 vindt de taxatie van de inventaris plaats).	V	20.000
Voormalige onderwijsgebouwen Hoogstraat 124 wordt anti-kraak bewoond ten behoeve van vastgoedbescherming en leefbaarheid in de directe omgeving. In de begroting is nog uitgegaan van leegstand. De anti-kraak bewoning brengt extra kosten met zich mee (gas, elektra en onderhoud).	N	21.000

3.4 Sport en Recreatie

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Sport	N 2.349	N 2.988	N 3.075	N 87	N 716
Lasten	2.830	3.597	3.747		2.067
Baten	481	609	672		1.351
Recreatie en toerisme	N 2.879	N 2.662	N 2.704	N 42	N 141
Lasten	3.456	3.162	3.202		141
Baten	577	500	498		
Saldo	N 5.228	N 5.650	N 5.779	N 129	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Nadeel 129.000

Sport	N 87.000
--------------	-----------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 88.000
Er zijn meer uren gemaakt voor het project Vierhoeven, tijdelijke exploitatie sporthal ZOK, afwerking extra opleverpunten sporthal ZOK en de verwerking van sportsubsidieaanvragen als gevolg van een motie in juni 2013.

Lagere kapitaallasten V 19.000
Dit is voornamelijk het gevolg van latere oplevering van de bovenwijkse sporthal bij het Zuid Oost Kwartier.

Binnensportaccommodaties N 26.000
De exploitatie van de bovenwijkse sporthal In De Roos is tot mei 2013 in handen van de gemeente geweest. Deze kosten en opbrengsten zijn niet in de begroting opgenomen. De extra kosten bestaan voornamelijk uit kosten voor gas, elektra, beveiliging en schoonmaak. Een gedeelte van deze extra kosten worden gedekt door niet begrote huuroopbrengsten.
De huuroopbrengst van gymzaal Tolberg Centrum is hoger dan begroot (voordeel 7.000) doordat de vrijgekomen uren weer ingevuld zijn door een huurder. Hiertegenover staat een lagere huuroopbrengst van sporthal Omganck. Er zijn in 2013 extra adviezen gevraagd voor de transitie 'Sport en Cultuur', Wielerwereld en Vierhoeven. Hiernaast is de stelpost nieuwbouw sporthal/turnhal niet volledig benut.

Buitensportaccommodaties groen V 6.000
Door een bestuurswisseling is de kantine van DVO nog niet verkocht. Hierdoor is er geen verkoopopbrengst gerealiseerd en heeft de storting in de onderhoudsvoorziening nog niet plaatsgevonden (budgetneutraal). De verhuuroopbrengsten van sportpark Hulsdonk en Vierhoeven zijn hoger dan verwacht door een niet begrote huuroopbrengst Vierhoeven plus het innen van achterstallige huur korfbalvereniging 2011 en 2012. Tegenover deze hogere opbrengst staan nog enkele kleine nadelen, waaronder een lagere huuroopbrengst sportpark Kortendijk en hogere kosten voor elektra en onderhoud.

Recreatie en toerisme	N 42.000
------------------------------	-----------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 18.000
Dit nadeel wordt onder andere veroorzaakt door meer uren voor speelvoorzieningen en de kinderboerderij. De extra uren voor de kinderboerderij worden veroorzaakt door het in eigen beheer uitvoeren van het onderhoud. Hiernaast zijn er minder uren gemaakt voor de kermissen, omdat er meer uren inzet voor de opzet van de biologische markt nodig was.

Kermissen N 16.000
Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de vastrechtkosten voor de evenementenkasten (voor onder andere de ijsbaan en Draai van de Kaai), die op dit product verantwoord worden. Hiernaast zijn er oude vorderingen van staangelden afgeboekt.

3.5 Sociaal culturele voorzieningen en Cultuur

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Sociaal Culturele voorzieningen	N 3.892	N 3.631	N 3.601	V 30	N 191
Lasten	3.931	3.636	3.603		191
Baten	39	5	2		
Kunst en cultuur	N 5.524	N 5.636	N 7.206	N 1.570	N 2.039
Lasten	6.130	6.058	7.789		2.039
Baten	606	422	583		
Saldo	N 9.416	N 9.267	N 10.807	N 1.540	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Nadeel 1.540.000

Sociaal Culturele voorzieningen	V 30.000
--	-----------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 45.000
Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een verschuiving in werkzaamheden van welzijn, kunst en cultuur naar sociaal culturele voorzieningen

Sociaal-cultureel werk V 74.000

Voor transitie 'Buurthuizen' is een krediet van 217.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2013 en 2014. De kosten voor 2013 bedragen 174.000. Dit voordeel wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Agenda van Roosendaal op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Een gedeelte van het subsidiebudget 2013 zou worden ingezet voor welzijnspilots. Deze pilots zijn echter niet doorgegaan in 2013.

De kosten voor het pand Gezellelaan 45 zijn hoger dan begroot. Dit betreft voornamelijk kosten voor gas en elektra. Tot het moment van dat het pand weer verhuurd werd, waren deze kosten voor de gemeente. Tevens is de verhuur van het pand later gestart dan verwacht.

Kunst en Cultuur	N 1.570.000
-------------------------	--------------------

Lagere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen V 276.000

Er heeft een lagere doorberekening van de kosten van directie Centrum voor de Kunsten plaatsgevonden. Tegenover dit voordeel staat een nadeel op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien onder calculatieverschillen. Door terugloop in de lessen van Centrum voor de Kunsten zijn er ook minder docenten doorberekend.

Er zijn minder uren gemaakt voor onder andere monumenten (ontstaan van een vacature in 2013), kunst en cultuur (door verschuiving werkzaamheden welzijn) en archief (doordat een medewerker werkzaamheden voor een ander team heeft verricht). Hiernaast zijn extra uren gemaakt voor onder meer kunst en cultuur in verband met culturele clustering.

Centrum voor de Kunsten Muziek en Beeldend N 1.892.000

Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door de frictiekosten, als gevolg van startersregeling, van-werk-naar-werktrajecten, transitiekosten, kosten flankerend beleid plus de uit te betalen afkoopregeling (totaal 1.921.000). Deze kosten zijn in 2013 verwerkt op basis van het collegebesluit van 11 maart 2014.

In de tweede bestuursrapportage zijn de opbrengsten van lesgelden en de benodigde docenten al bijgesteld door een terugloop in het aantal inschrijvingen van leerlingen. Ultimo 2013 resteert er nog een klein voordeel op de lesgeldopbrengsten en op de docenten (inclusief inhuur).

Er zijn kosten gemaakt voor begeleiding van het proces van opheffing Centrum voor de Kunsten en inrichting Centrum voor Cultuureducatie. Deze kosten waren niet in de begroting opgenomen.

Museum/Oudheidkunde

V 27.000

In de tweede bestuursrapportage is het subsidiebudget bijgesteld. Er werd toen nog vanuit gegaan dat er nog subsidies uitbetaald zou gaan worden aan CBK West Brabant. CBK West Brabant is echter in 2013 opgeheven en heeft geen subsidie ontvangen in 2013. Hierdoor is het subsidiebudget onbenut gebleven.

De verwachte rapportage over de opgraving Tongerloplein was gepland in 2013, maar is vertraagd en zal pas in 2014 opgeleverd worden. Hierdoor is het beschikbare budget niet benut.

Monumenten

V 63.000

Door de crisis zijn er minder huiseigenaren die geld besteden/beschikbaar hebben voor restauratie van hun pand. Hierdoor zijn er minder subsidieaanvragen voor bijdrage in restauratie. De werkelijke kosten worden onttrokken aan bestemmingsreserve Rijks- en Gemeentemonumenten.

3.6 Werk en Inkomen

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Werk	N 375	N 602	N 383	V 219	0
Lasten	17.280	17.329	17.536		34
Baten	16.905	16.727	17.153		34
Inkomen	N 4.000	N 7.171	N 6.813	V 358	V 503
Lasten	28.630	32.628	33.104		
Baten	24.630	25.457	26.291		503
Voorzieningen	N 4.160	N 3.578	N 2.997	V 581	
Lasten	4.471	3.927	3.198		
Baten	311	349	201		
Saldo	N 8.535	N 11.351	N 10.193	V 1.158	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 1.158.000

Werk en Inkomen	V 577.000
------------------------	------------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 737.000
Er zijn in 2013 medewerkers vanuit andere teams werkzaam geweest voor Werk en Inkomen zonder dat hiervoor de begroting is aangepast. Het betreft een verschuiving in uren van onder andere programma 8 Beheer openbaar gebied, programma 5 Sociaal Culturele voorzieningen en Cultuur (museum) en het interne product. Tevens is een verschuiving in ureninzet van de teams van Sociale Zaken opgetreden tussen beleidsveld Werk en Inkomen en beleidsveld Voorzieningen.

Er is in 2013 personeel ingehuurd voor het wegwerken van voorraden en het vervangen van langdurig zieken. Hiernaast zijn er minder uren gemaakt voor sociale werkvoorziening door zwangerschapsverlof en voor beleid inkomen, doordat project Wet Werken naar Vermogen niet is doorgegaan.

Werk V 200.000

In de tweede bestuursrapportage werd uitgegaan van een stijgend tekort, waardoor een aanvullende bijdrage nodig is van circa 120.000. Inmiddels zijn de voorlopige cijfers van de WVS-groep bekend en hieruit blijkt dat het tekort ten opzichte van eerdere voorspellingen iets gunstiger is uitgevallen. Er is geen aanvullende gemeentelijke bijdrage nodig in 2013.

Verder werd er rekening gehouden met extra kosten voor de uitwerking van de bestuursopdracht. In september werden deze kosten geschat op circa 100.000. Deze blijken (netto) lager te liggen dan werd verwacht. Dit komt voornamelijk door inzet van eigen personeel.

Inkomen V 1.110.000

Het beleidsveld inkomen is onderverdeeld in inkomens- en participatievoorzieningen.

Onder de inkomensvoorzieningen vallen de WWB-uitkeringen (gebundelde uitkeringen) en de BBZ-regeling. Deze voorzieningen zijn openeind-regelingen, waarvan het verloop sterk wordt beïnvloed door conjuncturele ontwikkelingen. Gedurende het jaar werd op basis van de ervaringsgegevens duidelijk dat het budget inkomensdeel overschreden zou gaan worden als gevolg van een stijgend aantal uitkeringsgerechtigden. Om die reden is in de tweede bestuursrapportage besloten om 1 miljoen van het gemeentelijke deel van het werkdeel budget over te hevelen naar het inkomensdeel. Bij het opmaken van de balans blijkt dat er uiteindelijk een voordeel is van 1.050.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door een kleinere toename van het aantal bijstandklanten dan is geprognosticeerd. Een andere belangrijke factor is dat er meer inzet is geweest op integratie en fraudepreventie. Tevens zijn de rijksinkomsten in november 2013 door het ministerie positief bijgesteld.

Ook het onderdeel BBZ (verstrekkingen) sluit af met een positief saldo van 110.000. Dit voordeel is voornamelijk toe te schrijven aan hogere inkomsten: rijksinkomsten en vrijval voorziening als gevolg van terugvorderingen.

Verder is op te merken dat uitvoeringskosten van de WWB en de BBZ (o.a. advieskosten) hoger uitvallen (nadeel 180.000).

Het voordeel op de participatievoorzieningen bedraagt 130.000. Dit wordt veroorzaakt door de voorziening inburgering. Deze regeling kent een afloop in 2013. Op het werkdeel is er daarentegen meer uitgegeven vanwege de intensivering van de re-integratieactiviteiten. Verder zijn de niet benutte middelen uit 2012 ingezet.

Voorzieningen	V	581.000
Lagere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen Dit voordeel wordt veroorzaakt door een lagere ureninzet voor onder andere VCB (door uitbesteding minder eigen uren nodig voor dit product) en Minima (door verschuiving binnen programma 6 Werk en Inkomen naar de beleidsvelden Werk en Inkomen).	V	599.000
Volkskredietbank Door achterstanden bij de Kredietbank West-Brabant is het budget van 2013 niet volledig benut.	V	45.000
Minima inclusief kwijtscheldingen Het nadeel wordt veroorzaakt doordat het aantal kwijtscheldingen is toegenomen.	N	64.000

3.7 Zorgvoorzieningen

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Zorgvoorzieningen	N 13.895	N 14.519	N 11.501	V 3.018	N 176
Lasten	16.145	16.344	13.620		176
Baten	2.250	1.825	2.119		
Integratie en inburgering	V 246	N 9	N 19	N 10	
Lasten	12	9	19		
Baten	258	0	0		
Volksgezondheid	N 1.333	N 1.506	N 1.435	V 71	N 82
Lasten	1.443	1.605	1.540		82
Baten	110	99	105		
Jeugd	N 2.553	N 3.067	N 2.648	V 419	N 415
Lasten	2.724	3.249	2.861		578
Baten	171	182	213		163
Saldo	N 17.535	N 19.101	N 15.603	V 3.498	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 3.498.000

Zorgvoorzieningen	V 3.018.000
--------------------------	--------------------

Lagere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen V 492.000
Dit voordeel wordt veroorzaakt door minder uren voor onder andere huishoudelijke verzorging en WVG (door langdurige zieken, inzet medewerkers elders in de organisatie en traineeschap), zorg (door extra werkzaamheden voor Centrum voor de Kunsten en vereenvoudiging regelgeving) en welzijn (door extra werkzaamheden voor Centrum voor de Kunsten). Hiernaast zijn er extra uren gemaakt voor beleid zorgvoorzieningen door de complexiteit van de dossiers in het kader van de regionale samenwerking en veranderende landelijke wetgeving.

Zorg V 357.000
Het noodfonds Traverse betreft een meerjarenbudget ten behoeve van derden, waar in 2013 slechts beperkt gebruik van is gemaakt (voordeel 200.000). Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking aan bestemmingsreserve Agenda van Roosendaal op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. De decentralisatie AWBZ zat in 2013 nog in de fase van visievorming. Van invoering was nog geen sprake, hierdoor zijn de kosten voor invoering beperkt gebleven (voordeel 102.000). Hiernaast is nog een voordeel ontstaan door lagere subsidies in verband met informatie & advies en VKO, het niet uitvoeren van een benchmark, het intern uitvoeren van een klantonderzoek en het vervallen van een tweetal subsidies.

Hulp bij huishouden V 1.815.000
In de tweede bestuursrapportage is rekening gehouden met een voordeel van 560.000 (op basis van het eerste halfjaar). Een kwartaal later valt te constateren dat het voordeel aanmerkelijk hoger ligt dan verwacht, namelijk 1.815.000. Dit voordeel is opgebouwd uit twee componenten minder uitgaven HBH en uitgaven PGB (1.515.000) en hogere opbrengsten op de eigen bijdrage (300.000).

Uitgaven HBH en PGB

De meevaller op uitgaven is voornamelijk toe te schrijven aan het feit dat een aantal effecten van het ingezette beleid, herindicatie en kantelling, in het begin moeilijk te voorspellen is. Verder zorgt het invoeren van de vermogenstoets ervoor dat het aantal beperkt is gebleven.

De volgende effecten op de daling van het aantal zorguren zijn onderschat:

- Het strikt indiceren op basis van het protocol 2012 bij nieuwe aanvragers.
- Daar waar het project herindicatie een reductie opleverde op het bestaande bestand, levert het toepassen van dit protocol op nieuwe aanvragen eveneens een lager aantal uitstaande zorguren op in vergelijking met 2012.

- In het tweede en derde kwartaal zijn alsnog een groot aantal klanten herbeoordeeld. De effecten hiervan worden nu pas zichtbaar. Dit betekent een verdere daling van het aantal zorguren.
- Tenslotte lijkt het - per 1 januari 2013 - invoeren van de vermogenstoets in de bepaling van de eigen bijdrage, een grotere groep mensen er toe te bewegen geen aanvraag in te dienen.
- Klantmanagers zijn getraind in de gekantelde gespreksvoering en passen deze kennis ook toe.

Opbrengsten eigen bijdrage

Als gevolg van minder zorguren, is er uitgegaan van beduidend lagere inkomsten. Daarnaast zijn de inkomsten gebaseerd op de betalingen vanuit het CAK. Deze betalingen hebben nogal een grillig verloop, waardoor de voorspelbaarheid van inkomsten lastig is. Op basis van betalingen tot en met juli was het moeilijk om in te schatten wat de effecten zouden zijn van de dit jaar ingevoerde vermogenstoets. Vanaf augustus zien we dat inkomsten steeds meer een gelijkmatig verloop vertonen. Hierdoor zijn de inkomsten 300.000 hoger dan uitgegaan bij de tweede bestuursrapportage.

Kinderdagopvang V 17.000

De kosten voor extra inspecties bij kinderopvangcentra waren lager dan begroot. Tevens is het beschikbare budget voor ouderbijdrage doelgroepkinderen niet ingezet.

WVG-voorzieningen V 340.000

Lagere kosten op de voormalige WVG-voorzieningen zijn een gevolg van het effect van een scherpe aanbesteding op de hulpmiddelen en de afname van het aantal gemaakte kilometers in het kader van de vervoersvoorziening. De kosten van de vervoersvoorziening zijn gebaseerd op de begroting van het KCV en in deze begroting werd rekening gehouden een hoger aantal kilometers. Daarnaast zijn er in 2013 minder grote woningaanpassingen geweest.

Integratie en Inburgering	N	10.000
----------------------------------	----------	---------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 20.000
Dit nadeel wordt veroorzaakt door de extra uren voor een onderzoek naar problematiek rondom overlast Marokkaanse jongeren.

Allochtonen V 10.000

Het begrote budget voor activiteiten voor allochtonen wordt al enkele jaren niet benut.

Volksgezondheid	V	71.000
------------------------	----------	---------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 9.000
Er zijn extra uren gemaakt voor het opstellen van de nota volksgezondheid.

Gezondheid V 48.000

Van het budget voor extra contactmoment adolescenten is slechts een klein deel uitgegeven. Dit voordeel wordt via de bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen weer beschikbaar gesteld voor CJG in 2014.

Begraafplaatsen V 24.000

In 2013 hebben WWB-ers en deelnemers van maatschappelijke stages werkzaamheden verricht. Hierdoor zijn de kosten voor inhuur lager dan begroot. Het onderhoud van begraafplaats is overgedragen aan een stichting, waardoor het budget voor onderhoud vrijvalt.

Jeugd	V	419.000
--------------	----------	----------------

Hogere doorberekende personeelskosten en kosten intern product bedragen N 17.000
Deze hogere ureninzet wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra uren voor transitie 'Jeugd en Onderwijs'.

Beleid jeugd V 70.000

Als gevolg van een regionale samenwerking worden de kosten voor de voorbereiding van de transitie 'Jeugdzorg' evenredig verdeeld over de deelnemende gemeenten. Hierdoor zijn in 2013 de kosten voor Roosendaal beperkt gebleven. Dit voordeel zal via bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen weer beschikbaar komen voor 2014 ten behoeve van de inrichting van het stelsel zorg voor jeugd.

Jeugd V 40.000

De projecten die ten laste van het budget 'terugdringen overlast jongeren' komen, zijn niet opgestart in 2013.

Centrum voor Jeugd en Gezin V 326.000

Dit voordeel is onder andere ontstaan door minder gebruikmaking van maatgerichte activiteiten zoals jeugdzorgcursus en individuele trajecten via JUZT, afsluiten van een nieuw lager huurcontract voor ruimte in Heilig Hartkerk, lagere kosten voor software en het vroegtijdig stoppen van een traject met peuterspeelzalen. Het niet bestede rijksgeld komt via bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen weer beschikbaar voor 2014.

3.8 Beheer openbaar gebied

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Openbare ruimte	N 7.589	N 8.262	N 7.825	V 437	N 78
Lasten	18.520	18.898	18.893		788
Baten	10.931	10.636	11.068		710
Bereikbaarheid	N 7.207	N 14.383	N 9.636	V 4.747	N 1.254
Lasten	11.227	17.366	12.372		1.254
Baten	4.020	2.983	2.736		
Saldo	N 14.796	N 22.645	N 17.461	V 5.184	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 5.184.000

Openbare Ruimte	V 437.000
------------------------	------------------

Hogere doorberekende personeels-/intern product-, tractiekosten (excl. gesloten financiering) N 169.000
Er zijn meer uren gemaakt door onder andere voorbereiding/aanpassen investeringsplan civieltechnische kunstwerken, oplossen problemen met bruggen, minder werk uitbesteed aan SAVER, inzet buitenmakelaars en extra inzet voor verbetering straatbeeld.

Hiernaast zijn er minder uren gemaakt door verschuiving werkzaamheden naar Landschappen van Allure, vacatures, minder verkoop plantsoengronden, minder werkzaamheden ten aanzien van pachten en een verschuiving in werkzaamheden naar beleidsveld bereikbaarheid.

Lagere kapitaallasten (exclusief gesloten financiering) V 158.000

Er is extra tijd voor de voorbereiding van de vervanging Wallebrug (in verband met afstemming en subsidietoekenning Landschappen van Allure) nodig geweest. Hierdoor is er vertraging opgetreden in de uitvoering. De brug Schouwenbaan is niet hersteld, maar wordt in 2014 in zijn geheel vervangen, zodat de brug weer voldoet aan hedendaags gebruik. Door een nieuwe werkwijze voor aanbesteden is er meer tijd nodig geweest, hierdoor is de uitvoering later dan gepland. Door deze extra tijd voor voornoemde bruggen, wordt het onderhoud aan overige civieltechnische kunstwerken in 2014 uitgevoerd.

Schouw sloten V 18.000

In verband met het verwachte meerwerk maaibestek is het verlagen van bermen uitgesteld. Het uiteindelijke meerwerk was minder dan verwacht.

Onkruidbestrijding V 25.000

Er is minder werk uitgezet bij SAVER. Deze werkzaamheden zijn door de gemeente zelf uitgevoerd.

Openbare verlichting V 56.000

Dit voordeel wordt veroorzaakt door het gebruik van lampen met een lager vermogen in combinatie met betere techniek en lagere onderhoudskosten.

Gladheidsbestrijding N 18.000

Dit nadeel wordt veroorzaakt door de winterse omstandigheden in winter 2012/2013, waardoor er extra gestrooid is.

Straatreiniging V 60.000

Er is in 2013 minder veegvuil afgestort. Dit levert een incidenteel voordeel op van 80.000.

Hoger doorberekening gebruik/aanschaf gereedschappen door een andere verdeelmethode (nadeel 20.000).

Bossen en natuurterreinen N 62.000

De kosten voor 2013 voor recreatieve- en verkeersmaatregelen Visdonk waren niet begroot. Tegenover dit nadeel staat een onttrekking aan de algemene reserve op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien voor eenzelfde bedrag.

Doordat er minder eigen personeel beschikbaar was voor onderhoud, zijn er meer mensen van de WVS-groep ingezet.

De hogere opbrengsten door incidentele verhuur betreft verhuur Molenstraat 4.

Openbaar groen N 6.000
 Door de kastanjeziekte zijn er extra kosten gemaakt voor vervanging van bomen, meldingen KLIC en extra stortkosten afval. De bijdrage vanuit de grondexploitatie voor aanleg Smart Climate Grid is niet ingezet in 2013. Door een herziene verdeelmethode is de doorberekening gereedschap lager dan verwacht.

Riolering

Het product riolering betreft een gesloten financiering, daardoor wordt het verschil tussen de opbrengsten en de kosten gestort in c.q. onttrokken aan de exploitatievoorziening. Het exploitatieoverschot van 2013 van 764.000 is gestort in de exploitatievoorziening. Het begrote exploitatieoverschot was 469.000. Deze hogere storting wordt veroorzaakt door een aantal voor- en nadelen.

De kapitaallasten zijn lager doordat werkzaamheden aan Dr. Schaepmanlaan, Kroeven 505-506, Ampèrestraat, van Dregtplein, Essensweg, afkoppeling riolering inbreidingslocaties en ecologische verbindingzones nog niet zijn afgerond en doorlopen in 2014 (voordeel 142.000).

In 2013 lag de focus op opzetten van het vierjaarlijkse VGRP, hetgeen een hogere ambtelijke inzet vroeg dan geraamd (nadeel 173.000). Voor VGRP zijn extra adviezen van derden ingewonnen. Hiertegenover staat dat door deze focus minder adviezen voor basisrioleringplan en grondwaterbeheer zijn gevraagd (voordeel 119.000). Een ander gevolg hiervan is er minder mankracht beschikbaar was om het onderhoud aan riolering uit te zetten (voordeel 321.000). Doordat de investeringen en onderhoudskosten lager zijn, is ook de BTW-berekening lager dan begroot (voordeel 122.000).

De extra kosten die zijn gemaakt voor vervanging pompen als gevolg van slijtage vallen weg tegen de lagere kosten van grondwaterbeheer. Door intensivering toezicht is er meer onderhoud gepleegd aan kolken en lijngoten. Tevens vielen de kosten door vandalisme mee en zijn er enkele incidentele opbrengsten gegenereerd in verband met rioolaansluitingen.

In de tweede bestuursrapportage zijn de opbrengsten van rioolheffingen bijgesteld. Uiteindelijk zijn de opbrengsten 59.000 lager dan geraamd.

Bereikbaarheid

V 4.747.000

Hogere doorberekende personeels-/intern productkosten (excl. de gesloten financiering) N 32.000
 Dit nadeel wordt onder andere veroorzaakt door extra uren voor de mobiliteitsagenda (bussluit Langdonk en Spectrum), Cockpit Binnenstad en burgerinitiatief Wouwse Plantage (verschuiving van Ruimtelijke Ordening en Milieu) en verschuiving in werkzaamheden van beleidsveld Openbare Ruimte.

Er zijn binnen dit beleidsveld minder uren gemaakt voor wegen doordat er minder stratenmakers in dienst zijn.

Lagere kapitaallasten (excl. gesloten financiering) V 286.000
 Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de doorloop naar 2014 van twee kredieten voor vervangen damwanden Schipbeek.

Wegen V 4.488.000

De kosten voor lopende kredieten voor onderhoud wegen en verhardingen, aanleg Passerelle, aanleg rotonde Spectrum en actieplan binnenstad waren begroot op 10.951.000. De werkelijke kosten bedroegen voor 2013 6.692.000. Dit levert op dit beleidsveld een fors voordeel op van 4.259.000, doordat er vertraging of uitstel is geweest in de uitvoering van geplande werken. De kosten worden ten laste gebracht van bestemmingsreserves, daardoor ontstaat op E980 voor eenzelfde bedrag een nadeel.

In de eerste negen maanden is prioriteit gegeven aan het opstellen van het Onderhoudsprogramma Openbare Ruimte (OOR). Hierdoor is er pas laat gelegenheid gekomen voor het wegzetten van onderhoudswerkzaamheden, waaronder proef onverharde wegen en wortelschermen. Deze projecten konden niet in het najaar uitgevoerd worden. Hierdoor is het budget niet volledig benut (voordeel 115.000).

De legesopbrengsten telecommunicatie zijn afhankelijk van projecten door derden en zijn in 2013 hoger dan geraamd. De kosten calamiteiten vallen hoger uit, omdat niet alle gemaakte kosten verhaald kunnen worden op de veroorzaker. Tevens worden de kosten voor software KLIC verantwoord op ICT budgetten.

Door een andere verdeelmethode zijn de kosten voor gebruik/aanschaf gereedschappen lager dan begroot.

Verkeer en vervoer N 25.000

Tijdens de openstelling van de fietsenstalling gedurende de avonden, weekenden en evenementen mag de bezetting van de fietsenstalling niet door mensen ingeschreven bij sociale zaken, worden gedaan. Hiervoor wordt personeel ingehuurd en dit brengt hogere kosten met zich mee. Tevens zijn er extra kosten gemaakt voor aanschaf materialen voor de fietsenstallingen.

Verkeersregelingen en -maatregelen V 68.000

Dit voordeel wordt veroorzaakt door lagere kosten voor elektra, doordat er een aantal lichtbakken zijn verwijderd, lagere kosten straatmeubilair en minder juridische adviezen. Hier tegenover staan extra kosten voor schades aan pollers en verkeersregelinstallaties.

Betaald parkeren N 28.000

Het product betaald parkeren betreft een gesloten financiering, daardoor wordt het verschil tussen de opbrengsten en de kosten gestort in c.q. onttrokken aan de bestemmingsreserve Mobiliteit. Het exploitatietekort van 2013 van 253.000 is onttrokken aan de bestemmingsreserve. Het begrote exploitatietekort was 225.000. Deze hogere onttrekking wordt veroorzaakt door een aantal voor- en nadelen.

In de tweede bestuursrapportage is gemeld dat de opbrengsten van betaald parkeren achter zullen blijven bij de ramingen, door onder andere het invoeren van gratis parkeren op koopzondagen, economische trend en minder winkelend publiek. Er is toen uitgegaan van een daling van circa 9%. De opbrengsten blijven echter nog meer achter dan aangenomen. Dit levert een nadeel op van 88.000.

Door vermindering van het aantal naheffingen is ook het aantal bezwaarschriften dat door de Belastingamenwerking West-Brabant afgehandeld wordt lager en hierdoor volgt een lagere doorrekening van Belastingamenwerking West-Brabant. Tevens zijn er minder ambtelijke uren gemaakt.

Door de nieuwe afspraken in een dienstverleningsovereenkomst zijn de kosten voor het uitvoeren van het PUP-contract lager dan begroot.

De BTW is hoger dan begroot door hogere kosten waaronder inhuur parkeercontroleurs. Hiertegenover staat een voordeel op compensabele BTW op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

3.9 Reiniging en Milieu

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Reiniging	N 33	N 38	N 34	V 4	N 115
Lasten	11.244	11.039	11.239		213
Baten	11.211	11.001	11.205		98
Milieu	N 1.287	N 1.050	N 925	V 125	V 41
Lasten	1.445	1.143	1.090		121
Baten	158	93	165		162
Saldo	N 1.320	N 1.088	N 959	V 129	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 129.000

Reiniging	V 4.000
------------------	----------------

Het product reiniging betreft een gesloten financiering, daardoor wordt het verschil tussen de opbrengsten en de kosten gestort in c.q. onttrokken aan de exploitatievoorziening. Het exploitatieoverschot van 2013 van 582.000 is gestort in de exploitatievoorziening. Het begrote exploitatieoverschot was 131.000.

Deze hogere storting wordt veroorzaakt door een aantal voor- en nadelen.

De stortrechten zijn aanmerkelijk lager dan begroot (445.000), doordat het afval beter gescheiden wordt. Tevens levert het beter scheiden van afval een hogere vergoeding op voor verpakkingsmaterialen (plastic, glas, papier, e.d.) (171.000). De dividenduitkering van SAVER over 2012 met betrekking tot monostromen (98.000) was niet in de begroting opgenomen. In 2013 zijn er extra kosten gemaakt door SAVER voor het invoeren van DIFTAR (272.000). De opbrengst van de afvalstoffenheffing blijft achter bij de ramingen door onder andere oninbaar verklaarde vorderingen.

Milieu	V 125.000
---------------	------------------

Hogere doorberekende personeels-/intern productkosten N 18.000
Er zijn extra uren gemaakt voor de opstartfase van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), verschuiving van werkzaamheden van Regio West-Brabant en parkeren. Hiernaast heeft een urenverschuiving plaatsgevonden van milieu naar ruimtelijke ordening.

Milieubeheer V 136.000

Binnen het totaal beschikbare budget dienstverleningsovereenkomsten is een buffer ter dekking van mogelijk extra kosten opgenomen, omdat veel zaken rondom OMWB en afwikkeling Regionale Milieudienst onduidelijk zijn.

Het beschikbare budget voor autovrije dag is in 2013 niet benut.

3.10 Ruimte en Wonen

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Grondexploitatie	N 2.049	N 82	N 1.666	N 1.584	
Lasten	30.554	40.123	56.098		
Baten	28.505	40.041	54.432		
Planologie	N 2.417	N 2.002	N 1.984	V 18	N 11
Lasten	2.594	2.124	1.998		11
Baten	177	122	14		
Bouwregulering	N 1.437	N 1.670	N 1.425	V 245	0
Lasten	3.413	2.955	2.701		218
Baten	1.976	1.285	1.276		218
Saldo	N 5.903	N 3.754	N 5.075	N 1.321	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Nadeel 1.321.000

Grondexploitatie	N 1.584.000
-------------------------	--------------------

Lagere doorberekende personeels-/intern productkosten (excl. grondexploitatie) V 39.000
 Door een wijziging in werkzaamheden zijn er minder uren gemaakt voor Spoorhaven. Deze uren zijn gemaakt voor programma 1 Bestuur en Dienstverlening (Agenda van Roosendaal) en programma 7 Zorgvoorzieningen (transitie 'Jeugd').

Investerings stedelijke vernieuwing (ISV)
 Er is in 2013 705.000 minder besteed dan voorzien in het verdeelmodel van ISV3. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de uitvoering van geluidsisolatie in 2014 wordt aanbesteed en uitgevoerd. Tevens is er op het onderdeel Omlegging A58 geen ontwikkeling op gang gekomen. De niet bestede middelen van 2013 zijn overgeboekt naar een balansrekening en blijven beschikbaar voor 2014.

Bouwgrondexploitatie N 1.622.000
 De afwijkingen tussen de begroting- en de rekeningcijfers zijn een gevolg van het achterblijven van de realisatie van de grondexploitatie ten opzichte van de vastgestelde grondexploitatie. De cijfers van de vastgestelde grondexploitatie zijn in de begroting ingebracht.

Het nadeel op bouwgrondexploitatie wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Lagere kosten verwervingen in het gebied SpoorHaven	V 1.540.000
Lagere kosten bouw en woonrijpmaken (voornamelijk SpoorHaven)	V 4.041.000
Lagere grondverkoop (voornamelijk Majoppeveld Oost)	N 7.256.000
Lagere ambtelijke inzet	V 188.000

In verband met de grondexploitatie zijn de onderstaande mutaties verantwoord op de reserves:

Onttrekkingen

Bestemmingsreserve Grondexploitatie	10.747.000
Bestemmingsreserve Strategische verwervingen	11.000
Bestemmingsreserve Grondexploitatie, voorzieningen	321.000

Stortingen

Bestemmingsreserve Grondexploitatie (rente)	2.160.000
Bestemmingsreserve Grote infrastructurele werken	29.884
Bestemmingsreserve Grondexploitatie, voorzieningen	7.783.000

Activiteiten 2013

De gemeente heeft een groot aantal complexen in exploitatie ten behoeve van de realisatie van industrieterreinen, woningbouw of anderszins. Ook voor projecten, waarvoor (nog) geen exploitatie door de gemeenteraad is vastgesteld, worden activiteiten ontplooid. Aangezien deze projecten vrijwel allemaal meerjarig van karakter zijn, worden deze op de balans geactiveerd als 'onderhanden werk'. In volgend overzicht zijn de in 2013 verantwoorde kosten en opbrengsten inzake de grondexploitatie opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

Verloop boekwaarde	Boekw. 1-1-2013	verwerkingen	Bouwrijpmaken	plan kosten	ov. expl. lasten/baten	verkopen	diverse bijdrage	boekwaarde 31-12-2013
complexen in exploitatie	65.811	1.291	1.524	1.128	1.601	-979	-24.296	46.080
complexen niet in exploitatie	8.277	100	112	697	866	-1.809	-1.973	6.270
Erfpachtgronden	383			3	-35		-351	0
Totaal	74.471	1.391	1.636	1.825	2.432	-2.788	-26.620	52.350

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar paragraaf 6 Grondbeleid.

Resultaat 2013

In 2013 is het volgende resultaat op de bestemmingsreserve grondexploitatie geboekt.

(bedragen x € 1.000)

Terugstorten verliesvoorziening	
Herontwikkeling Heerle	727
Spoorhaven Noord	6.992
Afsluiten projecten	23
Permekeplein	12
Recreatiegebied de Stok	56
De Stok fase 2	
Tussentijdse winstneming	
Groot Kalsdonk	600
Grondverkopen	1.417
Stedelijke ontwikkeling	19
Exploitatieresultaat	
Erfpachtgronden	33
Totaal	9.879
Verliesneming Projecten	
Nieuwstraat (rente)	57
Verliesneming stedelijke projecten	83
Tussentijdse verliesneming	
Verliesvoorziening 't Zand	293
Verliesvoorziening Plantagebaan 179	28
Afwaardering vastgoed	10.543
Totaal	11.004
Resultaat op grondexploitatie	1.125

Planologie	V	18.000
-------------------	----------	---------------

Lagere doorberekende personeelskosten en intern productkosten V 79.000
Dit voordeel wordt onder andere veroorzaakt door een verschuiving in werkzaamheden van ruimtelijke ordening naar programma 2 Economische Ontwikkeling (Cockpit Binnenstad).

Ruimtelijke ordening N 45.000

Een viertal verwachte opbrengsten voor 2013 zijn niet gerealiseerd. Dit betreft:

- Biomoer: dit geld komt pas binnen na beroepsprocedure bij provincie (wordt 2014).
- Wouwseweg: onterecht gefactureerd, was al eerder in rekening gebracht.
- Initiatieven Spreeuwenburg en Burgerhoutsestraat 41 zijn gestopt.

In totaal levert dit een lagere opbrengst voor betaalplannen op van 100.000.

Er zijn minder bestemmingsplannen gewijzigd dan voorzien en hierdoor minder onderzoeksvragen uitgezet bij externe partijen.

Bouwregulering	V	245.000
-----------------------	----------	----------------

Lagere doorberekende personeelskosten en intern productkosten V 263.000
Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door minder aanvragen omgevingsvergunningen en minder toezicht door malaise in de bouw. Hiernaast zijn meer uren gemaakt voor onder andere een inhaalslag invordering niet betaalde facturen bouwvergunningen.

Woningexploitatie gemeente N 18.000
Het pand in de Vugtstraat wordt per augustus niet meer verhuurd. Tevens zijn er kosten gemaakt om de houten opstallen te slopen en te verwijderen. De huuropbrengsten van Canadeselaan en Wouwseweg blijven achter bij de begroting.

Omgevingsvergunning N 15.000
De legesinkomsten zijn sterk afhankelijk van de klantvraag. Er zijn minder opbrengsten gegenereerd in 2013, doordat er minder aanvragen zijn geweest door de malaise in de bouw. Doordat er minder aanvragen zijn binnengekomen, is het budget voor inhuur niet nodig geweest.

3.11 Openbare orde en Veiligheid

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Integrale Veiligheid	N 3.161	N 3.556	N 3.157	V 399	N 265
Lasten	3.380	3.706	3.308		265
Baten	219	150	151		
Veiligheidsregio	N 5.539	N 5.420	N 5.345	V 75	N 50
Lasten	6.032	5.420	5.684		50
Baten	493	0	339		
Vergunningverlening	N 294	N 514	N 673	N 159	
Lasten	614	647	788		
Baten	320	133	115		
Saldo	N 8.994	N 9.490	N 9.175	V 315	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Voordeel 315.000

Integrale Veiligheid	V 399.000
-----------------------------	------------------

Hogere doorberekende personeelskosten en intern product N 40.000
Dit nadeel wordt veroorzaakt door extra uren voor toezicht en handhaving (medewerkers van andere team hebben hier werkzaamheden voor verricht), rampenbestrijding (op orde brengen rampenbestrijding, hierdoor minder uren voor Veiligheidsregio gemaakt) en overleg Veiligheidshuis (verschuiving van Participatie). Hiernaast zijn er minder uren voor beleid gemaakt (verschuiving naar doorontwikkeling organisatie en inzet ten behoeve van participatie programma 7 Zorgvoorzieningen).

Integrale veiligheid V 57.000
Er zijn minder kosten gemaakt voor versterking bestuurlijke weerbaarheid. Dit levert een voordeel op van 18.000. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve pilot bestrijding overlast coffeeshops op programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. De bijdrage aan de gemeente Bergen op Zoom in het kader van courage is 39.000 lager dan begroot.

Toezicht & handhaving N 123.000
De extra kosten voor tijdelijke camera's fietstunnel Tolberg waren niet voorzien. Hiernaast zijn er externe juridische kosten gemaakt door een toename van complexe handhaving dossiers. Deze kosten waren niet begroot. Tevens blijven de opbrengsten van dwangsommen achter bij de raming. Een gedeelte van het budget voor aanpak problematiek Marokkaans-Nederlands jongeren is niet volledig benut.

Opsporen van conventionele explosieven V 482.000
De kosten voor opsporen explosieven zijn lager dan begroot. De rijksuitkering is gebaseerd op een aantal gebieden, die vrij van explosieven gemaakt moeten worden. Diverse van deze gebieden komen pas in de toekomst aan bod. Het niet benutte budget zal via de bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen weer beschikbaar komen voor 2014.

Veiligheidsregio	V 75.000
-------------------------	-----------------

Lagere doorberekende personeelskosten en intern product V 38.000
Door het op orde brengen van rampenbestrijding zijn er minder uur voor de Veiligheidsregio gemaakt.

Veiligheidsregio V 37.000
De bijdrage aan de Veiligheidsregio bedraagt voor 2013 5.123.000 exclusief BTW. Dit is 79.000 minder dan begroot. Hiernaast zijn afrekeningen over 2012 ontvangen betreffende functioneel leeftijdsontslag (FLO) en vrijval pensioenvoorziening.

Vergunningverlening	N	159.000
Hogere doorberekende personeelskosten en intern product	N	135.000
Dit nadeel wordt veroorzaakt door onder andere extra ureninzet in verband met wijziging van de sluitingstijden horeca, extra uren voor evenementen door overdracht van werkzaamheden aan een andere medewerker en extra uren vereenvoudiging regelgeving ten behoeve van opstellen en adviseren regelgeving.		
Orde en veiligheid op de weg	N	17.000
De opbrengsten van de huurovereenkomsten terrassen zijn lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het afboeken van enkele oude vorderingen.		
Evenementen	N	13.000
De kosten voor geluidsadviezen waren niet begroot, maar toch noodzakelijk.		

3.12 Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves)

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2012	Begroting 2013 na wijziging	Rekening 2013	Saldo 2013	Incidenteel gerealiseerd in rekening 2013
Nutsbedrijven	V 30	V 18	V 18	0	
Lasten	1	1	2		
Baten	31	19	20		
Financiering	V 5.542	V 6.173	V 5.195	N 978	
Lasten	56	52	52		
Baten	5.598	6.225	5.247		
Algemene uitkering	V 76.001	V 74.130	V 75.056	V 926	V 89
Lasten	0	0	0		
Baten	76.001	74.130	75.056		89
Algemene lasten en baten	V 3.804	N 3.245	N 3.242	V 3	N 6.321
Lasten	4.244	7.351	7.337		6.644
Baten	8.048	4.106	4.095		323
Belastingen	V 11.114	V 11.319	V 11.151	N 168	
Lasten	1.365	1.457	1.416		
Baten	12.479	12.776	12.567		
Saldo kostenplaatsen	N 78	N 1.633	N 1.825	N 192	
Lasten	78	1.633	1.856		
Baten	0	0	31		
Saldo	V 96.413	V 86.762	V 86.353	N 409	

Analyse van de belangrijkste verschillen begroting en rekening 2013

Nadeel 409.000

Financiering	N 978.000
---------------------	------------------

Geldleningen e.d. korter dan 1 jaar N 846.000
 Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de rente en afschrijvingen.

Beleggingen N 133.000
 De te verwachten dividenduitkering BNG voor 2013 bedraagt 84.000. De dividenduitkering over 2013 heeft nog niet plaatsgevonden.
 In de tweede bestuursrapportage is het te verwachten dividend van SAVER bijgesteld naar 834.000. De werkelijke dividenduitkering van SAVER bedraagt 785.000.

Algemene uitkering Gemeentefonds	V 926.000
---	------------------

Algemene uitkering V 926.000
 De algemene uitkering 2013 is 926.000 hoger dan begroot.
 Dit kan als volgt verklaard worden:

Uitbetalingen met betrekking tot de jaren 2011 en 2012 V 54.000

Als gevolg van bijstelling van de maatstaven, de september- en decembercirculaire 2013 wordt de algemene uitkering 2013 geprognosticeerd op 75.002.000. Dit is inclusief de stelpost van 389.000 naar aanleiding van de jaarafsluiting 2012. Dit geeft een voordeel van V 872.000

Een onderdeel van de algemene uitkering vormt de integratie-uitkering WMO van 8.241.000. De lasten van dit geormerkte onderdeel van de gemeentefondsuitkering zijn terug te vinden op programma 7 Zorgvoorzieningen.

Algemene lasten en baten	V	3.000
---------------------------------	----------	--------------

Resultaat nog te realiseren voorzieningen begrotingsjaar N 98.000
 In de begroting was onder de baten een stelpost opgenomen van 518.000 voor lagere kapitaallasten als gevolg van het achterblijven van de geplande investeringen. In de tweede bestuursrapportage is deze post bijgesteld naar 98.000. De verantwoording van de werkelijke kapitaallasten vindt plaats op de producten. Daar ontstaan dan ook de voor- en nadelen. Op dit product levert dit een nadeel op.

Overige algemene lasten en baten V 115.000

De uitstroomregeling 60⁺ was begroot op 6.800.000 en was gebaseerd op het aantal 60⁺-ers in de organisatie. Uiteindelijk hebben er minder 60⁺-ers gebruik gemaakt van deze regeling. Dit levert een voordeel op van 1.318.000. Het voordeel op de lagere salariskosten van deze uitstroomregeling was begroot op 300.000. Het werkelijke voordeel is verantwoord op de diverse teams.

De kosten voor de uitstroomregelingen voor 60⁻-ers waren niet in de begroting opgenomen en veroorzaken een nadeel op dit product van 1.116.000.

De verrekening van de BTW op grond van het BTW Compensatiefonds (BCF) met de gesloten financieringen (parkeren, reiniging en riolering) levert een nadeel op van 173.000 als gevolg van lagere kosten waarover BTW is verschuldigd.

In 2013 heeft een controle op BTW over de jaren 2008 tot en met 2011 plaatsgevonden. Deze controle heeft plaatsgevonden op basis van no cure-no pay. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een terugontvangst van BTW over 2008 van 187.000. De kosten van dit onderzoek bedragen 46.000.

In 2013 heeft een teruggave van 136.000 met betrekking tot basispremie WAOWIA over 2013 plaatsgevonden. De verrekening van de kwijtscheldingen afvalstoffenheffing en rioolheffing levert op dit product een voordeel van 65.000 op als gevolg van meer kwijtscheldingen. Op het product minima levert dit een nadeel op voor hetzelfde bedrag.

Het werkbudget flankerend personeelsbeleid is niet volledig benut in 2013. Dit levert een voordeel van 44.000 op.

Belastingen	N	168.000
--------------------	----------	----------------

Lagere doorberekende personeelskosten en intern product V 18.000
 De begrote uren voor de belastingverordening zijn verantwoord op regelgeving algemeen.

Lagere opbrengsten belastingen N 181.000

De lagere opbrengsten van de belastingen zijn als volgt gespecificeerd:

OZB (inclusief ontvangsten invordering)	N	212.000
Reclamebelasting	N	16.000

Hiernaast zijn ook voordelen op de opbrengsten te melden:

Toeristen- en hondenbelasting	V	8.000
Precariobelasting	V	38.000

De lagere OZB opbrengst wordt veroorzaakt door leegstand en oninbaar verklaringen van oude vorderingen.

De opbrengst van reclamebelasting blijft achter bij de raming, omdat er minder belastbare objecten zijn.

Het voordeel op de precariobelasting is een gevolg van strengere controles.

Invorderingskosten N 28.000

Dit betreft kosten van oninbare vorderingen en nog te vorderen invorderingskosten voor opgelegde invorderingen Belatingsamenwerking West-Brabant.

Bijdrage aan Belatingsamenwerking West-Brabant (BWB) V 15.000

De bijdrage aan de BWB met betrekking tot de uitvoering Wet WOZ en heffen en innen diverse belastingen was begroot op 1.429.000. De werkelijke kosten over 2013 bedragen 1.414.000, waardoor er een voordeel van 15.000 ontstaat.

Saldo kostenplaatsen	N	192.000
-----------------------------	----------	----------------

Begrotingstechnisch is een raming aanwezig van € 1.633.000 op dit product. Het werkelijke nadeel bedraagt € 1.825.000, zodoende resteert een nadelig verschil van € 192.000.

In 2013 heeft in tegenstelling tot voorgaande jaren geen hercalculatie van de teamtarieven plaatsgevonden.

Onderstaand wordt daarom een nadere analyse gegeven van de werkelijke calculatieverschillen.

Het werkelijke verschil van de Saldo kostenplaatsen valt grofweg uiteen in de volgende drie blokken:

1. Gemeentelijke teams	N	1.308.000
2. Detacheringen/flexpool	N	1.201.000
3. Interne producten	V	684.000
	N	1.825.000

Ad. 1. Teamkostenplaatsen**N 1.308.000**

	2012	2013
Bezettingsresultaat	N 697.000	N 482.000
Kostenresultaat	N 628.000	N 650.000
Tarief verschillen	<u>V 1.452.000</u>	<u>N 176.000</u>
	V 127.000	N 1.308.000

Bezettingsresultaat

In 2013 was sprake van een lagere totale productiviteit van afgerond 6.500 uur. Dit betreft een daling van het aantal productieve uren bij de diverse teams ten opzichte van de begroting 2013 van -1,0% (was vorig jaar -1,2% daling ten opzichte van de begroting 2012). De hoofdoorzaak van het negatieve bezettingsverschil is een lagere productiviteit door het nagenoeg niet opvullen van de aanwezige vacatureruimte gedurende het jaar.

Deze lagere productiviteit is als volgt verdeeld over de diverse eindproducten:

Minder ureninzet op interne producten/tractie	400 uur
Minder ureninzet op externe producten	3.300 uur
Urentoerekening aan projecten/kapitaalwerken	<u>2.800 uur</u>
Totaal minder productiviteit dan geraamd	6.500 uur

Hierna volgt een overzicht met de geraamde en werkelijke uren per programma.

Omschrijving	Uren begroting	Werkelijke uren	Afwijking t.o.v. raming
Programma 1 Bestuur en Dienstverlening	86.500	85.200	1.300
Programma2 Economische Ontwikkeling	9.400	10.500	- 1.100
Programma 3 Onderwijs	12.800	13.700	- 900
Programma 4 Sport en Recreatie	9.700	11.000	- 1.300
Programma 5 Soc.culturele voorziening	25.100	23.700	1.400
Programma 6 Werk en Inkomen	66.400	68.000	- 1.600
Programma 7 Zorgvoorzieningen	35.700	30.400	5.300
Programma 8 Beheer openbaar gebied	93.000	96.500	- 3.500
Programma 9 Reiniging en Milieu	3.800	3.800	0
Programma 10 Ruimte en Wonen	*59.900	54.400	5.500
Programma 11 Openbare orde en Veiligheid	33.800	35.600	- 1.800
Programma 12 Dekkingsmiddelen	0	0	0
Totaal externe producten	436.100	432.800	3.300
Totaal interne producten	174.300	174.300	0
Projecten/investeringen/voorz.	15.900	13.100	2.800
Tractie middelen	1.800	1.400	400
Totaal productieve uren	628.100	621.600	6.500

* Inclusief urenramingen grondexploitatie.

Kostenresultaat

Het nadelig kostenresultaat op de teams is als volgt te analyseren. De totale salariskosten van de teams laten een nadeel zien van 198.000. In deze jaarrekening 2013 zijn de kosten van teams van de kunstzinnige instituten rechtstreeks ten gunste gebracht van de betreffende producten in programma 5 Sociaal Culturele voorzieningen en Cultuur.

	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Salarissen en sociale lasten	V 742.000	V 0
Personeel derden/overige inkomsten	N 1.472.000	N 676.000
Overige kosten	<u>V 102.000</u>	<u>N 3.000</u>
	N 628.000	N 679.000

Het voordeel op de salariskosten bij de teams is als volgt nog nader te splitsen:

Salarissen	N 346.000
Sociale uitkeringen personeel	V 149.000
Overige vergoedingen personeel	<u>V 197.000</u>
	0

Voorts is van belang dat er vanwege de herstructurering van de teams de juiste salariskosten per team zijn geraamd. Het resterende salarisbudget voor vacatures is op een aparte kostenplaats verantwoord. Dit betreft een bedrag van 956.000.

Hiernaast zijn de kosten voor inhuur derden en uitzendkrachten hoger dan geraamd. Dit levert een nadeel op van 676.000. Per saldo resteert dan een voordeel van 280.000 voor de teams.

De gemiddelde kostenafwijking ten opzichte van de begroting van alle teamkostenplaatsen bedraagt in 2013 afgerond 0,4% in positieve zin (was vorig jaar negatief 1,3 %).

Hercalculatie tarieven

In 2013 heeft geen hercalculatie van de teamtarieven plaatsgevonden.

Ad. 2. Detachering/fletpool**N 1.201.000**

De kosten voor trainees en afkoop stamrechten waren niet in de begroting opgenomen (n 95.000).

De opbrengsten uit detacheringen zijn hoger dan verwacht (v 122.000).

Naast detacheringsovereenkomsten waarin een vergoeding is vastgelegd, zijn er ook detacheringsovereenkomsten gesloten, waar geen vergoeding tegenover staan.

Niet alle personen die binnen de gemeente Roosendaal werkzaam zijn hebben tijdgeschreven, waardoor niet alle kosten doorberekend zijn aan het juiste product. Dit tezamen levert een te lage dekking op van 1.224.000.

Ad. 3. Interne producten**V 684.000**

Het voordelige saldo van de interne producten is als volgt te analyseren:

Kostenresultaat	V 749.000
Dekkingsresultaat	N 65.000

Kostenresultaat

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting, die het voordelige kostenresultaat van 749.000 op interne producten veroorzaken zijn:

Aanmerkelijk lagere kapitaallasten ICT	V 497.000
Een zestal kredieten loopt nog door in 2014 (voordeel 279.000). Tevens zijn een twaalfal IP-investeringen komen te vervallen (voordeel 208.000).	
Minder doorberekende personeelskosten	V 34.000
Lagere kosten reproducties	V 45.000
Het aantal opdrachten is verder gedaald. Hierdoor lagere kosten	
Lagere kosten catering	V 27.000
Het onderhoud aan de automaten is afgenomen. Tevens heeft er inkoop tegen lagere prijzen plaatsgevonden.	
Lagere kosten werkplek	V 10.000
In verband met de geplande renovatie stadskantoor is de vervanging werkplekken on hold gezet.	
Lagere kosten cashmanagement	V 15.000
Hogere ontvangsten privaatrechtelijke invorderingen	V 17.000
Lagere kosten dynamisch archief	V 25.000
De digitalisering van archieven wordt tijdelijk gedekt uit het krediet 'Renovatie Stadskantoor'.	
Lagere kosten ICT	V 51.000

Er is in 2013 kritisch gekeken naar nut en noodzaak van vervanging van applicaties. Hiernaast zijn er extra kosten gemaakt in verband met BERM-ICT.

Lagere kosten verzekeringen V 23.000

Het eigen vermogen van de gemeente Roosendaal, dat nog uit stond bij Onderlinge Verzekering Overheid, is in verband met opheffing verzekering terugbetaald.

Hogere kosten communicatieondersteuning N 11.000

Kosten vermelding telefoongids 2012/2013 en 2013/2014 in 2013 betaald.

Hogere kosten rechtspositie en P&O ondersteuning N 10.000

Er zijn extra kosten gemaakt voor het afscheid van 60⁺-medewerkers.

Dekkingsresultaat

Het nadelig dekkingresultaat van 65.000 is als volgt ontstaan:

Ext. prod/proj. 370.000 (excl. UV) werkelijke uren x voorcalc. tarief 36,35	13.433.000
Doorbelasting uitvoering (voorheen GA)	<u>166.000</u>
Dekking op interne producten	13.599.000
Totaal begroting dekkingrekening	<u>13.819.000</u>
Resterend nadelig dekkingresultaat	220.000
Correctie dekking inhuur Sociale Zaken wijziging 41-2013	<u>155.000</u>
Dekkingsresultaat 2013 nadeel	65.000

Mutaties reserves

Via mutaties reserves zijn de volgende stortingen en onttrekkingen opgenomen op functie E 980.00.

Stortingen

Omschrijving	Geraamd	Werkelijk	Verschil	
Spec. risicoreserve sociaal domein	1.506.000	1.506.000		
BR grote infrastructurele werken	522.745	133.960	388.785	V
BR monumenten	100.780	100.780		
BR nieuwbouw stadskantoor	864.668	864.668		
BR nieuwbouw schouwburg	105.286	105.286		
BR huisvesting onderwijs	1.127.053	1.127.053		
BR grondexploitaties	781.071	9.942.797	9.161.726	N
BR majeure opgaven	1.758.462	1.785.295	26.833	N
BR flankerend personeelsbeleid	285.029	280.748	4.281	V
BR decentralisatie uitkeringen	674.422	674.422		
BR fondsen Agenda van Roosendaal	2.500.000	2.500.000		
BR onderhoud/reconstructies wegen	2.276.501	2.276.501		
BR onderhoud verhardingen	1.032.798	1.032.798		
BR speelgelegenheden	311.160	311.160		
BR mobiliteit	-/-156.803		156.803	N
Overige reserves	121.200	89.700	31.500	V
Totaal	13.810.372	22.731.168	8.920.796	N

Onttrekkingen

Omschrijving	Geraamd	Werkelijk	Verschil	
Algemene reserve	1.015.422	890.271	125.151	N
Saldireserve	178.158		178.158	N
BR grote infrastructurele werken	1.070.000	348.579	721.421	N
BR monumenten	100.780	37.514	63.266	N
BR nieuwbouw stadskantoor	417.375	233.435	183.940	N
BR nieuwbouw schouwburg	296.097	296.097		
BR huisvesting onderwijs	3.195.176	2.732.739	462.437	N
BR grondexploitaties	415.271	11.068.090	10.652.819	V
BR gaswinst Essent	1.456.000	1.456.000		
BR Majeure Opgaven	9.989.750	8.444.024	1.545.726	N
BR liquidatie uitkering brandweer	153.000	153.000		
BR winstuitkering HNG	415.247	415.247		
BR overlast coffeeshops	180.464	162.214	18.250	N
BR decentralisatie uitkeringen	863.075	636.954	226.121	N
BR verv. pachttopbrengsten Visdonk	80.600	80.600		
BR mobiliteit	1.344.169	361.999	982.170	N
BR Fondsen Agenda van Roosendaal	3.504.587	2.206.222	1.298.365	N
BR onderhoud verhardingen	8.682.997	5.608.664	3.074.333	N
BR speelgelegenheden	355.032	355.032		
Overige bestemmingsreserves	112.734	72.191	40.543	N
Totaal	33.825.934	35.558.872	1.732.938	V

4. Overzicht incidentele baten en lasten

Progr.	Incidentele baten	
1	Lagere salariskosten college door vertrek wethouder	24.000
	Provinciale bijdrage in koningsbezoek 12 juni 2013	90.000
	Provinciale subsidie vastgoedmanagement Credo	11.000
2	Verkoop grond Ettingstraat	110.000
3	Dekking extra afschrijving verwijderen noodlokalen	90.000
4	Opbrengst verhuur sporthal In De Roos	46.000
	Opbrengst verkoop RBC stadion	1.305.000
6	Bijdrage ministerie bonus begeleid werken WSW 2011	34.000
	Rijksbijdrage inburgering 2012	86.000
	Rijksbijdrage oude nalatenschap vreemdelingenregeling	102.000
	Vrijval voorziening terugvorderingen	70.000
	Vrijval budget participatie inburgering 2012	245.000
7	Bijdrages deelnemende gemeenten in regionale jeugdzorg	163.000
8	Bijdrage Smart Climate Grid	70.000
	Verkoop grond Molenweg – Schouwenbaan	86.000
	Afrekening Brabantse Delta 2008-2011	26.000
	Opbrengst houtverkoop	15.000
	Verhuur grond Molenstraat	13.000
	Opbrengsten rioolaansluitingen en extra onderhoud	93.000
	Onttrekking kosten vermindering aanslag RAR 2001 en 2002 Sensus aan expl.voorz,	407.000
9	Dividend SAVER monostromen	98.000
	Afrekening RMD/OMWB 2012	82.000
	Bijdrage provincie voor Brabant Veiliger 2013	80.000
10	Provinciale gevel- en leegstandssubsidie	207.000
	Dekking incidentele kosten woonwagencentrum Scherpdeel uit bijdrage goedkope koopwoningen	11.000
12	Algemene uitkering verrekening 2011 en 2012	54.000
	Algemene uitkering incidenteel voor wijkverpleegkundige	35.000
	Terugontvangst BTW 2008	187.000
	Teruggave basispremie WAO/WIA 2013	136.000
	Onttrekking kosten noodfonds Traverse, bestuursopdracht KCC, startblokken zwembad De Stok, invoeringskosten AWBZ en jeugdzorg, Tongerleplein, Cockpit Binnenstad, Smart Retail City, Speerpunt Zorgeconomie, actieplan Binnenstad en transities (De Stok, Kleine Overheid, Sportaccommodaties en Buurthuizen) aan BR Agenda van Roosendaal	1.601.000
	Onttrekking kosten Rising Stars en Verbindingsweg Borchwerf-Majoppeveld aan BR majeure opgave	555.000
	Onttrekking kosten uitstroomregeling 60+ aan BR majeure opgave	5.482.000
	Onttrekking kosten recreatieve-/verkeersvoorzieningen Visdonk aan algemene reserve	63.000
	Onttrekking kosten herstructurering Borchwerf aan BR GIW	176.000
	Onttrekking kosten onderzoeken ruimtelijke ordening aan BR spec.kosten RO	11.000
	Onttrekking kosten actieplan parkeren en liften Passerelle aan BR mobiliteit	281.000
	Onttrekking kosten aanpak georganiseerde criminaliteit aan BR pilot bestrijding overlast coffeeshops	162.000
	Onttrekking kosten Passerelle en rotonde Spectrum aan BR grote infrastructurele werken	317.000
	Onttrekking kosten SLOK, frictiekosten GGD en bommenregeling aan BR decentralisatie-uitkeringen	193.000
	Onttrekking bestemmingsreserve grondexploitatie	11.068.000
	Totaal	23.885.000

	Incidentele lasten	
1	Afscheid wethouder	22.000
	Huurwoning burgemeester	13.000
	Inhuldiging koning 30 april en koningsbezoek 12 juni 2013	194.000
	Afrekening 2012 Belastingssamenwerking West-Brabant	16.000
	Transities De Stok en Kleine Overheid en bestuursopdracht KCC	281.000
	Inhuur personeel derden in verband met ziekte	17.000
	Gemeentelijk informatieblad	26.000
	Vastgoedmanagement Credo	11.000
2	Storting verkoopopbrengst grond Ettingstraat in voorziening	110.000
	Juridische adviezen met betrekking tot detailhandel	10.000
	Transparante BTW RWB over 2012	24.000
	Kredieten Cockpit Binnenstad, Smart Retail City en Speerpunt Zorgeconomie	591.000
	Aanschaf CD's	12.000
3	Terugbetaling provinciale subsidie 2009	12.000
	Extra afschrijving verwijderen noodlokalen	90.000
	Energiekosten door leegstand pand JTC	74.000
4	Exploiatiekosten sporthal In De Roos	92.000
	Advieskosten transitie Sport en Cultuur, Wielerwereld en Vierhoeven	23.000
	Extra afschrijving en kosten verkoop RBC stadion	1.918.000
	Transitie Sportaccommodaties	34.000
	Startblokken zwembad De Stok	141.000
5	Transitie Buurthuizen	174.000
	Mutatieonderhoud Gezellelaan 45	17.000
	Frictiekosten Centrum voor de Kunsten	1.921.000
	Begeleiding proces opheffing Centrum voor de Kunsten	17.000
	Archeologische werkzaamheden Tongerloplein	86.000
	Bijdrage in onderzoekskosten De Kring	15.000
6	Bonus begeleid werken WSW 2011	34.000
7	Noodfonds Traverse	50.000
	Kosten transformatie jeugdzorg regionaal	201.000
	Invoeringskosten AWBZ en jeugdzorg	55.000
	Inspecties kinderopvangcentra	63.000
	Kosten wijkverpleegkundige	35.000
	Frictiekosten GGD	82.000
	Kosten Rising Stars	350.000
8	Kosten kastanjeziekte	280.000
	Recreatieve- en verkeersvoorzieningen Visdonk	63.000
	Kosten opstellen VGRP	38.000
	Bewegwijzering en afkoopsom BOM herstructurering Borchwerf	176.000
	Actieplan binnenstad en actieplan parkeren	247.000
	Kosten Tongerloplein	200.000
	Vermindering aanslagen RAR 2001 en 2002 Sensus	407.000
	Kosten Verbindingsweg Borchwerf-Majoppeveld, Passerelle en rotonde Spectrum	631.000
9	Kosten invoering DIFTAR	213.000
	Uitgaven SLOK-gelden	41.000
	Uitgaven in verband met Brabant Veiliger 2013	80.000
10	Uitgaven voor gevel- en leegstands subsidies	207.000
	Incidentele kosten woonwagencentrum Scherpdeel	11.000
	Kosten onderzoeken ruimtelijke ordening	11.000
11	Afrekening Veiligheidsregio FLO 2012	50.000
	Gemeentebrede opleidingen bevolkingszorg	33.000
	Aanpak georganiseerde criminaliteit	162.000
	Uitgaven bommenregeling	70.000
12	Uitstroomregeling 60 ⁺	5.482.000
	Uitstroomregeling 60 ⁻	1.116.000
	Onderzoekskosten terug te vorderen BTW 2008	46.000
	Stortingen bestemmingsreserve grondexploitatie	9.943.000
	Totaal	26.318.000

5. Kredieten

Ingegaan wordt op het verloop van de beschikbaar gestelde kredieten. In de balans zijn de gevolgen van deze uitgaven voor onze bezittingen en schulden aangegeven.

De bewaking van kredieten vindt plaats op basis van een gedetailleerde begroting. Indien een overschrijding van een krediet dreigt, meldt de beheerder van het krediet dit tijdig via de managementrapportages aan de directie. Bij deze managementrapportages wordt tevens zichtbaar gemaakt wat de kosten zijn die nog gemaakt moeten worden om het project te kunnen realiseren.

De uit deze managementrapportages blijvende substantiële overschrijdingen op kredieten worden in de bestuursrapportages en bij de jaarrekening via het College B&W aan de gemeenteraad gemeld.

Per rubriek wordt na de tabel een korte toelichting gegeven op de hierin vermelde bedragen.

5.1 Gevoteerde (nog lopende) investeringen en kredieten

Omschrijving (x € 1.000)	Totaal geraamd bedrag	Uitgaven vorige dienstjaren	Uitgaven in 2013	Bijdragen in 2013	Restant krediet
Automatisering	2.839	943	1.008	239	1.127
Bestuursondersteuning	1.444	53	539	0	852
Onderwijs	24.432	2.258	3.178	0	18.996
Sport	5.651	5.044	265	0	342
Wegen	21.243	1.398	12.569	5.543	12.819
Oude en nieuwe haven	4.367	913	246	21	3.229
Bossen en Natuurterreinen	1.605	609	63	0	933
Riolering	17.772	6.211	1.844	82	9.799
Beheerplan water	1.339	682	1.350	1.127	434
Milieubeheer	1.000	210	320	8	478
Volkshuisvesting	2.150	3.374	821	1.165	-880
Grondexploitatie	1.550	650	17.468	0	-16.568
Renovatie Stadserf 1	9.000	503	101	0	8.396
Overigen	3.604	729	677	31	2.229
Totaal	97.996	23.577	40.449	8.216	42.186

Automatisering

Het restant krediet bestaat uit kredieten die nog doorlopen in 2014 (824.000) en een overschot op kredieten die afgerond zijn in 2013 (303.000). De nog doorlopende kredieten betreffen de kredieten voor modernisering GBA, ondersteunende systemen KCC en reguliere vervangingen hard- en software.

Het overschot op afgeronde kredieten wordt onder andere veroorzaakt door lagere kosten door de samenwerking BERM-ICT en door belastingsamenwerking geen vervanging belastingpakket nodig.

Bestuursondersteuning

Het restant krediet betreft een zestal kredieten, die nog door lopen in 2014. Het betreft een krediet voor bestuursopdracht KCC en vijf kredieten voor diverse transities.

Onderwijs

Door middel van het jaarlijks vastgestelde Huisvestingsprogramma Onderwijs (HPO) worden de kredieten voor het onderwijs beschikbaar gesteld.

Het restant krediet bestaat uit: 115.000 voordeel op kredieten die in 2013 zijn afgerond en 18.881.000 nog doorlopende kredieten.

Het overschot op de afgeronde kredieten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder aanvragen vanuit de scholen zijn ontvangen voor verbetering binnenklimaat en doordat er in verband met de spoedprocedure door lekkages aan het dak van De Stappen een globale begroting is opgesteld, waarbij de werkelijke kosten uiteindelijk lager zijn.

Enkele grote nog lopende kredieten zijn: nieuwe VMBO-school 18.197.000, voorbereidingskosten herhuisvesting Sponder aan Bovendonk 153.000, verwijderen noodlokalen 189.000 en herstel betonrot Mytylschool 89.000.

Sport

Het restant krediet betreft de bouw van de sporthal bij het JTC, die in afgerond zal worden.

Wegen

Het restant krediet bestaat uit een overschot op afgeronde kredieten van 14.000 en nog lopende kredieten van 12.805.000. De lopende kredieten betreffen onder andere:

Bijdrage Spoorhaven 2010-2018	1.061.000
Reconstructie Kalsdonk	1.197.000
Verbindingsweg Borchwerf-Majoppeveld	473.000
Aanleg Passerelle Spoorhaven	2.164.000
Smart Climate Grid Spoorhaven	889.000
Neutronweg en Protonweg	921.000
Stepvelden en Hoge Bergen	549.000
OV-vervangingen	400.000
OV sanering uit wijkschouw en klachten	951.000
Asfaltonderhoud	1.496.000

Oude en nieuwe haven

Het restant krediet betreft lopende kredieten voor het vervangen van de damwanden.

Bossen en natuurterreinen

Het restant krediet betreft een voordeel op het afgeronde krediet recreatieve- en verkeersmaatregelen Visdonk. Bij het voteren van het krediet is een businessplan Visdonk gemaakt. Pas in een later stadium zijn de plannen geconcretiseerd en zijn er bijdrages gegenereerd die niet waren voorzien.

Riolering

Het restant krediet bestaat uit een voordeel van 641.000 op afgeronde kredieten en 9.158.000 voor lopende kredieten. Het voordeel op de afgesloten kredieten wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten afkoppelen inbreidingslocaties en knelpunten wateroverlast (betreft vaste reservering vanuit VGRP 2010-2013; uitgaven afhankelijk van inbreidingslocaties en op te lossen knelpunten; uiteindelijk minder locaties/problemen dan voorzien), verbetering riolering Centrum West fase E (project zonder tegenvallers uitgevoerd; in verband met locatie rekening gehouden met ongeplande situaties ondergronds zoals bommen/saneringen); Waterstraat en Kapelstraat Wouw aanleg bergbezinkbassin (meevallers als gevolg van wijziging scope van project; in eerste aanleg leek aanleg bergbezinkbassin noodzakelijk in verband met te treffen milieumaatregelen; in plaats daarvan volstond het aanpassen van de riolering) en aanleg drainage VGRP 2010-2013 (vaste reservering vanuit VGRP 2010-2013 voor het eventueel aan te leggen drainage binnen andere projecten; minder drainage aanpassingen noodzakelijk dan met raming rekening gehouden).

De lopende kredieten betreffen onder andere:

Dr. Schaepmanlaan	1.539.000
Ombouw rioolstelsel Amperestraat	408.000
Afkoppeling riolering Essenseweg Nispen	264.000
Afkoppeling riolering inbreidingslocaties	291.000
Chr. Huijgensstraat	408.000
Aanleg hemelwaterafvoer/riolering Philipslaan	221.000
Aanpassing Antwerpseweg	456.000
Herstel afwatering Brugstraat	2.054.000
Dr Schaepmanlaan	254.000
Norbartlaan	320.000
Relinen Hofstraat, Burg.Freijterslaan, Ettenseweg	243.000
Afkoppeling riolering Prof.Aalbersestraat	299.000
Voorstraat (tussen Strauslaan en A58)	357.000
Vervanging riolering Weissenbruchstraat	608.000
Vervanging riolering Ettenseweg	221.000
Renovatie gemalen	548.000

Beheerplan water

Het restant krediet heeft betrekking op lopende kredieten voor de werkzaamheden Molenbeek en Rissebeek en agrarisch landschapbeheer.

Milieubeheer

Het restant krediet heeft betrekking op lopende kredieten met betrekking tot Bodem- en Geluidhinderprogramma ISV 3.

Volkshuisvesting

Het restant betreft lopende kredieten ten behoeve van BNG/HNG, deelname revolving fund VNG en startersleningen.

Grondexploitatie

Het restant betreft panden en gronden die vanuit grondexploitatie overgebracht zijn naar de algemene dienst. Zie uitgebreidere toelichting onder materiële vast activa (pagina 107 en 108).

Renovatie Stadserf 1

Het restant betreft het krediet renovatie Stadserf 1 dat doorloopt in 2014.

Overige

Het restant krediet betreft lopende kredieten 2.201.000 plus een voordeel op een afgesloten krediet 28.000.

De lopende kredieten betreffen onder andere:

Civieltechnische kunstwerken	1.477.000
Cockpit binnenstad	176.000
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	320.000

Het voordeel op het afgesloten krediet betreft krediet voor opstellen baggerplan is het gevolg van scherp inkopen.

C. Single Information Single Audit

In 2013 dient verantwoordingsinformatie te worden opgenomen over de volgende specifieke uitkeringen:

D9 - Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014	
Indicatoren	Besteed t.l.v. rijksmiddelen
Besteding 2013	
Voorzieningen voor voorschoolse educatie.	1.383.366
Overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal.	590.722
Afspraken voor voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindercentra en peuterspeelzalen.	83.296
Opgebouwde reserve ultimo 2012.	330.506

E5 - Verzameluitkering I&M	
Indicatoren	Besteed t.l.v. rijksmiddelen
Besteding 2013	0

E27B - Brede doeluitkering verkeer en vervoer					
Indicatoren	Besteding 2013 t.l.v. provinciale middelen	Overige bestedingen 2013	Cumulatieve besteding t.l.v. provinciale middelen	Overige cumulatieve bestedingen	Eindverantwoording
Besteding					
W-F-001-12 Plaatsing 75 fietsnietjes	0	0	9.500	19.459	Ja
W-W-001-12 Oversteek Flindijk / Dijkcentrum	17.098	60.874	17.700	61.646	Ja
W-N-005-12 Verkeers-educatieve maatregelen	0	0	17.752	5.917	Ja
W-N-005-13 Verkeers-educatieve maatregelen	16.332	7.338	16.332	7.338	Ja

G1 - WSW (Gemeentedeel 2013)	
Indicatoren	Realisatie aantal
Het totaal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in art. 2, eerste lid, of art. 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2013.	0,00
Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2013, uitgedrukt in arbeidsjaren.	0,00
Volledig zelfstandige uitvoering van de regeling?	Nee

G1A - WSW (Gemeenten (inclusief WGR) Totaal 2012)	
Indicatoren	Realisatie aantal
Het totaal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in art. 2, eerste lid, of art. 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2012.	847,75
Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2012, uitgedrukt in arbeidsjaren.	34,48
Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2012, uitgedrukt in arbeidsjaren.	650,79
Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2012, uitgedrukt in arbeidsjaren.	9,70
Volledig zelfstandige uitvoering van de regeling?	Nee

G2 - Gebundelde uitkering WWB + WIJ + IOAW + IOAZ + levensonderhoud startende zelfstandigen Bbz 2004 + WWIK		
Indicatoren	Besteding 2013	Baten 2013
WWB - inkomensdeel	20.878.588	456.898
IOAW	923.311	49.434
IOAZ	35.445	0
Bbz – levensonderhoud	72.637	2.518
WWIK		0

G3 - BBZ Bijstandverlening Zelfstandigen 2004 exclusief levensonderhoud startende zelfstandigen		
Indicatoren	Besteding 2013	Baten 2013
Levensonderhoud gevestigde zelfstandige (excl. Bob)	28.052	54.234
Kapitaalverstrekking (excl. Bob)	123.542	186.396
Onderzoek als bedoeld in artikel 56 BBZ 2004 (excl. Bob)	119.503	
Bob (excl. Rijk)	0	0
Uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 BBZ 2004	0	

G5 - Participatiebudget			
Indicatoren	Realisatie	Baten 2013	Besteding 2013 t.l.v. rijksmiddelen
Totale besteding participatiebudget			5.503.544
Waarvan besteding van educatie bij ROC			168.563
Totale baten participatiebudget		41.170	
Waarvan baten van educatie bij ROC		0	
Regelluw besteed bedrag 2013			0
Het aantal bij een ROC ingekochte contacturen in 2013	1.052 stuks		
Volledig zelfstandige uitvoering van de regeling?	Ja		

D. Fysieke aanpak drugsoverlast

In 2013 dient verantwoordingsinformatie te worden opgenomen over de uitkering van de Provincie in het kader van het programma 'Fysieke aanpak drugsoverlast'.

Verantwoordingsrapportage Project Fysieke aanpak drugsoverlast			
Projectoverzicht gemeente Roosendaal			
Nr.	Deelproject	Project omschrijving	Programma
1	Fysieke maatregelen	Reconstructie Molenstraat	Fysieke aanpak drugsoverlast
2	Fysieke maatregelen	Herinrichting plein Antoniusstede	Fysieke aanpak drugsoverlast
3	Fysieke maatregelen	Reconstructie Prinsensingel	Fysieke aanpak drugsoverlast
4	Fysieke maatregelen	Reconstructie Kalsdonksestraat / Hoogstraat	Fysieke aanpak drugsoverlast
5.1	Fysieke maatregelen	Reconstructie Brugstraat	Fysieke aanpak drugsoverlast
5.2	Fysieke maatregelen	Opknappen Tongerloplein	Fysieke aanpak drugsoverlast
6	Fysieke maatregelen	Kleinschalige fysieke maatregelen openbaar gebied	Fysieke aanpak drugsoverlast
7	Buurtmanagement	Vastgoedadviseur	Fysieke aanpak drugsoverlast
8	Buurtmanagement	Straatmanager	Fysieke aanpak drugsoverlast
9	Buurtmanagement	Communicatie	Fysieke aanpak drugsoverlast
10	Herontwikkeling coffeeshops	Opkopen/beheer panden inclusief boekverlies	Fysieke aanpak drugsoverlast
11	Opknappen panden	Subsidieregeling gevelaanpak	Fysieke aanpak drugsoverlast
12	Opknappen panden	Wonen boven winkels	Fysieke aanpak drugsoverlast
12.a	Diverse werkzaamheden	Sierverlichting Credo/ aanlichten panden, bewegwijzering, inrichten etalages	Fysieke aanpak drugsoverlast
13	Diversen	Verrekenende kosten 2010/2011 fysieke projecten (neutraal)	Fysieke aanpak drugsoverlast
14	Diversen	Projectcoördinatie	Fysieke aanpak drugsoverlast
15	Diversen	Project Courage BoZ/Roosendaal programma 11	Fysieke aanpak drugsoverlast

Totale projectkosten							
Nr.	Totale projectkosten	Realisatie t/m 2009	Realisatie totaal 2010	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning totaal 2014
1	1.347.212	1.347.212					
2	95.681			93.825	893	963	
3	108.750			16.375	24.291	68.084	
4	764.644			88.875	639.360	36.409	
5.1	368.364			219.274	21.103	25.987	102.000
5.2	603.977				47.137	500.003	56.837
6	20.565	11.664	8.901				
7	146.937	6.707	30.166	24.922	41.404	21.738	22.000
8	322.587	102.309	42.830	54.116	50.212	41.783	31.337
9	14.922	7.414	3.555	2.485	1.468		
10	3.000.000		2.000.000	1.000.000			
11	1.545.700			298.240	344.496	165.964	737.000
12	1.285.921				293.332	275.922	716.667
12.a	200.000				80.490	74.277	45.233
13.1	0		83.624	-/- 83.624			
13.2	247.888	42.000		47.970	78.370	45.456	34.092
13.3	719.606	170.630	138.698	153.397	90.820	76.061	90.000
Totaal	10.792.754	1.687.936	2.307.774	1.915.855	1.713.376	1.332.647	1.835.166

Provinciaal aandeel in projectkosten							
Nr.	Aandeel Provincie	Realisatie t/m 2009	Realisatie totaal 2010	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning totaal 2014
1							
2	95.681			93.825	893	963	
3	108.750			16.375	24.291	68.084	
4	764.644			88.875	639.360	36.409	
5.1	368.364			219.274	21.103	25.987	102.000
5.2	300.000				47.137	252.863	
6							
7	49.070			6.499	20.702	10.869	11.000
8							
9							
10	350.000		350.000				
11	386.425			74.560	86.124	41.491	184.250
12	771.553				176.000	165.553	430.000
12.a	200.000				80.490	74.277	45.233
13.1			83.624	-/- 83.624			
13.2							
13.3							
Totaal	3.394.487		433.624	415.784	1.096.100	676.496	772.483

Gemeentelijk aandeel in projectkosten							
Nr.	Aandeel gemeente	Realisatie t/m 2009	Realisatie totaal 2010	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning totaal 2014
1	1.347.212	1.347.212					
2							
3							
4							
5.1							
5.2	303.977					247.140	56.837
6	20.565	11.664	8.901				
7	42.308	6.707	30.166	5.435			
8	280.221	60.309	42.464	54.116	50.212	41.783	31.337
9	14.922	7.414	3.555	2.485	1.468		
10	1.650.000		1.650.000				
11							
12							
12.a							
13.1							
13.2	205.888			47.970	78.370	45.456	34.092
13.3	719.606	170.630	138.698	153.397	90.820	76.061	90.000
Totaal	4.584.699	1.603.936	1.873.784	263.403	220.870	410.440	212.266

Aandeel derden in projectkosten							
Nr.	Aandeel derden	Realisatie t/m 2009	Realisatie totaal 2010	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning totaal 2014
1							
2							
3							
4							
5.1							
5.2							
6							
7	55.559			12.988	20.702	10.869	11.000
8	42.366	42.000	366				
9							
10	1.000.000			1.000.000			
11	1.159.275			223.680	258.372	124.473	552.750
12	514.369				117.333	110.369	286.667
12.a							
13.1							
13.2	42.000	42.000					
13.3							
Totaal	2.813.568	84.000	366	1.236.668	396.407	245.711	850.417

E. Proeftuinen Stadsoevers

In 2013 dient verantwoordingsinformatie te worden opgenomen over de uitkering van de Provincie in het kader van het programma 'Proeftuinen Stadsoevers'.

Verantwoordingsrapportage Project Proeftuinen Stadsoevers			
Projectoverzicht gemeente Roosendaal			
Nr.	Deelproject	Project omschrijving	Programma
1	Smart Climate Grid	Aanwending lage resttemperatuur voor verwarming woningen en utiliteit	Proeftuinen Stadsoevers
2	Groene Ader	Realisatie extra kwaliteit Molenbeek en openstelling Paterstuin	Proeftuinen Stadsoevers
3	ROC Kellebeek	Realisatie duurzaam en gezond onderwijsgebouw	Proeftuinen Stadsoevers
4	Netto verwervingskosten Stadsoevers per 31-12-2012		Proeftuinen Stadsoevers

Totale projectkosten						
Nr.	Totale projectkosten	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning tot en met 01-10-2014	Planning totaal resterende looptijd
1	12.127.220	30.047	287.452	2.104.473	2.226.210	7.479.038
2	2.000.000	0	0	161.026	1.838.974	0
3	17.500.000	500.000	4.000.000	6.300.000	5.850.000	850.000
4	22.962.606	0	22.962.606	0	0	0
Totaal	54.589.826	530.047	27.250.058	8.565.499	9.915.184	8.329.038

Provinciaal aandeel in projectkosten						
Nr.	Totaal aandeel Provincie	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning t/m 01-10-2014	Planning totaal resterende looptijd
1	6.000.000	30.047	287.452	2.104.473	2.226.210	1.351.818
2	1.000.000	0	0	161.026	838.974	0
3	500.000	0	200.000	300.000	0	0
4	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.500.000	30.047	487.452	2.565.499	3.065.184	1.351.818

Gemeentelijk aandeel in projectkosten						
Nr.	Totaal aandeel gemeente	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning t/m 01-10-2014	Planning totaal resterende looptijd
1	6.127.220	0	0	0	0	6.127.220
2	1.000.000	0	0	0	1.000.000	0
3	0	0	0	0	0	0
4	22.962.606	0	22.962.606	0	0	0
Totaal	30.089.826	0	22.962.606	0	1.000.000	6.127.220

Aandeel derden in projectkosten						
Nr.	Totaal aandeel derden	Realisatie totaal 2011	Realisatie totaal 2012	Realisatie totaal 2013	Planning t/m 01-10-2014	Planning totaal resterende looptijd
1	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0
3	17.000.000	500.000	3.800.000	5.200.000	6.650.000	850.000
4	0	0	0	0	0	0
Totaal	17.000.000	500.000	3.800.000	5.200.000	6.650.000	850.000